

Rada
Európskej únie

V Bruseli 3. decembra 2021
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2021/0203(COD)

10745/2/21
REV 2

ENER 322
ENV 510
TRANS 468
ECOFIN 730
RECH 349
CLIMA 188
IND 197
COMPET 551
CONSOM 163
IA 132
CODEC 1073

NÁVRH

Č. dok. Kom.:	COM(2021) 558 final/2
Predmet:	Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o energetickej efektívnosti (prepracované znenie)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 558 final/2.

Príloha: COM(2021) 558 final/2

V Bruseli 14. 7. 2021
COM(2021) 558 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2021)558 final of 14.7.2021

Concerns all the language versions
Formatting errors in the text and other
minor errors in the text and annexes

The text shall read as follows:

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o energetickej efektívnosti (prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} - {SWD(2021) 624 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V Európskej zelenej dohode¹ prijatej v decembri 2019 Komisia stanovila, že ide o „novú stratégiu rastu, ktorej cieľom je transformovať EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov. Jej cieľom je takisto ochraňovať, šetriť a zveľaďovať prírodný kapitál EÚ a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi“. Ak sa majú tieto ciele dosiahnuť, „energetická efektívnosť musí mať prioritu“.

Pri tejto príležitosti Komisia oznámila aj to, že predloží plán (spolu s posúdením vplyvu) s cieľom zodpovedne zvýšiť cieľovú hodnotu Únie v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov na rok 2030, a zaviazala sa, že do júna 2021 „preskúma príslušnú energetickú legislatívu a podľa potreby navrhne jej revíziu“².

V marci 2020 Komisia predložila návrh európskeho klimatického predpisu na dekarbonizáciu Európy do roku 2050. Vo svojom pláne cieľov v oblasti klímy³ Komisia navrhla zvýšenie ambície Únie v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 na úroveň aspoň o 55 % nižšiu ako v roku 1990, čo je v porovnaní s existujúcou cieľovou hodnotou na úrovni 40 % výrazné zvýšenie. V pláne cieľov v oblasti klímy sa uvádzajú aj nevyhnutné opatrenia, ktoré je potrebné vykonať vo všetkých hospodárskych odvetviach, a to vrátane revízií kľúčových legislatívnych nástrojov, aby sa tieto ambicióznejšie ciele dosiahli a splnil sa záväzok Komisie uvedený v Európskej zelenej dohode⁴ predložiť komplexný plán na zodpovedné zvýšenie cieľovej hodnoty, ktorú Európska únia stanovila na rok 2030, na 55 %. Plán cieľov v oblasti klímy je aj v súlade s cieľom Parížskej dohody udržať zvyšovanie globálnej teploty výrazne pod úrovňou 2 °C a usilovať sa o jeho udržanie na úrovni 1,5 °C. V decembri 2020 schválila Európska únia záväznú cieľovú hodnotu EÚ znížiť domáce emisie skleníkových plynov do roku 2030 v čistom aspoň o 55 % v porovnaní s rokom 1990⁵. Európska rada dospela k záveru, že ambíciu v oblasti klímy je potrebné zvýšiť tak, aby podnietila udržateľný hospodársky rast, prispela k tvorbe kvalitných pracovných miest, zabezpečila občanom Únie zdravotné a environmentálne prínosy a podporou inovácie v oblasti zelených technológií prispievala k dlhodobej konkurencieschopnosti hospodárstva Únie. Európsky parlament a Rada dospeli 22. apríla 2021 k predbežnej politickej dohode, aby sa do roku 2030 dosiahlo zníženie úrovne emisií skleníkových plynov aspoň o 55 %. Touto dohodou sa stanovuje rámec opatrení na zníženie emisií skleníkových plynov v nachádzajúcich desaťročiach, ktorý sa však musí vykonať prostredníctvom osobitných právnych predpisov, aby sa tieto zníženia uskutočnili. Z prognóz vyplýva, že ak sa súčasne

¹ Európska zelená dohoda, COM(2019) 640 final.

² Príloha k oznámeniu o Európskej zelenej dohode, strana 2.

³ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV – Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 – Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov [COM(2020) 562 final].

⁴ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV – Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>.

politiky vykonajú v plnej miere, zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 budú na úrovni nižšej približne o 45 % ako v roku 1990, ak nerátame emisie z využívania pôdy a absorpcie, a približne o 47 %, ak sa využívanie pôdy zaráta. V pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030 sa teda načrtáva súbor opatrení požadovaných vo všetkých hospodárskych odvetviach a spustenie revízií kľúčových legislatívnych nástrojov na dosiahnutie týchto ambicióznějších cieľov.

Na jeho vykonanie bol v pracovnom programe Európskej komisie na rok 2021⁶ oznámený balík *Fit for 55* na zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 55 % do roku 2030 a na dosiahnutie klimaticky neutrálnej Európy do roku 2050. Balík sa bude týkať najrôznejších oblastí politik vrátane energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie, využívania pôdy, zdaňovania energie, spoločného úsilia a obchodovania s emisnými kvótami.

Energetická efektívnosť predstavuje kľúčovú oblasť činnosti, bez ktorej nie je možné dosiahnuť úplnú dekarbonizáciu hospodárstva Únie⁷. Na základe smernice o energetickej efektívnosti dokázala Únia v rámci súčasnej politiky energetickej efektívnosti využiť nákladovo efektívne možnosti úspor energie. V decembri 2018 bola smernica o energetickej efektívnosti zmenená ako súčasť balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov, a to najmä tak, aby zahŕňala nový hlavný cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 na úrovni aspoň 32,5 % (v porovnaní s predpokladaným využívaním energie v roku 2030) a aby sa povinnosť úspor energie rozšírila a posilnila aj na obdobie po roku 2020.

Hoci sa v dôsledku výnimočných okolností, ktoré vytvorila pandémia COVID-19, cieľová hodnota v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 dosiahla, celková výška vnútroštátnych príspevkov oznámených členskými štátmi v národných energetických a klimatických plánoch (NEKP) nedosahuje úroveň ambície Únie 32,5 % na rok 2030. Tieto príspevky by súhrnne viedli k zníženiu konečnej energetickej spotreby o 29,4 % a primárnej energetickej spotreby o 29,7 % v porovnaní s prognózami v referenčnom scenári z roku 2007 na rok 2030. Znamenalo by to rozdiel medzi jednotlivými ambíciami vo výške 2,8 percentuálneho bodu v prípade primárnej energetickej spotreby a 3,1 percentuálneho bodu v prípade konečnej energetickej spotreby krajín EÚ27. Tento rozdiel má vplyv aj na úroveň úsilia potrebného na dosiahnutie vyššej ambície, pokiaľ ide o cieľové hodnoty v oblasti energetickej efektívnosti. Z posúdenia vplyvu plánu cieľov v oblasti klímy vyplýva, že dosiahnutie potrebných vyšších úrovní energetickej efektívnosti len prostredníctvom trhových síl, súčasnej organizácie trhu a vývoja technológií je nepravdepodobné, čo znamená, že je potrebné ďalšie úsilie. Z posúdenia vplyvu,⁸ ktorý je sprievodným dokumentom k tejto smernici, vyplýva, že je potrebné významne zintenzívniť zlepšovanie energetickej efektívnosti zo súčasnej úrovne ambície vo výške 32,5 %.

Vyššia úroveň ambície si vyžaduje výraznejšiu podporu energetickej efektívnosti všade tam, kde je nákladovo efektívna, a to vo všetkých oblastiach energetického systému a vo všetkých

⁶ COM(2020) 690 final.

⁷ Oznámenie: Čistá planéta pre všetkých – Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo [COM(2018) 773 final], v ktorom sa posudzuje úloha energetickej efektívnosti ako podmienky *sine qua non* pre všetky scenáre dekarbonizácie.

⁸ SWD(2021) 623.

relevantných sektoroch, ktorých činnosť má vplyv na potrebu energie, ako sú doprava, vodohospodárstvo a poľnohospodárstvo. Z dôvodu zvýšenia odberu vody a energie alebo zväčšujúceho sa tlaku na vodné zdroje v dôsledku zmeny klímy je osobitne dôležité riešiť prepojenie medzi vodou a energiou.

Smernica o energetickej efektívnosti je významným predpokladom dosahovania pokroku smerom ku klimatickej neutralite do roku 2050, pričom energetická efektívnosť sa tu má vnímať ako samostatný zdroj energie. Kľúčovú úlohu energetickej efektívnosti podporuje zásada prvoradosti energetickej efektívnosti. Považuje sa za hlavnú zásadu energetickej politiky Únie a mala by sa zohľadňovať nielen v energetickom systéme, ale vo všetkých sektoroch a na všetkých úrovniach, a to aj v rámci finančného sektora. Riešenia v oblasti energetickej efektívnosti by sa mali v plánovacích a investičných rozhodnutiach zvažovať ako prvá možnosť pri stanovovaní nových pravidiel na strane ponuky a v ďalších oblastiach politiky. Táto zásada sa považuje za kľúčový prvok stratégie pre integráciu energetického systému⁹.

Hoci je potenciál na úspory energie naďalej vo všetkých sektoroch na vysokej úrovni, osobitnú výzvu predstavuje sektor dopravy, keďže zodpovedá za 30 % konečnej energetickej spotreby, a sektor budov, keďže 75 % fondu budov Únie má nízku energetickú hospodárnosť. Ďalším dôležitým sektorom, ktorému sa venuje zvýšená pozornosť, je sektor informačných a komunikačných technológií (IKT), ktorý zodpovedá za 5 – 9 % celkovej svetovej spotreby elektriny a za viac ako 2 % všetkých emisií. V roku 2018 bola spotreba energie dátových centier v Únii 76,8 TWh. Do roku 2030 sa očakáva nárast na 98,5 TWh, teda o 28 %. Tento nárast v absolútnom vyjadrení možno vyjadriť aj relatívne: v rámci EÚ zodpovedali v roku 2018 dátové centrá za 2,7 % dopytu po elektrine, pričom do roku 2030, ak bude pokračovať súčasný vývoj¹⁰, to bude 3,21 %. Už v európskej digitálnej stratégii¹¹ sa upozorňovalo na potrebu dosiahnuť mimoriadne energeticky efektívne a udržateľné dátové centrá, ako aj zaviesť opatrenia v oblasti transparentnosti pre telekomunikačných operátorov v súvislosti s ich environmentálnou stopou.

Verejný sektor ako taký je dôležitým hospodárskym subjektom, ktorý zodpovedá približne za 5 až 10 % celkovej konečnej energetickej spotreby Únie¹². Celkový podiel Únie na verejných zákazkách pridelených ústredným orgánom štátnej správy sa odhaduje na približne 16 %. Na úrovni členských štátov dosahuje tento podiel od 5 % do 86 %¹³. Verejné budovy podľa odhadov využívajú približne 2 % konečnej spotreby energie Únie. V celom verejnom sektore stále existuje potenciál na nákladovo efektívne úspory pri obnove aj energetickom manažerstve existujúcich budov, ako aj pri budúcom obstarávaní energeticky efektívnych budov, výrobkov a služieb.

⁹ COM(2020) 299 final.

¹⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Formovanie digitálnej budúcnosti Európy [COM(2020) 67 final].

¹² SWD(2021) 623, oddiel 2.2.2.

¹³ Hodnotenie článkov 6 a 7 smernice o energetickej efektívnosti (2012/27/EÚ) [SWD(2016) 403 final]; https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/3_en_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf.

Jedným zo sektorov, v ktorých sa za posledné desaťročia dosiahli významné zlepšenia energetickej efektívnosti, je priemysel. Potenciál na nákladovo efektívne úspory však stále existuje¹⁴. Polovicu konečnej energetickej spotreby Únie predstavuje vykurovanie a chladenie, ktoré je tak najväčším sektorom konečnej spotreby energie. V tomto sektore existuje ešte veľký potenciál na zníženie spotreby energie, pričom sa zároveň budú dosahovať potrebné teploty¹⁵. Vykurovanie a chladenie preto zohrávajú mimoriadne dôležitú úlohu pri plnení ambície Únie v oblasti transformácie na čisté a uhlíkovo neutrálné hospodárstvo do roku 2050. Veľké úsilie je ešte potrebné vynaložiť v oblasti zlepšenia izolácie budov, ale aj tam existuje potenciál na efektívnejšie dodávky potrebného tepla alebo chladu¹⁶. Straty energie pri premene, prenose a distribúcii energie môžu byť významné¹⁷. Bez spoločných metodík a podávania správ je ťažké porovnať systémy alebo prevádzkovateľov, prípadne merať výkonnosť. V Únii neexistuje jednotné vymedzenie strát energie, čo má za následok neoptimálnu kvalitu údajov, a to je potrebné vyriešiť.

Sektor domácností zodpovedá približne za štvrtinu všetkej konečnej energetickej spotreby v Únii. Na túto spotrebu energie má významný vplyv správanie spotrebiteľov a občanov, pričom smernica o energetickej efektívnosti obsahuje viacero ustanovení, ktoré podporujú posilnenie postavenia občanov a spotrebiteľov. Nedostatočne dôsledné správanie spotrebiteľov a chýbajúce aspekty posilnenia ich postavenia pri podpore energetickej efektívnosti, a to najmä na miestnej úrovni, majú za následok, že spotrebiteľia nie sú dostatočne motivovaní, aby zlepšovali energetickú efektívnosť a riešili vysoké počiatočné náklady a problém rozdielnej motivácie¹⁸.

Hoci sa v smernici o energetickej efektívnosti členským štátom už poskytujú stimuly na riešenie energetickej chudoby, kríza spôsobená pandemiou COVID-19 poukázala na to, že energetickú chudobu je potrebné naliehavo riešiť, ak chce Únia podľa dohody v rámci spoločného sociálneho záväzku z Porta¹⁹ vytvoriť sociálnu Európu, ktorá sa stará o potreby všetkých občanov, pretože im umožňuje zohrávať aktívnu úlohu pri zelenej transformácii, zmiernuje nepriaznivé vplyvy a na nikoho nezabúda. Čoraz viac Európanov môže mať najmä z dôvodu zvyšujúcich sa nákladov na energiu a rastúcej nezamestnanosti problém dovoliť si základné energetické služby, a preto sa do centra pozornosti dostávajú úrovne energetickej chudoby v jednotlivých členských štátoch. Energetickou chudobou môžu byť v blízkej budúcnosti čoraz viac ohrozené aj domácnosti so strednými príjmami, keďže už dnes tvoria väčšinu domácností postihnutých energetickou chudobou domácnosti s (nižšími) strednými príjmami. Energetická efektívnosť sa považuje za najúčinnjšie riešenie na zmiernenie energetickej chudoby a prekonanie niektorých potenciálne negatívnych distribučných vplyvov opatrení v oblasti cenotvorby²⁰. Podľa Európskej zelenej dohody sa bude táto dvojaká výzva riešiť v smernici o energetickej efektívnosti, ako aj v ďalších iniciatívach v rámci balíka *Fit for 55*, najmä v rámci Sociálno-klimatického fondu, a potreby v oblasti klímy a sociálnej oblasti sa premenia na príležitosti.

¹⁴ SWD(2021) 623, príloha H.

¹⁵ SWD(2021) 623, oddiel 2.2.2.

¹⁶ Stratégia EÚ týkajúca sa vykurovania a chladenia [COM(2016) 051 final].

¹⁷ Pozri napríklad: druhú správu rady CEER o stratách výkonu; Rada európskych energetických regulačných orgánov; 2020.

¹⁸ SWD(2021) 623, oddiel 2.2.2.

¹⁹ <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

²⁰ SWD(2021) 623, oddiel 2.2.2 a príloha L.

V tejto súvislosti prispejú zmeny k posilneniu smernice o energetickej efektívnosti tak, aby sa v nej lepšie riešili zostávajúce trhové prekážky a zlyhania, pretože zohľadnia všeobecnejšie ciele Európskej zelenej dohody, ktorá je zameraná na zabezpečenie udržateľného hospodárstva a plnenie záväzku na nikoho nezabudnúť. V návrhu sa teda posilnia rôzne ustanovenia smernice o energetickej efektívnosti, aby sa zabezpečil jej optimálny prínos k vyššej cieľovej hodnote v oblasti klímy na úrovni ambície spočívajúcej v znížení emisií skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 %, ako sa to stanovuje v pláne cieľov v oblasti klímy.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je súčasťou širšieho politického rámca politik energetickej efektívnosti, v ktorých sa rieši potenciál energetickej efektívnosti v špecifických oblastiach politik vrátane budov [smernica 2010/31/EÚ²¹ (smernica o energetickej hospodárnosti budov)], výrobkov [smernica 2009/125/ES, nariadenie (EÚ) 2017/1369 a nariadenie (EÚ) 2020/740²²] a nariadenia 2018/1999 (EÚ) o riadení. Tieto politiky zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri dosahovaní úspor energie pri nahrádzaní výrobkov alebo výstavbe či obnove budov²³. Návrh je v súlade s návrhom na revíziu smernice o obnoviteľných zdrojoch energie^{24,25}.

V tomto návrhu na prepracovanie smernice o energetickej efektívnosti sa stanovuje rámec pre ostatné politiky v oblasti energetickej efektívnosti, pretože sa v ňom stanovujú cieľové hodnoty energetickej efektívnosti a hlavné medzisektorové, ako aj konkrétnejšie opatrenia. Zameriava sa na úspory energie vo verejnom sektore, a to aj prostredníctvom povinností v oblasti každoročnej obnovy verejných budov, a zohľadňuje sa v ňom energetická efektívnosť pri obstarávaní tovaru, služieb, prác a budov. Jeho osobitný cieľ týkajúci sa verejných budov dopĺňa smernicu o energetickej hospodárnosti budov, v ktorej sa stanovujú normy a osobitné technické povinnosti v súvislosti s budovami. Verejný sektor slúži obyvateľstvu vo všeobecnosti, čiže aj zraniteľným odberateľom a tým, ktorým hrozí energetická chudoba, čím sa zabezpečuje, aby sa v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody na nikoho nezabudlo. Osobitné zameranie smernice o energetickej efektívnosti na verejný sektor je mimoriadne dôležité na to, aby mohla ísť príkladom pri podpore energetickej efektívnosti. Komisia začala preskúmanie smernice o energetickej hospodárnosti budov s cieľom predložiť návrh do konca roka 2021. Hoci v tejto chvíli nie je možné predpokladať výsledok tohto preskúmania, v tomto návrhu sa rešpektuje osobitná úloha smernice o energetickej hospodárnosti budov pri stanovovaní nákladovo optimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť a zároveň sa posilňujú ustanovenia smernice o energetickej efektívnosti týkajúce sa vzorovej úlohy verejných subjektov, a to najmä pokiaľ ide o budovy

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/740 z 25. mája 2020 o označovaní pneumatík vzhľadom na palivovú úspornosť a iné parametre.

²³ K dosiahnutiu cieľovej hodnoty na rok 2030 v oblasti energetickej efektívnosti prispeje okrem toho aj preskúmanie produktov v rámci pracovného plánu v oblasti ekodizajnu na roky 2020 – 2024 a akčného plánu „vlna obnovy“, ako aj preskúmanie smernice o energetickej hospodárnosti budov.

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, PE/48/2018/REV/1 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82 – 209).

²⁵ SWD(2021) 623, príloha M.

(článok 5 a článok 6) a verejné obstarávanie (článok 7), čím sa zabezpečuje potrebný horizontálny rámec činnosti.

V smernici o energetickej efektívnosti sa stanovuje rámec plánovania vykurovania a chladenia na základe potenciálu členských štátov v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov. Takisto sa v nej uvádzajú politiky a opatrenia na monitorovanie využívania tohto potenciálu. Týmito politikami a opatreniami sa priamo podporuje dosahovanie cieľovej hodnoty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v sektore vykurovania a chladenia v zmysle článku 24 smernice o obnoviteľných zdrojoch energie. V revidovanom vymedzení účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom (článok 2 bod 43 smernice o energetickej efektívnosti) sa bude napríklad priamo podporovať zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v oblasti centralizovaného zásobovania teplom a chladom. Týmito vedľajšími cieľmi sa zároveň prispeje k dosahovaniu cieľov smernice o energetickej efektívnosti v oblasti energetickej efektívnosti.

Opatrenia plánovania pre sektor vykurovania a chladenia uvedené v smernici o energetickej efektívnosti budú okrem toho synchronizované s harmonogramom NEKP. Tým sa zabezpečí lepšia jednotnosť medzi NEKP, komplexnými posúdeniami a posúdeniami potenciálu energie z obnoviteľných zdrojov a využívania odpadového tepla a chladu v sektore vykurovania a chladenia podľa článku 15 ods. 7 smernice o obnoviteľných zdrojoch energie.

Podrobnosti o podávaní správ o rôznych ustanoveniach smernice o energetickej efektívnosti sa stanovujú v nariadení o riadení [nariadenie (EÚ) 2018/1999²⁶]. Podľa tohto nariadenia musí každý členský štát zaviesť desaťročný integrovaný národný energetický a klimatický plán (NEKP) na roky 2021 – 2030, v ktorom sa uvádza, ako zamýšľa prispievať, okrem iného, k plneniu cieľovej hodnoty v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030. Nariadenie o riadení obsahuje aj osobitné požiadavky na stanovovanie cieľových hodnôt v oblasti energetickej efektívnosti, povinnosti v oblasti podávania správ, monitorovanie pokroku a nápravné opatrenia pre prípad nedostatočných ambícií a pokroku. Vplyvy zmien smernice bude potrebné analyzovať, čo si môže vyžadovať následnú zmenu nariadenia o riadení s cieľom zabezpečiť súdržnosť medzi týmito dvomi právnymi aktmi. S cieľom zabrániť prekryvaniu požiadaviek by sa mali do nariadenia o riadení po jeho revízii preniesť zjednodušené nové ustanovenia týkajúce sa najmä stanovovania indikatívnych národných príspevkov, mechanizmov na riešenie nedostatkov a povinností v oblasti podávania správ. Niektoré ustanovenia nariadenia o riadení môže byť potrebné znovu posúdiť na základe navrhovaných zmien tejto smernice.

Smernica o energetickej efektívnosti súvisí s ďalšími právnymi predpismi v oblasti energetickej efektívnosti, t. j. so smernicou o energetickej hospodárnosti budov, smernicou Únie o ekodizajne a nariadeniami Únie o energetickom označovaní a označovaní pneumatík²⁷. V týchto nástrojoch sa stanovujú minimálne výkonnostné normy, ale nevyžaduje sa v nich žiadne zvýšenie mier náhrad ani výber možností, ktoré by boli efektívnejšie než požadované minimum. K hlavným mechanizmom, ktoré majú členské štáty k dispozícii pri plnení požiadaviek smernice o energetickej efektívnosti na zvýšenie úspor energie nad úroveň prirodzených mier, patrí stimulovanie výmeny energeticky nevhodných zariadení a stimulovanie výberu hospodárnejších možností. Každý nástroj slúži na riešenie iného

²⁶ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1 – 77.

²⁷ SWD(2021) 623, príloha M.

aspektu energetickej efektívnosti, v konečnom dôsledku však vedie k rovnakému cieľu, ktorým je zlepšenie energetickej efektívnosti a dosahovanie celkovej cieľovej hodnoty, ktorú si Únia v oblasti energetickej efektívnosti stanovila. V iných oblastiach smernica o energetickej efektívnosti dopĺňa iné právne predpisy, čím sa zintenzívňuje dôraz na energetickú efektívnosť, čo má za následok zvyšovanie celkového objemu úspor energie, napríklad v oblastiach opatrení týkajúcich sa verejného obstarávania, energetických sietí a vykurovania a chladenia.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Zmeny štruktúry politiky smernice o energetickej efektívnosti súvisia s existujúcimi a plánovanými politikami a opatreniami vrátane mechanizmov a opatrení v oblasti cenotvorby a iných oblastiach. Smernica o energetickej efektívnosti, v ktorej sa riešia existujúce trhové prekážky brániace energetickej efektívnosti, pôsobí spoločne so zavedením obchodovania s emisnými kvótami na palivá používané v budovách, čím sa zabezpečuje skrátenie času návratnosti investícií do energetickej efektívnosti a posilňuje zdôvodnenie projektu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v celej Únii. V pláne cieľov v oblasti klímy sa preukázalo, že na zabezpečenie nákladovo najefektívnejšieho spôsobu dosiahnutia cieľovej hodnoty zníženia emisií skleníkových plynov o 55 % je potrebná kombinácia regulačného zásahu a stanovovania cien uhlíka. Dosiahnutie rovnováhy medzi stanovovaním cien uhlíka a regulačnými politikami je pri nákladovo efektívnom dosahovaní zvýšenej cieľovej hodnoty v oblasti klímy mimoriadne dôležité, pričom zmiernovanie vplyvov nákladov na emisie oxidu uhličitého sa prenesie najmä na zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov. Obchodovanie s emisnými kvótami zároveň povedie k dodatočným príjmom z aukcií s kvótami, ktoré možno prerozdeliť medzi členské štáty a v rámci členských štátov s cieľom podporiť zraniteľných a energeticky chudobných koncových používateľov pri platení účtov a obnove budov.

V balíku *Fit for 55* sa spájajú príslušné nástroje politiky, ktoré môžu prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov o 55 %, pričom sú zamerané na súdržné a proporcionálne dosahovanie tejto cieľovej hodnoty v rámci ostatných príslušných nariadení a smerníc. Platí to najmä pre smernicu o energetickej efektívnosti, smernicu o obnoviteľných zdrojoch energie, systém EÚ na obchodovanie s emisiami, nariadenie o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov, využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo, zdaňovanie energie a emisné normy CO₂ pre vozidlá. Súdržnosť medzi jednotlivými iniciatívami v rámci balíka *Fit for 55* sa považuje za kľúčovú na zabezpečenie toho, aby jednotlivé nástroje politiky balíka vrátane smernice o energetickej efektívnosti čo najúčinnejšie prispievali k dosahovaniu vyššej cieľovej hodnoty v oblasti klímy na úrovni 55 %. Tieto politiky EÚ prispievajú k dosahovaniu cieľov smernice o energetickej efektívnosti, a to najmä k cieľovej hodnote v oblasti energetickej efektívnosti. Cieľové hodnoty a opatrenia uvedené v smernici o energetickej efektívnosti budú zabezpečovať účinnejšie prepojenia a synergie s ostatnými politikami Únie²⁸.

Smernica o energetickej efektívnosti je významne prepojená so smernicou o obnoviteľných zdrojoch energie, a to najmä v súvislosti s vykurovaním a chladením, keďže tieto sektory takisto prispievajú k dosahovaniu cieľov stratégie pre integráciu energetického systému.

²⁸ SWD(2021) 623, príloha M.

V smernici o energetickej efektívnosti sa uvádza posilnený rámec plánovania, pokiaľ ide o identifikovanie potenciálu energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov v oblasti vykurovania a chladenia, a vyžaduje sa, aby členské štáty vykonávali politiky a opatrenia na využívanie tohto potenciálu. Týmito politikami a opatreniami sa priamo podporuje dosahovanie cieľovej hodnoty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v sektore vykurovania a chladenia v zmysle v článku 23 smernice o obnoviteľných zdrojoch energie. Týmito cieľovými hodnotami sa zároveň prispieva k dosahovaniu cieľov v oblasti energetickej efektívnosti stanovených v článku 23 smernice o energetickej efektívnosti a k plneniu cieľov smernice o energetickej efektívnosti.

V systéme EU ETS sa zavádza strop na emisie skleníkových plynov, ktorý sa časom znižuje. V nariadení o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov sa stanovujú záväzné ročné ciele v oblasti emisií skleníkových plynov pre členské štáty, ktoré sa týkajú emisií skleníkových plynov zo sektorov, na ktoré sa nevzťahuje systém EU ETS, ako sú budovy, doprava a poľnohospodárstvo. V nariadení o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov sa stimuluje súlad so smernicou o energetickej efektívnosti, najmä s povinnosťou v oblasti úspor energie. Požiadavkou na doplnkovosť v rámci povinnosti v oblasti úspor energie sa členské štáty motivujú, aby vykonávali vnútroštátne politiky a opatrenia, v rámci ktorých sa prekračujú požiadavky na minimálne úrovne energetickej hospodárnosti stanovené na úrovni Únie (napr. prísnejšie vnútroštátne stavebné zákony a programy na podporu vyšších tried elektrických spotrebičov). Opatrenia v oblasti cenotvorby, akými sú systém EU ETS²⁹ a smernica o zdaňovaní energie³⁰, finančne zatriktívňujú investície do energetickej efektívnosti, no neriešia sa nimi trhové prekážky, ktoré vedú k suboptimálnej úrovni investícií. Preto síce dopĺňajú právne predpisy o energetickej efektívnosti, ale nenahrádzajú ich.

Kým sa všetky opatrenia a ciele navrhované v balíku *Fit for 55* naplno prejavia a zbavia európskych občanov závislosti od fosílnych palív a stúpajúcich nákladov na energiu, môžu niektoré opatrenia viesť počas prechodného obdobia k významným distribučným vplyvom. Rozšírenie systému EU ETS na sektor budov a dopravy by malo podľa očakávaní vyústiť do zvýšenia cien energie, keďže dodávatelia paliva pravdepodobne prenesú náklady na emisie oxidu uhličitého na spotrebiteľov, čo môže mať vplyv na zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov závislých od fosílnych palív alebo na ľuďoch, ktorým hrozí energetická chudoba. Opatrenia sú zacielené na uľahčenie transformácie na európskej aj vnútroštátnej úrovni. V balíku *Fit for 55* sa navrhujú osobitné opatrenia v rámci smernice o energetickej efektívnosti a nový nástroj financovania na základe príjmov z nového systému ETS, ktorý je určený na zmiernenie vplyvu vyšších nákladov na spotrebiteľov v dôsledku zavedenia ceny emisií oxidu uhličitého v sektore cestnej dopravy a budov. Je mimoriadne dôležité zabezpečiť, aby sa investície do energetickej efektívnosti uskutočňovali v prospech najzraniteľnejších skupín v našich spoločnostiach. Pri zmierňovaní týchto vplyvov môžu pomôcť podporné opatrenia na posilnenie povinnosti v oblasti úspory energie a posilnenie postavenia a ochrany zraniteľných odberateľov, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch.

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES.

³⁰ Smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51 – 70).

Kombinovaný účinok opatrení navrhovaných v rámci smernice o energetickej efektívnosti a nového nástroja financovania vychádzajúceho z príjmov z obchodovania s emisnými kvótami v nových sektoroch prispeje k efektívnemu riešeniu možných negatívnych sociálnych účinkov v duchu solidarity. Príjmy zo systému EU ETS, a to aj z obchodovania s emisnými kvótami v nových sektoroch, budú okrem toho naďalej dostupné pre členské štáty na financovanie opatrení zameraných na zlepšovanie energetickej efektívnosti, systémov centralizovaného zásobovania teplom a izolácie alebo na zabezpečovanie finančnej podpory domácnostiam s nízkymi a strednými príjmami.

Na riešenie sociálnych vplyvov obchodovania s emisnými kvótami v dvoch nových sektoroch budov a cestnej dopravy bol vytvorený Sociálno-klimatický fond (ďalej len „fond“). S cieľom zabezpečiť, aby rozpočet Únie zvládol tento dodatočný výdavok na fond Komisia súčasne s nariadením o tomto fonde predkladá aj návrhy na zmenu nariadenia o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 až 2027 a rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 (ďalej len „rozhodnutie o vlastných zdrojoch“). Časť príjmov pochádzajúcich z obchodovania s emisnými kvótami v sektoroch cestnej dopravy a budov bude plynúť do rozpočtu Únie. Z fondu by sa mali poskytovať členským štátom finančné prostriedky na podporu opatrení a investícií zameraných na zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov, vykonávanie zlepšení energetickej efektívnosti, obnovu budov a na dekarbonizáciu vykurovania a chladenia budov vrátane začlenenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj na financovanie mobility s nulovými a nízkymi emisiami. Členské štáty by mali na zrýchlenie ďalších štrukturálnych zmien popri investíciách zväziť aj dočasnú priamu podporu zraniteľných domácností.

Okrem toho a v súlade so stratégiou „vlna obnovy“ je finančná podpora Únie na investície do energetickej efektívnosti a obnovy budov, ktorá prispeje k riešeniu energetickej chudoby alebo k jej predchádzaniu, zahrnutá aj v množstve nových a existujúcich programov v rámci VFR a nástroja NextGenerationEU.

Ďalším kľúčovým zdrojom financovania investícií do energetickej efektívnosti je Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, v rámci ktorého sa členským štátom sprístupní celkovo 672,5 mld. EUR v grantoch a úveroch. V rámci celkového cieľa, ktorým je vyhradenie 37 % prostriedkov tohto mechanizmu na opatrenia v oblasti klímy, plánujú členské štáty vynaložiť významné sumy na investície do obnovy budov v súlade s usmernením Európskej komisie, ktoré budú osobitne zamerané na budovy s najhoršou energetickou hospodárnosťou a energeticky chudobné domácnosti.

Z fondov politiky súdržnosti sa budú v rámci celkového 30 % cieľa v oblasti klímy a prostredníctvom tematického zamerania na cieľ politiky 2 naďalej vyčleňovať významné časti rozpočtu Únie na investície do energetickej efektívnosti a obnovy budov, zatiaľ čo z Programu InvestEU sa prostredníctvom vyhradených finančných nástrojov a technickej pomoci, najmä v podobe nástroja ELENA, zmobilizujú značné súkromné aj verejné investície v členských štátoch.

Fond pre spravodlivú transformáciu s celkovým rozpočtom 17,5 mld. EUR bude zameraný na zmiernenie sociálnych a hospodárskych nákladov vyplývajúcich z transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo, a to aj prostredníctvom investícií do energetickej efektívnosti a obnovy budov, čo bude mať dvojaký prínos spočívajúci v tvorbe pracovných miest na miestnej úrovni a v udržateľnom riešení energetickej chudoby.

A napokon budú priority financovania z centrálne riadených programov ako LIFE alebo Horizont Európa zamerané na podporu spravodlivej a zelenej transformácie v súlade s cieľmi a povahou osobitných programov, t.j. zamerané na technologické a trhové inovácie a najlepšie postupy v oblasti vykonávania politiky energetickej efektívnosti. V právnych

predpisoch EÚ o emisiách CO₂ pre cestné vozidlá sa od výrobcov vyžaduje zníženie priemerných emisií CO₂ výfukových plynov nového vozidlového parku v prípade všetkých vozidiel, ktoré predávajú. Boli zavedené predpisy pre ťažké úžitkové vozidlá, osobné vozidlá a ľahké úžitkové vozidlá³¹. Tieto predpisy znamenajú, že výrobcovia musia buď zavádzať technológie na zlepšenie energetickej efektívnosti vozidiel (napríklad znižovaním ich aerodynamického alebo valivého odporu, prípadne efektívnosti hnacej sústavy), alebo používať zdroj energie so zníženými emisiami CO₂. Prechod na plne elektrické hnacie sústavy zabraňuje stratám energie z motorov s vnútorným spaľovaním a vedie k tomu, že na jeden kilometer sa spotrebuje len zlomok koncovej energie. Zníženie spotreby energie v sektore dopravy v dôsledku právnych predpisov týkajúcich sa CO₂ vozidiel sa premieta do vyčíslenia celkového cieľa EÚ v oblasti energetickej efektívnosti. Smernicou o energetickej efektívnosti sa zabezpečia synergie s opatreniami stratégie pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu. V smernici sa členským štátom ponecháva plná flexibilita a diskrečná právomoc, pokiaľ ide o výber opatrení na dosiahnutie zníženia spotreby energie v doprave, no zároveň sa ňou stimuluje prijímanie opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v sektore dopravy. Smernicu o energetickej efektívnosti dopĺňa aj akčný plán pre obehové hospodárstvo. Navrhovanie výrobkov a infraštruktúr s dlhšou životnosťou alebo opätovné používanie a recyklovanie surovín vedie k nižšej spotrebe energie a k nižším emisiám skleníkových plynov počas životnosti výrobkov a infraštruktúr. V stratégii „vlna obnovy“ sa kladie dôraz na zabezpečenie väčšej energetickej efektívnosti, nižšej uhlíkovej náročnosti počas životnosti a lepšej udržateľnosti budov v Európe. Zásady obehového hospodárstva môžu prispieť k znižovaniu znečistenia a emisií skleníkových plynov pochádzajúcich z materiálov používaných pri obnove budov.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh je založený na článku 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý je právnym základom pre opatrenia v oblasti energetiky. Navrhované opatrenia sú zamerané na zlepšenie energetickej efektívnosti vo všetkých sektoroch a v celom energetickom reťazci, a preto sa nimi presadzuje jeden z cieľov uvedených v článku 194, konkrétne podpora energetickej efektívnosti a úspor energie v súlade s článkom 194 ods. 1 písm. c). Keďže zmluva obsahuje konkrétny právny základ pre energetiku, je vhodné použiť ho.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh sa zaoberá zásadou subsidiarity, keďže Únia nemá výlučné právomoci v oblasti energetickej politiky. Návrh vychádza z rastúceho významu energetickej efektívnosti ako politickej a hospodárskej výzvy a jej úzkeho prepojenia s politickými oblasťami bezpečnosti dodávky energií, zmeny klímy, vnútorného trhu a hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Potreba opatrení na úrovni EÚ

Opatrenia EÚ sa teda opodstatňujú na základe subsidiarity v súlade s článkom 191 ZFEÚ, keďže koordinácia na úrovni EÚ v podstate posilňuje energetickú bezpečnosť a zabezpečuje prínosy pre životné prostredie a klímu. Základné problémy spôsobujúce nedostatočné úspory

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/631 zo 17. apríla 2019, ktorým sa stanovujú emisné normy CO₂ pre nové osobné vozidlá a nové ľahké úžitkové vozidlá.

energie (v porovnaní s optimálnou úrovňou z pohľadu spoločnosti) sú rovnaké v celej EÚ a vyskytujú sa všade³².

Opatrenia na úrovni Únie sú potrebné, aby sa zabezpečilo prispievanie členských štátov k záväznej cieľovej hodnote na úrovni EÚ v oblasti energetickej efektívnosti a k jej spoločnému a nákladovo efektívnemu dodržiavaniu. Členské štáty musia stanoviť vlastné úrovne ambícií vrátane trajektórií, ktoré zodpovedajú ich vnútroštátnym okolnostiam a súvislostiam. Povaha nástroja a skutočnosť, že cieľová hodnota v oblasti energetickej efektívnosti nie je na vnútroštátnej úrovni záväzná, sú v súlade so zásadou subsidiarity. Zohľadnením vnútroštátnych súvislostí a špecifik si členské štáty ponechávajú rovnakú úroveň flexibility pri výbere súboru politik, sektorov a prístupu na dosiahnutie požadovaných úspor energie do roku 2030.

Vzhľadom na zvýšenie cieľovej hodnoty v oblasti klímy budú opatrenia Únie dopĺňať a posilňovať vnútroštátne a miestne opatrenia na zintenzívnenie úsilia v oblasti energetickej efektívnosti. V nariadení o riadení sa už predpokladá povinnosť Komisie konať v prípade nedostatočnej ambície členských štátov pri dosahovaní cieľových hodnôt Únie, čiže sa v ňom *de facto* formálne uznáva zásadná úloha opatrení Únie v tejto súvislosti, takže opatrenia EÚ sú opodstatnené na základe subsidiarity v súlade s článkom 191 ZFEÚ.

Základné problémy spôsobujúce nedostatočné úspory energie (v porovnaní s optimálnou úrovňou z pohľadu spoločnosti) sú rovnaké v celej Únii a vyskytujú sa všade. Vzhľadom na externé náklady na spotrebu energie (napr. emisie skleníkových plynov, emisie látok znečisťujúcich ovzdušie, energetická bezpečnosť) budú opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti a zníženie spotreby energie pravdepodobne viesť k prínosom presahujúcim hranice jednotlivých štátov. V prípade cezhraničných problémov nebudú opatrenia členských štátov pravdepodobne viesť k optimálnym výsledkom. Vzhľadom na existenciu vyššej cieľovej hodnoty v oblasti klímy, ktorá si vyžaduje vyššiu cieľovú hodnotu v oblasti energetickej efektívnosti, musia opatrenia Únie dopĺňať a posilňovať opatrenia na vnútroštátnej a miestnej úrovni.

Okrem toho povaha nástroja a skutočnosť, že cieľová hodnota v oblasti energetickej efektívnosti nie je na vnútroštátnej úrovni záväzná, sú v súlade so zásadou subsidiarity. Zohľadnením vnútroštátnych súvislostí a špecifik si členské štáty ponechávajú rovnakú úroveň flexibility pri výbere súboru politik, sektorov a prístupu na dosiahnutie požadovaných úspor energie do roku 2030. Energetika však predstavuje oblasť politiky, v ktorej sú potrebné vysoké investície.

Koordinovaným prístupom na úrovni Únie sa môže zabezpečiť dôvera, spoľahlivosť a kontinuita, čím sa zvýši pravdepodobnosť investovania a zapojenia zo strany najrôznejších aktérov. Politiky na úrovni Únie môžu zabezpečiť aj spravodlivú a vyváženú transformáciu v krajinách a regiónoch, ktorých hospodárstvo môže byť v dôsledku energetickej transformácie smerom k dekarbonizácii závažne ovplyvnené zmenami v štruktúre priemyslu alebo zamestnanosti.

Koordinovanými činnosťami na úrovni Únie sa môže ďalej umožniť lepšie zohľadnenie rôznych úrovní schopností členských štátov konať. Externé náklady vznikajú vtedy, ak

³² SWD(2021) 623, oddiel 2.

výrobou alebo spotrebou tovaru alebo služby vznikajú náklady (negatívny účinok) tretej strane.

Pridaná hodnota EÚ

Politiky energetickej efektívnosti predstavujú mimoriadne dôležitý mechanizmus na zníženie emisií skleníkových plynov a prispievajú k prínosom v oblasti životného prostredia, hospodárstva a sociálnej oblasti, ako sú lepšia kvalita ovzdušia, znížené účty za energiu a lepšie zdravie. Cieľové hodnoty, ktoré Únia stanovila v oblasti energetiky a klímy na rok 2030, sú kolektívnymi cieľovými hodnotami. Z tohto hľadiska sa transformácia Únie na klimaticky neutrálny kontinent do roku 2050 môže lepšie dosiahnuť koordinovanými politikami Únie. Spoločný prístup je najefektívnejší spôsob zabezpečenia plnenia medzinárodných záväzkov.

Konkrétne opatrenia na zníženie spotreby energie musia byť vykonané na úrovni členských štátov. Účinný rámec pre tieto činnosti je však potrebný na úrovni Únie. Koordinovaným a harmonizovaným prístupom na úrovni Únie sa umožnia a posilnia opatrenia členských štátov a zabezpečia štyri slobody. Spoločným prístupom Únie sa prispeje napríklad k vytvoreniu väčších trhov pre európskych dodávateľov, pracovníkov a tovar a zabezpečí sa uplatňovanie rovnakých povinností a pravidiel. Tým sa ochráni a posilní hospodárska súťaž. Spoločný prístup na úrovni Únie umožní spotrebiteľom uplatňovanie rovnakých základných práv a získavanie porovnateľných a jednoznačných informácií v celej Únii. Spoločný prístup Únie k energetickej efektívnosti umožní riešenie špecifických spoločných výziev, akou je aj potreba zmierniť energetickú chudobu.

Zo skúseností s vykonávaním smernice o energetickej efektívnosti vyplýva, že spoločný rámec Únie je sociálne spravodlivý, vedie k znižovaniu nákladov, zvyšovaniu prínosov vyplývajúcich z vnútorného trhu a umožňuje vnútroštátnym tvorcom politik navzájom sa od seba učiť. Smernica o energetickej efektívnosti účinne dopĺňa a podnecuje ďalšie vnútroštátne opatrenia a opatrenia Únie. V politikách prijatých na úrovni Únie sa premieta úzke prepojenie politických oblastí zmeny klímy, bezpečnosti dodávok energie, udržateľnosti, životného prostredia, vnútorného trhu, ako aj sociálneho a hospodárskeho vývoja. Preto sa pri rozhodovaní o politikách a opatreniach a ich vykonávaní môžu zvažovať vplyvy na jednotnom trhu týkajúce sa rastu, investícií a vytvárania pracovných miest. Toto úsilie podporila osobitná skupina, ktorá zmobilizovala snahu členských štátov o dosiahnutie cieľových hodnôt v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020, čo si vyžadovalo pevný, zacielený a spoločný politický rámec v oblasti energetickej efektívnosti, aby bolo možné získať potrebné investície a spravodlivým a vyrovnaným spôsobom zabezpečiť úspory energie.

Jednotný trh Únie je okrem toho silným stimulom nákladovej efektívnosti pri dosahovaní zníženia emisií skleníkových plynov.

Spoločnými opatreniami Únie sa zabezpečí kolektívne dosahovanie cieľov politiky pri najnižších možných nákladoch. Preto sa celkové cieľové hodnoty kolektívne dosiahnu prostredníctvom koordinovanej činnosti na úrovni Únie, ktorou sa umožní a posilní úsilie na vnútroštátnej úrovni, keďže sa zabezpečí harmonizovanejší prístup, na základe ktorého bude možné vytvorenie príslušného rozsahu trhov pre európskych dodávateľov a zabezpečí sa, že sa na nich budú vzťahovať tie isté povinnosti a pravidlá.

Okrem toho rámec na úrovni Únie zabezpečí investorom väčšiu istotu. Poskytne všeobecný impulz pre celý jednotný trh na investovanie do energetickejšie efektívnejších výrobkov všetkých druhov. Vymedzenie cieľov na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni jednoznačne vypovedá

o obrovskom úsilí, ktoré sa očakáva v oblasti energetickej efektívnosti, a prispieva k vymedzeniu veľkosti trhu s energeticky efektívnymi výrobkami a službami. Vyšle sa tým signál dodávateľom a výrobcam, aby sa viac usilovali o vývoj takýchto výrobkov.

Dosahovanie energetickej efektívnosti a posilnenie postavenia spotrebiteľov si vyžadujú zmysluplné, presné a zrozumiteľné informácie o spotrebe energie a súvisiacich nákladoch, jednoduchý prístup na konkurenčný trh so stavebnými materiálmi (okná, izolácia atď.) a riešenia v oblasti vykurovania a chladenia, ako aj ďalšie výrobky, ktoré prispievajú k zlepšeniu energetickej efektívnosti.

Sú potrebné opatrenia špecifické pre príslušný sektor, zamerané napríklad na sektor vykurovania a chladenia, aby sa venovala primeraná pozornosť sektorom, v ktorých je potrebné dosiahnuť najväčšie zníženie emisií skleníkových plynov. Harmonizovaným plánovaním sa zabezpečuje porovnateľná kvalita vnútroštátnych politík a opatrení. Takisto sa ním zabezpečuje dostupnosť štruktúrovaných informácií o sektorových cieľoch a plánoch v členských štátoch, čím sa členským štátom a účastníkom trhu pomáha pri plánovaní činností. V prípade vykurovania a chladenia sa pomáha zabezpečiť dostatočný trh, a to prostredníctvom spoločných noriem pre dodávateľov vysokoúčinných zariadení na centralizované zásobovanie teplom a kombinovanú výrobu, aby bolo možné znížiť náklady a motivovať ich k inováciám a zlepšeniu ich ponuky.

Činnosťou na úrovni Únie možno odstrániť viacero prekážok brániacich verejným a súkromným investíciám, čím sa vyrieši nedostatočná koordinácia medzi rôznymi povolujujúcimi orgánmi na vnútroštátnej úrovni a zlepši administratívna kapacita na vykonávanie cezhraničných projektov a systémov podpory.

V smernici o energetickej efektívnosti sa v podstate stanovuje celkový cieľ v oblasti energetickej efektívnosti, ale väčšina opatrení na jeho dosiahnutie sa ponecháva na členské štáty. Uplatňovaním zásady prvoradosti energetickej efektívnosti sa členským štátom ponecháva flexibilita. V smernici o energetickej efektívnosti sa stanovujú záväzné cieľové hodnoty v oblasti energetickej efektívnosti na úrovni Únie, nezavádzajú sa však záväzné cieľové hodnoty na vnútroštátnej úrovni v horizonte rokov 2020 a 2030. Členské štáty by mali stanoviť príspevok ku kolektívnemu dosiahovaniu cieľovej hodnoty Únie v oblasti energetickej efektívnosti na základe vzorca uvedeného v smernici o energetickej efektívnosti. Povinnosťou dosiahnuť ročné zníženie spotreby energie vo verejnom sektore sa bude zabezpečovať plnenie vzorovej úlohy verejného sektora, pričom členské štáty si zachovávajú úplnú flexibilitu, pokiaľ ide o výber opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti s cieľom dosiahnuť požadované zníženie konečnej energetickej spotreby. Okrem toho bude smernica o energetickej efektívnosti naďalej zabezpečovať požadovanú ročnú mieru obnovy naviazanú na podlahovú plochu budov. Rozsah tejto povinnosti je rozšírený aj na budovy vo vlastníctve verejných subjektov na území členského štátu. Týmto opatrením sa zabezpečí, aby členské štáty išli naďalej príkladom v modernizácii energetickej hospodárnosti budov, ktoré majú vo svojej pôsobnosti, pričom si zachovávajú flexibilitu pri výbere opatrení. Okrem toho sa bude v smernici o energetickej efektívnosti poskytovať potrebný rámec na zabezpečenie vysokej energetickej hospodárnosti výrobkov, služieb, diel a budov zakúpených verejnými subjektmi a v prípade potreby zvažovať širšia udržateľnosť, ako aj sociálne a environmentálne aspekty a aspekty obehového hospodárstva. Harmonizovaným prístupom vrátane zohľadnenia aspektov energetickej efektívnosti pri postupoch verejného obstarávania sa zachová hospodárska súťaž, zabezpečia dlhodobé a nákladovo efektívne úspory energie a umožní pokračovanie úspor z rozsahu. Smernicou o energetickej efektívnosti sa rozšíria úspory energie tým, že sa zvýši miera úspor. Členské štáty by mali naďalej dosahovať nové ročné úspory energie vďaka politickým opatreniam vo všetkých sektoroch. Keďže povinnosť v oblasti úspor energie je účinným opatrením na zvýšenie energetickej efektívnosti v rôznych

sektoroch, ide aj o účinný nástroj na podporu členských štátov pri zmiernovaní energetickej chudoby. Povinnosť v oblasti úspor energie znamená, že členské štáty budú musieť dosahovať individuálne vypočítaný podiel na celkovej sume úspor energie, ktorý sa vyžaduje v prípade zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Harmonizovaný prístup môže prispieť k spravodlivej energetickej transformácii v prípade všetkých európskych občanov. Povinnosť v oblasti úspor energie znamená, že členské štáty si zachovávajú úplnú flexibilitu, pokiaľ ide o druhy politických opatrení, ich veľkosť, rozsah pôsobnosti a obsah. Smernicou o energetickej efektívnosti sa zabezpečí rovnaká úroveň základných zmluvných práv pre všetkých európskych občanov, pokiaľ ide o vykurovanie, chladenie a teplú úžitkovú vodu. Keďže smernica o energetickej efektívnosti si bude vyžadovať vykonanie určitých základných zmluvných práv odberateľov, vnútroštátne právomoci sa neobmedzia. Okrem toho sa vyžadujú rovnaké podmienky v celej EÚ, aj pokiaľ ide o informácie o spotrebiteľoch a činnosti zvyšovania povedomia. Členské štáty budú musieť prijať vhodné opatrenia, pričom o ich konkrétnej koncepcii môžu rozhodnúť na základe vlastného uváženia. Z vplyvov hospodárskej a zdravotnej krízy na úrovni celej Únie vyplýva, že harmonizovaný prístup je potrebný aj na posilnenie postavenia zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ako aj ľudí postihnutých energetickou chudobou, a na ich ochranu.

Na zabezpečenie rovnakej úrovne ochrany a posilnenia postavenia sa v smernici o energetickej bezpečnosti vyžaduje prioritné vykonávanie a financovanie opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti v prípade týchto ľudí, čím sa podporia členské štáty aj pri zmiernovaní distribučných vplyvov. Sieť expertov, ktorá by sa mala zriadiť vo všetkých členských štátoch, uľahčí členským štátom vykonávanie týchto činností. Hoci sa vyžaduje, aby veľké podniky povinne vykonávali energetické audity, pretože úspory energie môžu byť značné, členské štáty si zachovávajú flexibilitu pri vytváraní programov, ktorými sa budú MSP povzbudzovať k vykonávaniu energetických auditov. V sektore vykurovania a chladenia si členské štáty zachovávajú právomoci na vykonávanie komplexného posúdenia potenciálu vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom, pričom môžu udeliť výnimky v oblasti rekuperácie odpadového tepla prostredníctvom vysokoúčinnnej kombinovanej výroby alebo dodávok do siete centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom. V smernici o energetickej efektívnosti sa členským štátom umožňuje zaviesť opatrenia a postupy na podporu zariadení kombinovanej výroby. Ak majú všetky členské štáty, národné regulačné orgány, prevádzkovatelia prenosovej a distribučnej sústavy prispieť k vytvoreniu jednotného trhu, mali by uplatňovať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti a zrušiť všetky regulačné, technické a neregulačné prekážky brániace zlepšeniu energetickej efektívnosti pri prevádzke energetických sústav. Rozvoj trhu s energetickými službami na zabezpečenie dostupnosti dopytu po energetických službách a ponuky energetických služieb zostáva naďalej na vlastnom uvážení členských štátov. V smernici o energetickej efektívnosti sa zachováva flexibilita členských štátov pri prijímaní opatrení na identifikovanie a riešenie regulačných a neregulačných prekážok brániacich zlepšeniu energetickej efektívnosti. Členské štáty a regióny sa budú povzbudzovať k tomu, aby v plnej miere využívali štrukturálne a investičné fondy a ďalšie finančné nástroje na pritiahnutie investícií do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, zmiernenie energetickej chudoby, ako aj všetkých distribučných vplyvov na zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a ľudí žijúcich v sociálnych bytoch.

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

- **Proporcionalita**

Podľa priloženého posúdenia vplyvu³³ a v súlade so zásadou proporcionality navrhované úpravy celkovo nepresahujú rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov v rámci ambície vyššej energetickej efektívnosti vzhľadom na zvýšenú cieľovú hodnotu v oblasti klímy na rok 2030. Pokiaľ ide o cieľové hodnoty v oblasti energetickej efektívnosti, zmeny sú primerané stanovenej ambícii Únie na základe zvýšenej cieľovej hodnoty v oblasti klímy spočívajúcej v znížení emisií skleníkových plynov aspoň o 55 %, ako sa navrhuje v pláne cieľov v oblasti klímy. Viaceré zmeny spočívajú v stanovení celkovo primeraných špecifických cieľových hodnôt a povinností pre orgány verejnej správy, ktoré sa týkajú dosahovania úspor energie v určitých oblastiach – v oblasti verejného sektora a energetickej chudoby. Pokiaľ ide o povinnosť v oblasti úspor energie vo verejnom sektore, verejné subjekty sa vymedzujú v smernici o verejnom obstarávaní 2014/24/EÚ (verejní obstarávatelia). Členské štáty budú musieť vytvoriť databázu verejných subjektov obsahujúcu údaje o ich ročnej spotrebe energie. Pri navrhovanej povinnosti v oblasti znižovania spotreby energie sa členským štátom ponecháva značná flexibilita v tom, kde a ako sa majú úspory energie dosahovať. Vzhľadom na náklady a prínosy získané z vykonávania opatrení v oblasti úspor sa toto úsilie považuje za efektívne a primerané. Návrh sa zameriava aj na riešenie distribučných vplyvov vyplývajúcich z rozšírenia obchodovania s emisnými kvótami na budovy a dopravu. Vymedzenia a povinnosti, a to najmä v súvislosti s vykurovaním a chladením, budú primerané dodatočným úsporám energie a synergiám s ďalšími nástrojmi, ktoré možno dosiahnuť v tomto sektore. Proporcionalita dodatočných požiadaviek na monitorovanie a podávanie správ závisí od vyváženej zvýšených nákladov a úspor dosiahnutých vďaka lepšiemu chápaniu vplyvov príslušných opatrení.

Úroveň uloženého obmedzenia je tak primeraná cieľu.

- **Výber nástroja**

Zvoleným nástrojom je smernica, ktorú musia implementovať členské štáty. Smernica je najvyhovujúcejší nástroj, pretože sa v nej jasne stanovujú ciele Únie, ktoré treba dosiahnuť, pričom členským štátom sa ponecháva dostatočná flexibilita na jej implementáciu spôsobom, ktorý zodpovedá ich vnútroštátnym okolnostiam.

Návrh je kombináciou kodifikácie a zmeny smernice o energetickej efektívnosti. V rámci Európy občanov Komisia prikladá veľkú dôležitosť zjednodušovaniu a sprehľadňovaniu práva Únie s cieľom jeho lepšieho pochopenia a sprístupnenia občanom, dávajúc im nové príležitosti, ako aj šancu na efektívnejšie využívanie osobitných práv, ktoré im poskytuje. Návrh obsahuje podstatnú zmenu smernice o energetickej efektívnosti, ktorá už bola viackrát zmenená.

Na zosúladenie oboch procesov, revízie aj kodifikácie, Komisia navrhuje prepracované znenie smernice o energetickej efektívnosti. Prepracovaním sa prispeje k zjednodušeniu právnych predpisov Únie, pretože sa umožní prijatie jedného legislatívneho textu, v ktorom sa vykoná požadovaná zmena, táto zmena sa spolu s predchádzajúcimi nezmenenými ustanoveniami predchádzajúceho aktu kodifikuje a uvedený akt, ako aj predchádzajúce akty, ktorými sa menil, sa zruší. Prepracovanie smernice je preto vhodným nástrojom a je v súlade so

³³ SWD(2021) 623.

záväzkom Komisie podľa odseku 46 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva³⁴. Novým právnym aktom sa nahradí a zruší skorší akt 2012/27/EÚ.

V prípade prečíslovania článkov je starý aj nový spôsob číslovania uvedený v tabuľke v prílohe XVI k prepracovanej smernici.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenie *ex post* existujúcich právnych predpisov³⁵**

Smernica o energetickej efektívnosti zostáva relevantná pre dosahovanie zvýšenej energetickej efektívnosti v Únii a prispieva k zvýšenej cieľovej hodnote v oblasti klímy na úrovni 55 %. Takisto sa ňou zabezpečujú ďalšie prínosy, ako napríklad znižovanie závislosti od dovozu energie a podnecovanie inovácie a konkurencieschopnosti. Z hodnotenia vyplynulo, že smernicou o energetickej efektívnosti sa má zabezpečiť, aby členské štáty prijímali primerané opatrenia v špecifických oblastiach spotreby energie. Z rôznych štúdií vypracovaných Komisiou, ako aj z dôkazov od zainteresovaných strán³⁶ vyplynulo, že aj s existujúcimi technológiami stále existuje veľký priestor na investície do energetickej efektívnosti a nákladovo efektívne úspory v hospodárskych sektoroch členských štátov i v spoločnosti ako takej.

V prípade vývoja za nezmenených okolností, a o to viac v prípade nepriaznivých sociálno-ekonomických vplyvov a strát príjmov v dôsledku krízy spôsobenej pandemiou COVID-19, však zostane veľká časť tohto potenciálu v oblasti energetickej efektívnosti a úspor energie nevyužitá, a to aj z dôvodu trhových a regulačných zlyhaní, ktoré bránia uskutočňovaniu nákladovo efektívnych investícií do energetickej efektívnosti a činností. Vzhľadom na značný potenciál v oblasti úspor energie je nevyhnutná ďalšia podpora činností na dosahovanie energetickej efektívnosti a odstránenie pretrvávajúcich prekážok brániacich energeticky efektívnemu správaniu a investíciám.

Z hodnotenia vyplýva neochota verejného sektora systematicky zavádzať požiadavky na energetickú efektívnosť do obstarávania, a to najmä z dôvodu obstarávacej ceny. Existuje teda priestor na posilnenie a zjednodušenie smernice o energetickej efektívnosti tak, aby prispievala k dosahovaniu vyššej cieľovej hodnoty v oblasti klímy a cieľov Európskej zelenej dohody. Okrem toho má smernica o energetickej efektívnosti potenciál lepšie riešiť sociálno-ekonomické výzvy, akými sú ochrana a posilnenie postavenia zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov a zmierňovanie energetickej chudoby. Pokiaľ ide o priemysel, z hodnotenia vyplýva, že kľúčovou prekážkou je pravdepodobne to, že väčšina podnikov nemá odborné znalosti potrebné na rozpoznanie dostupných technických príležitostí na úspory energie, ani na rozpoznanie hospodárskych prínosov pre svoj podnik.

V oblasti účinnosti viedla smernica o energetickej efektívnosti k zlepšeniam energetickej efektívnosti v celej Únii vďaka svojim cieľom (najmä v článku 3 a článku 5) a záväzným opatreniam (najmä v článku 7 o povinnostiach v oblasti úspor energie), a to napriek tomu, že

³⁴ Ú. v. EÚ L 123, 12. mája 2016, s. 1.

³⁵ SWD(2021) 623.

³⁶ Pozri napr. https://www.eiif.org/sites/default/files/2020-12/Eiif_White%20paper_2020_REV.15.pdf.

pokrok pri dosahovaní cieľových hodnôt Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020 nebol dostatočný. Dosiahnutie potrebnej úrovne zlepšenia energetickej efektívnosti spočíva do veľkej miery v ambícii členských štátov pri stanovovaní cieľov a v ich úsilí pri vypracúvaní a vykonávaní opatrení v oblasti energetickej efektívnosti na vnútroštátnej úrovni. Napriek tomu, že v smernici o energetickej efektívnosti sa stanovujú obmedzenia konečnej a primárnej energetickej spotreby pre Úniu ako celok a v nariadení o riadení sa uvádzajú ďalšie opatrenia Únie pre prípad nesplnenia cieľových hodnôt, indikatívna povaha cieľovej hodnoty neprispieva k jej dosiahnutiu. Článok 7 je naďalej účinným opatrením, vďaka ktorému sa dosahujú úspory energie najmä v sektore budov. Povinnosti pre verejný sektor (články 5 a 6) sa ukázali ako kľúčové pri preukazovaní vzorovej úlohy ústredných orgánov štátnej správy pri podpore energetickej efektívnosti prostredníctvom obnovy a verejného obstarávania. Vo verejnom sektore sa však opatrenia vykonávali v obmedzenom rozsahu, pričom množstvo obmedzení bránilo využitiu potenciálu na úspory energie. Smernica o energetickej efektívnosti bola kľúčová aj na podporu využívania energetických auditov v rámci celej Únie (článok 8). Naďalej však pretrvávajú značné obmedzenia týkajúce sa napríklad nadväzujúcich opatrení po auditoch a problémov v súvislosti s uplatňovaním vymedzenia MSP, ako aj nedostatku požiadaviek a stimulov na vykonávanie systémov energetického manažérstva. Požiadavky článku 14 týkajúce sa vykurovania a chladenia, a najmä požiadavka na zavedenie komplexných posúdení, prispeli vo všetkých členských štátoch k zvýšeniu celkovej dôležitosti vykurovania a chladenia, ako aj k informovanosti o nich. Z analýzy však vyplýva, že celkový vplyv bol pomerne malý, a to najmä vzhľadom na nedostatočné nadväzujúce opatrenia po zisteniach z komplexných posúdení vykonaných v súlade s článkom 14 a vzhľadom na časté využívanie povolených výnimiek. Smernica o energetickej efektívnosti do veľkej miery prispela k rozvoju trhov s energetickými službami a zmlúv o energetickej efektívnosti (článok 18). Stále je však potrebné odstrániť významné prekážky.

V oblasti efektívnosti prispela smernica o energetickej efektívnosti k nákladovo efektívnemu dosahovaniu úspor energie v Únii. V prípade niektorých ustanovení, na ktoré sa vzťahujú „kondicionality“ (napr. v článkoch 5, 6, 9 – 11, 14) bolo potrebné určiť, či sú nákladovo efektívne, prípadne hospodársky alebo technicky uskutočniteľné. Členským štátom sa v nej poskytuje značná flexibilita pri výbere opatrení. Členské štáty však nie vždy preukázali, ako uskutočniteľnosť určovali. Nič nenasvedčuje tomu, že by sa rozsah nákladov jednotlivých členských štátov v prípade väčšiny ustanovení smernice o energetickej efektívnosti výrazne líšil, výnimkou je článok 7 (náklady závisia od koncepcie a rozsahu pôsobnosti opatrenia).

Pokiaľ ide o súdržnosť, smernica o energetickej efektívnosti je celkovo súdržná so všeobecnejšími politikami v oblasti energetiky a klímy, ale silnejúca previazanosť s energiou z obnoviteľných zdrojov a systémom EU ETS si vyžadujú náležité zjednodušenia a podrobnejšie preskúmanie možností zmierňovania administratívneho zaťaženia. Okrem toho je potrebné ustanovenia smernice o energetickej efektívnosti upraviť tak, aby sa v nich podporovali ciele dekarbonizácie a nulového znečistenia v súvislosti s iniciatívami v rámci Európskej zelenej dohody.

Pokiaľ ide o pridanú hodnotu Únie, zásah Únie bol kľúčom k dosahovaniu zlepšenia energetickej efektívnosti v celej Únii. Bez cieľovej hodnoty na úrovni EÚ a záväzných opatrení by sa jednoznačne nedosiahli v sledovanom rozsahu. Existuje však priestor na posilnenie a zjednodušenie niektorých ustanovení, aby mohla smernica o energetickej efektívnosti prispievať k požadovanému úsiliu pri dosahovaní vyššej cieľovej hodnoty Únie v oblasti klímy do roku 2030 na úrovni aspoň 55 %.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Plán hodnotenia/úvodné posúdenie vplyvu boli vydané 3. augusta 2020 a k dispozícii boli do 21. septembra 2020.

Komisii bolo doručených 189 odpovedí, pričom 99 zainteresovaných strán predložilo vo svojich odpovediach doplnujúce vyjadrenia a informácie. Najväčší počet odpovedí bol doručený od záujmových združení (80), spoločností (36) a MVO (26). Okrem toho sa v období od septembra do októbra 2020 zorganizovalo deväť špecializovaných stretnutí s cieľovými skupinami zainteresovaných strán, ktoré sa zamerali na konkrétne témy, a 10. novembra 2020 sa konalo osobitné stretnutie skupiny expertov na smernicu o energetickej efektívnosti. Od 17. novembra 2020 do 9. februára 2021 viedla Komisia v súlade s pravidlami Komisie pre lepšiu tvorbu práva aj internetovú verejnú konzultáciu. Prieskum obsahoval otázky s viacerými odpoveďami a otvorené otázky, ktoré sa týkali širokého spektra aspektov súvisiacich s hodnotením *ex post* a možnosťami revízie smernice o energetickej efektívnosti. Celkovo bolo doručených 344 odpovedí. Najväčšiu skupinu respondentov tvorili záujmové združenia (132 odpovedí), jednotlivé podniky a spoločnosti (92 odpovedí) a MVO (34 podaní). Odpovede zaslalo aj 21 respondentov z radov občanov. Odpovede boli doručené aj od 24 orgánov verejnej moci vrátane vnútroštátnych orgánov z 9 členských štátov (Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Litva, Holandsko, Španielsko a Švédsko).

Jednoznačná väčšina zainteresovaných strán (86 % respondentov) vyjadrila názor, že energetická efektívnosť by mala zohrávať kľúčovú úlohu pri podpore ambicióznejších cieľových hodnôt v oblasti klímy na rok 2030 a pri dosahovaní uhlíkovej neutrality Únie do roku 2050. Zainteresované strany do veľkej miery podporili posilnenie smernice o energetickej efektívnosti v tomto smere. Väčšina zainteresovaných strán (53 %) uprednostnila záväzné cieľové hodnoty v oblasti energetickej efektívnosti, a to aj na vnútroštátnej úrovni (47 %). Zainteresované strany zastávali názor, že v sektoroch budov (76 %) a dopravy (62 %), ako aj priemyslu (52 %) a IKT (40 %), je potrebné ďalšie úsilie v oblasti energetickej efektívnosti.

Názory zainteresovaných strán vyjadrené vo verejnej konzultácii a počas seminárov boli zohľadnené v posúdení vplyvu pri vypracúvaní rôznych možností politik v príslušných oblastiach politiky.

V júni Európska komisia usporiadala vypočutie európskych sociálnych partnerov o balíku *Fit for 55*. Európski sociálni partneri boli požiadaní o predloženie svojich prvotných reakcií na tento balík a o vyjadrenie názorov na to, ktoré sprievodné opatrenia a mechanizmy sa môžu zaviesť na zabezpečenie toho, aby sa na nikoho nezabudlo. Počas konzultácií bolo uvedené, že je potrebné posilniť väzby medzi Európskym pilierom sociálnych práv a Európskou zelenou dohodou, a vysvetlilo sa, že ciele oboch týchto aspektov by mali byť dvomi stranami tej istej mince.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Podporná štúdia vypracovaná spoločnosťou COWI bola jedinou zmluvnou zákazkou, ktorá bola výslovne zameraná na priamu podporu prípravy posúdenia vplyvu. Relevantné informácie boli získané aj z mnohých ďalších správ. V prípade požiadaviek na energetický audit sa vykonalo osobitné posúdenie problémov s vykonávaním vymedzenia pojmu použitého v článku 8 ods. 4 smernice o energetickej efektívnosti.

- **Posúdenia vplyvu**

Celková ambícia v oblasti úspor energie a úroveň povinností v oblasti úspor energie sú výsledkom nákladovo efektívneho prístupu k dosahovaniu celkovej ambície v oblasti úspory

skleníkových plynov na úrovni 55 %. Opatrenia skúmané pri posudzovaní vplyvu³⁷ predstavujú dodatočné prvky na podporu a umožnenie opatrení na úsporu energie, ktorými sa uľahčia investície do zlepšenia energetickej efektívnosti, čím sa znížia celkové náklady na dosahovanie úspor energie a cieľových hodnôt v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov.

Zvažovali sa opatrenia v desiatich rôznych oblastiach, ktoré sa vzájomne nevylučujú. Ide o rôzne neregulačné aj regulačné opatrenia. Skúmali sa rôzne regulačné opatrenia s rôznou úrovňou prítomnosti. Identifikácia uprednostňovanej možnosti si vyžaduje posúdenie optimálneho vplyvu každej oblasti na základe porovnania regulačného úsilia a administratívneho zaťaženia.

Hlavným vplyvom opatrenia bude to, že Únia bude spotrebúvať menej energie bez toho, aby tým bolo ovplyvnené poskytovanie požadovaných služieb. Toto zníženie spotreby energie bude sprevádzané súvisiacimi prínosmi, ako sú lepšia energetická bezpečnosť a menšie vplyvy na životné prostredie. Menšie vplyvy na životné prostredie sú predovšetkým dôsledkom približne o 8 % nižších emisií látok znečisťujúcich ovzdušie, environmentálne prínosy sa však očakávajú aj zo zníženej potreby dodávok palív, nižších potrieb v oblasti infraštruktúry a nižších emisií do vody, napríklad zo zariadenia na čistenie spalín. Výsledkom vhodne zacielenej verejnej podpory obnovy budov môžu takisto byť značné sociálne prínosy, pretože sa zmierni energetická chudoba, čím sa prispeje aj k zlepšeniu zdravia ľudí.

Vo všetkých oblastiach sa očakáva, že úspory energie sa zabezpečia investíciami do úspor energie, ktorých kapitálové náklady sa vrátia o niekoľko rokov. Informácie o očakávaných časoch návratnosti sa uvádzajú podľa sektorov a druhu investície.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Táto revízia je prepracovaným znením smernice. V posúdení vplyvu³⁸ sa identifikovali možnosti zjednodušenia existujúcich právnych predpisov a zníženia regulačných nákladov, pričom sa zohľadňovala efektívnosť navrhovaných úprav. Odstránením alternatívneho prístupu k obnove budov verejných subjektov sa zjednodušia ustanovenia, ktoré sa tak budú zameriavať iba na obnovu. Vypúšťajú sa osobitné technické aspekty verejných budov a niektoré výnimky, keďže sa upravujú v smernici o energetickej hospodárnosti budov. Odstránením kondicionalít nákladovej efektívnosti a technickej alebo hospodárskej uskutočniteľnosti požiadaviek na energetickú efektívnosť vo verejnom obstarávaní sa zjednoduší vykonávanie požiadaviek na energetickú efektívnosť, keďže sa budú rovnako uplatňovať na všetky orgány verejnej moci. Rozhodnutia týkajúce sa vývoja a obstarávania IT budú podliehať predbežnému schváleniu Radou Európskej komisie pre informačné technológie a kybernetickú bezpečnosť.

Zameranie úsilia v oblasti energetických auditov na väčších odberateľov energie bude viesť k proporčne vyšším úsporám energie, čo bude mať za následok značné zníženie zaťaženia podnikov s nižšou spotrebou energie, ako aj zníženie zaťaženia orgánov verejnej správy, keďže budú môcť potrebu auditov posudzovať na základe jednoduchšieho kritéria a overovať budú musieť menší počet podnikov. Očakáva sa, že zvýšené náklady na dodržiavanie

³⁷ SWD(2021) 623.

³⁸ SWD(2021) 623.

predpisov v prípade podnikov, na ktoré sa bude ustanovenie vzťahovať naďalej, by sa mali týmto podnikom vrátiť intenzívnejším využívaním nákladovo efektívnych opatrení na zlepšenie.

Zmenami sa posilnia existujúce požiadavky na monitorovanie a podávanie správ týkajúce sa najmä opatrení zameraných na energetickú chudobu v rámci povinnosti v oblasti úspor energie (článok 8) a obnovy budov verejného sektora, čím sa zabezpečia efektívnejšie výsledky, ale dôsledkom bude aj vyššie administratívne zaťaženie orgánov verejnej moci. Dodatočnými požiadavkami na monitorovanie a podávanie správ v rámci verejného obstarávania a zmlúv o energetickej efektívnosti sa ešte viac zlepši efektívnosť týchto ustanovení, môže to však viesť k určitej miere administratívneho zaťaženia podnikov a orgánov verejnej moci.

Poskytovanie ďalšieho usmernenia a podpory v oblasti činností členských štátov, ako napríklad v oblasti zvyšovania povedomia, prinesie krátkodobé zvýšenie administratívneho zaťaženia, pretože členské štáty budú musieť zabezpečiť rôzne informačné kampane, výmeny poznatkov alebo systémy pomoci, zo strednodobého hľadiska sa to však považuje za nákladovo efektívne, pretože sa zvýšia úspory energie.

Dodatočné požiadavky na monitorovanie a podávanie správ nebudú znamenať vytvorenie žiadnych nových systémov podávania správ, ale bude sa na ne vzťahovať existujúci rámec monitorovania a podávania správ podľa nariadenia o riadení (2018/1999/EÚ).

- **Základné práva**

Návrh je v súlade s článkom 37 Charty základných práv Európskej únie, v ktorom sa vyžaduje začlenenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zlepšovania kvality životného prostredia do politik Únie a ich zabezpečenie v súlade so zásadou udržateľného rozvoja.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie. Zmeny by znamenali mierne administratívne náklady pre orgány verejnej moci.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V lehote na transpozíciu po tom, ako spoluzákonodarcovia prijmú túto prepracovanú smernicu, Komisia vykoná tieto činnosti na uľahčenie transpozície:

- vypracuje tabuľku zhody, ktorá bude slúžiť ako kontrolný zoznam transpozície pre členské štáty aj Komisiu,
- zorganizuje stretnutia s expertmi členských štátov zodpovednými za transpozíciu jednotlivých častí smernice, s ktorými bude diskutovať o spôsobe transpozície a riešení pochybností, a to buď v kontexte koordinovaného úsilia týkajúceho sa smernice o energetickej efektívnosti alebo formou výboru,
- zariadi dvojstranné stretnutia a telefonické rozhovory s členskými štátmi v prípade špecifických otázok týkajúcich sa transpozície smernice,
- po uplynutí lehoty na transpozíciu Komisia komplexne posúdi, či členské štáty transponovali smernicu úplne a správne.

V nariadení (EÚ) 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy sa zavádza integrovaný rámec energetického a klimatického plánovania, monitorovania a podávania správ na monitorovanie pokroku pri plnení cieľových hodnôt v oblasti klímy a energie v súlade s požiadavkami Parížskej dohody na transparentnosť. Členské štáty museli do konca roka 2019 predložiť Komisii svoje integrované národné energetické a klimatické plány na obdobie rokov 2021 – 2030, ktoré sa týkali piatich rozmerov energetickej únie. Členské štáty musia každé dva roky podávať správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní svojich plánov a okrem toho musia do 30. júna 2023 oznámiť Komisii návrhy aktualizácií plánov, pričom na konečné aktualizácie majú lehotu do 30. júna 2024. Tieto aktualizácie sa majú týkať všetkých nových cieľových hodnôt dohodnutých v revízií smernice o energetickej efektívnosti. Tento systém podávania správ podľa smernice o riadení sa považuje za efektívny systém monitorovania dosahovania pokroku členských štátov pri plnení príspevkov na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni v oblasti energetickej efektívnosti.

V tomto návrhu sa uvádzajú nové ustanovenia, ktoré sa týkajú najmä stanovovania vnútroštátnych príspevkov, mechanizmov na riešenie nedostatkov a povinností v oblasti podávania správ. Tieto návrhy by sa mali preniesť do nariadenia (EÚ) 2018/1999 o riadení a zosúladiť s týmto nariadením po jeho revízií, aby sa zabránilo prekryvaniu požiadaviek. Niektoré ustanovenia nariadenia o riadení môže byť potrebné znovu posúdiť na základe navrhovaných zmien tejto smernice.

Hodnotenie úrovne ambície článkov 4, 5, 6 a 8 sa navrhuje v článku 33 tejto prepracovanej smernice.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

V smernici o energetickej efektívnosti sa zavádza nový článok (článok 3) o zásade prvoradosti energetickej efektívnosti, ktorého cieľom je zabezpečiť uplatňovanie tejto zásady v prípade potreby, ako aj jej riadne monitorovanie vo všetkých oblastiach. Vzhľadom na široký rozsah uplatňovania zásady sa v smernici neuvádza, ako sa to má realizovať. Na uľahčenie vykonávania ustanovení smernice o energetickej efektívnosti vydá Európska komisia odporúčanie členským štátom, ako aj usmernenie týkajúce sa výkladu a uplatňovania tejto zásady v rôznych súvislostiach. Toto usmernenie by malo prispieť k lepšiemu zavedeniu zásady.

Na základe rozhodnutia Európskeho súdneho dvora vo veci Komisia/Belgicko (vec C-543/17) musia členské štáty k oznámeniam o vnútroštátnych transpozičných opatreniach priložiť dostatočne jasné a presné informácie o tom, v ktorých ustanoveniach vnútroštátneho práva sa transponujú jednotlivé ustanovenia smernice. Tieto informácie sa musia poskytnúť v prípade každej povinnosti, nielen na úrovni článkov.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Hlavné ustanovenia smernice 2012/27/EÚ, ktoré sa podstatne menia alebo do ktorých sa pridávajú nové prvky, sú:

V článkoch 1 a 4 sa stanovuje záväzná cieľová hodnota Únie v oblasti energetickej efektívnosti konečnej a primárnej spotreby, ako aj indikatívne vnútroštátne príspevky k energetickej efektívnosti, a uvádza sa vzorec na výpočet príspevkov členských štátov. Cieľové hodnoty Únie sa stanovujú na úrovni konečnej a primárnej energetickej spotreby, ktorá sa má dosiahnuť do roku 2030, a úroveň ambície je vyjadrená porovnaním týchto dvoch úrovní s prognózami referenčného scenára z roku 2020 na rok 2030. V takto vyjadrenej

úrovni ambície sa premieta dodatočné úsilie v porovnaní s vynaloženým úsilím alebo úsilím uvedeným v národných energetických a klimatických plánoch. Porovnanie s predchádzajúcim základným scenárom, ktorým sú prognózy referenčného scenára z roku 2007 na rok 2030, a historickými hodnotami z roku 2005 sa uvádzajú v odôvodneniach.

Vnútroštátne príspevky sú naďalej indikatívne, keďže väčšina členských štátov vo verejnej konzultácii a na iných fórach vyjadrila zásadný odpor voči záväzným vnútroštátnym cieľovým hodnotám. Navrhujú sa však referenčné hodnoty a nové mechanizmy na riešenie nedostatkov pri plnení, ktoré dopĺňajú mechanizmy navrhované v nariadení o riadení.

V článku 3 sa zavádza nové ustanovenie o zásade prvoradosti energetickej efektívnosti s cieľom poskytnúť právny základ na uplatňovanie zásady a zároveň zabezpečiť minimálne administratívne zaťaženie. Obsahuje povinnosť zväziť riešenia v oblasti energetickej efektívnosti pri prijímaní politických a investičných rozhodnutí v energetických systémoch a neenergetických sektoroch vrátane sociálneho bývania.

V článku 5 sa zavádza povinnosť verejného sektora znižovať svoju spotrebu energie pri poskytovaní verejných služieb a v zariadeniach verejných subjektov. To možno dosiahnuť v každom pododvetví verejného sektora, okrem iného napríklad v pododvetviach dopravy, verejných budov, priestorového plánovania a vodného a odpadového hospodárstva.

Článkom 6 sa rozširuje rozsah povinnosti v oblasti obnovy. Táto povinnosť sa už bude vzťahovať na všetky verejné subjekty na všetkých úrovniach správy a vo všetkých sektoroch činnosti verejných subjektov vrátane zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a nájomného bývania, v rámci ktorých sú budovy vo vlastníctve verejných orgánov. Prínosy vyplývajúce z obnovy verejných budov sa tak dostanú bližšie k všetkým ľuďom vo všetkých členských štátoch, čím sa znásobí obnova vo verejnom sektore. Článok 6 sa zameriava na to, aby obnova spĺňala normu pre budovy s takmer nulovou spotrebou energie, ktorá je posilnenou nákladovo efektívnou normou pre obnovu. Miera obnovy zostáva na úrovni aspoň 3 %, čo je najnižší spoločný menovateľ minimálnej miery obnovy, pričom sa uznáva, že niektoré členské štáty, regióny a mestá už prijali prísnejšie požiadavky a normy v oblasti obnovy vo verejnom sektore. A napokon sa vypúšťajú alternatívy, ktoré umožňovali členským štátom dosahovať podobné úspory energie inými opatreniami ako obnovou. Tieto opatrenia sa môžu naďalej považovať za povinnosti v oblasti úspor energie podľa článku 8 a prispievajú k plneniu povinností podľa článku 8. Článok 6 sa zameriava na obnovu v súlade so stratégiou „vlna obnovy“.

V článku 7 sa posilňujú ustanovenia o verejnom obstarávaní tým, že sa povinnosť zohľadniť požiadavky na energetickú efektívnosť rozširuje na všetky verejné subjekty na všetkých úrovniach správy a vypúšťajú sa kondicionality týkajúce sa nákladovej efektívnosti, ako aj technickej a hospodárskej uskutočniteľnosti. Zmeny budú obsahovať ustanovenie o tom, že členské štáty môžu vyžadovať od verejných subjektov, aby pri postupoch verejného obstarávania v prípade potreby zväzili aspekty obehového hospodárstva a kritériá zeleného verejného obstarávania. Členské štáty budú musieť podporovať verejné subjekty zabezpečovaním usmernení a metodík týkajúcich sa posudzovania nákladov na životný cyklus a zriadením centier na podporu kompetencií, ako aj podnecovaním k využívaniu hromadného a digitálneho obstarávania. Členské štáty budú musieť zverejňovať informácie o víťazných ponukách (v súlade s prahovými hodnotami stanovenými v smerniciach o verejnom obstarávaní).

Súčasťou vzorovej úlohy verejného sektora v článku 7 je aj ustanovenie o tom, že verejní obstarávatelia môžu žiadať, aby sa v ponuke zverejnil potenciál globálneho otepľovania nových budov (číselný ukazovateľ v kg ekvivalentu CO₂/m² úžitkovej interiérovej podlahovej plochy za každú fázu životného cyklu v priemere za jeden rok 50-ročného referenčného

obdobia), najmä v prípade nových budov nad 2 000 metrov štvorcových. Súvisí to s ustanovením zameraným na zvyšovanie informovanosti o obehovom hospodárstve a celom životnom cykle emisií uhlíka v postupoch verejného obstarávania.

Zmenami článku 8 sa zvýši povinnosť ročných úspor energie na 1,5 % pre všetky členské štáty (vrátane Cypru a Malty), pričom článok bude obsahovať aj špecifické požiadavky na zmiernenie energetickej chudoby. Vyžaduje sa v ňom, aby sa politické opatrenia vykonávali prioritne so zameraním na zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch, a aby sa čo najlepšie využívali verejné financie, prípadne aby sa zväžilo využitie príjmov z kvót systému ETS. V článku 8 sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že vnútroštátna kombinácia politik nie bude mať žiadne nepriaznivé účinky na zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov postihnutých energetickou chudobou, prípadne na ľudí žijúcich v sociálnych bytoch, a aby sa týmito politikami účinne zmiernovala a znižovala energetická chudoba. V článku 8 sa od členských štátov vyžaduje, aby dosiahli určitý podiel na celkovej sume požadovaných úspor konečnej energie v prípade zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. V článku 8 sa stanovuje mechanizmus na riešenie nedostatkov v oblasti požadovaného objemu úspor energie, ktoré sa majú dosiahnuť v danom povinnom období. Pri povinnosti v oblasti úspor energie sa nepredpokladá uplatňovanie flexibilných úprav pri alternatívnom výpočte požadovanej výšky úspor energie od 1. januára 2024 (článok 8 ods. 6 až 9). V článku 9 sa uvádzajú prevádzkovatelia prenosovej sústavy ako potenciálne povinné subjekty a umožňuje sa členským štátom vyžadovať od povinných subjektov dosiahnutie určitého objemu úspor energie v prípade zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. V prílohe V sa vylučuje započítanie úspor energie z politických opatrení týkajúcich sa využívania technológií priameho spaľovania fosílnych palív, objasňuje sa, že zníženie odberu energie prostredníctvom opatrení smernice o ETS sa nemôže započítať do plnenia povinnosti v oblasti úspor energie, a posilňujú sa dodatočné požiadavky na daňové opatrenia.

V článku 11 sa kritérium pre energetické audity a systémy energetického manažérstva mení z druhov podnikov na úrovne spotreby energie a vyžaduje sa schválenie odporúčaní auditu vedením spoločnosti. Takisto sa v ňom vyžadujú systémy energetického manažérstva v spoločnostiach s najväčším odberom energie, ktoré budú pravdepodobne efektívnejšie pri zabezpečovaní väčšieho objemu investícií do nákladovo efektívnejších úspor energie pri pravdepodobne nižšom celkovom nákladovom zaťažení spoločnosti. A napokon sa v článku zavádza povinnosť monitorovať energetickú hospodárnosť dátových centier s cieľom neskoršieho zavedenia súboru „ukazovateľov udržateľnosti dátových centier“.

V článku 20 sa posilňuje ochrana spotrebiteľov zavedením základných zmluvných práv v oblasti centralizovaného zásobovania teplom, chladom a teplou úžitkovou vodou v súlade s právami, ktoré sa zaviedli v smernici (EÚ) 2019/944 v oblasti elektriny.

V článku 21 sa posilňujú povinnosti voči spotrebiteľom, a to najmä v oblasti dostupnosti a poskytovania informácií, opatrení na zvyšovanie povedomia a technického a finančného poradenstva alebo ponúkanej pomoci. Vytvoria sa jednotné kontaktné miesta a mimosúdne mechanizmy na urovnávanie sporov ako štruktúry, ktoré významne pomôžu pri posilňovaní práv odberateľov a konečných spotrebiteľov. A napokon článok obsahuje povinnosti odhaľovať a odstraňovať prekážky týkajúce sa rozdielnej motivácie medzi nájomníkmi a vlastníckmi alebo medzi vlastníckmi.

V článku 22 sa odkazuje na pojem zraniteľných odberateľov, ktorí by mali členské štáty zaviesť podľa článkov 28 a 29 smernice (EÚ) 2019/944 a článku 3 ods. 3 smernice

2009/73/ES. V článku 22 sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli tento pojem s prihliadnutím aj na konečných spotrebiteľov, ktorí nemajú žiadnu priamu alebo individuálnu zmluvu s dodávateľmi energie.

V článku 22 sa zavádza povinnosť členských štátov vykonať opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti ako prioritné v prípade zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou, prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch s cieľom zmierniť energetickú chudobu. Členské štáty musia vykonať opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti s cieľom zmierniť distribučné vplyvy ostatných politík a opatrení, ako sú daňové opatrenia vykonávané podľa článku 9 tejto smernice alebo uplatňovanie obchodovania s emisnými kvótami podľa smernice o ETS, a podporiť zavádzanie podporných možností financovania a finančných nástrojov. V článku 22 sa posilňuje úloha sietí expertov.

V článkoch 23 a 24 sa stanovujú prísnejšie plánovanie a nadväzujúce opatrenia po komplexnom posúdení vykurovania a chladenia vrátane podpory na miestnej a regionálnej úrovni. V článkoch sa zavádzajú minimálne požiadavky na systémy účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom, všeobecnejšie požiadavky v oblasti nákladov a prínosov a povinnosti v oblasti zhodnocovania odpadového tepla. Minimálne požiadavky na účinné centralizované zásobovanie teplom sa budú postupne zvyšovať s cieľom zabezpečiť do roku 2050 plne dekarbonizované dodávky tepla alebo chladu v systémoch účinného centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom. Požiadavky na vysokoúčinnú kombinovanú výrobu budú doplnené o kritérium pre priame emisie CO₂ z kombinovanej výroby, ak sa pri nej nevyužívajú obnoviteľné zdroje energie alebo odpad.

V článku 25 sa objasňuje a posilňuje úloha vnútroštátnych regulačných orgánov pri vykonávaní zásady prvoradosti energetickej efektívnosti pri plánovaní a prevádzkovaní energetických sietí. Takisto sa v ňom využívajú poznatky siete ENTSO-E, ENTSG a subjektu PDS EÚ pri monitorovaní pokroku. Vzhľadom na veľmi vysoký počet prevádzkovateľov systému sa uprednostňuje nepriamy prístup.

V článku 26 sa objasňujú a posilňujú ustanovenia o dostupnosti systémov kvalifikácie, akreditačných a certifikačných systémov rôznych poskytovateľov energetických služieb, energetických audítorov, manažérov v oblasti energetiky a inštalatérov. V nových ustanoveniach sa bude od členských štátov vyžadovať, aby od decembra 2024 systémy každé štyri roky posudzovali.

V článku 27 sa zavádzajú dodatočné požiadavky na zvýšenie využívania zmlúv o energetickej efektívnosti.

V článku 28 sa pre členské štáty zavádza požiadavka podávať správy o investíciách do energetickej efektívnosti, ako aj o uzatvorených zmluvách o energetickej efektívnosti (v rámci nariadenia o riadení). Členské štáty budú musieť na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni zaviesť mechanizmy pomoci pri vývoji projektov na podporu investícií do energetickej efektívnosti, aby sa prispelo k dosahovaniu vyšších cieľových hodnôt v oblasti energetickej efektívnosti.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

~~o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (prepracované znenie)~~

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,
so zreteľom na návrh Európskej komisie,
po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru³⁹,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁴⁰,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
keďže:

↓ nový

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁴¹ bola opakovane podstatným spôsobom zmenená⁴². Vzhľadom na nové zmeny je v záujme prehľadnosti vhodné túto smernicu prepracovať.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 1
(prispôsobené)

~~Európska únia stojí pred bezprecedentnými výzvami vyplývajúcimi zo zvýšenej závislosti od dovozov energie a obmedzených zdrojov energie, ako aj z potreby zmierniť zmenu klímy a prekonať ekonomickú krízu. Energetická efektívnosť je cenným prostriedkom na reakciu na tieto výzvy. Zlepšuje sa ňou bezpečnosť dodávky Únie znížením primárnej energetickej spotreby a znížením dovozov energie. Pomáha znížiť emisie skleníkových plynov nákladovo efektívnym spôsobom, a tým zmierniť zmenu klímy. Prechodom na energeticky efektívnejšie~~

³⁹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁴⁰ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁴¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁴² Pozri časť A prílohy XV.

~~hospodárstvo by sa tiež malo zrýchliť šírenie inovačných technologických riešení a zlepšiť konkurencieschopnosť priemyslu v Únii, podporiť hospodársky rast a vytvárať vysoko kvalitné pracovné miesta vo viacerých sektoroch súvisiacich s energetikou efektívnosťou.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 2
(prispôbené)

~~V záveroch Európskej rady z 8. a 9. marca 2007 sa zdôraznila potreba zlepšiť energetickú efektívnosť v Únii, aby sa do roku 2020 dosiahol cieľ usporiť 20 % primárnej energetickej spotreby Únie v porovnaní s prognózami. V záveroch Európskej rady zo 4. februára 2011 sa zdôrazňuje, že cieľ zlepšiť energetickú efektívnosť do roku 2020 o 20 %, ktorý Európska rada schválila v júni 2010 a ktorého doterajšie plnenie nie je dostačujúce, sa musí dosiahnuť. Prognózy z roku 2007 uvádzali primárnu energetickú spotrebu v roku 2020 v objeme 1842 Mtoe. Zníženie o 20 % znamená 1474 Mtoe v roku 2020, t. j. zníženie o 368 Mtoe v porovnaní s prognózami.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 3
(prispôbené)

~~V záveroch Európskej rady zo 17. júna 2010 sa potvrdil cieľ energetickej efektívnosti ako jeden z hlavných cieľov novej stratégie Únie pre zamestnanosť a inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast („stratégia Európa 2020“). V rámci tohto procesu a na účely plnenia tohto cieľa na vnútroštátnej úrovni sú členské štáty povinné stanoviť v úzkej spolupráci s Komisiou svoje národné ciele a uviesť vo svojich národných programoch reforiem spôsob, ako ich chcú dosiahnuť.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 4
(prispôbené)

~~V oznámení Komisie z 10. novembra 2010 o stratégii Energia 2020 sa energetická efektívnosť uvádza ako hlavný prvok energetickej stratégie Únie na rok 2020 a vymedzuje sa v ňom potreba novej stratégie energetickej efektívnosti, ktorá umožní všetkým členským štátom oddeliť využívanie energie od hospodárskeho rastu.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 5
(prispôbené)

~~Vo svojom uznesení z 15. decembra 2010 o revízii akčného plánu pre energetickú efektívnosť Európsky parlament vyzval Komisiu, aby do svojho revidovaného akčného plánu pre energetickú efektívnosť zahrnula opatrenia potrebné na preklopenie medzier, aby sa celkový cieľ Únie v energetickej efektívnosti dosiahol v roku 2020.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 6
(prispôbené)

~~Jednou z iniciatív stratégie Európa 2020 je hlavná iniciatíva „Európa efektívne využívajúca zdroje“, ktorú prijala Komisia 26. januára 2011. V tejto iniciatíve sa energetická efektívnosť označuje za hlavný prvok zabezpečenia udržateľnosti využívania zdrojov energie.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 7
(prispôbené)

~~V záveroch Európskej rady zo 4. februára 2011 sa uznalo, že plnenie cieľa Únie v energetickej efektívnosti nie je dostačujúce a že je potrebné odhodlané konanie v snahe zúročiť značný potenciál na dosiahnutie väčších úspor energie v oblasti budov, dopravy a výrobných procesov. V týchto záveroch sa tiež stanovuje, že do roku 2013 sa preskúma plnenie cieľa Únie v oblasti energetickej efektívnosti a v prípade potreby sa zväžia ďalšie opatrenia.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 8
(prispôbené)

~~Komisia 8. marca 2011 prijala oznámenie s názvom Plán energetickej účinnosti na rok 2011. V tomto oznámení sa potvrdilo, že Únia nie je na správnej ceste k dosiahnutiu svojho cieľa energetickej efektívnosti. Je to tak aj napriek pokroku v rámci národných politík energetickej efektívnosti uvedených v prvých národných akčných plánoch energetickej efektívnosti, ktoré členské štáty predložili na základe požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES z 5. apríla 2006 o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách⁴³. Aj úvodná analýza druhých akčných plánov potvrdzuje, že Únia nie je na správnej ceste. Na účely nápravy sa v pláne energetickej účinnosti 2011 vymedzila séria politík a opatrení energetickej efektívnosti, ktoré zahŕňajú celý energetický reťazec vrátane výroby, prenosu a distribúcie energie, vedúcu úlohu verejného sektora v oblasti energetickej efektívnosti, budovy a spotrebiče, priemysel a potrebu umožniť konečným odberateľom riadiť svoju spotrebu energie. Energetická efektívnosť v odvetví dopravy sa súbežne hodnotila v Bielej knihe o doprave prijatej 28. marca 2011. Najmä v rámci iniciatívy č. 26 z Bielej knihy sa požadujú vhodné normy pre emisie CO₂ z vozidiel všetkých druhov dopravy doplnené v prípade potreby požiadavkami na energetickú efektívnosť s cieľom pokryť všetky typy pohonných systémov.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 9
(prispôbené)

~~Komisia 8. marca 2011 prijala aj plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050, v ktorom uviedla, že je potrebné zamerať sa viac na energetickú efektívnosť aj z tohto hľadiska.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 10
(prispôbené)

~~V tejto súvislosti je potrebné aktualizovať právny rámec Únie pre energetickú efektívnosť smernicou sledujúcou celkový cieľ energetickej efektívnosti, ktorým je do roku 2020 dosiahnuť 20 % úsporu z primárnej energetickej spotreby Únie a uskutočňovať ďalšie zlepšenia energetickej efektívnosti po roku 2020. Na tieto účely by sa mal touto smernicou~~

⁴³ Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 64.

~~vytvoriť spoločný rámec na podporu energetickej efektívnosti v Únii a mali by sa v nej stanoviť konkrétne opatrenia na vykonanie niektorých návrhov obsiahnutých v pláne energetickej efektívnosti na rok 2011 a dosiahnutie významného nerealizovaného potenciálu úspor energie, ktorý sa v tomto pláne identifikuje.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 11
(prispôbené)

~~V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES z 23. apríla 2009 o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020⁴⁴ sa požaduje, aby Komisia do roku 2012 podala správu a posúdila pokrok Únie a jej členských štátov na ceste k zníženiu spotreby energie o 20 % do roku 2020 v porovnaní s prognózami. V tomto rozhodnutí sa ďalej uvádza, že s cieľom pomôcť členským štátom pri plnení záväzkov Únie v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov by Komisia do 31. decembra 2012 mala navrhnúť buď prísnejšie, alebo nové opatrenia na urýchlenie zlepšení v oblasti energetickej efektívnosti. Touto smernicou sa reaguje na túto požiadavku. Prispieva sa ňou aj k dosiahnutiu cieľov stanovených v pláne prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050, a to najmä znížením emisií skleníkových plynov zo sektora energetiky, ako aj k dosiahnutiu výroby elektriny s nulovými emisiami do roku 2050.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 12
(prispôbené)

~~Využitie celého existujúceho potenciálu úspor energie, ktorý zahŕňa úspory v dodávkach energie a v sektorech konečnej spotreby, si vyžaduje integrovaný prístup. Zároveň by sa mali posilniť ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES z 11. februára 2004 o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou⁴⁵ a smernice 2006/32/ES.~~

↓ nový

(2) Komisia v pláne cieľov v oblasti klímy⁴⁶ navrhla zvýšiť mieru ambície Únie a stanoviť cieľovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 na úrovne, ktoré budú v porovnaní s rokom 1990 minimálne o 55 % nižšie. V porovnaní s doterajšou cieľovou hodnotou 40 % ide o výrazné sprísnenie. Návrh predstavuje naplnenie záväzku formulovaného v oznámení o Európskej zelenej dohode⁴⁷ predložiť komplexný plán zvýšenia cieľovej hodnoty Únie do roku 2030 na 55 % zodpovedným spôsobom. Takisto je v súlade s cieľmi 21. konferencie zmluvných strán Rámcového

⁴⁴ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 136.

⁴⁵ Ú. v. EÚ L 52, 21.2.2004, s. 50.

⁴⁶ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov, COM/2020/562 final.

⁴⁷ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Európska zelená dohoda, COM/2019/640 final.

dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (Parížska dohoda) udržať nárast globálnej teploty pod úrovňou 2 °C a naďalej sa usilovať udržať ho na úrovni 1,5 °C.

- (3) Európska rada v decembri 2020 schválila záväznú úijnú cieľovú hodnotu čistého domáceho zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 o minimálne 55 % v porovnaní s rokom 1990⁴⁸. Dospela k záveru, že mieru ambície v oblasti klímy treba zvýšiť takým spôsobom, aby sa prostredníctvom podpory inovácií v oblasti zelených technológií podnietil udržateľný hospodársky rast, vytvárali pracovné miesta, aby občania EÚ získali prínosy v oblasti zdravia a životného prostredia a aby sa prispelo k dlhodobej globálnej konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ.
- (4) Európska komisia so zámerom vykonať tieto ciele oznámila vo svojom pracovnom programe na rok 2021⁴⁹ balík „Fit for 55“, na základe ktorého sa má do roku 2030 dosiahnuť zníženie emisií skleníkových plynov o minimálne 55 % a do roku 2050 klimatická neutralita Európskej únie. Tento balík sa vzťahuje na celú škálu oblastí politik od energetickej efektívnosti, cez energiu z obnoviteľných zdrojov, využívanie pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesné hospodárstvo, zdaňovanie energie či spoločné úsilie až po obchodovanie s emisiami.
- (5) Z prognóz vyplýva, že pri úplnom vykonaní súčasných politik by sa do roku 2030 dosiahlo približne 45 % zníženie emisií skleníkových plynov v porovnaní s úrovňami z roku 1990, ak nerátame emisie z využívania pôdy a absorpcie, a približne 47 %, ak by sa tieto emisie zarátali. V pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030 sa preto uvádza súbor opatrení potrebných vo všetkých sektoroch hospodárstva, ako aj revízia kľúčových legislatívnych nástrojov, aby sa podarilo zrealizovať zvýšenú mieru ambícií.
- (6) Energetická efektívnosť je kľúčovou oblasťou, v ktorej treba konať, pretože ináč nemožno dosiahnuť úplnú dekarbonizáciu hospodárstva Únie⁵⁰. Potreba využiť nákladovo efektívne príležitosti na šetrenie energie viedla k súčasnej politike Únie v oblasti energetickej efektívnosti. V decembri 2018 sa ako súčasť balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov zaviedla nová hlavná cieľová hodnota Únie minimálne 32,5 % do roku 2030 (v porovnaní s predpokladanou spotrebou energie v roku 2030).
- (7) V snahe naplniť vyššiu mieru ambícií sa v posúdení vplyvu, ktoré tvorilo sprievodný dokument k plánu cieľov v oblasti klímy, preukázalo, že zlepšenie energetickej efektívnosti sa bude musieť výrazne zintenzívniť oproti súčasnej úrovni ambícií 32,5 %.
- (8) Súhrn národných príspevkov, ktoré oznámili členské štáty vo svojich národných energetických a klimatických plánoch (NEKP), nedosahuje úroveň ambícií Únie

⁴⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-22-2020-INIT/sk/pdf>.

⁴⁹ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNŮV – Pracovný program Komisie na rok 2021 Vitálna Únia v krehkom svete, COM/2020/690 final.

⁵⁰ Oznámenie Čistá planéta pre všetkých – európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo (COM/2018/773 final), v ktorom sa posudzuje úloha energetickej efektívnosti ako podmienka *sine qua non* vzhľadom na všetky scenáre dekarbonizácie.

32,5 %. Príspevky by spolu viedli k zníženiu o 29,4 % v prípade konečnej energetickej spotreby a 29,7 % v prípade primárnej energetickej spotreby v porovnaní s prognózami v referenčnom scenári z roku 2007 na rok 2030. Výsledkom by bol kolektívny rozdiel 2,8 percentuálneho bodu v prípade primárnej energetickej spotreby a 3,1 percentuálneho bodu v prípade konečnej energetickej spotreby v EÚ27.

- (9) Hoci potenciál úspor energie zostáva vo všetkých odvetviach veľký, osobitnú výzvu predstavuje odvetvie dopravy, pretože naň pripadá vyše 30 % konečnej energetickej spotreby, a odvetvie budov, pretože 75 % fondu budov Únie vykazuje nedostatočnú energetickú hospodárnosť. Ďalším čoraz dôležitejším odvetvím z tohto hľadiska je odvetvie informačných a komunikačných technológií, na ktoré pripadá 5 – 9 % celkovej svetovej spotreby elektriny a vyše 2 % všetkých emisií. Za rok 2018 možno dátovým centrom pripísať 2,7 % dopytu po elektrine v EÚ28⁵¹. V danom kontexte sa v digitálnej stratégii⁵² Únie zdôraznila potreba energeticky vysokoefektívnych a udržateľných dátových centier aj opatrení zameraných na transparentnosť telekomunikačných operátorov, pokiaľ ide o ich environmentálnu stopu. Okrem toho treba do úvahy vziať aj možný nárast dopytu priemyslu po energii ako dôsledok jeho dekarbonizácie, predovšetkým pri energeticky náročných procesoch.
- (10) Vyššia úroveň ambícií si vyžaduje silnejšiu podporu opatrení zameraných na nákladovo efektívnu energetickú efektívnosť vo všetkých oblastiach energetického systému a vo všetkých relevantných odvetviach, v ktorých činnosť ovplyvňuje dopyt po energii, ako sú odvetvia dopravy, vodného hospodárstva a poľnohospodárstva. Zlepšenie energetickej efektívnosti v celom energetickom reťazci vrátane výroby, prenosu, distribúcie a konečnej spotreby energie bude predstavovať prínos pre životné prostredie, povedie k zlepšeniu kvality ovzdušia a verejného zdravia, zníženiu emisií skleníkových plynov, zvýšeniu energetickej bezpečnosti, zníženiu nákladov na energiu pre domácnosti i firmy, pomôže zmierniť energetickú chudobu a povedie k zvýšenej konkurencieschopnosti, väčšej zamestnanosti a zvýšenej ekonomickej činnosti v celom hospodárstve, čím sa zlepší kvalita života občanov. Je to v súlade so záväzkami Únie v rámci energetickej únie a globálneho programu v oblasti klímy prijatého na základe Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2015.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 1

~~Znižovanie dopytu po energii je jedným z piatich rozmerov stratégie energetickej únie zriadenej oznámením Komisie z 25. februára 2015 s názvom Rámcová stratégia odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy. Zlepšenie energetickej efektívnosti v celom energetickom reťazci vrátane výroby, prenosu, distribúcie a konečnej spotreby energie povedie k zlepšeniu životného prostredia, zlepšeniu kvality ovzdušia a verejného zdravia, zníženiu emisií skleníkových plynov, zvýšeniu energetickej bezpečnosti, znížením závislosti od dovozu energie z krajín mimo Únie, zníženiu nákladov na energiu pre domácnosti i firmy, pomôže zmierniť energetickú chudobu a povedie k zvýšenej~~

⁵¹ Pozri aj záverečnú správu zo štúdie Európskej komisie: Energeticky efektívne technológie cloud computingu a politiky v prospech environmentálne vhodného trhu s cloudom, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

⁵² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Formovanie digitálnej budúcnosti Európy [COM(2020) 67 final].

konkurencieschopnosti, väčšej zamestnanosti a zvýšenej ekonomickej činnosti v celom hospodárstve, čím sa zvýši kvalita života občanov. Je to v súlade so záväzkami Únie v rámci energetickej únie a globálneho programu v oblasti klímy prijatého Parížskou dohodou o zmene klímy z roku 2015, ktorá nadväzuje na 21. konferenciu zmluvných strán Rámeového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy⁵³ (ďalej len „Parížska dohoda“), podľa ktorých by sa mal nárast priemernej globálnej teploty udržiavať výrazne pod 2 °C nad úrovňou z predindustriálneho obdobia a naďalej by sa malo vyvíjať úsilie o obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C nad úrovňou z predindustriálneho obdobia.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 2
(prispôbené)
⇒ nový

- (11) ☒ Táto ☒ smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁵⁴ je prvkom, ktorý pomáha budovať energetickú úniu ☒ predstavuje ďalší krok k dosiahnutiu ☒ ⇒ klimatickej neutrality do roku 2050 ☒, pri ktorej sa má energetická efektívnosť vnímať ako samostatný zdroj energie. Pri stanovovaní nových pravidiel na strane dodávky a v iných oblastiach politiky treba zohľadniť zásadu Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti ⇒ je ústrednou zásadou, ktorú treba zohľadniť vo všetkých odvetviach, nielen v energetike, a na všetkých úrovniach vrátane finančného sektora. Riešenia energetickej efektívnosti by sa mali zvažovať ako prvá voľba v politike, plánovaní a investičných rozhodnutiach ☒ pri stanovovaní nových pravidiel na strane dodávky a v iných oblastiach politiky. ⇒ Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti by sa mala uplatňovať bez toho, aby ňou boli dotknuté iné právne povinnosti, ciele a zásady, zároveň by však jej uplatňovanie alebo vyňatie z jej uplatňovania nemalo byť nimi obmedzované. ☒ Komisia by mala zaistiť, aby energetická efektívnosť a reakcia na strane spotreby mohli rovnocenne konkurovať výrobným kapacitám. Energetickú efektívnosť treba zohľadniť vždy, keď sa prijímajú rozhodnutia týkajúce sa plánovania energetického systému alebo finančné rozhodnutia. K zlepšeniam energetickej efektívnosti treba pristúpiť vždy, keď sú nákladovo efektívnejšie než ekvivalentné riešenia na strane dodávky. Malo by to pomôcť využívať početné prínosy energetickej efektívnosti pre Úniu, najmä pre občanov a podniky. ⇒ Vykonávanie opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti by malo byť prioritou aj pri zmierňovaní energetickej chudoby. ☒

↓ 2018/2002 odôvodnenie 3
⇒ nový

- (12) Energetická efektívnosť by sa mala považovať za kľúčový prvok a prioritu v budúcich investičných rozhodnutiach o energetickej infraštruktúre Únie. ⇒ Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti by sa mala uplatňovať tak, že v prvom rade by sa mala zohľadniť koncepcia efektívnosti systému a spoločenské hľadisko. Následne by mala pomôcť zlepšiť efektívnosť jednotlivých odvetví konečného použitia a celého

⁵³ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁵⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

energetického systému. Uplatňovanie tejto zásady by takisto malo podporovať investície do energeticky efektívnych riešení prispievajúcich k environmentálnym cieľom uvedeným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852⁵⁵. ↩

↓ nový

- (13) Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti sa vymedzila v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999⁵⁶ a tvorí jadro stratégie integrácie energetického systému⁵⁷. V prípadoch, keď je zásada založená na nákladovej efektívnosti, jej uplatňovanie má širšie dôsledky, ktoré môžu závisieť od okolností. Komisia vypracovala špecializované usmernenia k prevádzke a uplatňovaniu zásady a navrhla v nich konkrétne nástroje a príklady uplatňovania v rozmanitých odvetviach. Takisto vydala odporúčanie členským štátom, ktoré vychádza z požiadaviek tejto smernice a vyžaduje si konkrétne opatrenia v súvislosti s uplatňovaním tejto zásady.
- (14) Ak má mať zásada prvoradosti energetickej efektívnosti nejaký vplyv, v prvom rade ju musia uplatňovať konzistentným spôsobom aktéri s rozhodovacími právomocami pri všetkých relevantných politických, plánovacích a významných investičných rozhodnutiach (teda veľkých investíciách s hodnotou vyše 50 miliónov eur alebo 75 miliónov eur v prípade projektov dopravnej infraštruktúry), ktoré majú dosah na spotrebu alebo dodávku energie. Riadne uplatňovanie tejto zásady si vyžaduje správnu metodiku analýzy nákladov a prínosov, stanovenie základných podmienok energeticky efektívnych riešení a správne monitorovanie. Flexibilita na strane dopytu môže priniesť citelné výhody pre spotrebiteľov a spoločnosť v širšom zmysle a môže zvýšiť efektívnosť energetického systému a znížiť náklady na energiu, napríklad ak sa znížia náklady na prevádzku systému, výsledkom čoho by bolo zníženie taríf pre všetkých spotrebiteľov. Členské štáty by mali pri uplatňovaní zásady prvoradosti energetickej efektívnosti zohľadniť možné výhody spojené s flexibilitou na strane dopytu a v relevantných prípadoch zvážiť reakciu na strane spotreby, uskladňovanie energie a inteligentné riešenia ako súčasť svojho úsilia zvýšiť efektívnosť integrovaného energetického systému.
- (15) Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti by sa mala vždy uplatňovať úmerne a požiadavky tejto smernice by nemali obsahovať povinnosti členských štátov, ktoré by sa prekrývali alebo boli v rozpore s inými povinnosťami, keď uplatňovanie zásady priamo zaručujú iné právne predpisy. Takáto situácia môže nastať pri projektoch spoločného záujmu uvedených v zozname Únie podľa [článok 3 revidovaného nariadenia o TEN-E], v ktorom sa zavádza požiadavka zvážiť pri vývoji a posudzovaní daných projektov zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti.

⁵⁵ Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13 – 43.

⁵⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013, PE/55/2018/REV/1, Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1 – 77.

⁵⁷ Stratégia integrácie energetického systému EÚ, COM(2020) 299 final.

- (16) Ústredným prvkom Európskej zelenej dohody je spravodlivý prechod na klimatickú neutralitu v Únii do roku 2050. Energetická chudoba je kľúčový pojem konsolidovaný v legislatívnom balíku opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov, ktorý má uľahčiť spravodlivú transformáciu energetiky. Komisia podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944⁵⁸ poskytla orientačné usmernenie k primeraným ukazovateľom na meranie energetickej chudoby a vymedzenie toho, čo predstavuje „významný počet domácností v energetickej chudobe“⁵⁹. V smerniciach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 a 2009/73/ES⁶⁰ sa členským štátom ukladá povinnosť prijať primerané opatrenia v snahe riešiť energetickú chudobu vždy, keď sa zistí, a to vrátane opatrení na riešenie širšieho kontextu chudoby.
- (17) Výhody z uplatňovania zásady prvoradosti energetickej efektívnosti by mali plynúť domácnostiam s nízkymi a stredne vysokými príjmami, zraniteľným odberateľom vrátane konečných spotrebiteľov, ľuďom, ktorí čelia energetickej chudobe alebo riziku, že do nej upadnú, a ľuďom žijúcim v sociálnych bytoch. Opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť by sa mali vykonávať prioritne v snahe zlepšiť situáciu týchto jednotlivcov a domácností alebo v snahe zmierniť energetickú chudobu. Celostný prístup v tvorbe politiky a pri vykonávaní politik a opatrení si vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili, aby iné politiky a opatrenia nemali nepriaznivý účinok na týchto jednotlivcov a domácnosti.
- (18) Táto smernica je súčasťou širšieho politického rámca politik energetickej efektívnosti, ktoré sú zamerané na potenciál energetickej efektívnosti v konkrétnych politických oblastiach vrátane budov (smernica 2010/31/EÚ⁶¹), výrobkov [smernica 2009/125/ES, nariadenie (EÚ) 2017/1369 a nariadenie (EÚ) 2020/740⁶²] a mechanizmov riadenia [nariadenie (EÚ) 2018/1999]. Dané politiky zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri realizovaní úspor energie, keď sa nahrádzajú výrobky alebo stavajú alebo renovujú budovy⁶³.

⁵⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁵⁹ Odporúčanie Komisie týkajúce sa energetickej chudoby, C(2020) 9600 final.

⁶⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁶¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov.

⁶² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energeticky významných výrobkov; nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/740 z 25. mája 2020 o označovaní pneumatík vzhľadom na palivovú úspornosť a iné parametre.

⁶³ Navyše vykonávanie preskúmania výrobkov podľa pracovného plánu v oblasti ekodizajnu na roky 2020 – 2024 a akčného plánu „vlny obnovy“ spolu s preskúmaním smernice o energetickej hospodárnosti budov významným spôsobom prispieje k dosiahnutiu cieľovej hodnoty v šetrení energie do roku 2030.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 4
⇒ nový

- (19) Dosiahnutie ambiciózneho cieľa energetickej efektívnosti si vyžaduje odstránenie prekážok, aby sa uľahčilo investovanie do opatrení energetickej efektívnosti. ⇒ Z podprogramu LIFE Prechod na čistú energiu budú plynúť osobitne vyčlenené finančné prostriedky na podporu vývoja najlepších európskych postupov pri vykonávaní politiky energetickej efektívnosti zamerané na behaviorálne, trhové a regulačné prekážky energetickej efektívnosti. ⇐ ~~Jeden z krokov uvedeným smerom vykonal Eurostat, keď 19. septembra 2017 objasnil spôsob účtovania zmlúv o energetickej efektívnosti do národných účtov, čo odstraňuje nejasnosti a uľahčuje využívanie takých zmlúv.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 5
(prispôbené)

- (20) Európska rada 23. a 24. októbra 2014 podporila cieľ energetickej efektívnosti do roku 2030 vo výške 27 % na úrovni Únie, ktorý sa má do roku 2020 preskúmať so zreteľom na cieľ vo výške 30 % na úrovni Únie. Európsky parlament vo svojom uznesení z 15. decembra 2015 s názvom Na ceste k európskej energetickej únii vyzval Komisiu, aby posúdila navyše realistikosť cieľa dosiahnuť v rovnakom období energetickú efektívnosť vo výške 40 %. ~~Je preto vhodné smernicu 2012/27/EÚ zmeniť v záujme jej prispôbenia sa perspektíve v roku 2030.~~

↓ nový

- (21) Podľa prognóz by dosiahnutie únijnej cieľovej hodnoty energetickej efektívnosti 32,5 % do roku 2030 a využitie ostatných politických nástrojov existujúceho rámca viedli k 45 % zníženiu emisií skleníkových plynov do roku 2030⁶⁴. Posúdenie vplyvu plánu cieľov v oblasti klímy do roku 2030 na účely sprísnenej ambície v oblasti klímy, teda dosiahnuť 55 % zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030, bolo zamerané na otázku, aká úroveň úsilia by bola potrebná v rôznych oblastiach politiky. Dospelo sa v ňom k záveru, že v porovnaní so základným scenárom by dosiahnutie cieľovej hodnoty emisií skleníkových plynov nákladovo optimálnym spôsobom znamenalo, že konečnú energetickú spotrebu treba znížiť o minimálne 36 – 37 % a primárnu energetickú spotrebu na 39 – 41 %.

- (22) Cieľová hodnota Únie v oblasti energetickej efektívnosti sa pôvodne stanovila a vypočítala pomocou prognóz v referenčnom scenári z roku 2007 na rok 2030 ako základný scenár. Zmena metodiky Eurostatu na výpočet energetickej bilancie a zlepšenia v následných modelových prognózach si vyžadujú zmenu základného scenára. Pomocou tej istej koncepcie na stanovenie cieľovej hodnoty, to znamená jej porovnaním s prognózami budúcich základných scenárov, sa teda ambícia Únie v

⁶⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke – Čistá planéta pre všetkých Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo [COM(2018) 773 final].

podobe cieľovej hodnoty energetickej efektívnosti do roku 2030 stanovuje na základe porovnania s projekciami v referenčných scenároch z roku 2020 na rok 2030, pričom sa zväzili aj národné príspevky z NEKP. Vychádzajúc z tohto aktualizovaného základného scenára bude Únia musieť ešte zvýšiť svoju ambíciu energetickej efektívnosti o minimálne 9 % v roku 2030 v porovnaní s úrovňou úsilia podľa referenčného scenára z roku 2020. Nový spôsob vyjadrenia úrovne ambícií pri cieľovej hodnote Únie nemá vplyv na skutočnú potrebnú mieru úsilia a v porovnaní s projekciami v referenčnom scenári z roku 2007 na rok 2030 zodpovedá zníženiu konečnej energetickej spotreby o 36 % a zníženiu primárnej energetickej spotreby o 39 %.

- (23) Metodika výpočtu konečnej energetickej spotreby a primárnej energetickej spotreby sa zladí s novou metodikou Eurostatu, ale ukazovatele používané na účely tejto smernice majú odlišný rozsah pôsobnosti – je z nich vylúčené teplo z okolitého prostredia a zahŕňajú spotrebu energie v medzinárodnom letectve na účely cieľovej hodnoty konečnej energetickej spotreby. Používanie nových ukazovateľov takisto znamená, že akékoľvek zmeny spotreby energie vysokých pecí sa teraz sa teraz prejavujú len v primárnej energetickej spotrebe.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 6
(prispôbené)
⇒ nový

- (24) Mala by sa jasne stanoviť potreba Únie dosiahnuť ⇒ zlepšiť ⇐ na úrovni Únie cieľ svoju energetickú efektívnosť ☒ by sa mala ☒ vyjadriť ~~ené~~ v primárnej a/alebo konečnej energetickej spotrebe, ~~a to v podobe cieľa aspoň 32,5 % na rok 2030. Projekcie z roku 2007 uvádzali primárnu energetickú spotrebu v roku 2030 vo výške 1887 Mtoe a konečnú energetickú spotrebu vo výške 1416 Mtoe. Zníženie na úrovni 32,5 % v roku 2030 potom predstavuje 1273 Mtoe a 956 Mtoe. Uvedený cieľ, ktorý má rovnakú povahu ako cieľ Únie na rok 2020, by mala Komisia posúdiť na účely jeho revízie smerom nahor do roku 2023, a to v súvislosti s podstatným znížením nákladov, alebo v prípade potreby na účely splnenia medzinárodných záväzkov Únie v oblasti dekarbonizácie.~~ ⇒ ktoré sa majú dosiahnuť v roku 2030, a mali by sa uviesť dodatočné úrovne úsilia potrebného v porovnaní so zavedenými opatreniami alebo opatreniami plánovanými v národných energetických a klimatických plánoch. Podľa projekcií referenčného scenára z roku 2020 sa do roku 2030 dosiahne konečná energetická spotreba vo výške 864 Mtoe a primárna energetická spotreba vo výške 1 124 Mtoe (s výnimkou tepla z okolitého prostredia a vrátane medzinárodného letectva). Dodatočné 9 % zníženie povedie k príslušným hodnotám 787 Mtoe a 1 023 Mtoe v roku 2030. V porovnaní s úrovňami z roku 2005 to znamená, že konečná energetická spotreba v Únii by sa mala znížiť o približne 23 % a primárna energetická spotreba by sa mala znížiť o približne 32 %. ⇐ Neexistujú žiadne záväzné ciele na úrovni členských štátov v horizonte rokov 2020 a 2030 a ⇒ členské štáty by pri stanovovaní svojich príspevkov na účely dosiahnutia cieľovej hodnoty Únie v oblasti energetickej efektívnosti mali zohľadňovať vzorec stanovený v tejto smernici. ⇐ sloboda členských štátov ☒ Členské štáty by si mali môcť slobodne ☒ stanoviť ich svoje národné príspevky ⇒ ciele ⇐ na základe buď primárnej alebo konečnej energetickej spotreby alebo úspor primárnej energie alebo konečnej energie či energetickej náročnosti ~~by sa naďalej nemala obmedzovať.~~ ⇒ Touto smernicou sa mení spôsob, akým by členské štáty mali vyjadrovať svoje národné príspevky k dosahovaniu cieľovej hodnoty Únie. Príspevky členských štátov k cieľovej hodnote

Únie by sa mali vyjadrovať v konečnej energetickej spotrebe a primárnej energetickej spotrebe, aby sa zaručil súlad a monitorovanie pokroku. ~~Členské štáty by mali pri stanovení svojich indikatívnych národných príspevkov k energetickej efektívnosti zohľadniť, že spotreba energie v Únii v roku 2030 nesmie presiahnuť 1273 Mtoe primárnej energie a/alebo 956 Mtoe konečnej energie. To znamená, že v porovnaní s úrovňami z roku 2005 by sa mala primárna energetická spotreba v Únii znížiť o 26 % a konečná energetická spotreba o 20 %.~~ Pokrok v dosahovaní cieľov Únie na rok 2030 treba pravidelne vyhodnocovať, čo sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2018/1999.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 13
⇒ nový

- (25) Bolo by vhodnejšie, ak by sa ~~20 %~~ cieľ energetickej efektívnosti dosiahol v dôsledku kumulovaného vykonávania špecifických vnútroštátnych a európskych opatrení podporujúcich energetickú efektívnosť v rôznych oblastiach. Členské štáty by mali mať povinnosť stanoviť ~~indikatívne národné ciele, schémy a programy~~ ⇒ politiky a opatrenia ⇐ týkajúce sa energetickej efektívnosti. Tieto ⇒ politiky a opatrenia ⇐ ~~ciele~~ a individuálne úsilie každého členského štátu spolu s údajmi o dosiahnutom pokroku by mala hodnotiť Komisia s cieľom posúdiť pravdepodobnosť dosiahnutia celkového cieľa Únie a mieru, v akej sú individuálne snahy dostatočné na splnenie spoločného cieľa. ~~Komisia by preto mala pozorne sledovať vykonávanie národných programov energetickej efektívnosti prostredníctvom svojho revidovaného legislatívneho rámca a v rámci procesu Európa 2020. Členské štáty by pri stanovení indikatívnych národných cieľov energetickej efektívnosti mali byť schopné zohľadniť vnútroštátne okolnosti, ktoré majú vplyv na primárnu energetickú spotrebu, ako napr. zostávajúci nákladovo efektívny potenciál úspor energie, zmeny v dovoze a vývoze energie, rozvoj všetkých obnoviteľných zdrojov energie, jadrovej energie, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého a skoré opatrenia. Pri vykonávaní modelových situácií by Komisia mala konzultovať s členskými štátmi odhady modelov a návrhy výsledkov modelov včas a transparentne. Je potrebné zlepšiť modelovanie vplyvu opatrení energetickej efektívnosti a modelovanie fondu a výkonnosti technológií.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 14
(prispôbené)

~~V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie⁶⁵ sa uvádza, že Cyprus a Malta sa kvôli svojmu ostrovnému a okrajovému charakteru spoliehajú na leteckú dopravu ako na spôsob dopravy, ktorý je pre ich občanov a hospodárstvo nevyhnutný. V dôsledku toho má Cyprus a Malta neúmerne vysoký podiel leteckej dopravy na svojej hrubej konečnej energetickej spotrebe, t. j. viac ako trojnásobok priemeru Spoločenstva v roku 2005, a sú preto neúmerne ovplyvnené súčasnými technologickými a regulačnými obmedzeniami.~~

⁶⁵ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 15
(prispôbené)
⇒ nový

- (26) ~~Celkový objem verejných výdavkov sa rovná 19 % hrubého domáceho produktu Únie.~~
⇒ Na verejný sektor pripadá približne 5 až 10 % celkovej konečnej energetickej spotreby Únie. Výdavky orgánov verejnej moci sa pohybujú na úrovni približne 1,8 bilióna eur ročne. To zodpovedá približne 14 % hrubého domáceho produktu Únie. ~~Z tohto~~ uvedeného dôvodu verejný sektor predstavuje dôležitú hnaciu silu pre stimuláciu transformácie trhu smerom k efektívnejším výrobkom, budovám a službám, ako aj na spustenie zmien v správaní občanov a podnikov, pokiaľ ide o spotrebu energie. Okrem toho sa znížením spotreby energie prostredníctvom opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti môžu uvoľniť verejné zdroje na iné účely. Pokiaľ ide o energetickú efektívnosť, verejné subjekty na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni by mali ísť príkladom.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 16
(prispôbené)

~~S ohľadom na závery Rady o pláne energetickej účinnosti na rok 2011 z 10. júna 2011, v ktorých sa zdôrazňuje, že budovy predstavujú 40 % konečnej energetickej spotreby Únie, a s cieľom zaistiť rast a pracovné príležitosti v remeselníckom a stavebnom odvetví, ako aj v produkcii stavebných výrobkov a v profesionálnych činnostiach, ako je napríklad architektúra, poradenstvo a inžinierstvo, by členské štáty mali stanoviť dlhodobú stratégiu za rok 2020 na mobilizáciu investícií do obnovy bytových a komerčných budov v záujme zlepšenia energetickej hospodárnosti fondu budov. Uvedená stratégia by sa mala týkať nákladovo efektívnej hĺbkovej obnovy sledujúcej renováciu, ktorou by sa dodaná aj konečná energetická spotreba budov znížila o významný percentuálny podiel v porovnaní s úrovňami pred obnovou, čím by sa dosiahla vysoká energetická hospodárnosť. Takéto hĺbkové obnovy by sa mohli vykonávať aj fázovo.~~

↓ nový

- (27) Verejný sektor by mal ísť príkladom a stanoviť svoje vlastné ciele v oblasti dekarbonizácie a energetickej efektívnosti. Zlepšenia energetickej efektívnosti vo verejnom sektore by mali odrážať úsilie vyžadované na úrovni Únie. Únia by v snahe dosiahnuť cieľovú hodnotu konečnej energetickej spotreby mala znížiť svoju konečnú spotrebu energie do roku 2030 o 19 % v porovnaní s priemernou energetickou spotrebou v rokoch 2017, 2018 a 2019. Povinnosť dosiahnuť vo verejnom sektore ročné zníženie spotreby energie o minimálne 1,7 % by mala byť zárukou toho, že verejný sektor si splní svoju úlohu ísť príkladom. Členské štáty si zachovávajú úplnú flexibilitu, pokiaľ ide o výber opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti v snahe dosiahnuť zníženie konečnej energetickej spotreby. Požiadavka ročného znižovania konečnej energetickej spotreby znamená menšiu administratívnu záťaž než v prípade zavedenia metód merania úspor energie.

- (28) Členské štáty by sa pri plnení svojej povinnosti mali zamerať na konečnú energetickú spotrebu všetkých verejných služieb a zariadení verejných subjektov. Na určenie rozsahu adresátov by členské štáty mali uplatňovať pojem „verejní obstarávatelia“ vymedzený v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁶⁶. Povinnosť možno splniť znížením konečnej energetickej spotreby v ktorejkoľvek oblasti verejného sektora vrátane dopravy, verejných budov, zdravotnej starostlivosti, priestorového plánovania, vodného hospodárstva a úpravy odpadových a iných vôd, nakladania s odpadom, centralizovaného zásobovania teplom a chladom, distribúcie energie, dodávok a skladovania, verejného osvetlenia, plánovania infraštruktúry. Na zníženie administratívnej záťaže pre verejné subjekty by členské štáty mali zriadiť digitálne platformy alebo nástroje na zber agregovaných údajov o spotrebe od verejných subjektov, verejne ich sprístupniť a nahlasovať údaje Komisii.
- (29) Členské štáty by mali ísť príkladom a zabezpečiť, aby sa všetky zmluvy o energetickej efektívnosti a systémy energetickeho manažérstva vo verejnom sektore realizovali v súlade s európskymi alebo medzinárodnými normami, alebo aby sa v častiach verejného sektora s intenzívnou energetickou spotrebou vo veľkej miere používali energetické audity.
- (30) Orgánom verejnej moci sa odporúča, aby získavali podporu subjektov, ako sú agentúry pre udržateľnú energiu, prípadne subjektov zriadených na regionálnej alebo miestnej úrovni. Organizačná štruktúra daných agentúr spravidla zodpovedá jednotlivým potrebám orgánov verejnej moci v určitom regióne alebo pôsobiacim v určitej oblasti verejného sektora. V iných ohľadoch môžu potreby lepšie napĺňať alebo účinnejšie pracovať centralizované agentúry, napríklad v menších alebo centralizovaných členských štátoch alebo vzhľadom na komplexné alebo medziregionálne aspekty, ako je centralizované zásobovanie teplom a chladom. Agentúry udržateľnej energetiky môžu slúžiť ako jednotné kontaktné miesto podľa článku 21. Často sú zodpovedné za vypracovanie miestnych alebo regionálnych plánov dekarbonizácie, čo môže zahŕňať aj iné opatrenia na dekarbonizáciu, ako napríklad výmenu kotlov na fosílnu palivá, a majú podporovať orgány verejnej moci pri vykonávaní politík súvisiacich s energetikou. Agentúry udržateľnej energetiky alebo iné subjekty podporujúce regionálne a miestne orgány môžu mať jasné kompetencie, ciele a zdroje v oblasti udržateľnej energie. Agentúry udržateľnej energetiky by sa mohli podnecovať, aby zvažovali iniciatívy prijímané v rámci Dohovoru primátorov a starostov, ktorý združuje miestne samosprávy s dobrovoľným záväzkom realizovať ciele Únie v oblasti klímy a energetiky, ako aj iné existujúce iniciatívy na tento účel. Plány dekarbonizácie by mali byť prepojené s plánmi územného rozvoja a malo by sa v nich zohľadňovať komplexné posúdenie, ktoré majú vykonať členské štáty.
- (31) Členské štáty by mali podporovať verejné subjekty pri plánovaní a zavádzaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, a v záujme toho by mali poskytnúť usmernenia podporujúce budovanie kompetencií a príležitosti na vzdelávanie a podnecovať spoluprácu medzi verejnými subjektmi, a to aj medzi agentúrami. Na tento účel by členské štáty mohli vytvoriť národné kompetenčné centrá venujúce sa komplexným otázkam, ako napríklad poradenstvu pre

⁶⁶

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES, Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65.

miestne alebo regionálne agentúry o centralizovanom zásobovaní teplom alebo chladom.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 17
(prispôbené)
⇒ nový

(32) ~~Je potrebné zvýšiť mieru obnovy budov, pretože existujúci fond budov predstavuje oblasť s najväčším potenciálom úspory energie.~~ ⇒ Budovy a doprava majú spolu s priemyslom najväčšiu spotrebu energie a sú hlavnými zdrojmi emisií⁶⁷. Na budovy pripadá v Únii približne 40 % celkovej spotreby energie a 36 % emisií skleníkových plynov z energetik⁶⁸. Oznámenie Komisie s názvom „Vlna obnovy pre Európu“⁶⁹ je venované problematike dvojakej výzvy energetickej efektívnosti a efektívnosti využívania zdrojov a cenovej dostupnosti v sektore budov a kladie si za cieľ zdvojnásobiť mieru obnovy budov. Je zamerané na budovy vykazujúce najhoršie výsledky, na energetickú chudobu a verejné budovy. ⇐ Okrem toho sú budovy rozhodujúcim prvkom pri dosahovaní cieľa Únie ~~znižit' emisie skleníkových plynov o 80 až 95 % do roku 2050~~ ⇒ dospieť ku klimatickej neutralite ⇐ ~~v porovnaní s rokom 1990~~. Budovy vo vlastníctve verejných subjektov predstavujú značný podiel z fondu budov a verejnosť ich vníma veľmi intenzívne. Preto je vhodné stanoviť ročnú mieru obnovy budov, ktoré na území členského štátu vlastní ~~a využívajú ústredné orgány štátnej správy~~ ⇒ verejné subjekty ⇐, s cieľom zlepšiť ich energetickú hospodárnosť. ⇒ Členským štátom sa adresuje výzva stanoviť vyššiu mieru obnovy budov tam, kde ide o nákladovo efektívne riešenie v rámci obnovy ich fondu budov v súlade s ich dlhodobými stratégiami obnovy budov alebo národnými programami obnovy budov. ⇐ ~~Toute~~ ☒ Danou ☒ mierou obnovy by nemali byť dotknuté povinnosti týkajúce sa budov s takmer nulovou spotrebou energie, stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ ~~z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov~~⁷⁰. ⇒ Komisia by počas ďalšieho preskúmania smernice 2010/31/EÚ mala posúdiť pokrok, ktorý členské štáty dosiahli pri obnove budov verejných subjektov. Mala by zväžiť, že predloží legislatívny návrh na revíziu miery obnovy budov, pričom zohľadní pokrok, ktorý členské štáty dosiahli, zásadný hospodársky alebo technický vývoj, alebo v prípade potreby záväzky Únie v oblasti dekarbonizácie a nulového znečisťovania. ⇐ Povinnosťou obnoviť budovy vo vlastníctve ~~ústredných orgánov štátnej správy~~ ⇒ verejných subjektov ⇐ v tejto smernici sa doplnia uvedená smernica, ~~ktorá v ktorej sa od členských štátov vyžaduje,~~ aby sa v prípade existujúcich budov, ktoré prechádzajú významnou obnovou, zabezpečilo zlepšenie ich energetickej hospodárnosti tak, aby spĺňali ~~minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť~~ ⇒ požiadavky na budovy s takmer nulovou

⁶⁷ COM/2020/562 final.

⁶⁸ Pozri IRP, *Resource Efficiency and Climate Change* (Efektívne využívanie zdrojov a zmena klímy), 2020, a správu OSN *Environment Emissions Gap Report* (Správa o medzerách v oblasti emisií), 2019. Tieto údaje sa vzťahujú na používanie a prevádzku budov vrátane nepriamych emisií v sektore elektriny a tepla, nie na ich úplný životný cyklus. Odhaduje sa, že na zabudovaný uhlík v stavebníctve pripadá približne 10 % celkových globálnych ročných emisií skleníkových plynov.

⁶⁹ COM/2020/662 final.

⁷⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

spotrebou energie ⇨. Členské štáty by mali možnosť prijať alternatívne nákladovo efektívne opatrenia na dosiahnutie rovnocenného zlepšenia energetickej hospodárnosti budov vo vlastníctve svojich ústredných orgánov štátnej správy. Povinnosť obnoviť podlahovú plochu budov ústredných orgánov štátnej správy by sa mala vzťahovať na orgány štátnej správy, ktorých právomoci sa vzťahujú na celé územie členského štátu. Ak v dotknutom členskom štáte v rámci danej právomoci neexistuje orgán štátnej správy, ktorý sa vzťahuje na celé územie, povinnosť by sa mala vzťahovať na tie orgány štátnej správy, ktorých právomoci sa spolu vzťahujú na celé územie.

⇩ nový

- (33) Členské štáty potrebujú mať prehľad o budovách, ktoré nedosahujú úroveň budov s takmer nulovou spotrebou energie, aby mohli stanoviť mieru obnovy. Preto by mali uverejniť a priebežne aktualizovať zoznam verejných budov ako súčasť celkovej databázy energetických certifikátov. Daný zoznam by mal umožňovať aj súkromným aktérom vrátane spoločností poskytujúcich energetické služby navrhovať riešenia obnovy, ktoré môže agregovať úničné pozorovacie stredisko fondu budov.
-

⇩ 2012/27/EÚ odôvodnenie 18

⇨ nový

- (34) ⇨ V roku 2020 žila vyše polovica svetovej populácie v mestských oblastiach. Očakáva sa, že do roku 2050 tento podiel stúpne na 68 %⁷¹. Okrem toho sa polovica mestskej infraštruktúry potrebnej do roku 2050 ešte len má postaviť⁷². Mestá a metropolitné oblasti sú centrami ekonomickej činnosti, tvorby znalostí, inovácie a nových technológií. Mestá ovplyvňujú kvalitu života občanov, ktorí v nich žijú alebo pracujú. Členské štáty by mali obciam poskytovať technickú i finančnú podporu. ⇨ Množstvo obcí a iných verejných subjektov v členských štátoch už zaviedlo integrované prístupy k úsporám energie a dodávkam energie, napríklad prostredníctvom akčných plánov pre udržateľnú energiu, ako sú napr. plány, ktoré boli vypracované v rámci iniciatívy Dohovor primátorov a starostov, ako aj integrované urbanistické prístupy, ktoré presahujú rámec individuálnych zásahov do budov alebo druhov dopravy.
-

⇩ 2012/27/EÚ odôvodnenie 19

⇨ nový

- (35) Pokiaľ ide o nákup určitých výrobkov a služieb a nákup a prenájom budov, ~~ústredné orgány štátnej správy~~ ⇨ verejní obstarávatelia a obstarávatelia ⇨, ktorí uzatvárajú zmluvy o verejných prácach, dodávkach tovaru alebo služieb, by mali ísť príkladom a rozhodovať o energeticky efektívnych nákupoch ⇨ a uplatňovať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti, a to aj pri tých verejných zákazkách a koncesiách, na ktoré sa v prílohe IV nekladú žiadne osobitné požiadavky ⇨. Malo by sa to týkať orgánov štátnej správy s právomocami s pôsobnosťou na celom území členského štátu. Ak v
-

⁷¹ <https://www.unfpa.org/world-population-trends>

⁷² https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

dotknutom členskom štáte neexistuje orgán štátnej správy s danou právomocou s pôsobnosťou na celom území, povinnosť by sa mala vzťahovať na tie orgány štátnej správy, ktorých právomoci sa spolu vzťahujú na celé územie. Tým by však nemali byť dotknuté ustanovenia smerníc Únie o verejnom obstarávaní. ⇒ Členské štáty by mali odstrániť vnútroštátne alebo cezhraničné prekážky pre spoločné obstarávanie, ak tak možno znížiť náklady a dosiahnuť väčší prospech z vnútorného trhu vytvorením podnikateľských príležitostí pre dodávateľov a poskytovateľov energetických služieb. ⇐

↓ nový

- (36) Všetky verejné subjekty investujúce verejné zdroje prostredníctvom obstarávania by mali ísť príkladom pri zadávaní zákaziek a udeľovaní koncesií, a teda by sa mali rozhodovať v prospech výrobkov, služieb a prác s čo najvyššou energetickou efektívnosťou a budov s čo najvyššou energetickou hospodárnosťou, a to aj v prípade obstarávania, na ktoré sa nevzťahujú osobitné požiadavky podľa smernice 2009/30/ES. V tejto súvislosti sa pri všetkých postupoch zadávania verejných zákaziek a udeľovania koncesií s hodnotou nad prahovými hodnotami uvedenými v článkoch 6 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ⁷³, článku 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ⁷⁴ a článkoch 3 a 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ musí vziať do úvahy energetická efektívnosť výrobkov a služieb a energetická hospodárnosť budov stanovené v únijských alebo vnútroštátnych právnych predpisoch, pričom prioritou je zásada prvoradosti energetickej efektívnosti v postupoch obstarávania.
- (37) Takisto je dôležité, aby členské štáty monitorovali, ako verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri obstarávaní výrobkov, budov, prác a služieb zohľadňujú požiadavky energetickej efektívnosti, a to tým, že zabezpečia, aby sa pri víťazných ponukách, ktoré presahujú prahové hodnoty uvedené v smerniciach o verejnom obstarávaní, verejne sprístupnili informácie o ich vplyvoch na energetickú efektívnosť. To umožňuje zainteresovaným stranám a občanom posudzovať úlohu verejného sektora pri zabezpečovaní prvoradosti energetickej efektívnosti vo verejnom obstarávaní transparentným spôsobom.
- (38) V Európskej zelenej dohode sa uznáva úloha obehového hospodárstva pri prispievaní k celkovým cieľom Únie v oblasti dekarbonizácie. Verejný sektor k týmto cieľom môže prispieť tak, že svoju kúpnu silu bude vo vhodných prípadoch využívať tak, že sa rozhodne pre výrobky, budovy, služby a práce šetrné k životnému prostrediu, a to prostredníctvom dostupných nástrojov zeleného verejného obstarávania, čím môže významne prispieť k zníženiu spotreby energie a vplyvov na životné prostredie.
- (39) Je dôležité, aby členské štáty verejným subjektom poskytovali potrebnú podporu pri zavádzaní požiadaviek energetickej efektívnosti vo verejnom obstarávaní a vo vhodných prípadoch pri využívaní zeleného verejného obstarávania a na tento účel poskytovali potrebné usmernenia a metodiky na účely posudzovania nákladov počas

⁷³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií, Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1.

⁷⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES, Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65.

životného cyklu a vplyvu na životné prostredie a súvisiacich nákladov. Očakáva sa, že dobre skoncipované nástroje, predovšetkým digitálne nástroje, uľahčia postupy obstarávania a znížia administratívne náklady najmä v menších členských štátoch, ktoré nemusia mať dostatočné kapacity na prípravu výziev na prekladanie ponúk. V tomto ohľade by členské štáty mali aktívne propagovať využívanie digitálnych nástrojov a spoluprácu medzi verejnými obstarávateľmi, a to aj cezhranične, v záujme výmeny najlepších postupov.

- (40) Vzhľadom na skutočnosť, že budovy spôsobujú emisie skleníkových plynov pred svojou prevádzkovou životnosťou aj po nej, členské štáty by mali zväziť aj emisie CO₂ počas celého životného cyklu budov. Deje sa to v kontexte úsilia venovať väčšiu pozornosť výsledkom počas celého životného cyklu, aspektom obehového hospodárstva a vplyvom na životné prostredie, ako súčasť úlohy verejného sektora ist príkladom. Verejné obstarávanie môže teda slúžiť ako príležitosť riešiť problematiku zabudovaného uhlíka v budovách počas ich životného cyklu. V tomto ohľade sú verejní obstarávatelia dôležitými aktérmi, ktorí môžu konať kroky ako súčasť postupov obstarávania a nakupovať nové budovy, pri ktorých sa rieši potenciál globálneho otepľovania počas celého ich životného cyklu.
- (41) Pomocou potenciálu globálneho otepľovania počas celého životného cyklu sa merajú emisie skleníkových plynov súvisiace s budovou v rôznych fázach jej životného cyklu. Meria sa teda, akou celkovou mierou emisie budovy prispievajú k zmene klímy. Tento postup sa niekedy označuje ako posudzovanie uhlíkovej stopy alebo meranie emisií CO₂ za celú životnosť. Združujú sa pri ňom emisie CO₂ zabudované v stavebných materiáloch s priamymi a nepriamymi emisiami CO₂ z fázy používania. Budovy sú významným zásobníkom materiálov, na mnoho desaťročí sa stanú úložiskom zdrojov bohatých na CO₂, a preto je dôležité preskúmať koncepcie, ktoré uľahčia budúce opätovné použitie a recykláciu na konci prevádzkovej životnosti.
- (42) Potenciál globálneho otepľovania sa vyjadruje ako číselný ukazovateľ v kgCO₂e/m² (úžitkovej interiérovej podlahovej plochy) za každú fázu životného cyklu sprimerovaný na jeden rok referenčného obdobia 50 rokov. Výber údajov, vymedzenie scenára a výpočty sa vykonávajú v súlade s normou EN:15978. Rozsah prvkov budov a technického vybavenia sa stanovuje v ukazovateli 1,2 spoločného rámca Únie Level(s). V prípadoch, keď existuje vnútroštátny nástroj na výpočet alebo je tento nástroj potrebný na uverejňovanie údajov alebo získanie stavebných povolení, malo by byť možné používať ho na poskytovanie požadovaných informácií. Malo by byť možné používať iné nástroje na výpočet, ak spĺňajú minimálne kritériá stanovené v spoločnom rámci Únie Level(s).

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 20
(prispôbené)

~~V rámci posúdenia možnosti zriadenia systému tzv. bielych certifikátov na úrovni Únie sa ukázalo, že v súčasnej situácii by takýto systém vytváral nadmerné administratívne náklady a že existuje riziko, že úspory energie by sa sústredili v niekoľkých členských štátoch a neprejavili by sa v celej únii. Cieľ takéhoto systému na úrovni Únie by bolo možné lepšie dosiahnuť, aspoň v tejto fáze, prostredníctvom národných povinných schém energetickej efektívnosti pre energetické podniky alebo iných alternatívnych politických opatrení, ktorými sa usporí rovnaké množstvo energie. Pokiaľ ide o úroveň ambícií takéhoto schém, je vhodné, aby sa ustanovila v spoločnom rámci na úrovni Únie a poskytovala členským štátom významnú mieru flexibility, aby sa plne zohľadňovala vnútroštátna organizácia účastníkov~~

~~trhu, osobitný kontext energetického sektora a zvyky konečných odberateľov. Spoločný rámec by mal energetickým podnikom dať možnosť ponúkať energetické služby všetkým konečným odberateľom, nielen tým, ktorým predávajú energiu. Tým sa zväčšuje konkurencia na trhu s energiou, pretože energetické podniky môžu odlišiť svoj produkt poskytovaním doplnkových energetických služieb. Spoločný rámec by mal umožniť členským štátom, aby do svojej vnútroštátnej schémy zahrnuli požiadavky, ktoré sledujú sociálne ciele, najmä aby sa zabezpečilo, že zraniteľní odberatelia budú mať prístup k výhodám, ktoré poskytuje lepšia energetická efektívnosť. Členské štáty by mali na základe objektívnych a nediskriminujúcich kritérií určiť, ktorí distribútori energie alebo maloobehodné energetické spoločnosti by mali mať povinnosť dosiahnuť cieľ úspory konečnej energie ustanovený v tejto smernici.~~

~~Členské štáty by najmä mali mať možnosť rozhodnúť, že takúto povinnosť neuložia malým distribútorom energie, malým maloobehodným energetickým spoločnostiam a malým energetickým odvetviám, aby sa predišlo nadmernému administratívne zaťažaniu. V oznámení Komisie z 25. júna 2008 sa stanovujú zásady, na ktoré by mali prihliadať členské štáty, ktoré sa rozhodnú túto možnosť neuplatňovať. Ako spôsob podpory národných iniciatív energetickej efektívnosti by si povinné strany národných povinných schém energetickej efektívnosti mohli plniť svoje povinnosti ročnými príspevkami do národných fondov energetickej efektívnosti vo výške rovnajúcej sa investíciám požadovaným podľa schémy.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 21
(prispôbené)

~~Vzhľadom na všeobecnú dôležitosť obnovy udržateľnosti verejných financií a fiškálnej konsolidácie by sa v rámci vykonávania konkrétnych opatrení v pôsobnosti tejto smernice na úrovni členských štátov na základe analýzy a hodnotenia na príslušnej úrovni malo náležite prihliadať na nákladovú efektívnosť realizácie opatrení energetickej efektívnosti.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 22
(prispôbené)

~~Požiadavka dosiahnuť úspory z ročného množstva energie predanej konečným odberateľom v porovnaní s množstvom energie z predaja, ktorý by sa bol uskutočnil, nepredstavuje obmedzenie predaja ani spotreby energie. Členské štáty by mali možnosť vylúčiť všetku predanú energiu alebo časť predanej energie, ktorá sa využíva pri priemyselných činnostiach uvedených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve⁷⁵, na účely výpočtu množstva energie predanej konečným odberateľom, pretože sa uznáva, že isté odvetvia alebo pododvetvia v rámci týchto činností môžu byť vystavené značnému riziku úniku uhlíka. Je vhodné, aby si členské štáty boli vedomé nákladov na schémy s cieľom byť schopné presne posúdiť náklady na opatrenia.~~

⁷⁵ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 23
(prispôbené)

~~Bez toho, aby boli dotknuté požiadavky článku 7, a s cieľom obmedziť administratívne zaťaženie môže každý členský štát zhrnúť všetky jednotlivé opatrenia politiky určené na vykonanie článku 7 do komplexného národného programu energetickej efektívnosti.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 7
(prispôbené)
⇒ nový

- (43) ⇒ Na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ⁷⁶ sa spravujú zariadenia, ktoré prispievajú k výrobe energie alebo využívajú energiu na účely výroby, pričom informácie o energii využitej alebo vyrobenej v zariadení sa musia zahrnúť do žiadostí o integrované povolenia [článok 12 ods. 1 písm. b)]. Okrem toho sa v článku 11 uvedenej smernice špecifikuje, že efektívne využívanie energie je jednou z hlavných zásad, ktorými sa riadia základné povinnosti prevádzkovateľa, a jedným z kritérií určovania najlepších dostupných techník podľa prílohy III k smernici 2010/75/EÚ. ⇐ Prevádzková účinnosť energetických systémov je v každom danom momente ovplyvnená schopnosťou dodávať elektrinu vyrobenú z rôznych zdrojov – s rôznou mierou zotrvačnosti a dobou nábehu – do sústavy plynulo a flexibilne. Zlepšenie tejto účinnosti umožní lepšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 8

- (44) Zlepšenie energetickej efektívnosti môže prispieť k vyššej hospodárskej výkonnosti. Členské štáty a Únia by sa mali zameriavať na znižovanie spotreby energie bez ohľadu na úroveň hospodárskeho rastu.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 10
(prispôbené)
⇒ nový

- (45) ~~S ohľadom na klimatický a energetický rámec na rok 2030 by sa P~~ ~~povinnosť úspor energie stanovená v~~ ~~☒ tejto ☒ smernici 2012/27/EÚ by sa mala~~ ⇒ rozšíriť a ⇐ ~~predĺžiť na obdobie po roku 2020~~ ☒ mala by platiť ☒ ⇒ aj po roku 2030 ⇐ . ~~Takýmto predĺžením by sa vytvorili~~ ☒ sa zaručia ☒ stabilnejšie podmienky pre investorov, ~~a tak podnikali~~ a teda podniktia dlhodobé investície a dlhodobé opatrenia energetickej efektívnosti, ako je napríklad hĺbková obnova budov, s dlhodobým cieľom uľahčiť nákladovo efektívnu transformáciu existujúcich budov na budovy s takmer nulovou spotrebou energie. Povinnosť úspor energie má dôležitú úlohu pri tvorbe miestneho rastu, ~~a~~ pracovných miest ⇒ , konkurencieschopnosti a pri zmenšovaní energetickej chudoby. ⇐ ~~a mala~~ ☒ Malo ☒ by sa zachovať s cieľom

⁷⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

zabezpečiť, aby Únia mohla dosiahnuť svoje ciele v oblasti energetiky a klímy vytváraním ďalších príležitostí a prerušiť spojenie medzi spotrebou energie a rastom. Spolupráca so súkromným sektorom je dôležitá na posúdenie podmienok, za akých je možné mobilizovať súkromné investície do projektov energetickej efektívnosti, a na vytvorenie nových modelov príjmov pre inováciu v oblasti energetickej efektívnosti.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 11

- (46) Opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti majú ~~tiež~~ pozitívny vplyv aj na kvalitu ovzdušia, pretože energeticky efektívnejšie budovy prispievajú k zníženiu spotreby vykurovacích palív vrátane tuhých vykurovacích palív. Opatrenia energetickej efektívnosti tak prispievajú k zlepšovaniu kvality ovzdušia vnútri aj vonku a nákladovo efektívnym spôsobom pomáhajú plniť ciele politiky Únie v oblasti kvality ovzdušia stanovené najmä smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284⁷⁷.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 12
(prispôbené)
⇒ nový

- (47) Od členských štátov sa vyžaduje, aby dosiahli kumulatívne úspory energie u konečného spotrebiteľa počas celého povinného obdobia ~~rokov 2021 až~~ do roku 2030, pričom tieto úspory majú byť rovnocenné novým ročným úsporám na úrovni aspoň 0,8 % konečnej energetickej spotreby ⇒ do 31. decembra 2023 a aspoň 1,5 % od 1. januára 2024 ⇐. Uvedená požiadavka by sa mohla splniť prostredníctvom nových politických opatrení prijatých počas ~~nového~~ povinného obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2030 alebo prostredníctvom nových individuálnych opatrení vyplývajúcich z politických opatrení prijatých počas predchádzajúceho obdobia alebo pred ním, pokiaľ sa individuálne opatrenia, ktorými sa úspory energie dosahujú, zavedú počas nasledujúceho ~~nového~~ obdobia. Na uvedený účel by členské štáty mali mať možnosť využiť povinnú schému energetickej efektívnosti, alternatívne politické opatrenia alebo oboje. ~~Okrem toho by sa mali stanoviť rôzne možnosti vrátane tej, či energia použitá v doprave je úplne alebo čiastočne zahrnutá do základného scenára výpočtu, aby členské štáty mali flexibilitu, pokiaľ ide o výpočet objemu ich úspor energie, a zároveň sa zabezpečilo, že požadované kumulované úspory energie u konečného spotrebiteľa zodpovedajúce novým ročným úsporám vo výške aspoň 0,8 % sa dosahujú.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 13
(prispôbené)
⇒ nový

- (48) ~~Bolo by však neprimerané ukladať takú požiadavku Cypru a Malte. Trh s energiou týchto malých ostrovných členských štátov vykazuje osobitné vlastnosti, ktoré~~

⁷⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2284 zo 14. decembra 2016 o znížení národných emisií určitých látok znečisťujúcich ovzdušie, ktorou sa mení smernica 2003/35/ES a zrušuje smernica 2001/81/ES (Ú. v. EÚ L 344, 17.12.2016, s. 1).

~~podstatne obmedzujú rozsah dostupných opatrení na splnenie povinnosti úspor energie, ako je napríklad existencia jediného distribútora elektrickej energie, absencia sietí zemného plynu a systémov centralizovaného zásobovania teplom a chladom, ako aj malý počet spoločností distribuujuúcich ropu. Tieto osobitné vlastnosti sú znásobené malým rozsahom trhov s energiou týchto členských štátov. Od Cypru a Malty by sa preto~~ ⇒ na obdobie od roku 2021 do 31. decembra 2023 ⇐ malo požadovať ~~len~~, aby dosiahli kumulatívne úspory energie u konečného spotrebiteľa zodpovedajúce novým úsporám na úrovni 0,24 % konečnej energetickej spotreby ☒ len ☒ v období rokov 2021 až 2030. ⇒ Predmetná individuálna miera úspor by sa mala prestať uplatňovať od 1. januára 2024. ⇐

↓ 2018/2002 odôvodnenie 14

⇒ nový

- (49) Členské štáty by pri využívaní povinnej schémy mali určiť povinné subjekty spomedzi ⇒ prevádzkovateľov prenosovej sústavy, ⇐ distribútorov energie, maloobchodných energetických spoločností a distribútorov pohonných hmôt alebo maloobchodných predajcov pohonných hmôt na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií. Určenie určitých kategórií takých distribútorov alebo maloobchodných predajcov, alebo ich vyňatie z určenia, by sa nemalo považovať za nezlučiteľné so zásadou nediskriminácie. Členské štáty sa preto môžu rozhodnúť, či sa takí ⇒ prevádzkovatelia prenosovej sústavy, ⇐ distribútori alebo maloobchodní predajcovia, alebo len ich určité kategórie, určujú za povinné subjekty. ⇒ Členské štáty v snahe posilniť postavenie zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a ľudí žijúcich v sociálnych bytoch a v snahe chrániť ich, ako aj vykonávať politické opatrenia prioritne medzi nimi, môžu povinným subjektom uložiť povinnosť dosiahnuť úspory energie u zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Na tento účel môžu členské štáty stanoviť aj cieľové hodnoty znižovania nákladov na energiu. Povinné subjekty by tieto cieľové hodnoty mohli dosiahnuť podporou zavedenia opatrení, ktoré povedú k úsporám energie a finančným úsporám pri vyúčtovaniach energie, ako je napríklad inštalácia izolácie a opatrenia zamerané na zásobovanie teplom. ⇐

↓ nový

- (50) Členské štáty by pri koncipovaní politických opatrení na splnenie povinnosti úspor energie mali dodržiavať normy a priority Únie v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj zásadu „výrazne nenarušiť“ v zmysle nariadenia (EÚ) 2020/852⁷⁸. Členské štáty by nemali podporovať činnosti, ktoré nie sú udržateľné z hľadiska životného prostredia, ako je používanie fosílnych palív. Povinnosť úspor energie je prejavom úsilia posilniť reakciu na zmenu klímy prostredníctvom podpory stimulov pre členské štáty, aby vykonávali udržateľný a čistý súbor politík, ktorý je odolný a zmierňuje zmenu klímy. Preto úspory energie vyplývajúce z politických opatrení zameraných na používanie priameho spaľovania fosílnych palív nebudú oprávnenými úsporami

⁷⁸

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088, Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13 – 43.

energie v rámci povinnosti úspor energie, keď sa transponuje táto smernica. Transpozícia umožní zladit' povinnosť úspor energie s cieľmi Európskej zelenej dohody, plánom cieľov v oblasti klímy, stratégiou „vlna obnovy“ a zdôrazní potrebu konať, ako skonštatovala IEA vo svojej správe o nulových čistých emisiách⁷⁹. Účelom obmedzenia je podnecovať členské štáty, aby vynakladali verejné financie len na nadčasové udržateľné technológie. Je dôležité, aby členské štáty účastníkom trhu poskytli jednoznačný politický rámec a investičnú istotu. Zavedenie metodiky výpočtu v rámci povinnosti úspor energie by všetkým účastníkom trhu malo umožniť, aby prispôsobili svoje technológie v realizovateľnom časovom rámci. Ak členské štáty podporujú zavádzanie efektívnych technológií založených na fosílnom palive alebo včasné nahradenie takýchto technológií, napríklad prostredníctvom subvenčných schém alebo schém povinnosti dosiahnuť energetickú efektívnosť, je možné, že úspory energie už v rámci povinnosti úspor energie nebudú oprávnené. Úspory energie vyplývajúce napríklad z podpory kombinovanej výroby používajúcej zemných plyn by síce neboli oprávnené, obmedzenie by sa však nevzťahovalo na nepriame používanie fosílnych palív, napríklad, keď sa pri výrobe elektriny používajú aj fosílna palivá. Politické opatrenia zamerané na zmeny správania s cieľom znížiť spotrebu fosílnych palív, napríklad prostredníctvom informačných kampaní, by mali naďalej zostať oprávnené. Úspory energie vyplývajúce z politických opatrení zameraných na obnovu budov môžu zahŕňať opatrenia, ako je výmena vykurovacích systémov na fosílna palivá spolu so zlepšeniami stavebného materiálu, čo by malo byť obmedzené na tie technológie, ktoré umožňujú dosiahnuť požadované úspory energie v súlade s národnými stavebnými zákonmi stanovenými v členských štátoch. Členské štáty by napriek tomu mali podporovať modernizáciu vykurovacích systémov ako súčasť hĺbkovej obnovy v súlade s dlhodobým cieľom uhlíkovej neutrality, t. j. znížiť dopyt po vykurovaní a zostávajúci dopyt po ňom uspokojiť zo zdrojov energie bez emisií CO₂.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 15
(prispôbené)
⇒ nový

- (51) Opatrenia členských štátov na zlepšenie energetickej efektívnosti v doprave sú oprávnené, aby boli zohľadnené na účely splnenia ich povinnosti úspor energie u konečného spotrebiteľa. Takéto opatrenia zahŕňajú politiky, ktoré sú okrem iného zamerané na podporu efektívnejších vozidiel, prechodu na iný druh dopravy, ako je cyklistika, chôdza a hromadná doprava, alebo plánovanie mobility a územného plánovania, ktoré znižuje dopyt po doprave. Okrem toho systémy, ktoré urýchľujú prechod na nové, efektívnejšie vozidlá, alebo politiky, ktoré podporujú prechod na využívanie ~~výkonnejších~~ palív ⇒ so zníženými úrovňami emisií, s výnimkou politických opatrení týkajúcich sa používania priameho spaľovania fosílnych palív ⇐, ktoré znižujú spotrebu energie na kilometer, môžu byť ~~takisto tiež~~ oprávnené, pokiaľ sú v súlade s pravidlami týkajúcimi sa podstatnosti a doplnkovosti stanovenými v prílohe V k ~~tejto~~ smernici ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~. ⇒ Politické

⁷⁹

IEA (Medzinárodná agentúra pre energiu) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector (Nulové emisie do roku 2050 – plán pre celosvetový energetický sektor) <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

opatrenia na podporu zavádzania vozidiel na nové fosílné palivá by sa nemali dať kvalifikovať ako opatrenia v rámci povinnosti úspor energie. ~~⇐ Takéto opatrenia by mali byť v prípade potreby v súlade s vnútroštátnymi politickými rámcami členských štátov stanovenými podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ⁸⁰.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 16
(prispôbené)

- (52) Opatrenia prijaté členskými štátmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842⁸¹ a ktorých výsledkom sú overiteľné, a merateľné alebo odhadnuteľné zlepšenia energetickej efektívnosti, možno považovať za nákladovo efektívny spôsob pre členské štáty, aby splnili svoju povinnosť úspor energie podľa tejto smernice ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 17
(prispôbené)
⇒ nový

- (53) V rámci povinných schém by členské štáty mali mať ako alternatívu k požiadavke, aby povinné subjekty dosiahli objem kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa požadovaný podľa článku 87 ods. 1 tejto smernice ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~, možnosť umožniť povinným subjektom prispievať do národného fondu energetickej efektívnosti alebo od nich tento príspevok vyžadovať ~~⇒~~, pričom by sa dal využiť na vykonávanie politických opatrení ako priorita u zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch ~~⇐~~.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 18
(prispôbené)
⇒ nový

- (54) ~~Bez toho, aby bol dotknutý článok 7 ods. 4 a 5 stanovený touto smernicou,~~ Členské štáty a povinné subjekty by mali využívať všetky dostupné prostriedky a technológie ~~⇒~~, s výnimkou technológií priameho spaľovania fosílnych palív, ~~⇐~~ na dosiahnutie požadovaných kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa, a to aj prostredníctvom podpory udržateľných technológií v rámci účinných systémov centralizovaného zásobovania teplom a chladom, efektívnej infraštruktúry vykurovania a chladenia a energetických auditov alebo rovnocenných systémov manažérstva za predpokladu, že nárokované úspory energie sú v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 87 a v prílohe V k tejto smernici ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~. Členské štáty by sa mali usilovať o vysokú mieru

⁸⁰ ~~Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá (Ú. v. EÚ L 307, 28.10.2014, s. 1).~~

⁸¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

flexibility pri navrhovaní a vykonávaní alternatívnych politických opatrení. ⇒ Mali by podnecovať činnosti, pri ktorých by sa dosahovali úspory energie počas dlhej životnosti. ⇐

↓ 2018/2002 odôvodnenie 19

- (55) Hoci sa dlhodobými opatreniami energetickej efektívnosti budú dosahovať úspory energie aj po roku 2020, ~~avšak~~ na účely prispievania k cieľu energetickej efektívnosti Únie na rok 2030 by sa týmito opatreniami mali po roku 2020 dosiahnuť nové úspory. Na druhej strane úspory energie dosiahnuté po 31. decembri 2020 by sa nemali započítať do kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa vyžadovaných za obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.
-

↓ 2018/2002 odôvodnenie 20

⇒ nový

- (56) Nové úspory by mali ísť nad rámec „bežného chodu vecí“, takže úspory, ku ktorým by došlo v každom prípade, by sa nemali započítavať do plnenia požiadaviek úspor energie. Na výpočet dosahu zavedených opatrení by sa mali zohľadniť iba čisté úspory vyjadrené zmenou spotreby energie, ktorú možno priamo prisúdiť danému opatreniu energetickej efektívnosti ⇒ vykonávanému na účely článku 8 tejto smernice ⇐. Na výpočet čistých úspor by mali členské štáty stanoviť základný scenár toho, ako by sa situácia vyvíjala bez predmetného opatrenia. Predmetné politické opatrenie by sa malo vyhodnotiť vzhľadom na uvedený základný scenár. Členské štáty by mali zohľadniť ⇒ minimálne požiadavky stanovené v relevantnom legislatívnom rámci na úrovni Únie, ako aj ⇐ skutočnosť, že v rovnakom časovom rámci môžu byť vykonané aj iné politické opatrenia, ktoré ~~takisto tiež~~ môžu mať vplyv na objem úspor energie, takže nie všetky zmeny pozorované od zavedenia konkrétneho hodnoteného politického opatrenia možno pripísať výlučne danému politickému opatreniu. Opatrenia povinného, zúčastňujúceho sa alebo povereného subjektu by mali skutočne prispievať k dosahovaniu nárokových úspor energie, aby sa zabezpečilo splnenie požiadavky podstatnosti.
-

↓ 2018/2002 odôvodnenie 21

⇒ nový

- (57) Je dôležité, aby sa v prípade potreby vo výpočte úspor energie zohľadnili všetky články energetického reťazca s cieľom zvýšiť potenciál úspor energie v oblasti prenosu a distribúcie elektriny. ⇒ Na základe zrealizovaných štúdií a konzultácií so zainteresovanými stranami sa zistil výrazný potenciál. Fyzické podmienky a hospodárska situácia jednotlivých členských štátov sa však značne líšia, často sú rozdiely aj v rámci viacerých členských štátov, a je veľký počet prevádzkovateľov sústav. Tieto okolnosti svedčia o decentralizovanom prístupe podľa zásady subsidiarity. Národné regulačné orgány majú požadované vedomosti, právne kompetencie a administratívne kapacity, aby mohli podporovať vývoj energetickej efektívnej elektrizačnej sústavy. Subjekty ako Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E) a Európsky subjekt prevádzkovateľov distribučných sústav (subjekt PDS EÚ) takisto môžu zabezpečiť potrebný prínos a pri zavádzaní opatrení energetickej efektívnosti by mali svojich členov podporovať. ⇐

↓ nový

- (58) Podobné úvahy platia v prípade veľmi veľkého počtu prevádzkovateľov systémov zemného plynu. Úloha zemného plynu a miera dodávok a pokrytia územia sa medzi jednotlivými členskými štátmi značne líšia. V takých prípadoch majú národné regulačné orgány najlepšie predpoklady na monitorovanie a riadenie vývoja systému smerom k zvýšenej efektívnosti a subjekty ako Európska sieť prevádzkovateľov prepravných sietí pre plyn (ENTSOG) môžu zabezpečiť potrebný prínos a pri zavádzaní opatrení energetickej efektívnosti by mali svojich členov podporovať.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 22

⇒ nový

- (59) Efektívne hospodárenie s vodami môže výrazne prispieť k úsporám energie. Podiel odvetví vodohospodárstva a odpadových vôd na spotrebe elektriny v Únii je 3,5 %, pričom sa očakáva sa, že uvedený podiel vzrastie. Okrem toho úniky vody predstavujú 24 % celkovej spotrebovanej vody v Únii a odvetvie energetiky je najväčším spotrebiteľom vody, predstavujúc 44 % spotreby. Mal by sa v plnej miere preskúmať potenciál úspor energie prostredníctvom inteligentných technológií a procesov ⇒ a mal by sa využiť vždy, keď sa ukáže ako nákladovo efektívny, a mala by sa zväziť zásada prvoradosti energetickej efektívnosti. Vyspelé technológie zavlažovania by navyše mohli výrazne znížiť spotrebu vody v poľnohospodárstve, ako aj množstvo energie využívanej na jej úpravu a prepravu ⇐.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 23

(prispôbené)

⇒ nový

- (60) V súlade s článkom 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie by mali byť politiky Únie v oblasti energetickej efektívnosti inkluzívne a mali by teda zabezpečovať ⇒ rovnaký prístup ⇐ dostupnosť opatrení k opatreniam energetickej efektívnosti pre ☒ všetkých ☒ spotrebiteľov postihnutých energetickou chudobou. Zlepšenia energetickej efektívnosti budov by sa mali byť prínosom najmä pre ⇒ realizovať ako priorita v prípade ⇐ zraniteľných domácností ⇒ odberateľov a konečných spotrebiteľov ⇐, vrátane domácností ⇒ ľudí ⇐ postihnutých energetickou chudobou a podľa potreby prípadne pre tých ⇒ domácností so stredne vysokými príjmami a ľudí ⇐ žijúcich v sociálnych bytoch, ⇒ starších osôb a ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach a vzdialených regiónoch ⇐. ⇒ V tomto kontexte by sa osobitná pozornosť mala venovať konkrétnym skupinám vystaveným väčšiemu riziku postihnutia energetickou chudobou alebo náchylnejším podliehať nepriaznivým vplyvom energetickej chudoby, ako sú ženy, ľudia so zdravotným postihnutím, staršie osoby, deti a ľudia s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom. ⇐ Členské štáty môžu už teraz vyžadovať od povinných subjektov, aby do opatrení na úsporu energie zahrnuli sociálne ciele, ktoré súvisia s energetickou chudobou, a táto možnosť by sa mala rozšíriť ☒ sa už rozšírila ☒ aj o alternatívne politické opatrenia a národné fondy energetickej efektívnosti. ☒ Táto možnosť by sa mala ⇐ by sa zmeniť na povinnosť ⇒ v snahe chrániť zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov a posilniť ich postavenie a zmenšiť energetickú chudobu ⇐, a to pri umožnení členskými štátom zachovať si úplnú flexibilitu, pokiaľ ide o ⇒ typ politického opatrenia ⇐, ich

⇒ jeho ⇐ veľkosť, rozsah a obsah. Ak povinná schéma energetickej efektívnosti nepovoľuje opatrenia týkajúce sa jednotlivých spotrebiteľov energie, opatrenia na zmiernenie energetickej chudoby môže členský štát prijať len prostredníctvom alternatívnych politických opatrení. ⇒ Členské štáty by vo svojom súbore politík mali zabezpečiť, aby iné politické opatrenia nemali negatívny dosah na zraniteľných odberateľov, konečných spotrebiteľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Členské štáty by mali čo najlepším spôsobom využívať investície z verejných zdrojov na opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti vrátane financovania a finančných nástrojov zriadených na úrovni Únie. ⇐

↓ nový

- (61) Táto smernica sa odvoláva na pojem „zraniteľný odberateľ“, ktorý majú členské štáty zaviesť podľa smernice (EÚ) 2019/944. Navyše podľa smernice 2012/27/EÚ je z pojmu „konečný spotrebiteľ“ spolu s pojmom „konečný odberateľ“ jasné, že právo na informácie o vyúčtovaní a spotrebe majú aj spotrebiteľia, ktorí nemajú individuálne alebo priame zmluvy s dodávateľom energie využívanej na spoločné vykurovanie, chladenie alebo ohrev teplej úžitkovej vody v budovách s viacerými užívateľmi. Pojem „zraniteľný odberateľ“ nezaručuje automaticky zameranie na konečných spotrebiteľov. Preto by členské štáty v snahe zabezpečiť, aby opatrenia stanovené v tejto smernici zahŕňali všetkých jednotlivcov a domácnosti v zraniteľnej situácii, mali do svojho vymedzenia pojmu „zraniteľný odberateľ“ začleniť nielen odberateľov v užšom zmysle, ale aj konečných spotrebiteľov.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 24

⇒ nový

- (62) Približne 50 ⇒ 34 ⇐ miliónov domácností v Únii ~~je postihnutých energetickou chudobou~~ ⇒ si v roku 2019 nedokázalo udržiavať v príbytku primerané teplo⁸²⇐. ⇒ V Európskej zelenej dohode figuruje sociálny rozmer transformácie ako priorita, pretože obsahuje záväzok voči zásade, že „na nikoho sa nezabudne“. Zelená transformácia vrátane čistej transformácie sa dotkne žien inak ako mužov a môže mať osobitný dosah na niektoré znevýhodnené skupiny vrátane ľudí so zdravotným postihnutím. ⇐ Opatrenia energetickej efektívnosti musia preto byť ústredným prvkom každej nákladovo efektívnej stratégie na riešenie energetickej chudoby a zraniteľnosti spotrebiteľov, pričom dopĺňajú politiky sociálneho zabezpečenia na úrovni členských štátov. S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti významne znížili energetickú chudobu nájomníkov, mala by sa vziať do úvahy nákladová efektívnosť takýchto opatrení, ako aj ich cenová dostupnosť pre vlastníkov nehnuteľností a nájomníkov, pričom na úrovni členských štátov by mala byť pre takéto opatrenia zaručená primeraná finančná ⇒ a technická ⇐ podpora. ⇒ Členské štáty by mali zisťovaním energetickej chudoby a jej zmierňovaním podporovať miestnu a regionálnu úroveň. ⇐ Fond budov v Únii je v súlade s cieľmi Parížskej dohody potrebné v dlhodobom horizonte zmeniť na fond budov s takmer

⁸²

ODPORÚČANIE KOMISIE zo 14.10.2020 týkajúce sa energetickej chudoby, C(2020) 9600 final.

nulovou spotrebou energie. Súčasná miera obnovy budov je nedostatočná a najťažšie je dosiahnuť obnovu budov, ktoré majú v užívaní občania s nízkymi príjmami postihnutí energetickou chudobou. Opatrenia stanovené v tejto smernici, ktoré sa týkajú povinnosti dosiahnuť úspory energie, povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych politických opatrení, sú preto mimoriadne dôležité.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 24

⇒ nový

- (63) Na využitie potenciálu úspor energie v určitých segmentoch trhu, v ktorých sa spravidla energetické audity komerčne neponúkajú [napríklad v malých a stredných podnikoch (MSP)], by členské štáty mali vypracovať programy, ktorými sa MSP budú nabádať na to, aby energetické audity absolvovali. Energetické audity by mali byť pre veľké podniky povinné a pravidelné, pretože úspory energie môžu byť značné. Pri energetických auditoch by sa malo prihliadať na príslušné európske alebo medzinárodné normy, ako napríklad EN ISO 50001 (systémy energetického manažérstva) alebo EN 16247-1 (energetické audity), alebo EN ISO 14000 (systémy environmentálneho manažérstva) v prípade zahrnutia energetického auditu, aby tak boli v súlade aj s ustanoveniami prílohy VI k tejto smernici, pretože takéto ustanovenia nepresahujú požiadavky týchto príslušných noriem. ⇒ V súčasnosti sa pracuje na osobitnej európskej norme pre energetické audity. Energetické audity možno vykonávať jednotlivo, alebo môžu byť súčasťou širšieho systému environmentálneho manažérstva alebo zmluvy o energetickej efektívnosti. Vo všetkých takých prípadoch by predmetné systémy mali spĺňať minimálne požiadavky prílohy VI. Navyše možno osobitné mechanizmy a schémy, ktoré zaviedli určití prevádzkovatelia dopravy na účely monitorovania emisií a spotreby paliva, napríklad EU ETS podľa práva EÚ, považovať za zlučiteľné s energetickými auditmi, a to aj v systémoch energetického manažérstva, ak spĺňajú minimálne požiadavky stanovené v prílohe VI. ⇐

↓ nový

- (64) Priemerná spotreba podniku by mala slúžiť ako kritérium na vymedzenie uplatňovania systému energetického manažérstva a energetických auditov s cieľom zvýšiť citlivosť daných mechanizmov pri zisťovaní relevantných príležitostí na nákladovo efektívne úspory energie. Podniky, ktoré nedosahujú prahové hodnoty spotreby vymedzené na účely systémov energetického manažérstva a energetických auditov, by mali byť nabádané, aby sa podrobili energetickému auditu a zaviedli odporúčania, ktoré z daných auditov vyplývajú.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 25

- (65) V prípade, že energetické audity vykonávajú vnútropodnikoví odborníci, je z hľadiska potrebnej nezávislosti nevyhnutné, aby títo odborníci neboli priamo zapojení do činnosti, ktorá je predmetom auditu.

↓ nový

- (66) Odvetvie informačných a komunikačných technológií (IKT) je ďalším dôležitým sektorom, ktorému sa dostáva čoraz väčšia pozornosť. V roku 2018 spotreba energie

dátových centier v EÚ predstavovala 76,8 TWh. Očakáva sa, že do roku 2030 stúpne na 98,5 TWh, čo je nárast o 28 %. Tento nárast v absolútnych hodnotách možno takisto pozorovať v relatívnom vyjadrení: v EÚ na dátové centrá v roku 2018 pripadalo 2,7 % dopytu po energii a do roku 2030 tento podiel narastie na 3,21 %, ak súčasný trend bude pokračovať⁸³. V digitálnej stratégii Únie sa už zdôraznila potreba energeticky vysokoefektívnych a udržateľných dátových centier, ako aj požiadavka na opatrenia zamerané na transparentnosť telekomunikačných operátorov, pokiaľ ide o ich environmentálnu stopu. Členské štáty by na podporu udržateľného rozvoja odvetvia IKT, predovšetkým v prípade dátových centier, mali zbierať a uverejňovať údaje relevantné z hľadiska energetickej hospodárnosti a vodnej stopy dátových centier. Mali by zbierať a uverejňovať údaje len o dátových centrách s výraznou stopou, pri ktorých by primeraná koncepcia nových zariadení alebo efektívne zásahy v prípade existujúcich zariadení mohli viesť k citeľnému zníženiu spotreby energie a vody alebo k opätovnému využitiu odpadového tepla z blízkych zariadení a vykurovacích sietí. Na základe zozbieraných údajov možno stanoviť ukazovateľ udržateľnosti dátových centier.

- (67) Ukazovatele udržateľnosti dátových centier možno používať na meranie štyroch základných rozmerov udržateľného dátového centra, konkrétne ako využíva energiu, aký podiel predmetnej energie pochádza z obnoviteľných zdrojov, opätovné využitie odpadového tepla, ktoré generuje, a využívanie sladkej vody. Tento ukazovateľ by mal slúžiť na zvýšenie informovanosti majiteľov a prevádzkovateľov dátových centier, výrobcov vybavenia, vývojárov softvéru a služieb, používateľov služieb dátového centra na všetkých úrovniach, ako aj subjektov a organizácií, ktoré zavádzajú, používajú alebo poskytujú služby cloudu a dátových centier. Takisto by mal byť zárukou istoty vzhľadom na skutočné zlepšenia ako výsledok úsilia a opatrení na zvýšenie udržateľnosti v nových alebo existujúcich dátových centrách. A napokon by sa mal používať ako základ transparentného plánovania a rozhodovania založeného na dôkazoch. Používanie ukazovateľa udržateľnosti dátových centier by pre členské štáty malo byť voliteľné. Používanie ukazovateľa udržateľnosti dátových centier by pre členské štáty malo byť voliteľné.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 25
⇒ nový

- (68) Zníženie výdavkov spotrebiteľov za energiu by sa malo dosiahnuť tak, že spotrebiteľom sa poskytne pomoc pri znižovaní spotreby energie znížením energetických potrieb budov a zlepšením účinnosti spotrebičov, čo by malo byť spojené s dostupnosťou druhov dopravy s nízkou spotrebou energie prepojených s verejnou dopravou a využívaním bicyklov. ⇒ Členské štáty by mali zvážiť aj zlepšenie pripojiteľnosti vo vidieckych a vzdialených regiónoch. ⇐

⁸³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

↓ 2018/2002 odôvodnenie 26
⇒ nový

- (69) Rozhodujúcim krokom je zvýšiť povedomie všetkých občanov Únie o prínosoch zlepšenej energetickej efektívnosti a poskytovať im presné informácie o spôsoboch, ktorými je ju možné dosiahnuť. ⇒ Občania každého veku by mali byť zapojení aj do transformácie energetiky, a to prostredníctvom Európskeho klimatického paktu a Konferencie o budúcnosti Európy. ⇐ Zlepšená energetická efektívnosť je veľmi dôležitá aj z hľadiska bezpečnosti dodávok energie Únie prostredníctvom zníženia závislosti Únie od dovozu palív z tretích krajín.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 27

- (70) Náklady a prínosy všetkých prijatých opatrení energetickej efektívnosti vrátane doby návratnosti investícií by mali byť pre spotrebiteľov úplne transparentné.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 28
(prispôbené)

- (71) Pri vykonávaní tejto smernice ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~ a prijímaní iných opatrení v oblasti energetickej efektívnosti by mali členské štáty venovať osobitnú pozornosť synergiám medzi opatreniami energetickej efektívnosti a efektívnym využívaním prírodných zdrojov v súlade so zásadami obehového hospodárstva.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 29

- (72) Členské štáty by v snahe podporovať a uľahčovať zavádzanie opatrení energetickej efektívnosti mali využívať nové obchodné modely a technológie vrátane inovatívnych energetických služieb pre veľkých a malých odberateľov.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 30
(prispôbené)

- (73) ~~V rámci opatrení stanovených v oznámení Komisie z 15. júla 2015 s názvom Vytváranie nového prístupu s dôrazom na spotrebiteľov energie v kontexte energetickej únie a stratégie pre vykurovanie a chladenie treba posilniť minimálne práva spotrebiteľov na presné, spoľahlivé, zrozumiteľné a včasné informácie o ich spotrebe energie. ☒ Je dôležité ☒ Články 9 až 11 smernice 2012/27/EÚ a jej príloha VII by sa mali zmeniť, aby sa v nich stanovila častá a lepšia spätná väzba stanovíť častú a lepšiu spätnú väzbu~~ o spotrebe energie, pokiaľ je to technicky možné a nákladovo efektívne vzhľadom na použité meracie zariadenia. Táto smernica objasňuje, že nákladová efektívnosť pomerového merania závisí od toho, či sú súvisiace náklady primerané možným úsporám energie. Pri posudzovaní nákladovej efektívnosti pomerového merania sa môže zohľadniť vplyv ďalších konkrétnych plánovaných opatrení v danej budove, napríklad akejkolvek pripravovanej obnovy.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 31
(prispôsobené)

- (74) Táto smernica ~~takisto tiež~~ objasňuje, že práva spojené s vyúčtovaním a informáciami o vyúčtovaní alebo spotrebe by sa mali vzťahovať na spotrebiteľov tepla, chladu alebo teplej úžitkovej vody dodávaných z centrálného zdroja, aj keď nemajú s dodávateľom energie priamy individuálny zmluvný vzťah. ~~Vymedzenie pojmu „konečný odberateľ“ je možné chápať tak, že sa vzťahuje len na fyzické alebo právnické osoby, ktoré nakupujú energiu na základe priameho individuálneho zmluvného vzťahu s dodávateľom energie. Na účely dotknutých ustanovení by sa preto mal zaviesť pojem „konečný spotrebiteľ“, ktorý by sa vzťahoval na širšiu skupinu spotrebiteľov a okrem konečných odberateľov, ktorí nakupujú teplo, chlad alebo teplú úžitkovú vodu na vlastnú konečnú spotrebu, by zahŕňal aj užívateľov individuálnych budov alebo individuálnych jednotiek bytových domov alebo viacúčelových budov, ak sú takéto jednotky zásobované z centrálného zdroja a ak užívatelia nemajú priamy alebo individuálny zmluvný vzťah s dodávateľom energie. Pojem „pomerové meranie“ by sa mal vzťahovať na meranie spotreby v individuálnych jednotkách takýchto budov.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 32

- (75) S cieľom dosiahnuť transparentnosť vyúčtovania individuálnej spotreby tepelnej energie, a tak uľahčiť zavedenie pomerového merania, by členské štáty mali zabezpečiť, aby mali zavedené transparentné a verejne dostupné vnútroštátne pravidlá rozdeľovania nákladov na vykurovanie, chladenie a spotrebu teplej úžitkovej vody v bytových domoch a viacúčelových budovách. Členské štáty by mohli okrem transparentnosti zväziť aj prijatie opatrení na posilnenie hospodárskej súťaže v oblasti poskytovania služieb pomerového merania, a tým pomôcť zabezpečiť primeranosť všetkých nákladov, ktoré znášajú koneční spotrebiteľia.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 33
(prispôsobené)

- (76) ~~Do 25. októbra 2020 by mali n~~Novo namontované meradlá tepla a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov by mali umožňovať diaľkový odpočet, aby sa zaistilo nákladovo efektívne a časté poskytovanie informácií o spotrebe. Ustanovenia tejto smernice ~~Zmeny smernice 2012/27/EÚ zavedené touto smernicou~~ týkajúce sa merania v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody; pomerového merania a rozdelenia nákladov v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody; požiadavky na diaľkový odpočet; informácií o vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody; nákladov na prístup k informáciám o meraní, vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody; a minimálnych požiadaviek na vyúčtovanie a informácie o spotrebe v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody sa majú uplatňovať len na vykurovanie, chladenie a dodávku teplej úžitkovej vody z centrálného zdroja. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, či sa pochôdzkové systémy odčítania meradiel (walk-by) alebo systémy odčítania meradiel z vozidla (drive-by) majú považovať za diaľkovo odpočítateľné alebo nie. Pri zariadeniach umožňujúcich diaľkový odpočet sa na vykonanie odpočtu nevyžaduje prístup do jednotlivých bytov alebo jednotiek.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 34

- (77) Členské štáty by mali vziať do úvahy skutočnosť, že úspešné zavedenie nových technológií na meranie spotreby energie si vyžaduje zvýšené investície do vzdelávania a zručností tak pre užívateľov, ako aj pre dodávateľov energie.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 35

- (78) Informácie o vyúčtovaní a ročné výkazy sú dôležitým prostriedkom informovania odberateľov o ich spotrebe energie. Údaje o spotrebe a nákladoch môžu ~~tiež~~ obsahovať aj ďalšie informácie, ktoré pomáhajú spotrebiteľom porovnať si svoju súčasnú zmluvu s inými ponukami a využiť mechanizmus na podávanie sťažností a mechanizmus alternatívneho riešenia sporov. Avšak vzhľadom na to, že spory súvisiace s vyúčtovaním sú častým zdrojom sťažností spotrebiteľov a predstavujú faktor, ktorý prispieva k trvalo nízkej úrovni spokojnosti spotrebiteľov a zainteresovanosti vo vzťahu k svojim poskytovateľom energie, je potrebné, aby vyúčtovanie bolo jednoduchšie, jasnejšie a ľahšie pochopiteľné, pričom je potrebné zabezpečiť, aby jednotlivé nástroje, ako sú informácie o vyúčtovaní, informačné nástroje a ročné výkazy, poskytovali všetky potrebné informácie, aby spotrebiteľia mohli regulovať svoju spotrebu energie, porovnávať ponuky a meniť dodávateľov.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 26

~~Pri navrhovaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti by sa mali zohľadňovať prínosy a úspory z efektívnosti dosiahnuté vďaka rozsiahlemu uplatňovaniu nákladovo efektívnych technologickej inovácií, ako sú napríklad inteligentné meracie zariadenia. Ak boli inteligentné meracie zariadenia nainštalované, spoločnosti by ich nemali využívať na neopodstatnené spätné vyúčtovanie.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 27
(prispôbené)

~~Pokiaľ ide o elektrinu a v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou⁸⁴, keď sa inštalácia inteligentných meracích zariadení vyhodnotí pozitívne, do roku 2020 sa inteligentné meracie systémy nainštalujú aspoň u 80 % spotrebiteľov. Pokiaľ ide o plyn a v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom⁸⁵, keď sa inštalácia inteligentných meracích systémov vyhodnotí pozitívne, členské štáty alebo akýkoľvek príslušný orgán, ktorý určia, vypracujú harmonogram zavádzania inteligentných meracích systémov.~~

⁸⁴ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55.

⁸⁵ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 28
(prispôbené)

~~Používanie individuálnych meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov na meranie individuálnej spotreby tepla v bytových domoch napájaných zo systému centralizovaného zásobovania teplom alebo lokálnym ústredným vykurovaním je výhodné, ak koneví odberatelia disponujú prostriedkami na riadenie svojej individuálnej spotreby. Ich použitie teda dáva zmysel len v budovách, v ktorých sú vykurovacie telesá vybavené regulačnými ventilmi s termostatickými hlavícami.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 29
(prispôbené)

~~V niektorých bytových domoch napájaných zo systému centralizovaného zásobovania teplom alebo lokálnym ústredným vykurovaním by bolo použitie presných individuálnych meradiel tepla technicky zložité a nákladné, pretože teplá voda používaná na vykurovanie vstupuje do bytov a vystupuje z nich na viacerých miestach. Možno predpokladať, že individuálne meranie spotreby tepla v bytových domoch je napriek tomu technicky možné, ak by si montáž individuálnych meradiel nevyžadovala zmenu v teplovodnom potrubnom rozvode vykurovania budovy. V takýchto budovách možno merania individuálnej spotreby tepla vykonávať prostredníctvom individuálnych pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov namontovaných na každom vykurovacom telese.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 30
(prispôbené)

~~V smernici 2006/32/ES sa od členských štátov vyžaduje zabezpečiť, aby sa konevým odberateľom poskytli za konkurencieschopné ceny individuálne meradlá, ktoré presne zobrazujú ich skutočnú spotrebu energie a poskytujú informácie o skutočnej dobe využívania. Vo väčšine prípadoch sa táto požiadavka uplatňuje pod podmienkou, že je to technicky možné, finančne rozumné a primerané vzhľadom na možné úspory energie. Takéto individuálne meradlá by sa však mali poskytnúť vždy, keď sa zriadi pripojenie v novej budove alebo ak budova prejde významnou obnovou podľa vymedzenia v smernici 2010/31/EÚ. V smernici 2006/32/ES sa tiež vyžaduje, aby sa jasné vyúčtovanie na základe skutočnej spotreby poskytovalo dostatočne často na to, aby odberatelia mohli použitie energie regulovať.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 31
(prispôbené)

~~Smernicami 2009/72/ES a 2009/73/ES sa od členských štátov požaduje, aby zabezpečili zavedenie inteligentných meracích systémov s cieľom pomôcť spotrebiteľom aktívne sa zúčastňovať na trhoch s dodávkami elektriny a zemného plynu. Pokiaľ ide o elektrinu, keď sa inštalácia inteligentných meracích zariadení vyhodnotí ako nákladovo efektívna, do roku 2020 sa inteligentné meracie systémy nainštalujú aspoň u 80 % spotrebiteľov. Pokiaľ ide o zemný plyn, neudáva sa žiadny termín, no musí sa pripraviť harmonogram. V uvedených smerniciach sa tiež stanovuje, že koneví odberatelia musia byť riadne informovaní o skutočnej spotrebe elektriny/plynu a nákladoch, a to dostatočne často na to, aby boli schopní svoju spotrebu regulovať.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 32
(prispôbené)

~~Vplyv ustanovení o meraní a vyúčtovaní uvedených v smerniciach 2006/32/ES, 2009/72/ES a 2009/73/ES na úsporu energie je obmedzený. Tieto ustanovenia vo viacerých oblastiach Únie nevedli k tomu, aby odberatelia dostávali aktuálne informácie o svojej spotrebe energie alebo vyúčtovanie na základe skutočnej spotreby vo frekvencii, ktorá je podľa štúdií potrebná na to, aby odberatelia mohli regulovať svoje využívanie energie. Čo sa týka vykurovania priestorov a teplej vody v bytových domoch, nedostatočná jasnosť uvedených ustanovení viedla tiež k viacerým sťažnostiam občanov.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 33
(prispôbené)

~~V záujme posilnenia postavenia koncových odberateľov v súvislosti s prístupom k informáciám z merania a vyúčtovania ich individuálnej spotreby energie je s ohľadom na príležitosti, ktoré sa spájajú so zavádzaním inteligentných meracích systémov a inštaláciou inteligentných meracích zariadení v členských štátoch, dôležité, aby požiadavky stanovené pre túto oblasť v práve Únie boli jasnejšie. Malo by to pomôcť znížiť náklady na zavádzanie inteligentných meracích systémov s funkciami, ktoré zvyšujú úsporu energie a podporujú rozvoj trhov pre energetické služby a riadenie spotreby. Zavedením inteligentných meracích systémov sa umožňuje vyúčtovanie na základe skutočnej spotreby. Je však tiež potrebné spresniť požiadavky, ktoré sa týkajú prístupu k informáciám a spravodlivému a presnému vyúčtovaniu na základe skutočnej spotreby, aj pre prípady, keď inteligentné meracie zariadenia nebudú k dispozícii do roku 2020, a to aj v súvislosti s meraním a vyúčtovaním individuálnej spotreby tepla, chladu a teplej vody v budovách so samostatne meranými jednotkami napájaných zo systému centralizovaného zásobovania teplom/chladom alebo z vlastného spoločného vykurovacieho systému nainštalovaného v takýchto budovách.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 34
(prispôbené)

(79) Pri navrhovaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti by členské štáty mali náležitým spôsobom zohľadniť potrebu zabezpečiť správne fungovanie vnútorného trhu a zosúladeného vykonávania *acquis* v súlade so ZFEÚ Zmluvou o fungovaní Európskej únie.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 35
(prispôbené)
⇒ nový

(80) Vysokoučinná kombinovaná výroba a ⇒ účinné ⇐ centralizované zásobovanie teplom a chladom predstavujú významný potenciál úspor primárnej energie, ktorý je v Únii do značnej miery nevyužitý. Členské štáty by mali vykonať komplexné posúdenie potenciálu vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a ⇒ účinného ⇐ centralizovaného zásobovania teplom a chladom. Tieto posúdenia by sa mali na žiadosť Komisie aktualizovať s cieľom poskytovať investorom informácie o národných plánoch rozvoja, ako aj prispievať k stabilnému a priaznivému investičnému prostrediu ⇒ by mali byť v súlade s integrovanými národnými energetickými a klimatickými plánmi a

dlhodobými stratégiami obnovy budov ⇐. Nové zariadenia na výrobu elektriny a existujúce zariadenia, ktoré sú v značnej miere renovované, alebo ktorých povolenia alebo licencie boli aktualizované, by mali byť po vykonaní analýzy nákladov a prínosov, ktorou sa preukáže prevaha prínosov, vybavené zariadeniami vysokoúčinnnej kombinovanej výroby na využitie odpadového tepla vznikajúceho pri výrobe elektriny. ⇨ Podobne iné zariadenia so značným priemerným ročným energetickým vstupom by mali byť vybavené technickými riešeniami na využitie odpadového tepla zo zariadenia, ak z analýzy nákladov a prínosov vyplýva prevaha prínosov. ⇐ Toto odpadové teplo by ~~potom~~ mohlo byť prostredníctvom sietí centralizovaného zásobovania teplom prepravované tam, kde je to potrebné. Udalosti, na základe ktorých vznikne požiadavka uplatňovať povolovalacie kritériá, budú vo všeobecnosti udalosťami, na základe ktorých vznikajú aj požiadavky na povolenia podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ ~~z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách~~⁸⁶ a na povolenie podľa ~~smernice 2009/72/ES~~ smernice (EÚ) 2019/944.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 36

- (81) V prípade ~~jadrových zariadení alebo~~ zariadení na výrobu elektriny, ktoré majú využívať geologické ukladanie povolené na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES ~~z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého~~⁸⁷, môže byť žiaduce, aby boli umiestnené na miestach, kde využitie odpadového tepla vysokoúčinnou kombinovanou výrobou alebo dodávka do systému centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom nie ~~je nákladovo efektívne~~ sú nákladovo efektívne. Členské štáty by preto mali mať možnosť oslobodiť takéto zariadenia od povinnosti vykonať analýzu nákladov a prínosov na účely jeho vybavenia zariadením umožňujúcim zhodnotenie odpadového tepla prostredníctvom zariadenia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby. Od povinnosti poskytovať teplo by malo byť takisto tiež možné oslobodiť aj ~~špičkové zariadenia vyrábajúce elektrinu~~ zariadenia vyrábajúce elektrinu v špičkovom zaťažení a záložné zariadenia, pri ktorých sa plánuje prevádzka menej ako 1 500 prevádzkových hodín ročne ako kľzavý priemer za päťročné obdobie.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 37
⇨ nový

- (82) Je vhodné, aby členské štáty podporovali zavádzanie opatrení a postupov na podporu zariadení vysoko účinnnej kombinovanej výroby s celkovým menovitým tepelným príkonom menším ako ~~20~~ ⇨ 5 ⇐ MW s cieľom podporiť distribuovanú výrobu energie.

⁸⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/ES z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁸⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114).

↓ nový

- (83) Členské štáty by v záujme vykonávania národného komplexného posúdenia mali podporovať posudzovanie potenciálu vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a účinné centralizované zásobovanie teplom a chladom na regionálnej a miestnej úrovni. Mali by vykonať kroky na podporu a uľahčenie realizácie zisteného nákladovo efektívneho potenciálu vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom.
- (84) Požiadavky na účinné centralizované zásobovanie teplom a chladom by mali byť v súlade s dlhodobými cieľmi politiky v oblasti klímy a normami a prioritami Únie v oblasti klímy a životného prostredia, ako aj so zásadou „výrazne nenarušiť“ v zmysle nariadenia (EÚ) 2020/85. Pri všetkých systémoch centralizovaného zásobovania teplom a chladom by sa úsilie malo zamerať na zlepšenie schopnosti interakcie s ostatnými časťami energetického systému s cieľom optimalizovať používanie energie a zabrániť jej plytvaniu, a to prostredníctvom využívania úplného potenciálu budov uchovávať teplo alebo chlad vrátane nadbytočného tepla zo servisných zariadení a dátových centier nachádzajúcich sa v blízkosti. Z toho dôvodu by účinné centralizované zásobovanie teplom a chladom malo zabezpečiť efektívnosť primárnej energie a postupnú integráciu energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla alebo chladu. Preto sa touto smernicou postupne zavádzajú prísnejšie požiadavky na dodávky vykurovania a chladenia, ktoré by mali byť uplatniteľné počas konkrétne určených období a trvalo uplatniteľné od 1. januára 2050.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 38
(prispôbené)
⇒ nový

- (85) Vysokoúčinnná kombinovaná výroba ~~by mala byť~~ bola vymedzená prostredníctvom úspor energie dosiahnutých kombinovanou výrobou namiesto samostatnej výroby tepla a elektriny. ⇒ Požiadavky na vysokoúčinnnú kombinovanú výrobu by mali byť v súlade s dlhodobými cieľmi politiky v oblasti klímy. ⇐ ~~Vymedzenia~~ Vymedzenie pojmov kombinovanej výroby a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby používané v právnych predpisoch Únie by nemalo mať vplyv na používanie ~~iných vymedzení~~ iného vymedzenia pojmov vo vnútroštátnych právnych predpisoch na iné účely, než sú účely príslušných právnych predpisov Únie. Na maximalizáciu úspor energie a zabránenie nevyužitiu príležitostí na úsporu energie by sa mala maximálna pozornosť venovať podmienkam prevádzky zariadení kombinovanej výroby.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 39
(prispôbené)

- (86) Na účely ~~zvýšenia~~ zabezpečenia transparentnosti a s cieľom umožniť koncovému odberateľovi vybrať si ~~pre koncového odberateľa, aby si mohol vybrať~~ medzi elektrinou z kombinovanej výroby a elektrinou vyrobenou inými technológiami, by pôvod vysokoúčinnnej kombinovanej výroby mal byť garantovaný na základe harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti. Systémy záruk pôvodu samy osebe neimplikujú právo využívať vnútroštátne podporné mechanizmy. Je dôležité, aby sa na všetky formy elektriny vyrobenej vysokoúčinnnou kombinovanou výrobou mohli

vzťahovať záruky pôvodu. Záruky pôvodu by sa mali odlišovať od výmenných certifikátov.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 40

- (87) Najmä pri revízii administratívnych postupov na získanie povolenia na výstavbu zariadenia kombinovanej výroby alebo súvisiacich sietí by sa malo prihliadať na zásadu „najskôr myslieť na malých“, aby sa zohľadnila osobitná štruktúra odvetví kombinovanej výroby a centralizovaného zásobovania teplom a chladom, ktoré zahŕňajú mnoho malých a stredných výrobcov.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 41

- (88) Väčšina podnikov v Únii patrí do kategórie MSP. Pre Úniu predstavujú obrovský potenciál úspor energie. Členské štáty by mali pomáhať MSP prijímať opatrenia energetickej efektívnosti ~~ustanovením ústretového~~ priaznivého rámca, na základe ktorého ktorým im budú poskytovať technickú pomoc a ciele informácie.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 42
(prispôbené)

~~V smernici 2010/75/EÚ sa energetická účinnosť uvádza medzi kritériami na určenie najlepších dostupných techník, ktoré by mali slúžiť ako referencie pre stanovenie podmienok povolenia pre zariadenia, ktoré patria do jej pôsobnosti, vrátane spaľovaciech zariadení s celkovým menovitým tepelným príkonom minimálne 50 MW. V uvedenej smernici sa však členským štátom poskytuje možnosť rozhodnúť sa, že pre činnosti uvedené v prílohe I k smernici 2003/87/ES nestanovia požiadavky týkajúce sa energetickej účinnosti s ohľadom na spaľovacie jednotky alebo iné jednotky vypúšťajúce oxid uhličitý v mieste, kde sa nachádzajú. Členské štáty by mohli informácie o úrovniach energetickej účinnosti začleniť do svojich správ podávaných podľa smernice 2010/75/EÚ.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 43

- (89) Členské štáty by mali na základe objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanoviť pravidlá, ktorými by sa riadilo znášanie a rozdelenie nákladov na pripojenie do sústavy a posilnenia sústavy, ako aj na technické úpravy potrebné na začlenenie nových výrobcov elektriny vyrobenej vysokoúčinnou kombinovanou výrobou, berúc do úvahy usmernenia a predpisy vypracované v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 (EÚ) 2019/943⁸⁸ z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny⁸⁹ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn⁹⁰. Výrobcovia elektriny vysokoúčinnou

⁸⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁸⁹ Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 15.

⁹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 36).

kombinovanou výrobou by mali mať možnosť vyzvať na predkladanie ponúk na práce súvisiace s pripojením. Mal by sa uľahčiť prístup elektriny vyrobenej vysokoúčinnou kombinovanou výrobou do sústavy, najmä pre malé zariadenia kombinovanej výroby a zariadenia kombinovanej výroby veľmi malých výkonov. V súlade s článkom ~~92~~ ods. 2 smernice ~~(EÚ) 2019/944/2009/73/ES~~ a článkom 3 ods. 2 smernice 2009/73/ES môžu členské štáty uložiť podnikom pôsobiacim v elektroenergetike a plynárenstve povinnosti služby vo verejnom záujme vrátane tých, ktoré sa týkajú energetickej efektívnosti.

↓ nový

- (90) Je potrebné stanoviť ustanovenia týkajúce sa vyúčtovania, jednotného kontaktného miesta, mimosúdneho urovnávania sporov, energetickej chudoby a základných zmluvných práv s cieľom zladit' ich v prípade potreby s relevantnými ustanoveniami týkajúcimi sa elektriny podľa smernice (EÚ) 2019/944 v snahe posilniť ochranu spotrebiteľa, aby koncoví odberatelia mohli dostávať častejšie, jasné a aktualizované informácie o svojej spotrebe vykurovania, chladenia alebo teplej úžitkovej vody a mohli regulovať svoje využívanie energie.
- (91) Väčšiu ochranu spotrebiteľa by mali zaručiť účinné, nezávislé mimosúdne mechanizmy na urovnávanie sporov dostupné pre všetkých spotrebiteľov, ako sú ombudsman pre otázky energetiky, orgán spotrebiteľov alebo regulačný orgán. Preto by členské štáty mali zaviesť rýchle a účinné postupy na vybavovanie sťažností.
- (92) Treba uznať prínos komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001⁹¹ a občianskych energetických spoločenstiev podľa smernice (EÚ) 2019/944 k dosahovaniu cieľov Európskej zelenej dohody a plánu cieľov v oblasti klímy do roku 2030. Preto by členské štáty mali zväžiť a podporovať úlohu komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občianskych energetických spoločenstiev. Tieto komunity a spoločenstvá môžu členským štátom pomôcť dosiahnuť ciele tejto smernice, pretože presadzujú energetickú efektívnosť na miestnej úrovni alebo na úrovni domácností. Môžu posilniť postavenie spotrebiteľov a zaangažovať ich a umožniť určitým skupinám odberateľov v domácnostiach (vrátane domácností vo vidieckych a vzdialených regiónoch) účasť na projektoch a opatreniach v oblasti energetickej efektívnosti. Energetické komunity a spoločenstvá môžu prispieť k boju proti energetickej chudobe podporou projektov energetickej efektívnosti, nižšej spotreby energie a nižších taríf za dodávky.
- (93) Treba uznať prínos jednotných kontaktných miest alebo podobných štruktúr ako mechanizmov, ktoré môžu umožniť mnohým cieľovým skupinám (vrátane občanov, MSP a orgánov verejnej moci) koncipovať a realizovať projekty a opatrenia týkajúce sa prechodu na čistú energiu. Daný prínos môže zahŕňať poskytovanie technického, administratívneho a finančného poradenstva a pomoci, uľahčovanie potrebných administratívnych postupov alebo prístupu na finančné trhy či usmerňovanie v oblasti

⁹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

vnútroštátneho alebo úijného právneho rámca vrátane pravidiel a kritérií verejného obstarávania, ako aj taxonómie EÚ.

- (94) Komisia by mala preskúmať vplyv svojich opatrení zameraných na podporu rozvoja platforiem alebo fór, ktoré zahŕňajú okrem iného subjekty európskeho sociálneho dialógu, posilňovaním programov odbornej prípravy na účely energetickej efektívnosti, a v prípade potreby predloží ďalšie opatrenia. Takisto by mala podnecovať európskych sociálnych partnerov, aby sa vo svojich diskusiách zaoberali energetickou efektívnosťou, predovšetkým v prospech zraniteľných odberateľov a konečných spotrebiteľov vrátane tých, ktorí čelia energetickej chudobe.
- (95) Ústredným prvkom Európskej zelenej dohody je spravodlivý prechod na klimatickú neutralitu v Únii do roku 2050. Európsky pilier sociálnych práv, ktorý spoločne 17. novembra 2017 vyhlásili Európsky parlament a Rada, okrem iného zahŕňa základné služby, na ktoré majú všetci nárok. Podpora prístupu k takýmto službám musí byť dostupná pre osoby v núdzi⁹².
- (96) Je potrebné zabezpečiť ochranu ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch a na tento účel posilniť ich postavenie, aby sa mohli aktívne zapájať do intervencií zameraných na zvýšenie energetickej efektívnosti, opatrení a súvisiacich opatrení zameraných na ochranu alebo informovanie spotrebiteľov, ktoré vykonávajú členské štáty.
- (97) Financie z verejných zdrojov dostupné na vnútroštátnej i úijnjej úrovni by sa mali strategicky investovať do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, predovšetkým v prospech zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Členské štáty by mali využívať akékoľvek finančné príspevky, ktoré im môžu plynúť zo Sociálno-klimatického fondu⁹³, ako aj príjmy zo systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii. Tieto príjmy pomôžu členským štátom plniť si povinnosť vykonávať opatrenia energetickej efektívnosti a politické opatrenia v rámci povinnosti úspor energie prioritne medzi zraniteľnými odberateľmi a ľuďmi postihnutými energetickou chudobou, a to aj vo vidieckych a vzdialených regiónoch.
- (98) Vnútroštátne schémy financovania by mali doplniť vhodné schémy lepšieho informovania, technickej a administratívnej pomoci, jednoduchšieho prístupu k financiam, čo umožní najlepšie využívanie dostupných finančných zdrojov, predovšetkým ľuďom postihnutým energetickou chudobou, zraniteľným odberateľom a prípadne ľuďom žijúcim v sociálnych bytoch.
- (99) Členské štáty by mali posilniť postavenie všetkých ľudí a chrániť ich všetkých rovnako, bez ohľadu na pohlavie, rod, vek, zdravotné postihnutie, rasu či etnický pôvod, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo presvedčenie, a mali by zabezpečiť, aby ľudia najviac postihnutí alebo ohrození energetickou chudobou alebo najviac vystavení jej negatívnym účinkom boli primerane chránení. Okrem toho by členské štáty mali zabezpečiť, aby opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť

⁹² Európsky pilier sociálnych práv, Zásada 20 „Prístup k základným službám“: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_sk

⁹³ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Sociálno-klimatický fond, COM(2021) 568 final.

neprehlbili žiadnu existujúcu nerovnosť, predovšetkým vzhľadom na energetickú chudobu.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 44
(prispôbené)

~~Reakcia strany spotreby je dôležitým nástrojom na zlepšovanie energetickej efektívnosti, pretože významne zvyšuje príležitosti pre spotrebiteľov alebo tretie strany, ktoré sú nimi určené, aby konali v súvislosti so spotrebou a informáciami o vyúčtovaní, a tým predstavuje mechanizmus na zníženie alebo posun spotreby, čo vedie k úspore energie v rámci konečnej spotreby a prostredníctvom optimálnejšieho využívania sietí a výrobných aktív aj v rámci výroby, prenosu a distribúcie energie.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 45
⇒ nový

- (100) ~~Reakcia strany spotreby môže byť založená na reakciách konečných odberateľov na cenové signály alebo na automatizácii budov. Podmienky reakcie strany spotreby a prístup k nej by sa mali zlepšiť, a to aj pre malých konečných odberateľov. Členské štáty by preto v tejto súvislosti a s ohľadom na pokračujúce zavádzanie inteligentných sietí mali zabezpečiť, aby národné energetické regulačné orgány boli schopné zaistiť, aby sieťové tarify a regulácie stimulovali zvyšovanie energetickej efektívnosti a podporovali dynamickú cenotvorbu pre opatrenia konečných odberateľov v rámci reakcie strany spotreby. Snaha by sa mala zamerať na integráciu trhu a rovnaké príležitosti vstúpiť na trh pre zdroje na strane spotreby (dodávka a spotrebiteľské zaťaženie), ako aj v oblasti výroby. Okrem toho by členské štáty mali~~ Členské štáty by mali zabezpečiť, aby národné energetické regulačné orgány zaujali integrovaný prístup zahŕňajúci potenciálne úspory v sektoroch dodávky energie a konečnej spotreby. ⇒ Národné energetické regulačné orgány by bez toho, aby bola dotknutá bezpečnosť dodávok energie, integrácia trhov a anticipačné investície do sústav na mori potrebných na zavedenie morskej energie z obnoviteľných zdrojov, mali zabezpečiť, aby sa pri plánovaní a rozhodovacích procesoch uplatňovala zásada prvoradosti energetickej efektívnosti a aby sieťové tarify a regulácie pôsobili ako stimul zlepšovania energetickej efektívnosti. Členské štáty by takisto mali zabezpečiť, aby zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti zohľadňovali prevádzkovatelia prenosovej a distribučnej sústavy. Pomohlo by im to zvažovať lepšie riešenia energetickej efektívnosti a prírastkové náklady na obstarávanie zdrojov na strane dopytu, ako aj environmentálne a sociálno-ekonomické vplyvy rozmanitých sieťových investícií a operačných plánov. Takáto koncepcia si vyžaduje prechod z úzkeho hľadiska hospodárskej efektívnosti na hľadisko maximalizovanej sociálnej starostlivosti. Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti by sa mala uplatňovať predovšetkým pri vytváraní scenárov rozširovania energetickej infraštruktúry, kde by sa riešenia na strane dopytu mohli zvažovať ako realizovateľné alternatívy a je potrebné ich náležite posúdiť, a mala by sa stať neoddeliteľnou súčasťou posudzovania projektov plánovania sietí. Jej uplatňovanie by mali podrobne kontrolovať národné regulačné orgány. ⇐

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 46
⇒ nový

- (101) Na zabezpečenie účinného a včasného vykonávania tejto smernice by mal byť k dispozícii dostatočný počet spoľahlivých odborníkov pôsobiacich v oblasti energetickej efektívnosti, napríklad pokiaľ ide o súlad s požiadavkami na energetické audity a vykonávanie povinných schém energetickej efektívnosti. Členské štáty by preto mali zavádzať certifikačné systémy ⇒ a/alebo rovnocenné systémy kvalifikácie a vhodné systémy odbornej prípravy ⇐ pre poskytovateľov energetických služieb, energetických auditov a ďalších opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti ⇒ v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi, poskytovateľmi odbornej prípravy a inými relevantnými zainteresovanými stranami. Tieto systémy by sa mali posudzovať každé štyri roky počnúc od decembra 2024 a v prípade potreby by sa mali aktualizovať, aby sa zaručila potrebná úroveň kompetencie poskytovateľov energetických služieb, energetických auditorov, manažérov v oblasti energetiky a subjekty inštalujúce prvky budov ⇐.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 47
(prispôbené)
⇒ nový

- (102) Je potrebné pokračovať v rozvoji trhu s energetickými službami s cieľom zaistiť dostupnosť dopytu a ponuky energetických služieb. ~~K tomuto cieľu možno prispieť~~ ~~Transparentnosťou,~~ napríklad pomocou zoznamov ⇒ certifikovaných ⇐ poskytovateľov energetických služieb. ~~Dopyt môžu stimulovať aj~~ ⇒, a dostupné ⇐ vzorové zmluvy, výmena najlepších postupov a usmernenia ~~najmä pre~~ ⇒ výrazne prispievajú aj k zavádzaniu energetických služieb a ⇐ zmlúv o energetickej efektívnosti ~~☒~~ a ~~☒~~ môžu pomôcť aj stimulovať dopyt ⇒ a zvýšiť dôveru v poskytovateľov energetických služieb ⇐. ~~Rovnako ako pri iných formách dohôd o financovaní treťou stranou,~~ ~~v~~ zmluve o energetickej efektívnosti sa príjemca energetických služieb vyhne investičným nákladom tým, že použije časť finančnej hodnoty úspor energie na splatenie investícií plne alebo čiastočne uskutočnených treťou stranou. ⇒ Táto skutočnosť môže pomôcť prilákať súkromný kapitál, ktorý je kľúčovým predpokladom toho, aby sa zvýšila miera obnovy budov v Únii, dostali sa na trh odborné znalosti a vytvárali inovačné obchodné modely. Preto by sa malo vyžadovať, aby sa pri nebytových budovách s úžitkovou podlahovou plochou nad 1 000 m² posudzovala realizovateľnosť využitia zmlúv o energetickej efektívnosti na účely obnovy. Týmto krokom sa zvýši dôvera v spoločnosti poskytujúce energetické služby a vytvorí sa podmienky na intenzívnejšiu realizáciu takýchto projektov v budúcnosti. ⇐

↓ nový

- (103) Vzhľadom na ambiciózne ciele obnovy v nasledujúcom desaťročí v súvislosti s oznámením Komisie s názvom „Vlna obnovy pre Európu“ je potrebné zintenzívniť úlohu nezávislých trhových sprostredkovateľov vrátane jednotných kontaktných miest alebo podobných podporných mechanizmov s cieľom stimulovať vývoj trhu na stranách dopytu a dodávky a podporovať uzatváranie zmlúv o energetickej efektívnosti pri obnove súkromných aj verejných budov. Miestne energetické agentúry

by mohli v tomto ohľade zohrávať kľúčovú úlohu, pričom by určovali možných sprostredkovateľov alebo jednotné kontaktné miesta a pomáhali by pri ich zriaďovaní.

(104) Vo viacerých členských štátoch ešte stále existujú výrazné prekážky pre zmluvy o energetickej efektívnosti, a to z dôvodu pretrvávajúcich regulačných a neregulačných bariér. Preto je potrebné riešiť nejednoznačnosť v národných legislatívnych rámcoch, nedostatok odborných znalostí, predovšetkým vzhľadom na postupy zadávania zákaziek, a konkurenčné úvery a granty.

(105) Členské štáty by mali naďalej podporovať verejný sektor pri zavádzaní zmlúv o energetickej efektívnosti a poskytovať modelové zmluvy, v ktorých sú zohľadnené dostupné európske alebo medzinárodné normy, usmernenia k zadávaniu zákaziek, ako aj príručka o štatistickom spracovaní zmlúv o energetickej efektívnosti⁹⁴, ktorú v máji 2018 uverejnil Eurostat a Európska investičná banka a ktorej predmetom je zaobchádzanie so zmluvami o energetickej efektívnosti v účtoch verejnej správy, ktoré priniesli možnosti riešenia pretrvávajúcich prekážok.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 48
(prispôbené)
⇒ nový

~~(106)~~ ⇒ Členské štáty prijali opatrenia na zistenie a riešenie regulačných a neregulačných bariér. Je však ~~potrebné identifikovať~~ ⇒ zvýšiť úsilie ~~a odstrániť regulačné a neregulačné bariéry využívania zmlúv o energetickej efektívnosti a iných dohôd o financovaní treťou stranou na účely~~, ⇒ ktoré pomáhajú dosahovať ~~úspory energie~~. Tieto bariéry zahŕňajú aj účtovné pravidlá a postupy, ktoré bránia tomu, aby sa kapitálové investície a ročné finančné úspory vyplývajúce z opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti primerane odzrkadľovali v účtovníctve počas celého životného cyklu investície. ~~Na vnútroštátnej úrovni by sa mali riešiť aj prekážky obnovy existujúceho fondu budov v dôsledku nejednotnej motivácie rôznych dotknutých aktérov.~~

↓ nový

(107) Členské štáty využili národné akčné plány energetickej efektívnosti (NEEAP) z rokov 2014 a 2017 pri nahlasovaní pokroku v odstraňovaní regulačných a neregulačných bariér energetickej efektívnosti, pokiaľ ide o rozdielnosť motivácie vlastníkov a nájomníkov alebo vlastníkov budovy alebo jednotiek budovy. Členské štáty by však mali svoju prácu naďalej zameriavať týmto smerom a využívať potenciál energetickej efektívnosti v súvislosti so štatistikami Eurostatu za rok 2016, z ktorých vyplýva, že viac než štyria z desiatich Európanov žijú v bytoch a viac než traja z desiatich Európanov sú nájomníkmi.

⁹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 49
(prispôbené)
⇒ nový

- (108) Členské štáty a regióny by sa mali nabádať na plné využívanie ⇒ európskych fondov dostupných vo VFR a nástroji NextGenerationEU vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ⇐ ~~štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu~~ ☒ fondov politiky súdržnosti, ☒ ⇒ Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, Fondu na spravodlivú transformáciu, ako aj nástrojov financovania a technickej pomoci dostupných v rámci Programu InvestEU ⇐ na pritiažnutie ⇒ súkromných a verejných ⇐ investícií do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti. Investície do energetickej efektívnosti majú potenciál prispievať k hospodárskemu rastu, zamestnanosti, inováciám a znižovaniu energetickej chudoby v domácnostiach, a preto pozitívne prispievajú k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ⇒ i zelenej obnove ⇐. Potenciálne oblasti financovania zahŕňajú opatrenia energetickej efektívnosti vo verejných budovách a budovách na bývanie a poskytujú nové zručnosti na podporu zamestnanosti v oblasti energetickej efektívnosti. ⇒ Komisia zabezpečí synergické účinky rôznych nástrojov financovania, predovšetkým finančných zdrojov v zdieľanom riadení a v priamom riadení (akými sú centrálné riadené programy: Horizont Európa alebo LIFE), ako aj grantov, úverov a technickej pomoci na maximalizovanie ich pákového efektu na súkromné financovanie a ich vplyvu na dosahovanie cieľov politiky v oblasti energetickej efektívnosti. ⇐

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 50
(prispôbené)

- (109) Členské štáty by mali podporovať využívanie nástrojov financovania na podporu cieľov tejto smernice. Takéto nástroje financovania by mohli zahŕňať finančné príspevky a pokuty za neplnenie určitých ustanovení tejto smernice; zdroje pridelené na energetickú účinnosť podľa článku 10 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁹⁵; zdroje pridelené na energetickú efektívnosť ☒ v európskych fondoch a programoch ☒ ~~vo viacročnom finančnom rámci, predovšetkým v Kohéznom fonde, v štrukturálnych fondoch a vo fondoch rozvoja vidieka,~~ a špecializovaných európskych finančných nástrojoch, ako Európsky fond energetickej efektívnosti.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 51
⇒ new

- (110) Nástroje financovania by mohli byť v príslušných prípadoch založené na zdrojoch pridelených na energetickú efektívnosť z dlhopisov na projekty Únie, zdrojoch pridelených na energetickú efektívnosť z Európskej investičnej banky a ďalších európskych finančných inštitúcií, predovšetkým Európskej banky pre obnovu a rozvoj

⁹⁵ Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61 (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

a Rozvojovej banky Rady Európy, zdrojoch získaných z finančných inštitúcií pomocou finančnej páky, verejných \Rightarrow vnútroštátnych \Leftarrow zdrojov, a to aj vytvorením regulačných a fiškálnych rámcov na podporu realizácie iniciatív a programov v oblasti energetickej efektívnosti, príjmov ročných pridelených emisných kvót podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES⁹⁶.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 52

- (111) Nástroje financovania by mohli predovšetkým využívať tieto príspevky, zdroje a príjmy na umožnenie a podporu súkromných kapitálových investícií, pričom sa opierajú najmä o inštitucionálnych investorov, s tým, že sa pri poskytovaní finančných prostriedkov používajú kritériá na zabezpečenie dosiahnutia environmentálnych aj sociálnych cieľov; využívať inovačné finančné mechanizmy (napríklad záruky na úvery pre súkromný kapitál, záruky na úvery na podporu uzatvárania zmlúv o energetickej efektívnosti, granty, zvýhodnené pôžičky a špecializované úverové linky, systémy financovania treťou stranou), ktoré znižujú mieru rizika v súvislosti s projektmi energetickej efektívnosti a umožňujú nákladovo efektívnu obnovu aj v prípade domácností s nízkymi a strednými príjmami; byť napojené na programy alebo agentúry, ktoré zlučujú projekty zamerané na úsporu energie a posudzujú ich kvalitu, poskytujú technickú pomoc, podporujú trh s energetickými službami a pomáhajú vytvárať dopyt spotrebiteľov po týchto službách.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 53
(prispôbené)

- (112) Nástroje financovania by mohli takisto tiež poskytovať náležité zdroje na podporu programov odbornej prípravy a vydávania osvedčení certifikácie, ktoré slúžia na zlepšovanie a akreditáciu zručností v oblasti energetickej efektívnosti; poskytovať zdroje na výskum a predvádzanie a urýchlenie zavádzania malých technológií a mikrotechnológií na výrobu energie a na optimalizáciu pripojenia týchto zariadení do sústavy; byť napojené na programy, v rámci ktorých sa vykonáva činnosť na podporu energetickej hospodárnosti vo všetkých obydliach v záujme predchádzania energetickej chudobe a podnecovania majiteľov prenajímaných obydlií, aby ~~poskytovali svoj majetok s čo najvyššou energetickou hospodárnosťou~~ \boxtimes sa usilovali dosiahnuť čo najvyššiu energetickú hospodárnosť týchto obydlií \boxtimes ; poskytovať náležité zdroje na podporu sociálneho dialógu a určovania noriem so zameraním na zlepšenie energetickej efektívnosti a zabezpečenie dobrých pracovných podmienok a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 54
 \Rightarrow nový

- (113) Dostupné \Rightarrow programy financovania, \Leftarrow finančné nástroje Únie a jej inovačné mechanizmy financovania by sa mali používať na reálne plnenie cieľa, ktorým je

⁹⁶ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES z 23. apríla 2009 o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020 (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 136).

zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov verejných subjektov. Členské štáty môžu v tomto ohľade používať svoje príjmy z ročných pridelených emisných kvót podľa rozhodnutia č. 406/2009/ES na rozvoj takýchto mechanizmov na dobrovoľnom základe a pri zohľadnení vnútroštátnych rozpočtových pravidiel.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 55
(prispôbené)

- (114) Pri plnení ~~20 %~~ cieľa energetickej efektívnosti ~~bude Komisia musieť~~ ☒ by Komisia mala ☒ monitorovať vplyv ~~nových~~ ☒ relevantných ☒ opatrení na smernicu 2003/87/ES o vytvorení systému Únie obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (ETS) s cieľom uchovať stimuly v rámci systému ETS, ktorými sa odmeňujú nízkouhlíkové investície, a pripraviť odvetvia, na ktoré sa vzťahuje ETS, na budúce potrebné inovácie. Bude potrebné, aby monitorovala vplyv na tie priemyselné odvetvia, ktoré čelia vysokému riziku úniku uhlíka, ako sa to určuje v ~~rozhodnutí Komisie 2014/746/EÚ⁹⁷ rozhodnutí Komisie 2010/2/EÚ z 24. decembra 2009, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES určuje zoznam odvetví a pododvetví, ktoré sa považujú za odvetvia a pododvetvia, ktoré čelia vysokému riziku úniku uhlíka⁹⁸, s cieľom zabezpečiť, aby táto smernica podporila rozvoj týchto odvetví, a nie aby mu bránila.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 56
(prispôbené)

~~V smernici 2006/32/ES sa od členských štátov vyžaduje, aby prijali a usilovali sa o dosiahnutie celkového národného indikatívneho cieľa úspor energie vo výške 9 % do roku 2016, ktorý sa má dosiahnuť prostredníctvom zavádzania energetických služieb a ostatných opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti. V uvedenej smernici sa ustanovuje, že druhý plán energetickej efektívnosti prijatý členskými štátmi sa v prípade potreby a vhodnosti doplní o návrhy Komisie týkajúce sa dodatočných opatrení vrátane možného predĺženia doby uplatňovania cieľov. Ak sa v správe zistí, že pokrok pri dosahovaní národných indikatívnych cieľov ustanovených v uvedenej smernici nie je dostatočný, tieto návrhy sa zamerajú na úroveň a povahu cieľov. V posúdení vplyvu sprevádzajúcom túto smernicu sa uvádza, že členské štáty sú na dobrej ceste k dosiahnutiu cieľa vo výške 9 %, čo je podstatne menej ambicióznym cieľom než následne prijatý cieľ úspory energie vo výške 20 % do roku 2020, a preto nie je potrebné zaoberať sa úrovňou cieľov.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 57
(prispôbené)

~~Program Inteligentná energia – Európa zriadený na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1639/2006/ES z 24. októbra 2006, ktorým sa ustanovuje rámcový~~

⁹⁷ Rozhodnutie Komisie 2014/746/EÚ z 27. októbra 2014, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES určuje zoznam odvetví a pododvetví, ktoré sa považujú za odvetvia a pododvetvia vystavené vysokému riziku úniku uhlíka medzi rokmi 2015 až 2019 (Ú. v. EÚ L 308, 29.10.2014, s. 114).

⁹⁸ Ú. v. EÚ L 1, 5.1.2010, s. 10.

~~program pre konkurencieschopnosť a inovácie (2007 – 2013)⁹⁹, poslužil ako nástroj na vytvorenie napomáhajúceho prostredia pre vhodné vykonávanie udržateľných energetických politík Únie, čím sa odstránili prekážky trhu, ako napríklad nedostatočná informovanosť a kapacita účastníkov trhu a inštitúcií, vnútroštátne technické alebo administratívne prekážky brániace riadnemu fungovaniu vnútorného trhu s energiou, alebo nedostatočne vyvinuté trhy pracovnej sily pripravené na výzvu nízkouhlíkového hospodárstva. Mnohé z týchto prekážok stále existujú.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 58
(prispôbené)

~~S cieľom zúročiť značný potenciál energetickej významných výrobkov v oblasti úspory energie by sa malo zrýchliť a rozšíriť vykonávanie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES z 21. októbra 2009 o vytvorení rámca na stanovenie požiadaviek na ekodizajn energetickej významných výrobkov¹⁰⁰ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/30/EÚ z 19. mája 2010 o udávaní spotreby energie a iných zdrojov energetickej významnými výrobkami na štítkoch a štandardných informáciách o výrobkoch¹⁰¹. Priorita by sa mala dať výrobkom poskytujúcim najväčší potenciál úspor energie, ako identifikuje pracovný plán ekodizajnu a prípadná revízia existujúcich opatrení.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 59
(prispôbené)

~~S cieľom ujasniť podmienky, za akých členské štáty môžu stanoviť požiadavky na energetickú hospodárnosť podľa smernice 2010/31/EÚ pri súčasnom dodržiavaní smernice 2009/125/ES a jej vykonávacích opatrení, smernica 2009/125/ES by sa mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 36
(prispôbené)
⇒ nový

(115) Opatrenia členských štátov by mali byť podporené dobre navrhnutými a účinnými finančnými nástrojmi Únie, ako sú napríklad európske štrukturálne a investičné fondy, Európsky fond pre strategické investície ⇒ v rámci ⇐ ☒ Programu InvestEU ☒ a financovaním zo strany Európskej investičnej banky (ďalej len „EIB“) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (ďalej len „EBOR“), ktoré by mali podporovať investície do energetickej efektívnosti vo všetkých článkoch energetickeho reťazca a uplatňovať komplexnú analýzu nákladov a prínosov s modelom diferencovaných diskontných sadziieb. Finančná podpora by sa mala zameriavať na nákladovo efektívne metódy na zvýšenie energetickej efektívnosti, čo by viedlo k zníženiu spotreby energie. EIB a EBOR by spolu s národnými podpornými bankami mali navrhovať, vytvárať a financovať programy a projekty určené pre oblasť efektívnosti, a to aj pre energeticky chudobné domácnosti.

⁹⁹ Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 15.
¹⁰⁰ Ú. v. EÚ L 285, 31.10.2009, s. 10.
¹⁰¹ Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 1.

↓ nový

- (116) Medziodvetvové právne predpisy predstavujú solídny základ ochrany spotrebiteľa pri širokej palete energetických služieb a je pravdepodobné, že sa budú ďalej vyvíjať. Napriek tomu by sa mali jednoznačne stanoviť určité základné zmluvné práva odberateľov. Spotrebiteľom by sa mali poskytovať jednoduché a jednoznačné informácie o ich právach v súvislosti s odvetvím energetiky.
- (117) Zárukou väčšej ochrany spotrebiteľa sú účinné, nezávislé mimosúdne mechanizmy na urovnávanie sporov dostupné pre všetkých spotrebiteľov, ako sú ombudsman pre otázky energetiky, orgán spotrebiteľov alebo regulačný orgán. Preto by členské štáty mali zaviesť postupy rýchleho a účinného vybavovania sťažností.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 38
(prispôbené)
⇒ nový

- (118) S cieľom vyhodnotiť účinnosť tejto smernice ~~2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~ by sa mala zaviesť stanoviť požiadavka uskutočniť celkové preskúmanie ~~uvedenej~~ tejto smernice a predložiť správu Európskemu parlamentu a Rade do 28. februára ⇒ 2027 ⇐ 2024. Uvedené preskúmanie ~~by sa malo uskutočniť po globálnom hodnotení Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy v roku 2023, aby mohlo v rámci uvedeného procesu prebehnúť~~ by malo umožniť potrebné zosúladenie, pričom by sa mal zohľadniť aj hospodársky vývoj a vývoj v oblasti inovácie.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 39
(prispôbené)

- (119) Miestne a regionálne orgány by mali mať vedúcu úlohu pri vývoji a navrhovaní, vykonávaní a hodnotení opatrení stanovených v tejto smernici ~~2012/27/EÚ~~, aby mohli vhodne reagovať na osobitosti svojich vlastných klimatických podmienok, kultúry a spoločnosti.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 40
(prispôbené)
⇒ nový

- (120) Vzhľadom na technologický pokrok a rastúci podiel obnoviteľných zdrojov energie v sektore výroby elektriny by sa mal prehodnotiť predvolený koeficient úspor elektriny v kWh, aby odrážal zmeny faktora primárnej energie pre elektrinu ⇒ a iné nosiče energie ⇐. Výpočty faktora primárnej energie pre elektrinu, v ktorých je premietnutý energetický mix, vychádzajú z priemerných ročných hodnôt. Na výrobu elektriny a tepla z jadrovej energie sa uplatňuje výpočtová metóda „fyzického energetického obsahu“ a na výrobu elektriny a tepla z fosílnych palív a biomasy sa uplatňuje metóda „účinnosti technickej premeny“. V prípade energie z nepalivových obnoviteľných zdrojov je metódou priamy ekvivalent vychádzajúci z prístupu založeného na „celkovej primárnej energii“. Na výpočet podielu primárnej energie pre elektrinu v kombinovanej výrobe sa používa metóda stanovená v prílohe II k tejto smernici ~~2012/27/EÚ~~. Namiesto marginálnej pozície na trhu sa používa

priemerná. V prípade nepalivových obnoviteľných zdrojov energie sa predpokladá účinnosť premeny 100 %, v prípade geotermálnych elektrární 10 % a v prípade jadrových elektrární 33 %. Celková účinnosť ~~kogenerácie kombinovanej výroby~~ sa počíta na základe najnovších údajov Eurostatu. Pokiaľ ide o vymedzenie systému, hodnota faktora primárnej energie je 1 pre všetky zdroje energie. Hodnota faktora primárnej energie sa vzťahuje k roku 2018 a vychádza z interpolovaných údajov najnovšej verzie referenčného scenára PRIMES na roky 2015 a 2020 upravených o údaje Eurostatu do roku 2016. Analýza zahŕňa členské štáty a Nórsko. Súbor údajov pre Nórsko je založený na údajoch ~~Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu~~ ENTSO-E .

↓ 2018/2002 odôvodnenie 41

- (121) Úspory energie vyplývajúce z uplatňovania práva Únie by sa nemali nárokovať, pokiaľ nevyplývajú z opatrenia, ktoré prekračuje minimálne požiadavky stanovené v predmetnom právnom akte Únie, či už stanovením ambicióznejších požiadaviek na energetickeú efektívnosť na úrovni členského štátu alebo intenzívnejším uplatňovaním daného opatrenia. Budovy predstavujú významný potenciál na ďalšie zvyšovanie energetickej efektívnosti a obnova budov je kľúčovým a dlhodobým prvkom pri zvyšovaní úspor energie spojeným s úsporami z rozsahu. Je preto potrebné objasniť, že všetky úspory energie dosiahnuté opatreniami na podporu obnovy existujúcich budov si možno nárokovať za predpokladu, že prevyšujú úspory, ku ktorým by došlo bez prijatia daného politického opatrenia a za predpokladu, že členský štát preukáže, že povinný, zúčastňujúci sa alebo poverený subjekt skutočne prispel k dosiahnutiu nárokových úspor energie.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 42
(prispôbené)

- (122) V súlade so stratégiou energetickej únie a zásadami lepšej tvorby práva by sa mal klásť väčší dôraz na pravidlá monitorovania a overovania, ktoré sa týkajú vykonávania povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych politických opatrení, vrátane požiadavky kontrolovať štatisticky reprezentatívnu vzorku opatrení. V ~~smernici 2012/27/EÚ zmenenej touto smernicou~~ tejto smernici by sa štatisticky významný podiel a reprezentatívna vzorka opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti mali chápať ako požiadavka na vytvorenie podsúboru štatistickej populácie daných opatrení na úsporu energie takým spôsobom, ktorý bude presne odrážať celú populáciu všetkých opatrení na úsporu energie, a tak umožňovať primerane spoľahlivé závery, pokiaľ ide o dôveryhodnosť všetkých opatrení.

↓ 2018/2002 odôvodnenie 43
⇒ nový

- (123) Energiou, ktorá sa na budovách alebo v nich získava z obnoviteľných zdrojov, sa znižuje množstvo energie dodávanej z fosílnych palív. Znižovanie spotreby energie a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v sektore budov sú významnými opatreniami na znižovanie energetickej závislosti Únie, ako aj emisií skleníkových plynov v Únii, najmä vzhľadom na ambiciózne ciele v oblasti klímy a energetiky stanovené do roku 2030, ako aj na globálny záväzok prijatý v kontexte Parížskej dohody. Na účely svojej povinnosti kumulatívnych úspor energie môžu členské štáty

s cieľom splniť svoje požiadavky úspor energie ⇒ v súlade s metodikou výpočtu stanovenou v tejto smernici ⇐ zohľadniť v relevantných prípadoch úspory energie vyplývajúce z ⇒ politických opatrení na podporu ⇐ energie z obnoviteľných zdrojov získanej na budovách alebo v nich na vlastnú spotrebu ⇒ technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov ⇐. ⇒ Úspory energie v dôsledku politických opatrení týkajúcich sa používania priameho spaľovania fosílnych palív by sa nemali započítavať. ⇐

⇓ nový

(124) Niektoré zo zmien zavedených touto smernicou si môžu vyžadovať následnú zmenu nariadenia (EÚ) 2018/1999, aby sa zabezpečila koherentnosť medzi oboma právnymi aktmi. Nové ustanovenia, predovšetkým ustanovenia týkajúce sa stanovenia národných príspevkov, mechanizmov preklenutia rozdielov a nahlasovacích povinností, by sa mali zjednodušiť a zaviesť do zmenenej verzie uvedeného nariadenia. Vzhľadom na zmeny navrhované v tejto smernici môže existovať potreba preskúmať aj určité ustanovenia nariadenia (EÚ) 2018/1999. Dodatočné požiadavky na nahlasovanie a monitorovanie by nemali viesť k vzniku paralelného systému nahlasovania, ale vzťahoval by sa na ne existujúci rámec monitorovania a nahlasovania podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999.

(125) Komisia by na podporu praktického vykonávania tejto smernice na celoštátnej, regionálnej i miestnej úrovni mala aj naďalej podporovať výmenu skúseností z praxe, referenčné porovnanie, činnosti vytvárania sietí, ako aj inovačné postupy na online platforme.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 60
(prispôbené)

~~Keďže cieľ tejto smernice, a to do roku 2020 dosiahnuť 20 % cieľ Únie v oblasti energetickej efektívnosti a vytvoriť podmienky na ďalšie zlepšovanie energetickej efektívnosti po roku 2020, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov bez prijatia dodatočných opatrení energetickej efektívnosti, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 45
(prispôbené)
⇒ nový

(126) ~~Keďže ciele~~ Ciele tejto smernice, a to do roku 2020 dosiahnuť ~~ciele~~ ☒ cieľovú hodnotu ☒ Únie v oblasti energetickej efektívnosti ~~na úrovni 20 % a do roku 2030 na úrovni aspoň 32,5 %~~ a vytvoriť podmienky na ďalšie zlepšovanie energetickej efektívnosti ~~v období po uvedených rokoch,~~ ⇒ a dosahovanie klimatickej neutrality ⇐ nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, a preto môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 61
(prispôbené)

- (127) S cieľom umožniť prispôbenie sa technickému pokroku a zmenám v distribúcii zdrojov energie by sa mala Komisii udeliť právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ~~☒ ZFEÚ ☒ Zmluvy o fungovaní Európskej únie~~, pokiaľ ide o preskúmanie harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti stanovených na základe ~~☒ tejto ☒ smernice 2004/8/ES~~ a v súvislosti s hodnotami, metódami výpočtu, predvoleným koeficientom primárnej energie a požiadavkami v prílohách k tejto smernici. ~~Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila vhodné konzultácie, a to aj na expertnej úrovni. Pri príprave a vypracovávaní delegovaných aktov by mala Komisia zabezpečiť súčasné, včasné a vhodné postúpenie príslušných dokumentov Európskemu parlamentu a Rade.~~

↓ 2018/2002 odôvodnenie 37
(prispôbené)

- (128) ~~Aby bolo možné aktualizovať prílohy k smernici 2012/27/EÚ a harmonizované referenčné hodnoty účinnosti, treba predĺžiť delegovanie právomocí udelených Komisii.~~ Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁰². Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 62

- (129) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ~~zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie~~¹⁰³.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 63
(prispôbené)

~~Všetky normatívne ustanovenia smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES by sa mali zrušiť s výnimkou článku 4 ods. 1 až 4 smernice 2006/32/ES a príloh I, III a IV k smernici 2006/32/ES. Tieto ustanovenia, na ktoré je udelená výnimka, by sa mali naďalej uplatňovať~~

¹⁰² Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

¹⁰³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

~~až do termínu na dosiahnutie 9 % cieľa. Rovnako by sa mal vypustiť článok 9 ods. 1 a 2 smernice 2010/30/EÚ, v ktorom sa ustanovuje povinnosť členských štátov usilovať sa obstarávať iba také výrobky, ktoré patria do najvyššej triedy energetickej účinnosti.~~

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 64
(prispôbené)

~~Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátnych právnych predpisov by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní so smernicami 2004/8/ES a 2006/32/ES. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré ostali nezmenené, vyplýva z uvedených smerníc.~~

↓ nový

(130) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní s predchádzajúcou smernicou. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z predchádzajúcej smernice.

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 65
(prispôbené)
⇒ nový

(131) Touto smernicou by nemali byť dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu ~~do vnútroštátnych právnych predpisov a uplatňovanie~~ smerníc stanovených v časti B prílohy XV ~~2004/8/ES a 2006/32/ES~~ do vnútroštátnych právnych predpisov,

↓ 2012/27/EÚ odôvodnenie 66
(prispôbené)

~~V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie k vysvetľujúcim dokumentom z 28. septembra 2011 sa členské štáty zaväzujú pripojiť v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach jeden alebo viaceré dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi zložkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarcia domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené;~~

↓ 2012/27/EÚ

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI, VYMEDZENIE POJMOV A CIELE ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOTI

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 1
(prispôbené)
⇒ nový

1. Touto smernicou sa stanovuje spoločný rámec opatrení na podporu energetickej efektívnosti v Únii s cieľom zabezpečiť dosiahnutie ~~hlavných cieľov Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020~~ ☒ cieľovej hodnoty Únie v oblasti energetickej efektívnosti ☒ na úrovni 20 % a jej hlavných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 na úrovni aspoň 32,5 %, a vytvárajú sa ňou podmienky na ☒ umožňuje sa ňou ☒ ďalšie zlepšovanie energetickej efektívnosti ~~v období po týchto rokoch~~.

Táto smernica stanovuje pravidlá na ⇒ realizáciu energetickej efektívnosti ako priority vo všetkých odvetviach, ⇐ odstránenie prekážok na trhu s energiou a prekonanie zlyhaní trhu, ktoré bránia efektívnosti pri dodávke a využívaní energie. ~~☒~~ Takisto ☒ stanovuje zavedenie indikatívnych národných ~~cieľov~~ príspevkov energetickej efektívnosti ~~a príspevkov na roky 2020 a do roku 2030~~.

Táto smernica prispieva k implementácii zásady prvoradosti energetickej efektívnosti ⇒, a teda k tomu, aby Únia bola inkluzívnou, spravodlivou a prosperujúcou spoločnosťou s moderným konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje ⇐.

↓ 2012/27/EÚ

2. Požiadavky ~~u~~stanovené v tejto smernici sú minimálnymi požiadavkami a nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie opatrenia. Takéto opatrenia musia byť v súlade s právom Únie. V prípade, že vnútroštátne právne predpisy ~~u~~stanovujú prísnejšie opatrenia, členské štáty ich oznámia Komisii.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa ~~uplatňujú tieto vymedzenia~~ sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „energia“ sú všetky formy energetických produktov, palivá, teplo, energia z obnoviteľných zdrojov, elektrina alebo každá iná forma energie, ako sú vymedzené v článku 2 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ~~z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike~~¹⁰⁴;

↓ nový

2. „prvoradosť energetickej efektívnosti“ je „prvoradosť energetickej efektívnosti“, ako sa vymedzuje v článku 2 bode 18 nariadenia (EÚ) 2018/1999;

3. „energetický systém“ je systém koncipovaný v prvom rade na poskytovanie energetických služieb na nasýtenie dopytu odvetví konečnej spotreby po energii v podobe tepla, paliva a elektriny;

¹⁰⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike (Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1).

- ~~4.2.~~ „primárna energetická spotreba“ je hrubá ⇒ dostupná energia ⇐ ~~domáca spotreba~~ s výnimkou ⇒ paliva v palivových nádržiach v medzinárodnej námornej doprave, konečnej ⇐ neenergetickej spotreby a ⇒ tepla z okolitého prostredia ⇐;
- ~~5.3.~~ „konečná energetická spotreba“ je všetka energia dodaná do priemyslu, dopravy ⇒ (vrátane spotreby energie v medzinárodnom letectve) ⇐, domácností, ⇒ verejných a súkromných ⇐ služieb, a poľnohospodárstva ⇒, lesného hospodárstva a rybníctva a iným konečným spotrebiteľom (koneční spotrebiteľia energie) ⇐. Sú z nej vylúčené ⇒ spotreba energie v prípade paliva v palivových nádržiach v medzinárodnej námornej doprave, teplo z okolitého prostredia a ⇐ dodávky do sektora premeny energie a ~~samotných energetických odvetví~~ ⇒ sektor energetiky a straty v dôsledku prenosu a distribúcie [uplatňuje sa vymedzenie pojmov v prílohe A k nariadeniu (ES) č. 1099/2008] ⇐;
- ~~6.4.~~ „energetická účinnosť“ je pomer medzi výstupom výkonu, služby, tovaru alebo energie a energetickým vstupom;
- ~~7.5.~~ „úspory energie“ je množstvo usporenej energie určené meraním a/alebo odhadom spotreby pred a po vykonaní opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti pri zabezpečení normalizácie vonkajších podmienok, ktoré ovplyvňujú spotrebu energie;
- ~~8.6.~~ „zlepšenie energetickej efektívnosti“ je zvýšenie energetickej účinnosti v dôsledku technologických zmien, zmien správania a/alebo hospodárskych zmien;
- ~~9.7.~~ „energetická služba“ je hmotný prospech, úžitok alebo statok získaný kombináciou energie s energeticky účinnou technológiou alebo s činnosťou, ktorá môže zahŕňať prevádzku, údržbu a kontrolu potrebnú na dodanie služby, ktorá sa dodáva na základe zmluvy a v dôsledku ktorej za bežných okolností preukázateľne dochádza k overiteľnému a merateľnému alebo odhadnuteľnému zlepšeniu energetickej efektívnosti alebo k úsporám primárnej energie;
- ~~10.8.~~ „verejné subjekty“ sú „verejní obstarávatelia“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady ~~2004/18/ES~~ 2014/24/EÚ¹⁰⁵ ~~z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby¹⁰⁶.~~
- ~~9.~~ „ústredné orgány štátnej správy“ sú všetky orgány štátnej správy, ktorých právomoci sa vzťahujú na celé územie členského štátu;
- ~~11.10.~~ „celková úžitková podlahová plocha“ je podlahová plocha budovy alebo časti budovy, v ktorej sa používa energia na úpravu vnútorného prostredia;

¹⁰⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

¹⁰⁶ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

↓ nový

12. „verejní obstarávatelia“ sú verejní obstarávatelia, ako sa vymedzujú v článku 6 ods. 1 smernice 2014/23/EÚ, článku 2 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ a článku 3 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ;

13. „obstarávatelia“ sú obstarávatelia, ako sa vymedzujú v smernici 2014/23/EÚ a smernici 2014/25/EÚ;

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

⇒ nový

~~14.11~~ „systém energetického manažerstva“ je súbor vzájomne súvisiacich alebo vzájomne pôsobiacich prvkov plánu, ktorým sa stanovuje cieľ energetickej efektívnosti a stratégia na dosiahnutie tohto cieľa ⇒ vrátane monitorovania skutočnej spotreby energie, opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti a merania pokroku ⇐;

~~15.12~~ „európska norma“ je norma prijatá Európskym výborom pre normalizáciu, Európskym výborom pre normalizáciu v elektrotechnike alebo Európskym inštitútom pre telekomunikačné normy a sprístupnená na verejné používanie;

~~16.13~~ „medzinárodná norma“ je norma prijatá Medzinárodnou organizáciou pre normalizáciu a sprístupnená verejnosti;

~~17.14~~ „povinný subjekt“ je distribútor energie alebo maloobchodná energetická spoločnosť ⇐ alebo prevádzkovateľ prepravnej siete ⇐, ~~ktorá je viazaná~~ ktorí sú viazaní národnými povinnými schémami energetickej efektívnosti uvedenými v článku ~~97~~;

~~18.15~~ „poverený subjekt“ je právnická osoba, na ktorú vláda alebo iný verejný subjekt delegovali právomoc vypracovať, riadiť alebo prevádzkovať finančnú schému v ich mene;

~~19.16~~ „zúčastňujúci sa subjekt“ je podnik alebo verejný subjekt, ktorý sa zaviazal dosiahnuť určité ciele v rámci dobrovoľnej dohody alebo na ktorý sa vzťahuje vnútroštátny nástroj regulačnej politiky;

~~20.17~~ „vykonávajúci orgán verejnej moci“ je orgán spravovaný verejným právom, ktorý je zodpovedný za vykonávanie alebo monitorovanie zdaňovania energie alebo uhlíka, finančných schém a nástrojov, fiškálnych stimulov, štandardov a noriem, programov energetického ~~šitkovania~~ označovania, odbornej prípravy alebo vzdelávania;

~~21.18~~ „politické opatrenie“ je nástroj regulačnej, finančnej, fiškálnej, dobrovoľnej alebo informačnej povahy, ktorý bol v danom členskom štáte formálne ~~u~~stanovený a implementovaný s cieľom vytvoriť podporný rámec, požiadavky alebo stimuly, aby účastníci trhu poskytovali a nakupovali energetické služby a vykonávali iné opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti;

~~22.19~~ „individuálne opatrenie“ je činnosť vykonaná v dôsledku politického opatrenia, ktorej výsledkom je overiteľné a merateľné alebo odhadnuteľné zlepšenie energetickej efektívnosti;

~~23.20~~ „distribútor energie“ je fyzická alebo právnická osoba vrátane prevádzkovateľa distribučnej sústavy zodpovedná za distribúciu energie na účely jej dodania koncovým odberateľom alebo do distribučných staníc, z ktorých sa energia predáva koncovým odberateľom;

- ~~24.21.~~ „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ je „prevádzkovateľ distribučnej sústavy“ v zmysle článku 2 ods. 29 smernice (EÚ) 2019/944 ~~2009/72/ES~~ , pokiaľ ide o elektrinu, a „prevádzkovateľ distribučnej siete“ v zmysle článku 2 ods. 6 smernice 2009/73/ES , pokiaľ ide o plyn ;
- ~~25.22.~~ „maloobchodná energetická spoločnosť“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá predáva energiu koncovým odberateľom;
- ~~26.23.~~ „koncový odberateľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje energiu pre vlastnú konečnú spotrebu;
- ~~27.24.~~ „poskytovateľ energetických služieb“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje energetické služby alebo ~~iné~~ opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti v zariadení alebo priestoroch koncového odberateľa;
- ~~28.25.~~ „energetický audit“ je systematický postup na účely získania dostatočných informácií o ~~súčasnom~~ profile spotreby energie budovy alebo skupiny budov, priemyselnej alebo obchodnej prevádzky alebo zariadenia alebo súkromných alebo verejných služieb a na identifikáciu a kvantifikáciu nákladovo efektívnych možností úspor energie, ktorého súčasťou je určenie potenciálu nákladovo efektívneho využívania alebo výroby energie z obnoviteľných zdrojov a správa o príslušných zisteniach;
- ~~26.~~ „malé a stredné podniky“ alebo „MSP“ sú podniky v zmysle vymedzenia uvedeného v hlave I prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení pojmu mikropodnikov, malých a stredných podnikov¹⁰⁷; ~~kategoriu mikropodnikov, malých podnikov a stredných podnikov tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 miliónov EUR;~~
- ~~29.27.~~ „zmluva o energetickej efektívnosti“ je dohoda na zmluvnom základe uzatvorená medzi príjemcom a poskytovateľom opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, ktorá sa overuje a monitoruje počas celého trvania zmluvného vzťahu, podľa ktorej sa za ~~investície~~ (práca, dodávky alebo služby) ~~do daného v rámci~~ opatrenia platí na základe zmluvne dohodnutej úrovne zlepšenia energetickej efektívnosti alebo iného dohodnutého kritéria energetickej efektívnosti, ako sú napríklad finančné úspory;
- ~~30.28.~~ „inteligentný merací systém“ je ~~elektronický systém, ktorý dokáže merať spotrebu energie, pričom udáva viac informácií ako bežný merač, a dokáže prenášať a prijímať údaje pomocou istej formy elektronickej komunikácie~~ „inteligentný merací systém“, ako sa vymedzuje v smernici (EÚ) 2019/944 ;
- ~~31.29.~~ „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ je „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“ v zmysle článku 2 ods. 35 smernice (EÚ) 2019/944 ~~2009/72/ES~~ v prípade elektriny a v prípade je to plynu „prevádzkovateľ prepravnej siete“ v zmysle smernice 2009/73/ES;
- ~~32.30.~~ „kombinovaná výroba“ je výroba tepla a elektriny alebo mechanickej energie, ktorá prebieha v rovnakom čase a v jednom procese;

107

Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

- ~~33.31.~~ „ekonomicky zdôvodnený dopyt“ je dopyt, ktorý neprekračuje potreby vykurovania alebo chladenia a ktorý by bol inak uspokojený za trhových podmienok inými procesmi výroby energie než je ako kombinovaná výroba;
- ~~34.32.~~ „využiteľné teplo“ je teplo vyrobené v procese kombinovanej výroby určené na uspokojenie ekonomicky zdôvodneného dopytu po teple alebo chlade;
- ~~35.33.~~ „elektrina z kombinovanej výroby“ je elektrina vyrobená v procese spojenom s výrobou využiteľného tepla a vypočítaná v súlade s metodikou ustanovenou v prílohe II I;
- ~~36.34.~~ „vysokoučinná kombinovaná výroba“ je kombinovaná výroba spĺňajúca kritériá stanovené v prílohe IIIH;
- ~~37.35.~~ „celková účinnosť“ je ročný súčet výroby elektriny a mechanickej energie a využiteľného tepla vydelený vstupujúcim palivom použitým na výrobu tepla v procese kombinovanej výroby a na hrubú výrobu elektriny a mechanickej energie;
- ~~38.36.~~ „pomer elektriny a tepla“ je pomer elektriny z kombinovanej výroby a využiteľného tepla pri prevádzke v režime úplnej kombinovanej výroby vychádzajúci z prevádzkových údajov konkrétneho zariadenia;
- ~~39.37.~~ „zariadenie kombinovanej výroby“ je zariadenie, ktoré je schopné pracovať v režime kombinovanej výroby;
- ~~40.38.~~ „zariadenie kombinovanej výroby malých výkonov“ je zariadenie kombinovanej výroby s inštalovaným výkonom nižším ako 1 MW_e;
- ~~41.39.~~ „zariadenie kombinovanej výroby veľmi malých výkonov“ je zariadenie kombinovanej výroby s maximálnym výkonom nižším ako 50 kW_e;
- ~~(40)~~ ~~„index podlahovej plochy“ je pomer podlahovej plochy budovy k ploche pozemku na danom území;~~
- ~~42.41.~~ „účinné centralizované zásobovanie teplom a chladom“ je systém centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom, ktorý ~~využíva aspoň 50 % energie z obnoviteľných zdrojov, 50 % odpadového tepla, 75 % tepla z kombinovanej výroby alebo 50 % kombinácie energie a tepla z týchto zdrojov~~ ⇒ spĺňa kritériá stanovené v článku 24 ⇐;
- ~~43.42.~~ „účinné vykurovanie a chladenie“ je spôsob vykurovania a chladenia, ktorým sa v porovnaní so základným scenárom zachytávajúcou obvyklú situáciu merateľne zníži vstup primárnej energie potrebnej na dodanie jednej jednotky energie dodanej v rámci príslušného vymedzenia systému, a to nákladovo efektívnym spôsobom, ktorý sa posúdi analýzou nákladov a prínosov podľa tejto smernice, pričom sa zohľadňuje energia potrebná na ťažbu, premenu, dopravu a distribúciu;
- ~~44.43.~~ „účinné individuálne vykurovanie a chladenie“ je spôsob dodávky individuálneho vykurovania a chladenia, ktorým sa v porovnaní s účinným centralizovaným zásobovaním teplom a chladom merateľne zníži vstup primárnej energie z neobnoviteľných zdrojov potrebnej na dodanie jednej jednotky energie dodanej v rámci príslušného vymedzenia systému alebo ktorý vyžaduje rovnaký vstup primárnej energie z neobnoviteľných zdrojov, avšak za nižších nákladov, pričom sa zohľadňuje energia potrebná na ťažbu, premenu, dopravu a distribúciu;

↓ nový

45. „dátové centrum“ je štruktúra alebo skupina štruktúr na centralizované umiestnenie, prepojenie a prevádzku informačno-technologického a sieťového telekomunikačného vybavenia poskytujúca služby ukladania, spracúvania a prenosu dát spolu so všetkými zariadeniami a infraštruktúrami na distribúciu elektriny a environmentálnu kontrolu a zabezpečenie úrovni odolnosti a bezpečnosti potrebných na poskytovanie želanej dostupnosti želanej služby;

↓ 2012/27/EÚ

⇒ nový

~~46.44.~~ „významná obnova“ je obnova, ktorej náklady presahujú 50 % investičných nákladov na nové porovnateľné zariadenie;

~~47.45.~~ „agregátor“ je poskytovateľ služieb na strane spotreby, ktorý spája viacnásobné krátkodobé spotrebiteľské zaťaženia na účely predaja alebo aukcie na organizovaných trhoch s energiou ⇒ je pojem, ktorý zodpovedá pojmu „nezávislý agregátor“ vymedzenému v článku 2 bode 19 smernice (EÚ) 2019/944 ⇐₂₃

↓ nový

48. „energetická chudoba“ je nedostatočný prístup domácnosti k energetickým službám, ktoré sú základom dôstojnej životnej úrovne a zdravia vrátane primeraného tepla, chladenia, osvetlenia a elektrickej energie pre spotrebiče v relevantnom vnútroštátnom kontexte, existujúcej sociálnej politike a iných relevantných politikách;

49. „konečný spotrebiteľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nakupuje teplo, chlad alebo teplú úžitkovú vodu na vlastnú konečnú spotrebu, alebo fyzická alebo právnická osoba, ktorá má v užívaní samostatnú budovu alebo jednotku v bytovom dome alebo viacúčelovej budove s dodávkami tepla, chladu alebo teplej úžitkovej vody z centrálného zdroja a ktorá nemá priamy ani individuálny zmluvný vzťah s dodávateľom energie;

50. „rozdielnosť motivácie“ je nedostatok spravodlivej a opodstatneného rozdelenia finančných povinností a odmien súvisiacich s investíciami do energetickej efektívnosti medzi dotknutými aktérmi, napríklad medzi vlastníkami a nájomníkmi alebo rôznymi vlastníkami jednotiek budov, alebo vlastníkami a nájomníkmi alebo rôznymi vlastníkami bytových alebo viacúčelových budov.

Článok 3

Zásada prvoradosti energetickej efektívnosti

1. Členské štáty v súlade so zásadou prvoradosti energetickej efektívnosti zabezpečujú, aby sa riešenia energetickej efektívnosti zohľadňovali v rozhodnutiach o plánovaní, politikách a dôležitých investíciách súvisiacich s týmito odvetviami:

a) energetické systémy a

b) iné než energetické odvetvia, ak majú vplyv na spotrebu energie a energetickú efektívnosť.

2. Členské štáty zabezpečujú, aby uplatňovanie zásady prvoradosti energetickej efektívnosti overovali príslušné subjekty v prípadoch, keď sú rozhodnutia o politikách, plánovaní a investíciách podmienené schválením a požiadavkami na monitorovanie.

3. Členské štáty pri uplatňovaní zásady prvoradosti energetickej efektívnosti:

- a) podporujú a v prípadoch, keď sa vyžaduje analýza nákladov a prínosov, zabezpečujú uplatňovanie metodík na základe nákladov a prínosov, ktoré umožňujú náležité posúdenie širších prínosov riešení energetickej efektívnosti zo spoločenského hľadiska;
- b) určia subjekt zodpovedný za monitorovanie uplatňovania zásady prvoradosti energetickej efektívnosti a vplyv rozhodnutí o plánovaní, politikách a investíciách na spotrebu energie a energetickú efektívnosť;
- c) Komisii ako súčasť integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 nahlasujú, ako sa zásada zohľadnila vo vnútroštátnych a regionálnych rozhodnutiach o plánovaní, politikách a dôležitých investíciách týkajúcich sa národných a regionálnych energetických systémov.

↓ 2012/27/EÚ

Článok ~~43~~

Ciele v oblasti energetickej efektívnosti

↓ nový

1. Členské štáty kolektívne zabezpečia zníženie spotreby energie o minimálne 9 % v roku 2030 v porovnaní s prognózami referenčného scenára z roku 2020, aby v roku 2030 konečná energetická spotreba Únie nepresiahla 787 Mtoe a jej primárna energetická spotreba nepresiahla 1023 Mtoe¹⁰⁸.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

~~21.~~ Každý členský štát stanoví ~~indikatívny~~ národné ~~cieľ~~ ⇒ príspevky k dosahovaniu ⇐ energetickej efektívnosti ~~na základe~~ ☒ pri ☒ primárnej alebo konečnej energetickej spotrebe ~~úspor primárnej alebo konečnej energie alebo energetickej náročnosti~~ ⇒ v snahe

¹⁰⁸ Cieľová hodnota Únie v oblasti energetickej efektívnosti sa pôvodne stanovila a vypočítala pomocou prognóz v referenčnom scenári z roku 2007 na rok 2030 ako základný scenár. Zmena metodiky Eurostatu na výpočet energetickej bilancie a zlepšenia v následných modelových prognózach si vyžadujú zmenu základného scenára. Pomocou použitia tej istej koncepcie na stanovenie cieľovej hodnoty, to znamená jej porovnaním s prognózami budúcich základných scenárov, sa teda ambícia Únie v podobe cieľovej hodnoty energetickej efektívnosti do roku 2030 stanovuje na základe porovnania s prognózami v referenčných scenároch z roku 2020 na rok 2030, pričom sa zväzili aj národné príspevky z NEKP. Vychádzajúc z tohto aktualizovaného základného scenára bude Únia musieť ešte zvýšiť svoju ambíciu energetickej efektívnosti o minimálne 9 % v roku 2030 v porovnaní s úrovňou úsilia podľa referenčného scenára z roku 2020. Nový spôsob vyjadrenia úrovne ambícií pri cieľovej hodnote Únie nemá vplyv na to, aké úsilie je v skutočnosti potrebné.

kolektívne dosiahnuť záväznú úijnú cieľovú hodnotu stanovenú v odseku 1 ⇐. Členské štáty tieto ~~ciele~~ ⇒ príspevky spolu s ich orientačnou trajektóriou ⇐ oznámia Komisii ~~v súlade s článkom 24 ods. 1 a prílohou XIV časťou 1~~ ⇒ ako súčasť aktualizácií svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov uvedených v článku 3 a článkoch 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s postupmi stanovenými v daných článkoch ⇐. Členské štáty pritom ~~vyjadria tieto ciele aj ako absolútnu úroveň primárnej energetickej spotreby a konečnej energetickej spotreby v roku 2020~~ ⇒ používajú vzorec vymedzený v prílohe I k tejto smernici ⇐ a vysvetlia, ako a na základe akých údajov ~~ju~~ ⇒ dané príspevky ⇐ vypočítali.

⇓ nový

Členské štáty vo svojich národných príspevkoch k energetickej efektívnosti stanovujú aj podiely spotreby energie jednotlivých odvetví konečného použitia energie, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike, vrátane odvetvia priemyslu, bytových budov, služieb a dopravy. Takisto uvádzajú prognózy spotreby energie v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT).

⇓ 2012/27/EU (adapted)

⇓ nový

Pri stanovení týchto ~~cieľov~~ ⇒ príspevkov ⇐, členské štáty zohľadnia:

⇓ 2013/12/EÚ článok 1 a písmeno

a) prílohy

⇓ nový

a) skutočnosť, že spotreba energie Únie v roku ⇐ 2030 ⇐ ~~2020~~ nesmie presiahnuť ~~1483~~ ⇒ 787 Mtoe konečnej energetickej spotreby alebo 1023 ⇐ Mtoe primárnej energetickej spotreby ~~a 1086 Mtoe konečnej energetickej spotreby;~~

⇓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

b) opatrenia ~~u~~stanovené v tejto smernici;

~~e) opatrenia prijaté na dosiahnutie národného cieľa úspor energie podľa článku 4 ods. 1 smernice 2006/32/ES a~~

~~c)~~ iné opatrenia na podporu energetickej efektívnosti v členských štátoch a na úrovni Únie;⇐

~~Členské štáty môžu pri stanovení týchto cieľov tiež zohľadniť vnútroštátne okolnosti ovplyvňujúce primárnu energetickú spotrebu, ako napríklad:~~

⇓ nový

d) akékoľvek relevantné faktory ovplyvňujúce úsilie v oblasti efektívnosti, ako je:

i) kolektívna úroveň ambícií potrebná na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy;

ii) spravodlivé rozdelenie úsilia v celej Únii;

iii) energetická náročnosť hospodárstva;

↓ 2012/27/EÚ

iv) zostávajúci potenciál nákladovo efektívnych úspor energie;

↓ nový

e) iné vnútroštátne okolnosti ovplyvňujúce spotrebu energie, najmä:

↓ 2012/27/EÚ

⇒ nový

ib) vývoj a prognózu HDP;

ii) zmeny v dovoze a vývoze energie ⇒, vývoj energetického mixu a zavádzanie nových udržateľných palív ⇐;

iii) rozvoj všetkých obnoviteľných zdrojov energie, jadrovú energiu, zachytávanie a ukladanie uhlíka;

↓ nový

iv) dekarbonizáciu energeticky náročných priemyselných odvetví.

↓ 2012/27/EÚ

e) ~~predhádzajúce opatrenia.~~

↓ 2013/12/EÚ článok 1 a písmeno b) prílohy (prispôbené)

~~2. Komisia do 30. júna 2014 posúdi dosiahnutý pokrok a či je pravdepodobné, že Únia v roku 2020 dosiahne spotrebu energie, ktorá nepresahuje 1483 Mtoe v prípade primárnej energetickej spotreby a/alebo 1086 Mtoe v prípade konečnej energetickej spotreby.~~

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)

~~3. Komisia pri posudzovaní uvedenom v odseku 2:~~

~~a) sčíta národné indikatívne ciele energetickej efektívnosti nahlásené členskými štátmi;~~

~~b) posúdi, či súčet týchto cieľov možno považovať za spoľahlivé meradlo toho, či je Únia ako celok na správnej ceste, pričom zohľadní vyhodnotenie prvej ročnej správy podľa článku 24 ods. 1 a vyhodnotenie národných akčných plánov energetickej efektívnosti podľa článku 24 ods. 2;~~

~~e) zohľadní doplnkovú analýzu vychádzajúcu z:~~

~~i) posúdenia pokroku v oblastiach spotreby energie a spotreby energie vo vzťahu k hospodárskej činnosti na úrovni Únie vrátane pokroku v rámci efektívnosti dodávky energie v členských štátoch, ktorých národné indikatívne~~

~~ciele sa zakladajú na konečnej energetickej spotrebe alebo na úsporách konečnej energie vrátane pokroku vyplývajúceho z dodržiavania kapitoly III tejto smernice týmito členskými štátmi;~~

~~ii) výsledkov modelovania situácií v súvislosti s budúcimi trendmi spotreby energie na úrovni Únie;~~

↓ 2013/12/EÚ článok 1 a písmeno c) prílohy (prispôbené)

~~d) porovná výsledky podľa písmen a) až e) s množstvom spotreby energie, ktoré by bolo potrebné na dosiahnutie spotreby energie v roku 2020, ktorá nepresiahne 1 483 Mtoe v prípade primárnej energetickej spotreby a/alebo 1 086 Mtoe v prípade konečnej energetickej spotreby.~~

↓ 2019/504 článok 1

~~5. Každý členský štát stanoví v oblasti energetickej efektívnosti indikatívne národné príspevky k dosiahnutiu cieľov Únie na rok 2030 uvedených v článku 1 ods. 1 tejto smernice v súlade s článkami 4 a 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹⁰⁹. Členské štáty pri stanovovaní týchto príspevkov zohľadnia, že spotreba energie v Únii v roku 2030 nesmie presiahnuť 1 128 Mtoe primárnej energetickej spotreby a/alebo 846 Mtoe konečnej energetickej spotreby. Členské štáty tieto príspevky oznámia Komisii v rámci svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov, ako sa uvádza a je v súlade s článkom 3 a článkami 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999.~~

↓ nový

3. Ak Komisia na základe posúdenia podľa článku 29 ods. 1 a 3 nariadenia (EÚ) 2018/1999 skonštatuje nedostatočný pokrok pri napĺňaní príspevkov k energetickej efektívnosti, členské štáty, ktoré presahujú svoje orientačné trajektórie uvedené v odseku 2 tohto článku, zabezpečia, aby sa do jedného roka odo dňa doručenia posúdenia Komisie vykonali dodatočné opatrenia s cieľom zabezpečiť, že znovu začnú dosahovať svoje príspevky k energetickej efektívnosti. Tieto dodatočné opatrenia zahŕňajú okrem iného tieto opatrenia:

- a) vnútroštátne opatrenia zamerané na dosahovanie ďalších úspor energie vrátane silnejšej podpory pri vývoji projektov na vykonávanie investičných opatrení v oblasti energetickej efektívnosti;
- b) sprísnenie povinnosti úspor energie stanovenej v článku 8;
- c) prispôbenie danej povinnosti pre verejný sektor;

109

~~Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s.1).~~

- d) dobrovoľný finančný príspevok do národného fondu energetickej efektívnosti uvedeného v článku 28 alebo do iného nástroja financovania zameraného na energetickú efektívnosť, pričom ročné finančné príspevky musia zodpovedať investíciám požadovaným na dosiahnutie orientačnej trajektórie.

Ak členský štát presahuje orientačnú trajektóriu uvedenú v odseku 2 tohto článku, zahrnie do svojej integrovanej národnej energetickej a klimatickej správy o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 vysvetlenie, ako preklenie rozdiel a zaručí dosiahnutie svojich národných príspevkov k energetickej efektívnosti.

Komisia posúdi, či sú vnútroštátne opatrenia uvedené v tomto odseku dostatočné na dosiahnutie cieľových hodnôt Únie v oblasti energetickej efektívnosti. Ak skonštatuje, že vnútroštátne opatrenia nie sú dostatočné, v prípade potreby navrhne opatrenia a vykoná svoju právomoc na úrovni Únie v snahe zabezpečiť predovšetkým dosiahnutie cieľových hodnôt Únie v oblasti energetickej efektívnosti vytýčených na rok 2030.

4. Komisia do 31. decembra 2026 posúdi akékoľvek metodické zmeny pri údajoch nahlasovaných podľa nariadenia (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike, pri metodike výpočtu energetickej bilancie a energetických modeloch využívania energie v Európe a v prípade potreby navrhne technické úpravy výpočtov týkajúcich sa cieľových hodnôt Únie do roku 2030 so zámerom udržať úroveň ambícií stanovenú v odseku 1 tohto článku.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 2

~~6. Komisia posúdi hlavné ciele Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 stanovené v článku 1 ods. 1 s cieľom do roku 2023 predložiť legislatívny návrh na účely revízie uvedených cieľov smerom nahor v prípade podstatného zníženia nákladov vyplývajúceho z hospodárskeho alebo technologického rozvoja alebo v prípade potreby na účely splnenia medzinárodných záväzkov Únie v oblasti dekarbonizácie.~~

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)

KAPITOLA II

~~EFEKTÍVNOSŤ PRI POUŽÍVANÍ ENERGIE~~ ☒ *VZOROVÁ ÚLOHA* *VEREJNÉHO SEKTORA* ☒

↓ nový

Článok 5

Verejný sektor ako vzor v oblasti energetickej efektívnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa celková konečná energetická spotreba všetkých verejných subjektov spolu znížila každoročne aspoň o 1,7 % v porovnaní s rokom X-2 (X je rok nadobudnutia účinnosti tejto smernice).

Členské štáty môžu pri výpočte konečnej energetickej spotreby svojich verejných subjektov zohľadniť klimatické rozdiely na svojom území.

2. Členské štáty do svojich národných energetických a klimatických plánov a ich aktualizácií podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 zahrnú zoznam verejných subjektov, ktoré prispievajú k plneniu povinnosti stanovenej v odseku 1 tohto článku, objem zníženia spotreby energie, ktoré má každý z nich dosiahnuť, a plánované opatrenia na dosiahnutie zníženia. Ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických správ podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 Komisii nahlasujú každoročne dosiahnuté zníženie konečnej energetickej spotreby.

3. Členské štáty zabezpečia, aby regionálne a miestne orgány zaviedli vo svojich plánoch dekarbonizácie konkrétne opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť, a to na základe konzultácií so zainteresovanými stranami a verejnosťou vrátane konkrétnych skupín vystavených riziku postihnutia energetickou chudobou alebo náchylnejších podliehať jej nepriaznivým vplyvom, ako sú ženy, ľudia so zdravotným postihnutím, staršie osoby, deti a ľudia s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom.

4. Členské štáty podporujú verejné subjekty pri zavádzaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, a na tento účel poskytujú usmernenia, podporujú budovanie kompetencií a príležitosti na vzdelávanie a podnecujú spoluprácu medzi verejnými subjektmi.

5. Členské štáty podnecujú verejné subjekty, aby zohľadňovali emisie uhlíka z celého životného cyklu svojich investičných a politických činností.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

Článok ~~65~~

Vzorová úloha budov verejných subjektov

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ¹¹⁰, každý členský štát zabezpečí, aby sa ~~od 1. januára 2014~~ každoročne obnovovali ⇒ aspoň ⇐ 3 % z celkovej podlahovej plochy vykurovaných a/alebo chladených budov, ktoré vlastní ~~a využívajú ústredné orgány štátnej správy~~ ⇒ verejné subjekty ⇐, tak, aby dosiahli ~~aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené príslušným členským štátom~~ ⇒ sa z nich stali ⇐ ☒ aspoň ☒ ⇒ budovy s takmer nulovou spotrebou energie ⇐ podľa článku ☒ v súlade s článkom ☒ 4 ⇒ 9 ⇐ smernice 2010/31/EÚ.

↓ nový

Ak verejné subjekty využívajú budovu, ktorú nevlastnia, uplatňujú svoje zmluvné práva v najvyššej možnej miere a podnecujú vlastníka budovy k jej obnove, aby sa stala budovou s takmer nulovou spotrebou energie v súlade s článkom 9 smernice 2010/31/EÚ. Pri uzatváraní novej zmluvy o využívaní budovy, ktorú nevlastnia, sa usilujú sa o to, aby predmetná budova patrila k dvom najvyšším triedam energetickej hospodárnosti uvádzaným na energetickom certifikáte.

¹¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

Miera obnovy vo výške 3 % sa vypočíta z celkovej podlahovej plochy budov s celkovou úžitkovou podlahovou plochou nad 500 m², ktoré vlastní a využívajú ústredné orgány štátnej správy dotknutého členského štátu a ktoré každoročne k 1. januáru daného roku nespĺňajú národné minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené podľa článku 4 smernice 2010/31/EÚ. Uvedená hranica sa zníži od 9. júla 2015 na 250 m².

V prípade, že členský štát požaduje, aby sa povinnosť každoročne obnovovať 3 % z celkovej podlahovej plochy rozšírila na podlahovú plochu, ktorú vlastní a využívajú orgány štátnej správy na úrovni nižšej, ako je úroveň ústredných orgánov štátnej správy, 3 % sa vypočítajú ⇒ Podiel aspoň 3 % sa vypočíta ⇐ z celkovej podlahovej plochy budov s celkovou úžitkovou podlahovou plochou nad 500 m² a od 9. júla 2015 nad 250 m², ktoré vlastní a využívajú ústredné orgány štátnej správy a orgány štátnej správy na nižšej úrovni ⇒ verejné subjekty ⇐ dotknutého členského štátu a ktoré k 1. januáru každého roku nespĺňajú minimálne národné požiadavky na energetickú hospodárnosť stanovené podľa článku 4 smernice 2010/31/EÚ ⇒ 2024 nie sú budovami s takmer nulovou spotrebou energie ⇐.

Pri vykonávaní opatrení zameraných na komplexnú obnovu budov ústredných orgánov štátnej správy v súlade s prvým pododsekom sa členské štáty môžu rozhodnúť posudzovať budovu ako celok vrátane obvodového plášťa budovy, zariadenia, prevádzky a údržby.

Členské štáty budú požadovať, aby boli pre opatrenia energetickej efektívnosti prioritou budovy ústredných orgánov štátnej správy s najhoršou energetickou hospodárnosťou, ak je to nákladovo efektívne a technicky možné.

2. Členské štáty môžu rozhodnúť, že požiadavky uvedené v odseku 1 nestanovia alebo sa nebudú uplatňovať pre tieto kategórie budov:

- a) budovy úradne chránené ako súčasť charakteristického prostredia alebo pre ich osobitnú architektonickú alebo historickú hodnotu, pokiaľ by dodržiavanie určitých minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť neprijateľne zmenilo ich charakter alebo vzhľad;
- b) budovy, ktoré vlastní ozbrojená sila alebo ústredné orgány štátnej správy a ktoré slúžia na účely národnej obrany, okrem samostatných obytných priestorov alebo budov s úradmi pre ozbrojenú silu a iný personál zamestnaný orgánmi národnej obrany;
- e) budovy používané ako miesta na bohoslužby a na náboženské podujatia.

3. Ak členský štát obnoví viac ako 3 % celkovej podlahovej plochy budov ústredných orgánov štátnej správy v danom roku, môže do ročnej miery obnovy započítať podlahovú plochu nad plánovaný rámec v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich alebo nasledujúcich rokov.

24. Členské štáty môžu ⇒ vo výnimočných prípadoch ⇐ do ročnej miery obnovy budov ústredných orgánov štátnej správy započítať nové budovy využívané a vlastnené ako náhrada za konkrétne budovy ústredných orgánov štátnej správy ⇒ verejných subjektov ⇐ zbúrané počas ktoréhokoľvek z dvoch predchádzajúcich rokov alebo budovy, ktoré sa predali, zbúrali alebo prestali využívať počas ktoréhokoľvek z dvoch predchádzajúcich rokov z dôvodu intenzívnejšieho využívania iných budov. ⇒ Takéto výnimky sa uplatňujú len vtedy, keď by boli nákladovo efektívnejšie a udržateľnejšie z hľadiska dosiahnutých úspor energie a dosiahnutého zníženia emisií CO₂ počas celého životného cyklu v porovnaní s obnovou

takýchto budov. Každý členský štát jednoznačne stanoví a zverejní všeobecné kritériá, metodiky a postupy na určenie takýchto výnimočných prípadov. ⇐

~~35.~~ Členské štáty na účely ⇐ tohto článku ⇐ ~~odseku 1 do 31. decembra 2013 vypracujú a sprístupnia verejnosti zoznam vykurovaných a/alebo chladených budov ústredných orgánov štátnej správy ⇐ verejných subjektov ⇐ s celkovou úžitkovou podlahovou plochou nad 500 m² a od 9. júla 2015 ☒ viac než ☒ nad 250 m² s výnimkou budov oslobodených na základe odseku 2. ⇐ Tento zoznam sa aktualizuje minimálne raz ročne. ⇐ Zoznam bude musí obsahovať ⇐ aspoň ⇐ tieto údaje:~~

- a) podlahová plocha v m²; a
- b) energetický ~~hospodárnosť~~ ⇐ certifikát ⇐ jednotlivých budov ~~alebo relevantné energetické údaje~~ ⇐ vydaný v súlade s článkom 12 smernice 2010/31/EÚ ⇐.

~~6. Bez toho, aby bol dotknutý článok 7 smernice 2010/31/EÚ, členské štáty sa môžu rozhodnúť pre alternatívny prístup k odsekom 1 až 5 tohto článku, a to tým, že prijímú iné nákladovo efektívne opatrenia vrátane hĺbkovej obnovy a opatrení na zmenu správania užívateľov budovy s cieľom dosiahnuť do roku 2020 objem úspor energie v oprávnených budovách vlastnených a využívaných ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré budú prinajmenšom zodpovedať objemu úspor požadovanému v odseku 1, o čom sa každoročne podávajú správy.~~

~~Na účely alternatívneho prístupu môžu členské štáty odhadnúť úspory energie, ktoré by sa vytvorili na základe odsekov 1 až 4 použitím príslušných štandardných hodnôt spotreby energie referenčných budov ústredných orgánov štátnej správy pred a po obnove a podľa odhadov plochy svojho fondu budov. Kategórie referenčných budov ústredných orgánov štátnej správy sú reprezentatívnou vzorkou fondu takýchto budov.~~

~~Členské štáty, ktoré si zvolia alternatívny prístup, oznámia Komisii do 31. decembra 2013 alternatívne opatrenia, ktoré zamýšľajú prijať a ktoré ukazujú, ako sa dosiahne rovnocenné zlepšenie energetickej hospodárnosti budov vo vlastníctve ústredných orgánov štátnej správy.~~

~~7. Členské štáty nabádajú verejné subjekty vrátane subjektov na regionálnej a miestnej úrovni, ako aj orgány zodpovedné za sociálne bývanie, ktoré sa riadia verejným právom, aby pri zohľadnení svojich príslušných právomocí a administratívnej organizácie:~~

- a) ~~prijali plán energetickej efektívnosti samostatne alebo ako súčasť širšieho plánu ochrany klímy alebo životného prostredia, ktorý obsahuje konkrétne ciele a opatrenia na úsporu energie a ciele a opatrenia energetickej efektívnosti, s cieľom nasledovať vzorovú úlohu budov ústredných orgánov štátnej správy ustanovenú v odsekoch 1, 5 a 6;~~
- b) ~~ako súčasť realizácie svojho plánu zaviedli systém energetického manažérstva vrátane energetických auditov;~~
- e) ~~v príslušných prípadoch využívali spoločnosti poskytujúce energetické služby a zmluvy o energetickej efektívnosti na financovanie obnovy a realizáciu plánov zameraných na udržanie alebo zlepšenie energetickej efektívnosti z dlhodobého hľadiska.~~

Článok 76

☒ Verejné obstarávanie ☒ ~~Obstarávanie verejnými subjektmi~~

1. Členské štáty zabezpečia, aby ~~ústredné orgány štátnej správy~~ ⇐ verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri zadávaní verejných zákaziek a udeľovaní koncesií s hodnotou rovnako

alebo väčšou ako prahové hodnoty stanovené v článku 8 smernice 2014/23/EÚ, článku 4 smernice 2014/24/EÚ a článku 15 smernice 2014/25/EÚ ⇐ obstarávali iba výrobky, služby, a budovy ☒ a ☒ ⇒ práce ⇐ s vysokou energetickou efektívnosťou, ~~pokiaľ je to v súlade s nákladovou efektívnosťou, ekonomickou realizovateľnosťou, udržateľnosťou zo širšieho hľadiska, technickou vhodnosťou a dostatočnou hospodárskou súťažou,~~ ☒ v súlade s požiadavkami, ☒ ako sa uvádza v prílohe ~~III~~IV ☒ k tejto smernici ☒.

~~Povinnosť ustanovená v prvom pododseku sa vzťahuje na zmluvy na obstarávanie výrobkov, služieb a budov verejnými subjektmi, pokiaľ takéto zmluvy majú hodnotu rovnakú alebo vyššiu ako prahové hodnoty stanovené v článku 7 smernice 2004/18/ES.~~

↓ nový

Členské štáty takisto zabezpečia, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri zadávaní verejných zákaziek a udeľovaní koncesií s hodnotou, ktorá je rovnaká alebo väčšia ako prahové hodnoty uvedené v prvom pododseku, uplatňovali zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti uvedenú v článku 3 tejto smernice, a to aj pri verejných zákazkách a koncesiách, vzhľadom na ktoré sa v prílohe IV nestanovujú žiadne osobitné požiadavky.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

2. Povinnosť uvedená v odseku 1 sa vzťahuje na zmluvy, ktoré uzavreli ozbrojené sily, len do takej miery, v akej jej uplatňovanie nie je v rozpore s povahou a primárnym cieľom činnosti ozbrojených síl. Povinnosť sa nevzťahuje na dodávateľské zmluvy vojenských zariadení v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti¹¹¹.

3. Členské štáty nabádajú verejné subjekty, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, aby s náležitým ohľadom na svoje príslušné právomoci a administratívnu organizáciu nasledovali vzorovú úlohu svojich ústredných orgánov štátnej správy a obstarávali iba výrobky, služby a budovy s vysokou energetickou efektívnosťou. Členské štáty ⇒ bez ohľadu na článok 26 ods. 4 tejto smernice ⇐ nabádajú verejné subjekty ⇒ zabezpečujú, aby verejní obstarávatelia a obstarávatelia ⇐, aby pri výzvach na predkladanie ponúk týkajúcich sa zákaziek na poskytovanie služieb s významným energetickým obsahom ⇒ pri zadávaní zákaziek na poskytnutie služieb s významným energetickým obsahom ⇐ posúdili možnosť ⇒ realizovateľnosť ⇐ uzatvorenia dlhodobých zmlúv o energetickej efektívnosti, ktoré poskytujú dlhodobé úspory energie.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, môžu členské štáty pri obstarávaní balíka produktov, na ktorý sa ☒ v úplnej miere ☒ ako na celok vzťahuje delegovaný akt prijatý podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369¹¹² ~~smernice 2010/30/EÚ,~~

¹¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 7).

¹¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 1).

požadovať, aby mala celková energetická účinnosť celého balíka prednosť pred energetickou účinnosťou jednotlivých produktov v rámci ~~tohto daného~~ balíka, a to tak, že zakúpiť balík produktov, ktorý spĺňa kritérium najvyššej triedy energetickej účinnosti.

↓ nový

5. Členské štáty môžu od verejných obstarávateľov a obstarávateľov vyžadovať, aby prípadne vo svojich praktikách obstarávania zohľadňovali aspekty širšej udržateľnosti, sociálne a environmentálne aspekty, ako aj aspekty obehového hospodárstva so zreteľom na dosiahnutie cieľov Únie v oblasti dekarbonizácie a nulového znečisťovania. V prípade potreby a v súlade s požiadavkami stanovenými v prílohe IV vyžadujú od verejných obstarávateľov a obstarávateľov, aby zohľadňovali kritériá Únie vzťahujúce sa na zelené verejné obstarávanie.

Členské štáty v snahe zabezpečiť transparentnosť pri uplatňovaní požiadaviek energetickej efektívnosti v postupe obstarávania uverejnia informácie o vplyvoch zákaziek s hodnotou rovnakou alebo väčšou ako prahové hodnoty uvedené v odseku 1 alebo presahujúcou tieto hodnoty na energetickú efektívnosť. Verejní obstarávatelia sa môžu rozhodnúť vyžadovať, aby predkladatelia ponúk zverejňovali informácie o potenciáli globálneho otepľovania nových budov počas celého ich životného cyklu a dané informácie verejne sprístupňovali, a to najmä pri zákazkách týkajúcich sa nových budov s podlahovou plochou presahujúcou 2 000 m².

Členské štáty podporujú verejných obstarávateľov a obstarávateľov pri zavádzaní požiadaviek na energetickú efektívnosť, a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, a na tento účel poskytujú jasné pravidlá a usmernenia vrátane metodík posudzovania nákladov vyplývajúcich zo životného cyklu a environmentálnych vplyvov a súvisiacich nákladov, vytvárajú centrá na podporu kompetencií, podnecujú spoluprácu medzi verejnými obstarávateľmi, a to aj cezhraničnú spoluprácu, ako aj využívanie hromadného a digitálneho obstarávania, keď to je možné.

6. Členské štáty zavádzajú právne a regulačné ustanovenia, ako aj správne postupy týkajúce sa verejného obstarávania a zostavovania ročného rozpočtu a účtovníctva potrebné na zabezpečenie, aby jednotliví verejní obstarávatelia neboli odrádzaní od investícií do zlepšovania energetickej efektívnosti ani od používania zmlúv o energetickej efektívnosti a iných mechanizmov financovania treťou stranou na dlhodobom zmluvnom základe.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)

⇒ nový

~~7. b)~~ ⇒ Členské štáty odstraňujú akékoľvek regulačné a neregulačné prekážky energetickej efektívnosti, predovšetkým pokiaľ ide o ⇐ právne a regulačné ustanovenia, ako aj správne postupy týkajúce sa verejného obstarávania a ročného rozpočtovania a účtovníctva s cieľom zabezpečiť, aby jednotlivé verejné orgány neboli odrádzané od investícií na zlepšenie energetickej efektívnosti ~~a minimalizáciu očakávaných nákladov počas životného cyklu~~ a od používania zmlúv o energetickej efektívnosti a ~~iných~~ mechanizmov financovania treťou stranou na dlhodobom zmluvnom základe.

↓ nový

Členské štáty ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 nahlasujú Komisii opatrenia prijaté na odstraňovanie prekážok zavádzania zlepšení energetickej efektívnosti.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 3
(prispôsobené)
⇒ nový

KAPITOLA III

⊠ EFEKTÍVNOSŤ PRI POUŽÍVANÍ ENERGIE ⊠

Článok 87

Povinnosť úspor energie

1. Členské štáty dosiahnu kumulatívne úspory energie u konečného spotrebiteľa, ktoré zodpovedajú aspoň:

- a) každoročným novým úsporám od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 vo výške 1,5 % ročného objemu energie predanej koncovým odberateľom, ktorý sa stanoví ako priemer za posledné tri roky pred 1. januárom 2013. Z uvedeného výpočtu možno úplne alebo čiastočne vylúčiť objem predanej energie využitej v doprave;
- b) každoročným novým úsporám od 1. januára 2021 do 31. decembra ~~2030~~ ⇒ 2023 ⇐ vo výške 0,8 % ročnej konečnej energetickej spotreby, ktorá sa stanoví ako priemer za tri najaktuálnejšie roky pred 1. januárom 2019. Odchylné od tejto požiadavky dosiahnu Cyprus a Malta nové úspory každý rok od 1. januára 2021 do 31. decembra ~~2030~~ ⇒ 2023 ⇐ vo výške 0,24 % ročnej konečnej energetickej spotreby, ktorá sa stanoví ako priemer za tri najaktuálnejšie roky pred 1. januárom 2019;=

↓ nový

- c) každoročným novým úsporám od 1. januára 2024 do 31. decembra 2030 vo výške 1,5 % ročnej konečnej energetickej spotreby, ktorá sa stanoví ako priemer za tri roky pred 1. januárom 2020.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 3
⇒ nový

Členské štáty rozhodnú, akým spôsobom sa vypočítaný objem nových úspor rozloží na jednotlivé obdobia uvedené v písmenách a), ~~a~~ b) ⇒ a c) ⇐ prvého pododseku za predpokladu, že sa požadované celkové kumulatívne úspory energie u konečného spotrebiteľa dosiahli do konca každého povinného obdobia.

Členské štáty budú po roku 2030 v súlade s ~~písm. b)~~ ⇒ mierou úspor stanovenou v písm. c) ⇐ prvého pododseku pokračovať v dosahovaní každoročných nových úspor v desaťročných obdobiach, ~~pokiaľ Komisia v preskúmaniach do roku 2027 a potom každých 10 rokov nedospeje k záveru, že to nie je potrebné na dosiahnutie dlhodobých cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy na rok 2050.~~

~~10.2.~~ Členské štáty dosiahnu objem úspor energie požadovaný podľa odseku 1 tohto článku buď zavedením povinnej schémy energetickej efektívnosti uvedenej v článku ~~97a~~ alebo prijatím alternatívnych politických opatrení uvedených v článku ~~107b~~. Členské štáty môžu povinnú schému energetickej efektívnosti kombinovať s alternatívnymi politickými opatreniami. ~~9.~~ Členské štáty zabezpečia, aby sa úspory ⇒ energie ⇐ vyplývajúce

z politických opatrení uvedených v článkoch ~~97a~~ a ~~107b~~ a článku 28 ods. 11 ~~20 ods. 6~~ vypočítali v súlade s prílohou V.

↓ nový

3. Členské štáty vykonávajú povinné schémy energetickej efektívnosti, alternatívne politické opatrenia alebo ich kombináciu, alebo programy a opatrenia financované z národného fondu energetickej efektívnosti prioritne u ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Členské štáty zabezpečujú, aby politické opatrenia vykonávané podľa tohto článku nemali na dané osoby nepriaznivé účinky. V uplatniteľných prípadoch čo najlepším spôsobom využívajú financovanie vrátane financovania z verejných zdrojov, nástrojov financovania zriadených na úrovni Únie a príjmov z kvót podľa článku 22 ods. 3 písm. b) s cieľom odstrániť nepriaznivé účinky a zabezpečiť spravodlivú a inkluzívnu transformáciu energetiky.

Pri navrhovaní takýchto politických opatrení členské štáty zvažujú a podporujú úlohu komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občianskych energetických spoločností ako ich príspevok k vykonávaniu týchto politických opatrení.

Členské štáty musia dosiahnuť podiel požadovaného množstva kumulovaných úspor energie u konečného spotrebiteľa v prípade ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Tento podiel sa musí minimálne rovnať pomeru domácností postihnutých energetickou chudobou, ako ho posúdili vo svojich národných energetických a klimatických plánoch v súlade s článkom 3 ods. 3 písm. d) nariadenia o riadení 2018/1999. Ak členský štát neoznámil podiel domácností postihnutých energetickou chudobou podľa posúdenia vo svojom národnom energetickom a klimatickom pláne, podiel požadovaného objemu kumulovaných úspor energie u konečného spotrebiteľa v prípade ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch sa musí rovnať minimálne aritmetickému priemeru podielu týchto ukazovateľov za rok 2019, alebo ak ukazovatele za rok 2019 nie sú k dispozícii, lineárnej extrapolácii hodnôt týchto ukazovateľov za posledné tri dostupné roky:

- a) nemožnosť primerane vykurovať domácnosť (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]);
- b) nedoplatky za služby spojené s bývaním (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]) a
- c) štruktúra nákladov na spotrebu podľa príjmového kvintilu a účelu spotreby COICOP (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], údaje za [CP045] elektrinu, plyn a iné palivá).

4. Členské štáty zahrnú informácie o uplatnených ukazovateľoch, aritmetickom priemere podielu a výsledkoch politických opatrení stanovených podľa odseku 3 tohto článku do aktualizácií svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999, do svojich následných integrovaných národných energetických a klimatických plánov podľa článkov 3 a 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a do zodpovedajúcich správ o pokroku v súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 3
(prispôbené)
⇒ nový

5. Členské štáty môžu započítať úspory energie, ktoré vyplývajú z politických opatrení, ktoré sa zaviedli do 31. decembra 2020 alebo po tomto dátume, a to pod podmienkou, že výsledkom týchto opatrení budú nové individuálne opatrenia vykonávané po 31. decembri 2020. ⇒ Úspory energie dosiahnuté v ktoromkoľvek povinnom období sa nezapočítavajú k

objemu požadovaných úspor energie za predchádzajúce povinné obdobia stanovené v odseku 1. ⇐

~~62~~. Ak členské štáty splnia aspoň svoju povinnosť kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa uvedenú v odseku 1 prvom pododseku písm. b), môžu požadovaný objem úspor energie ⇨ uvedený v odseku 1 prvom pododseku písm. b) ⇐ vypočítať jedným alebo viacerými z týchto spôsobov:

- a) uplatnením ročnej miery úspor na energiu predanú koncovým odberateľom alebo na konečnú energetickú spotrebu, ktorá sa stanoví ako priemer za najaktuálnejšie tri roky pred 1. januárom 2019;
- b) úplným alebo čiastočným vylúčením energie použitej v doprave zo základného scenára výpočtu;
- c) využitím niektorej z možností stanovených v odseku ~~8~~ 4.

~~73~~. V prípade, že členské štáty využijú ktorúkoľvek z ~~možností uvedených~~ možností uvedených v odseku ~~6~~ 2 ~~písm. a), b) alebo c)~~ ⇨ vzhľadom na požadované úspory energie uvedené v odseku 1 prvom pododseku písm. b) ⇐, stanovia:

- a) svoju vlastnú ročnú mieru úspor, ktorá sa uplatní pri výpočte ich kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa, čím sa zabezpečí, aby konečný objem ich čistých úspor energie nebol nižší ako objem úspor, ktoré sa vyžadujú podľa odseku 1 prvého pododseku písm. b); ~~¶~~
- b) svoj vlastný základný scenár výpočtu, z ktorého sa môže úplne alebo čiastočne vylúčiť energia použitá v doprave.

~~84~~. S výhradou odseku ~~59~~ môže každý členský štát:

- a) vykonať výpočet požadovaný v odseku 1 prvom pododseku písm. a) použitím hodnoty 1 % v rokoch 2014 a 2015; hodnoty 1,25 % v rokoch 2016 a 2017 a hodnoty 1,5 % v rokoch 2018, 2019 a 2020;
- b) vylúčiť z výpočtu celý objem alebo časť objemu predanej energie, ktorá sa použila, pokiaľ ide o povinné obdobie uvedené v odseku 1 prvom pododseku písm. a), alebo koncovej energie, ktorá sa spotrebovala, pokiaľ ide o povinné obdobie uvedené v písm. b) uvedeného pododseku, pri priemyselných činnostiach uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
- c) započítať do objemu požadovaných úspor energie ⇨ podľa odseku 1 prvého pododseku písm. a) a b) ⇐ úspory energie, ktoré sa dosiahli v odvetviach premeny, distribúcie a prenosu energie vrátane účinnej infraštruktúry centralizovaného zásobovania teplom a chladom uplatňovaním požiadaviek stanovených v článku ~~2314~~ ods. 4, článku ~~2414~~ ods. ~~45~~ písm. ~~a)~~ a článku ~~2515~~ ods. 1, ~~5~~ až ~~6~~ ~~¶~~ ~~9~~ a ~~11~~. Členské štáty informujú Komisiu o svojich plánovaných politických opatreniach podľa tohto písmena na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2030 v rámci svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov. Vplyv uvedených opatrení sa vypočíta v súlade s prílohou V a zahrnie sa do daných týchto plánov;
- d) započítať do objemu požadovaných úspor energie úspory energie, ktoré sú výsledkom novozavedených individuálnych opatrení realizovaných od 31. decembra 2008 a ktoré majú v roku 2020 vo vzťahu k povinnému obdobiu uvedenému v odseku 1 prvom pododseku písm. a) a po roku 2020 vo vzťahu k obdobiu

uvedenému v odseku 1 prvom pododseku písm. b) naďalej vplyv, ktorý má byť merateľný a overiteľný;

- e) započítať do objemu požadovaných úspor energie úspory energie, ktoré vyplývajú z politických opatrení, iba ak možno preukázať, že výsledkom týchto opatrení sú individuálne opatrenia vykonané od 1. januára 2018 do 31. decembra 2020, ktorých výsledkom budú úspory po 31. decembri 2020;
- f) vylúčiť z výpočtu objemu požadovaných úspor energie ⇒ podľa odseku 1 prvého pododseku písm. a) a b) ⇐ 30 % z overiteľného objemu energie získanej na alebo v budovách na vlastnú spotrebu v dôsledku politických opatrení, ktorými sa podporujú nové inštalácie technológií energie z obnoviteľných zdrojov;
- g) započítať do objemu požadovaných úspor energie ⇒ podľa odseku 1 prvého pododseku písm. a) a b) ⇐ úspory energie, ktoré presahujú úspory energie požadované v povinnom období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020, za predpokladu, že tieto úspory sú výsledkom individuálnych opatrení vykonaných v rámci politických opatrení uvedených v článkoch 9 ~~7a~~ a 10 ~~7b~~, ktoré členské štáty oznámili vo svojich národných akčných plánoch energetickej efektívnosti a o ktorých podali správu vo svojich správach o pokroku v súlade s článkom 24.

~~95.~~ Členské štáty uplatnia a vypočítajú vplyv možností zvolených podľa odseku ~~84~~ ~~pre~~ ~~obdobie~~ na obdobie uvedené v odseku 1 prvom pododseku písm. a) a b) oddelene:

- a) na účely výpočtu objemu úspor energie požadovaného v povinnom období uvedenom v odseku 1 prvom pododseku písm. a) môžu členské štáty použiť odsek ~~84~~ písm. a) až d). Všetky možnosti zvolené podľa odseku ~~84~~ spolu zodpovedajú najviac 25 % objemu úspor energie uvedenému v odseku 1 prvom pododseku písm. a);
- b) na účely výpočtu objemu úspor energie požadovaného v povinnom období uvedenom v odseku 1 prvom pododseku písm. b) môžu členské štáty použiť odsek ~~84~~ písm. b) až g) za predpokladu, že individuálne opatrenia uvedené v odseku ~~84~~ písm. d) budú mať naďalej overiteľný a merateľný vplyv aj po 31. decembri 2020. Všetky možnosti zvolené podľa odseku ~~84~~ spolu nesmú viesť k zníženiu presahujúcemu 35 % objemu úspor energie vypočítaného v súlade s odsekmi ~~62~~ a ~~73~~.

Členské štáty, bez ohľadu na to, či zo svojho základného scenára výpočtu úplne alebo čiastočne vylúčia energiu používanú v doprave alebo či využijú niektorú z možností uvedených v odseku ~~84~~, zabezpečia, aby vypočítaný čistý objem nových úspor, ktorý sa má dosiahnuť v konečnej energetickej spotrebe v povinnom období ⇒ uvedenom v odseku 1 prvom pododseku písm. b) ⇐ od 1. januára 2021 do 31. decembra ~~2030~~ ⇒ 2023 ⇐, nebol nižší ako objem, ktorý je výsledkom uplatňovania ročnej miery úspor uvedenej v odseku 1 prvom pododseku písm. b).

~~106.~~ Členské štáty v ⇒ aktualizáciách ⇐ svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov opíšu ⇒ v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999, vo svojich následných integrovaných národných energetických a klimatických plánoch podľa článku 3 a článkov 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a ⇐ v súlade s prílohou III k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 ⇒ a v náležitých správach o pokroku ⇐ výpočet objemu úspor energie, ktorý sa má dosiahnuť v období od 1. januára 2021 do 31. decembra 2030 ~~uvedenom v odseku 1 prvom pododseku písm. b) tohto článku~~, a v prípade potreby vysvetlia, ako sa ročná miera úspor a základný scenár výpočtu stanovili a ako a v akom rozsahu sa uplatnili možnosti uvedené v odseku ~~84~~ tohto článku

↓ nový

11. Členské štáty spolu s objemom požadovaných úspor energie uvedeným v tomto článku odseku 1 prvom pododseku písm. c) a odseku 3 Komisie oznamujú opis politických opatrení, ktoré treba vykonať na dosiahnutie požadovaného celkového objemu kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa, ako aj svoje metodiky výpočtu podľa prílohy V k tejto smernici, ako súčasť aktualizácií svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov v súlade s článkom 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a ako súčasť svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov uvedených v článku 3 a článkoch 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 a v súlade s postupmi v daných článkoch. Členské štáty používajú vzor správ, ktorý im poskytuje Komisia.

12. Keď na základe posúdenia integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku podľa článku 29 nariadenia (EÚ) 2018/1999 alebo návrhu alebo konečnej verzie aktualizácie posledného oznámeného integrovaného národného energetického a klimatického plánu podľa článku 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999, alebo posúdenia následného návrhu alebo konečnej verzie integrovaného národného energetického a klimatického plánu podľa článkov 3 a 7 až 12 nariadenia (EÚ) 2018/1999 Komisia dospeje k záveru, že politické opatrenia nezaručujú dosiahnutie požadovaného objemu kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa do konca povinného obdobia, môže vydať podľa článku 34 nariadenia (EÚ) 2018/1999 odporúčanie členským štátom, ktorých politické opatrenia považuje za nedostatočné na zaručenie naplnenia povinností úspor energie.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 3

~~7. Úspory energie dosiahnuté po 31. decembri 2020 sa nezapočítavajú do objemu požadovaných úspor energie na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020.~~

↓ nový

13. Ak členský štát nedosiahol požadované kumulatívne úspory energie u konečného spotrebiteľa do konca každého povinného obdobia stanoveného v tomto článku ods. 1, je povinný dosiahnuť zostávajúce úspory energie dodatočne k požadovaným kumulatívnym úsporám energie u konečného spotrebiteľa do konca nasledujúceho povinného obdobia.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 3

⇒ nový

~~8. Odehlyne od odseku 1 tohto článku môžu členské štáty, ktoré povinným subjektom umožnia, aby využili možnosť uvedenú v článku 7a ods. 6 písm. b), na účely odseku 1 prvého pododseku písm. a) tohto článku započítať úspory energie, ktoré sa dosiahli v ktoromkoľvek danom roku po roku 2010 a pred povinným obdobím uvedeným v odseku 1 prvom pododseku písm. a) tohto článku, tak, ako keby sa tieto úspory energie dosiahli po 31. decembri 2013 a pred 1. januárom 2021, ak sú splnené všetky z týchto podmienok:~~

~~a) povinná schéma energetickej efektívnosti bola v platnosti kedykoľvek medzi 31. decembrom 2009 a 31. decembrom 2014 a bola zahrnutá v prvom národnom akčnom pláne energetickej efektívnosti členského štátu predloženom podľa článku 24 ods. 2;~~

~~b) úspory sa dosiahli podľa povinnej schémy;~~

- e) ~~úspory sa vypočítali v súlade s prílohou V;~~
- d) ~~roky, za ktoré sa úspory počítajú ako dosiahnuté, sa uviedli v národných akčných plánoch energetickej efektívnosti v súlade s článkom 24 ods. 2~~

~~11. Pri navrhovaní politických opatrení sledujúcich splnenie povinností dosiahnuť úspory energie členské štáty zohľadnia potrebu zmierniť energetickú chudobu v súlade s kritériami, ktoré si stanovili, zohľadňujúc svoje dostupné postupy v tejto oblasti tak, že budú v primeranom rozsahu vyžadovať, aby sa časť opatrení v oblasti energetickej efektívnosti v rámci národných povinných schém energetickej efektívnosti, alternatívnych politických opatrení alebo programov či opatrení financovaných z národného fondu energetickej efektívnosti vykonávala prioritne v rámci zraniteľných domácností vrátane domácností postihnutých energetickou chudobou a prípadne v sociálnych bytoch.~~

~~Členské štáty zahrnú informácie o výsledku opatrení na zmiernenie energetickej chudoby prijatých v kontexte tejto smernice do integrovaných národných správ o pokroku v oblasti energetiky a klímy podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999.~~

~~1412. ⇒ Ako súčasť svojich aktualizácií národných energetických a klimatických plánov a zodpovedajúcich správ o pokroku, ako aj svojich následných integrovaných národných energetických a klimatických plánov oznámených podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 ⇨ členské štáty preukážu ⇒ , v prípade potreby vrátane dôkazov a výpočtov, tieto skutočnosti: ⇨~~

~~a) že v prípade prekrývania vplyvu politických opatrení alebo individuálnych opatrení nedochádza k zdvojenému započítaniu úspor energie;~~

↓ nový

b) ako úspory energie dosiahnuté podľa odseku 1 prvého pododseku písm. b) a c) prispievajú k dosahovaniu ich národného príspevku podľa článku 4;

c) že sa zaviedli politické opatrenia na účely splnenia ich povinnosti úspor energie, že sú skoncipované v súlade s požiadavkami tohto článku a že predmetné politické opatrenia sú oprávnené a vhodné na dosiahnutie požadovaného objemu kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa do konca každého povinného obdobia.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 4
⇒ nový

Článok ~~97~~

Povinné schémy energetickej efektívnosti

1. Ak sa členské štáty rozhodnú splniť svoje povinnosti dosiahnuť objem úspor požadovaný podľa článku ~~87~~ ods. 1 prostredníctvom povinnej schémy energetickej efektívnosti, zabezpečia, aby povinné subjekty uvedené v odseku 2 tohto článku pôsobiace na území jednotlivých členských štátov splnili bez toho, aby bol dotknutý článok ~~87~~ ods. ~~84~~ a ~~95~~, svoju požiadavku kumulatívnych úspor energie u konečného spotrebiteľa stanovenú v článku ~~87~~ ods. 1.

Ak je to vhodné, členské štáty môžu rozhodnúť, že povinné subjekty musia dosiahnuť všetky alebo časť uvedených úspor ako príspevkov do národného fondu energetickej efektívnosti v súlade s článkom ~~28~~ ods. ~~11~~ ~~20~~ ods. ~~6~~.

2. Členské štáty určia na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií povinné subjekty spomedzi ⇒ prevádzkovateľov prenosovej sústavy, ⇔distribútorov energie, maloobchodných energetických spoločností a distribútorov pohonných hmôt alebo maloobchodných predajcov pohonných hmôt pôsobiacich na ich území. Objem úspor energie potrebný na splnenie povinnosti dosiahnu povinné subjekty u koncových odberateľov, ktorých určil členský štát, nezávisle od výpočtu vykonaného podľa článku ~~87~~ ods. 1, alebo ak tak členské štáty rozhodnú, prostredníctvom certifikovaných úspor dosiahnutých inými subjektmi, ako sa uvádza v odseku ~~106~~ písm. a) tohto článku.

3. Ak sú za povinné subjekty podľa odseku 2 určené maloobchodné energetické spoločnosti, členské štáty zabezpečia, aby maloobchodné energetické spoločnosti pri plnení svojej povinnosti nevytvárali prekážky, ktoré spotrebiteľom znemožňujú zmeniť jedného dodávateľa na druhého.

↓ nový

4. Členské štáty môžu od povinných subjektov vyžadovať, aby dosiahli podiel svojej povinnosti úspor energie u ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Takisto môžu od povinných subjektov vyžadovať, aby cieľové hodnoty znižovania nákladov na energiu a úspory energie dosiahli prostredníctvom podpory opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti vrátane finančných podporných opatrení zmierňujúcich účinky cien uhlíka na MSP a mikropodniky.

5. Členské štáty môžu od povinných subjektov vyžadovať, aby spolupracovali s miestnymi orgánmi alebo obcami pri propagovaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti u ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch. Takáto spolupráca zahŕňa určenie a riešenie osobitných potrieb konkrétnych skupín ohrozených energetickou chudobou alebo náchylnejších podliehať jej účinkom. Členské štáty v snahe chrániť ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch podnecujú povinné subjekty, aby vykonávali opatrenia, ako je obnova budov vrátane sociálneho bývania, výmena spotrebičov, finančná podpora a stimuly na opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti v súlade s vnútroštátnymi schémami financovania a podpory, či energetické audity.

6. Členské štáty od povinných subjektov vyžadujú, aby každoročne podávali správy o úsporách energie, ktoré dosiahli v dôsledku opatrení u ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch, a takisto vyžadujú súhrnné štatistické informácie o ich koncových odberateľoch (s uvedením zmien v úsporách energie oproti údajom, ktoré predložili predtým) a o poskytnutej technickej a finančnej podpore.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 4
(prispôbené)
⇒ nový

~~7.4.~~ Členské štáty vyjadria objem úspor energie požadovaný od každého povinného subjektu buď ako konečnú, alebo primárnu energetickú spotrebu. Metóda zvolená na vyjadrenie objemu požadovaných úspor energie sa použije aj na výpočet úspor nárokových povinnými

subjektmi. ⇒ Pri prepočte objemu úspor energie sa použije ~~Používajú sa~~ ⇒ dolná výhrevnosť stanovená ~~prevedné koeficienty stanovené~~ ⇒ v prílohe VI k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2018/2066¹¹³ a faktor primárnej energie podľa článku 29, ~~v prílohe IV~~ ⇒ , ak nemožno odôvodniť použitie iných konverzných faktorov ~~⇒~~.

~~85.~~ Členské štáty zriadi ~~zavedú~~ systémy merania, kontroly a overovania, ~~v rámci ktorých sa overí a zdokumentuje~~ na overovanie a zdokumentovanie aspoň štatisticky významného podielu a reprezentatívnej vzorky ~~významný podiel a reprezentatívna vzorka~~ opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti zavedených povinnými subjektmi. Meranie, kontrola a overovanie sa vykonáva nezávisle od povinných subjektov. ⇒ Ak je subjekt povinným subjektom podľa národnej schémy povinnosti energetickej efektívnosti podľa článku 9 a v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami z budov a cestnej dopravy [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)¹¹⁴], systém monitorovania a overovania zaručí, že pri výpočte a nahlasovaní úspor energie vyplývajúcich z opatrení subjektu na dosiahnutie úspor energie sa zohľadní cena uhlíka prevedená v čase uvoľnenia paliva na spotrebu [podľa článku 1 ods. 21 COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)]. ~~⇒~~

↓ nový

9. Členské štáty ako súčasť integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 informujú Komisiu o zavedených systémoch merania, kontrol a overovania, okrem iného vrátane používaných metód, zistených problémov a spôsobov, ako sa riešili.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 4
(prispôbené)

~~10.6.~~ V rámci povinných schém energetickej efektívnosti členské štáty môžu povinným subjektom povoliť ~~urobiť jedno alebo oboje z tohto:~~

- a) ~~povoliť povinným subjektom,~~ aby do svojej povinnosti započítali certifikované úspory energie dosiahnuté poskytovateľmi energetických služieb alebo inými tretími stranami vrátane prípadov, keď povinné subjekty podporujú opatrenia prostredníctvom iných štátom schválených subjektov alebo prostredníctvom orgánov verejnej moci, ktoré môžu zahŕňať formálne partnerstvá a v ktorých sa môžu kombinovať aj iné zdroje financovania. Ak to členské štáty povolia, zabezpečia, aby sa na certifikáciu úspor energie vzťahoval schvaľovací postup, ktorý je zavedený v členských štátoch, ktorý je jasný, transparentný a otvorený pre všetkých účastníkov trhu a ktorý je zameraný na minimalizáciu nákladov na certifikáciu;

¹¹³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012, Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 1 – 93.

¹¹⁴ Návrh SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a nariadenie (EÚ) 2015/757, (Text s významom pre EHP){SEC(2021) 551 final} – {SWD(2021) 557 final} - {SWD(2021) 601 final} -{SWD(2021) 602 final}.

- b) ~~umožniť povinným subjektom,~~ aby započítali úspory dosiahnuté v danom roku tak, ako keby boli dosiahnuté v niektorom zo štyroch predchádzajúcich či troch nasledujúcich rokov, pokiaľ toto obdobie nepresahuje povinné obdobia stanovené v článku ~~87~~ ods. 1.

Členské štáty posúdia a prípadne prijímajú opatrenia na minimalizáciu vplyvu priamych a nepriamych nákladov spojených s povinnými schémami energetickej efektívnosti na konkurencieschopnosť energeticky náročných priemyselných odvetví vystavených medzinárodnej hospodárskej súťaži.

~~11.7.~~ Členské štáty každoročne uverejnia úspory energie dosiahnuté každým povinným subjektom alebo každou podkategóriou povinného subjektu, ako aj spolu v rámci schémy.

~~Článok 107b~~

Alternatívne politické opatrenia

1. Ak sa členské štáty rozhodnú splniť svoje povinnosti dosiahnuť objem úspor požadovaný podľa článku ~~87~~ ods. 1 alternatívnymi politickými opatreniami, zabezpečia, bez toho, aby bol dotknutý článok ~~87~~ ods. ~~84~~ a ~~95~~, aby sa úspory energie požadované podľa článku ~~87~~ ods. 1 dosiahli u koncových odberateľov.

2. V prípade všetkých opatrení, ktoré nesúvisia so zdaňovaním, členské štáty zavedú systémy merania, kontroly a overovania, v rámci ktorých sa overí a zdokumentuje aspoň štatisticky významný podiel a reprezentatívna vzorka opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti zavedených zúčastňujúcimi sa alebo poverenými subjektmi. Meranie, kontrola a overovanie sa vykonáva nezávisle od zúčastňujúcich sa alebo poverených subjektov.

↓ nový

3. Členské štáty ako súčasť integrovaných národných energetických a klimatických správ o pokroku podľa článku 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 informujú Komisiu o zavedených systémoch merania, kontrol a overovania, okrem iného vrátane používaných metód, zistených problémov a spôsobov, ako sa riešili.

4. Členské štáty pri nahlasovaní daňového opatrenia musia preukázať, ako sa v koncepcii daňového opatrenia zaručila účinnosť cenového signálu, ako je sadzba dane a viditeľnosť postupom času. Ak znížia sadzbu dane, musia opodstatniť, ako sa predmetným daňovým opatrením naďalej zabezpečia nové úspory energie.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

~~Článok 11g~~

~~Energetické audity a~~ **Systémy energetického manažérstva** ☒ a **energetické audity** ☒

↓ nový

1. Členské štáty zabezpečia, aby podniky s priemernou ročnou spotrebou všetkých svojich nosičov energie za predchádzajúce tri roky vyššou než 100 TJ vykonávali systém energetického manažérstva. Daný systém energetického manažérstva musí byť certifikovaný nezávislým subjektom podľa príslušnej európskej alebo medzinárodnej normy.

2. Členské štáty zabezpečia, aby podniky s priemernou ročnou spotrebou všetkých svojich nosičov energie za predchádzajúce tri roky vyššou než 10 TJ, ktoré nevykonávajú systém energetického manažérstva, podliehali energetickému auditu. Energetické audity vykonávajú nezávislým a nákladovo efektívnym spôsobom kvalifikovaní alebo akreditovaní odborníci v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 26 alebo ich vykonávajú a dozor nad nimi preberajú nezávislé orgány podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Energetické audity sa vykonávajú aspoň každé štyri roky od dátumu predchádzajúceho energetického auditu.

Výsledky energetických auditov vrátane odporúčaní, ktoré z nich vyplynuli, sa postupujú riadeniu podniku. Členské štáty zabezpečujú, aby sa výsledky a zrealizované odporúčania v náležitých prípadoch uverejňovali vo výročnej správe daného podniku.

↓ 2012/27/EÚ
⇒ nový

3.1 Členské štáty podporujú, aby pre všetkých koncových odberateľov boli k dispozícii vysokokvalitné energetické audity, ktoré sú nákladovo efektívne a:

- a) vykonávané nezávislým spôsobom kvalifikovanými a/alebo akreditovanými odborníkmi podľa kvalifikačných kritérií alebo
- b) ktoré vykonávajú a na ktoré dohliadajú nezávislé orgány podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Energetické audity uvedené v prvom pododseku môžu vykonávať vnútro podnikoví odborníci alebo energetickí audítori pod podmienkou, že dotknutý členský štát zaviedol systém na zaistenie a kontrolu ich kvality, ktorého súčasťou je podľa potreby aj každoročný náhodný výber aspoň štatisticky významného percentuálneho podielu zo všetkých vykonaných energetických auditov.

Na účely zaistenia vysokej kvality energetických auditov a systémov energetického manažérstva ~~ustanovia~~ členské štáty stanovia transparentné a nediskriminačné minimálne kritériá pre energetické audity na základe prílohy VI. ⇒ Členské štáty zabezpečujú vykonávanie kontroly kvality v snahe zaručiť validitu a presnosť energetických auditov. ⇐

Energetické audity nezahŕňajú ustanovenia, ktoré bránia tomu, aby sa zistenia auditu zaslali ktorémukoľvek kvalifikovanému/akreditovanému poskytovateľovi energetických služieb, ak odberateľ nemá voči tomu námietky.

42 Členské štáty vypracujú programy na podporu toho, aby malé a stredné podniky ⇒, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 alebo 2, ⇐ absolvovali energetické audity a aby následne zrealizovali odporúčania vyplývajúce z týchto auditov.

Členské štáty môžu na základe transparentných a nediskriminačných kritérií a bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie v oblasti štátnej pomoci, zaviesť podporné schémy pre MSP, a to aj v prípade, ak uzatvorili dobrovoľné dohody, s cieľom pokryť náklady na energetický audit a realizáciu vysoko nákladovo efektívnych odporúčaní z energetických auditov v prípade, ak sa navrhnuté opatrenia zrealizujú.

Členské štáty upozornia MSP, aj prostredníctvom svojich príslušných zastupujúcich sprostredkovateľských organizácií, na konkrétne príklady toho, ako by im systémy energetického manažérstva mohli pomôcť pri podnikaní. Komisia pomáha členským štátom podporou výmeny najlepších postupov v tejto oblasti.

~~3. Členské štáty vypracujú aj programy na zvýšenie informovanosti domácností o výhodách takýchto auditov prostredníctvom vhodných poradenských služieb.~~

~~Členské štáty podporujú programy odbornej prípravy pre kvalifikáciu energetických auditorov s cieľom podporiť dostatočnú dostupnosť odborníkov.~~

~~4. Členské štáty zabezpečia, aby podniky, ktoré nie sú MSP, podliehali energetickému auditu, ktorý nezávislým a nákladovo efektívnym spôsobom vykonávajú kvalifikovaní a/alebo akreditovaní odborníci alebo ktorý vykonávajú a na ktorý dohliadajú nezávislé orgány podľa vnútroštátnych právnych predpisov, a to do 5. decembra 2015 a potom aspoň každé štyri roky od dátumu prechádzajúceho energetického auditu.~~

↓ nový

5. Členské štáty zostavia programy na podporu iných podnikov než MSP, na ktoré sa nevzťahujú odseky 1 alebo 2, aby absolvovali energetické audity a aby následne zrealizovali odporúčania vyplývajúce z týchto auditov.

↓ 2012/27/EÚ
⇒ nový

~~65.~~ Energetické audity sa považujú za audity, ktoré spĺňajú požiadavky uvedené v odseku ~~4~~ ⇒ 2 ⇐, ak sú uskutočňované nezávislým spôsobom na základe minimálnych kritérií založených na prílohe VI, a ktoré sa vykonávajú na základe dobrovoľných dohôd uzavretých medzi organizáciami zainteresovaných strán a menovaným orgánom pod dohľadom príslušného členského štátu alebo iných orgánov, na ktoré príslušné orgány delegovali danú zodpovednosť, alebo Komisie.

Prístup účastníkov trhu, ktorí poskytujú energetické služby, je založený na transparentných a nediskriminačných kritériách.

↓ nový

7. Na podniky, ktoré uzatvárajú zmluvy o energetickej efektívnosti, sa nevzťahujú požiadavky odsekov 1 a 2 za predpokladu, že zmluvy o energetickej efektívnosti spĺňajú požiadavky stanovené v prílohe XIV.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

~~8.6.~~ Podniky, ktoré nie sú MSP a ktoré implementovali systém energetického manažérstva alebo systém environmentálneho manažérstva, ktorý je certifikovaný nezávislým subjektom podľa príslušných európskych alebo medzinárodných noriem, sú vyňaté z požiadaviek ~~odseku 4~~ ⇒ odsekov 1 a 2 ⇐, ~~pokiaľ členské štáty zabezpečia za predpokladu,~~ že dotknutý systém environmentálneho manažérstva zahŕňa energetický audit na základe minimálnych kritérií založených na prílohe VI.

~~97.~~ Energetické audity môžu byť vykonávané samostatne alebo ako súčasť širšieho environmentálneho auditu. Členské štáty môžu požadovať, aby súčasťou energetického auditu bolo posúdenie technickej a ekonomickej uskutočniteľnosti napojenia sa na existujúcu alebo plánovanú sieť centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom.

Členské štáty môžu bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie v oblasti štátnej pomoci, zavádzať systémy stimulov a podpory na realizáciu odporúčaní energetických auditov a podobných opatrení.

↓ nový

10. Členské štáty bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 až 9, vyžadujú, aby vlastníci a prevádzkovatelia každého dátového centra na ich území s výraznou spotrebou energie do 15. marca 2024 a potom každý rok verejne sprístupnili informácie stanovené v prílohe VI („Minimálne požiadavky na monitorovanie a uverejňovanie energetickej hospodárnosti dátových centier“), ktoré členské štáty následne nahlásia Komisii.

↓ 2012/27/EÚ

Článok ~~129~~

↓ 2019/944 článok 70 ods. 1
písm. a)

Meranie zemného plynu

↓ 2019/944 článok 70 ods. 1
písm. b)

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa v miere, v akej je to technicky možné, finančne rozumné a primerané k možným úsporám energie, poskytli koncovým odberateľom zemného plynu individuálne meradlá za konkurencieschopné ceny, ktoré presne zobrazujú skutočnú spotrebu energie koncových odberateľov a poskytujú informácie o skutočnej dobe využívania.

↓ 2012/27/EÚ

Takéto individuálne meradlo za konkurencieschopné ceny sa poskytne vždy:

- a) keď sa nahrádza existujúce meradlo, pokiaľ je to technicky možné alebo nákladovo efektívne so zreteľom na odhadované potenciálne dlhodobé úspory;
 - b) pri zriadení nového pripojenia v novej budove alebo pri uskutočnení významnej obnovy budovy, ako sa ustanovuje v smernici 2010/31/EÚ.
-

↓ 2019/944 článok 70 ods. 1
písm. c)

2. Ak sa v rozsahu, v akom členské štáty inštalujú inteligentné meracie systémy a zavádzajú inteligentné meracie zariadenia pre zemný plyn v súlade so smernicou 2009/73/ES:

↓ 2012/27/EÚ

- a) zabezpečia, aby meracie systémy poskytovali koncovým odberateľom informácie o skutočnej dobe používania a aby sa pri stanovení minimálneho rozsahu funkcií meracích zariadení a povinností uložených účastníkom trhu plne brali do úvahy ciele energetickej efektívnosti a výhody pre koncových odberateľov;

- b) zaistia bezpečnosť inteligentných meracích zariadení a dátovej komunikácie a súkromie koncových odberateľov v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie v oblasti ochrany údajov a súkromia;
- ce) požadujú, aby sa pri inštalácii inteligentných meracích zariadení odberateľom poskytlo náležité poradenstvo a informácie najmä o plnom potenciáli týchto meracích zariadení, pokiaľ ide o spôsob odčítania hodnoty na meracom zariadení a monitorovanie spotreby energie.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 6
(prispôsobené)

Článok ~~139a~~

Meranie v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa koncovým odberateľom centralizovaného zásobovania teplom, centralizovaného zásobovania chladom a teplej úžitkovej vody poskytli meradlá za konkurenčné ceny, ktoré presne zobrazujú ich skutočnú spotrebu energie.
2. Ak sa teplo, chlad alebo teplá úžitková voda do budovy dodáva z centrálného zdroja, ktorý obsluhuje niekoľko budov, alebo zo systému centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom, meradlo je nainštalované pri výmenníku tepla alebo na odbernom mieste.

Článok ~~149b~~

Pomerové meranie a rozdelenie nákladov v prípade vykurovania, chladenia a teplej úžitkovej vody

1. V bytových domoch a vo viacúčelových budovách, ktoré majú centrálny zdroj tepla alebo chladu alebo ktoré sú napojené na systém centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom, sa na meranie spotreby tepla, chladu alebo teplej úžitkovej vody jednotlivo pre každú jednotku v budove nainštalujú individuálne meradlá, ak je to technicky možné a nákladovo efektívne z hľadiska primeranosti vzhľadom na možné úspory energie.

Ak použitie individuálnych meradiel nie je technicky možné alebo meranie spotreby tepla v každej jednotke budovy nie je nákladovo efektívne, použijú sa individuálne pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov na meranie spotreby tepla na každom vykurovacom telese, pokiaľ daný členský štát nepreukáže, že inštalácia takýchto pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov by bola nákladovo neefektívna. V uvedených prípadoch sa môžu zvažovať alternatívne nákladovo efektívne spôsoby merania spotreby tepla. Každý členský štát jednoznačne stanoví a zverejní všeobecné kritériá, metodiky a/alebo postupy na stanovenie technickej neuskutočiteľnosti a nákladovej neefektívnosti.

2. V nových bytových domoch a v obytných častiach nových viacúčelových budov, ktoré sú vybavené centrálnym zdrojom tepla pre teplú úžitkovú vodu alebo sú napojené na systémy centralizovaného zásobovania teplom, sa bez ohľadu na odsek 1 prvý pododsek nainštalujú individuálne meradlá na teplú úžitkovú vodu.

3. Ak sú bytové domy alebo viacúčelové budovy napojené na centralizované zásobovanie teplom alebo chladom, alebo ak prevládajú vlastné spoločné systémy vykurovania alebo chladenia takýchto budov, členské štáty zabezpečia zavedenie transparentných a verejne dostupných vnútroštátnych pravidiel rozdeľovania nákladov na vykurovanie, chladenie a spotrebu teplej úžitkovej vody v týchto budovách s cieľom zabezpečiť transparentnosť a

presnosť vyúčtovania individuálnej spotreby. Tieto pravidlá v príslušných prípadoch zahŕňajú usmernenia, ktoré sa týkajú spôsobu rozdeľovania nákladov na energiu využitú nasledovne:

- a) na teplú úžitkovú vodu;
- b) na teplo vyžarované zo zariadenia budovy a na účely vykurovania spoločných priestorov, ak sú schodiská a chodby vybavené vykurovacími telesami;
- c) na účely vykurovania alebo chladenia bytov.

Článok 159e

Požiadavka diaľkového odpočtu

1. Na účely článkov ~~139a~~ a ~~149b~~ umožňujú novo nainštalované meradlá a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov ~~nainštalované po 25. októbri 2020~~ diaľkový odpočet. Podmienky technickej uskutočniteľnosti a nákladovej efektívnosti stanovené v článku ~~149b~~ ods. 1 sa ~~naďalej~~ uplatňujú.

2. Meradlá a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré neumožňujú diaľkový odpočet, ale sú už nainštalované, sa do 1. januára 2027 vybavujú funkciou diaľkového odpočtu alebo sa vymenia za zariadenia umožňujúce diaľkový odpočet s výnimkou prípadov, keď daný členský štát preukáže, že to nie je nákladovo efektívne.

↓ 2012/27/EÚ

Článok 161a

↓ 2019/944 článok 70 ods. 2
písm. a)

Informácie o vyúčtovaní zemného plynu

↓ 2019/944 článok 70 ods. 2
písm. b) (prispôbené)

1. Ak koncoví odberatelia nemajú inteligentné meracie zariadenia uvedené v smernici 2009/73/ES, členské štáty ~~do 31. decembra 2014~~ zabezpečia, aby informácie o vyúčtovaní spotreby zemného plynu boli spoľahlivé, presné a založené na skutočnej spotrebe v súlade s bodom 1.1 prílohy VII, ak je to technicky možné a ekonomicky opodstatnené.

↓ 2012/27/EÚ

Túto povinnosť je možné splniť prostredníctvom systému pravidelného individuálneho odčítavania meradla koncovými odberateľmi, ktorí hodnoty na meradle oznámia dodávateľovi energie. Vyúčtovanie bude založené na odhade spotreby alebo paušálnej sadzbe len v prípade, keď koncový odberateľ nenahlási hodnotu na meradle za dané zúčtovacie obdobie.

↓ 2019/944 článok 70 ods. 2
písm. c)

2. Meracie zariadenia nainštalované v súlade so smernicou 2009/73/ES ~~umožnia poskytnutie~~ umožňujú poskytovanie presných informácií o vyúčtovaní založených na skutočnej spotrebe. Členské štáty zabezpečia, aby mali koncoví odberatelia možnosť jednoduchého prístupu k doplňujúcim informáciám o spotrebe v predchádzajúcich obdobiach, ktoré im umožnia podrobnú vlastnú kontrolu.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)

Doplňujúce informácie o histórii spotreby zahŕňajú:

- a) súhrnné údaje aspoň za tri predchádzajúce roky alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke, ak je kratšie. Údaje zodpovedajú obdobiach, za ktoré boli vystavené pravidelné informácie o vyúčtovaní; ~~☛~~
- b) podrobné údaje o čase používania v ktoromkoľvek dni, týždni, mesiaci a roku. Tieto údaje sú pre koncových odberateľov dostupné cez internet alebo rozhranie meracieho zariadenia za obdobie minimálne 24 predchádzajúcich mesiacov alebo za obdobie od nadobudnutia platnosti zmluvy o dodávke, ak je kratšie.

3. Bez ohľadu na to, či boli inteligentné meracie zariadenia nainštalované, alebo nie, členské štáty:

- a) vyžadujú, aby sa informácie o vyúčtovaní za energiu a o histórii spotreby koncového odberateľa v prípade, že sú dostupné, sprístupnili poskytovateľovi energetických služieb, ktorého určil koncový odberateľ, na jeho žiadosť;
 - b) zabezpečia, aby sa koncovým odberateľom ponúkla možnosť elektronických informácií o vyúčtovaní a elektronických vyúčtovaní a aby koncoví odberatelia na požiadanie dostali jasné a zrozumiteľné vysvetlenie o tom, akým spôsobom bolo ich vyúčtovanie zostavené, a to najmä v prípade, ak vyúčtovania nie sú založené na skutočnej spotrebe;
 - c) zabezpečia, aby sa vo vyúčtovaní uviedli dostatočné informácie, ktoré poskytnú koncovým odberateľom komplexný prehľad o aktuálnych nákladoch na energiu v súlade s prílohou VII;
 - d) môžu stanoviť, aby sa informácie uvádzané na týchto vyúčtovaniach na žiadosť koncového odberateľa nepovažovali za výzvu na úhradu. Členské štáty v takýchto prípadoch zabezpečia, aby dodávatelia zdrojov energie poskytovali pružné úpravy ~~pre samotnú úhradu na účely samotnej úhrady;~~
 - e) požadujú, aby sa informácie a odhady týkajúce sa nákladov na energiu poskytovali odberateľom na požiadanie, a to včas a v ľahko zrozumiteľnom formáte, ktorý im umožní porovnať ponuky na rovnocennom základe.
-

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 8
(prispôbené)

Článok ~~1740 a~~

Informácie o vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody

1. V prípade, že meradlá alebo pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov sú nainštalované, členské štáty zabezpečia, aby informácie o vyúčtovaní a spotrebe boli spoľahlivé, presné a založené na skutočnej spotrebe alebo na odpočte pomerového rozdeľovača vykurovacích nákladov v súlade s bodmi 1 a 2 prílohy ~~VIII~~^{VII} pre všetkých konečných spotrebiteľov, ~~a to pre fyzické a právnické osoby, ktoré nakupujú teplo, chlad alebo teplú úžitkovú vodu na vlastnú konečnú spotrebu, alebo fyzické či právnické osoby, ktoré majú v užívaní samostatnú budovu alebo jednotku bytového domu alebo viacúčelovej budovy zásobovanú teplom, chladom alebo teplou úžitkovou vodou z centrálného zdroja a ktoré nemajú priamy ani individuálny zmluvný vzťah s dodávateľom energie.~~

Ak tak stanoví členský štát, uvedenú povinnosť možno okrem prípadu pomerovo meranej spotreby založenej na pomerových rozdeľovačoch vykurovacích nákladov podľa článku ~~149b~~ splniť systémom pravidelného individuálneho odčítavania meradla koncovým odberateľom alebo konečným spotrebiteľom, ktorý oznamuje hodnoty na meradle. Iba ak koncový odberateľ alebo konečný spotrebiteľ nenahlási hodnotu na meradle za dané zúčtovacie obdobie, je vyúčtovanie založené na odhade spotreby alebo paušálnej sadzbe.

2. Členské štáty:

- a) vyžadujú, aby sa informácie o vyúčtovaní za energiu a o histórii spotreby alebo odpočty pomerového rozdeľovača vykurovacích nákladov konečných spotrebiteľov, ak sú dostupné, na požiadanie konečného spotrebiteľa sprístupnili poskytovateľovi energetických služieb, ktorého určil konečný spotrebiteľ;
- b) zabezpečia, aby bola koncovým odberateľom ponúknutá možnosť elektronických informácií o vyúčtovaní a elektronického vyúčtovania;
- c) zabezpečia, aby všetkým konečným spotrebiteľom boli v súlade s bodom 3 prílohy ~~VIII~~^{VII} spolu s vyúčtovaním poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie; ~~§~~
- d) podporia kybernetickú bezpečnosť a zabezpečia ochranu súkromia a údajov konečných spotrebiteľov v súlade s uplatniteľným právom Únie.

Členské štáty môžu stanoviť, aby sa poskytnutie informácií o vyúčtovaní nepovažovalo na žiadosť koncového odberateľa za výzvu na úhradu. Členské štáty v takýchto prípadoch zabezpečia, aby boli ponúkané flexibilné spôsoby samotnej úhrady.

3. Členské štáty rozhodnú o tom, kto má byť zodpovedný za poskytovanie informácií uvedených v odseku 1 a 2 ~~tým~~ konečným spotrebiteľom bez priameho alebo individuálneho zmluvného vzťahu s dodávateľom energie.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 9

Článok ~~1844~~

↓ 2019/944 článok 70 ods. 3

Náklady na prístup k informáciám o meraní a vyúčtovaní spotreby zemného plynu

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 9

Členské štáty zabezpečia, aby koncoví odberatelia dostávali všetky svoje vyúčtovania a informácie o vyúčtovaní spotreby energie bezplatne a aby koncoví odberatelia mali vhodný a bezplatný prístup k svojim údajom o spotrebe.

Článok ~~194a~~

Náklady na prístup k informáciám o meraní, vyúčtovaní a spotrebe tepla, chladu a teplej úžitkovej vody

1. Členské štáty zabezpečia, aby koneční spotrebitelia dostávali všetky svoje vyúčtovania a informácie o vyúčtovaní spotreby energie bezplatne a aby koneční spotrebitelia mali primeraný a bezplatný prístup k svojim údajom o spotrebe.
2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku sa rozdelenie nákladov na informácie o vyúčtovaní individuálnej spotreby tepla, chladu a teplej úžitkovej vody v bytových domoch a viacúčelových budovách podľa článku ~~149b~~ vykonáva na báze neziskovosti. Náklady spojené so zadaním uvedenej úlohy tretej strane, akou je napríklad poskytovateľ služby alebo miestny dodávateľ energie, pokrývajúce meranie, rozdelenie a vyúčtovanie skutočnej individuálnej spotreby v uvedených budovách, sa môžu preniesť na konečných spotrebiteľov, pokiaľ sú tieto náklady primerané.
3. Členské štáty môžu v záujme zabezpečenia primeraných nákladov na poskytovanie služieb pomerového merania podľa odseku 2 stimulovať hospodársku súťaž v uvedenom odvetví služieb prijatím vhodných opatrení, ako je napríklad odporúčanie alebo iná podpora využívania verejného obstarávania a/alebo využívania interoperabilných zariadení a systémov, ktoré uľahčujú zmenu poskytovateľa služieb.

↓ nový

KAPITOLA IV

INFORMOVANIE SPOTREBITEĽOV A POSILNENIE ICH POSTAVENIA

Článok 20

Základné zmluvné práva týkajúce sa kúrenia, chladenia a teplej úžitkovej vody

1. Členské štáty bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie o ochrane spotrebiteľa, predovšetkým smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ¹¹⁵ a smernica 93/13/EHS¹¹⁶, zabezpečujú, aby sa koncovým odberateľom, a ak sú výslovne uvedení, aj konečným spotrebiteľom, udelili práva stanovené v odsekoch 2 až 8 tohto článku.
2. Koncoví odberatelia majú právo na zmluvu so svojim dodávateľom, v ktorej sa špecifikuje:
 - a) totožnosť a adresa dodávateľa;

¹¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

¹¹⁶ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29).

- b) poskytované služby a ponúkané úrovne kvality služieb;
- c) typy ponúkaných služieb údržby;
- d) prostriedky, ktorými možno získať aktuálne informácie o všetkých uplatniteľných tarifách, poplatkoch za údržbu a balíčkoch produktov alebo služieb;
- e) trvanie zmluvy, podmienky obnovenia a ukončenia zmluvy a služieb vrátane produktov a služieb, ktoré s danými službami tvoria balíček, a údaj o tom, či je povolené bezplatné ukončenie zmluvy;
- f) akékoľvek opatrenia týkajúce sa kompenzácie alebo náhrady, ktoré sa uplatňujú, keď sa nedosahujú zmluvne dohodnuté úrovne kvality služieb vrátane nesprávneho alebo omeškaného vyúčtovania;
- g) metóda iniciovania postupu mimosúdneho urovnania sporu v súlade s článkom 21;
- h) informácie týkajúce sa práv spotrebiteľa vrátane informácií o postupoch vybavovania sťažností a všetkých informácií uvedených v tomto odseku, ktoré sa jasne uvádzajú na vyúčtovaní alebo na webovej stránke podniku.

Podmienky musia byť spravodlivé a musia sa oznámiť vopred. V každom prípade sa tieto informácie musia poskytnúť pre uzavretím alebo potvrdením zmluvy. Ak sa zmluvy uzatvárajú pomocou sprostredkovateľov, informácie týkajúce sa záležitostí stanovených v tomto odseku sa takisto musia poskytnúť pred uzavretím zmluvy.

Koncovým odberateľom a konečným spotrebiteľom sa musí poskytnúť zhrnutie kľúčových zmluvných podmienok zrozumiteľným spôsobom a výstižnými a jednoduchými jazykovými prostriedkami.

3. Koncoví odberatelia sa primeraným spôsobom upovedomujú o akomkoľvek zámere pozmeniť zmluvné podmienky. Dodávatelia svojim koncovým odberateľom transparentným a zrozumiteľným spôsobom priamo oznamujú akékoľvek úpravy cien dodávok, ako aj dôvody a podmienky danej úpravy a jej rozsah, a to vo vhodnom čase najneskôr dva týždne a v prípade odberateľov v domácnostiach najneskôr mesiac pred tým, než úprava začne platiť.

4. Dodávatelia musia koncovým odberateľom ponúknuť veľký výber metód platieb. Takéto metódy platieb nesmú viesť k nenáležitej diskriminácii zákazníkov. Akékoľvek rozdiely v poplatkoch súvisiace s metódami platieb alebo systémami predplatného musia byť objektívne, nediskriminačné a primerané a nesmú presahovať priame náklady príjemcu platieb, ktoré mu vznikajú pri používaní konkrétnej metódy platieb alebo systému predplatného v súlade s článkom 62 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366¹¹⁷.

5. Odberatelia v domácnostiach, ktorí majú prístup k systémom predplatného, nesmú byť v súlade s odsekom 6 znevýhodnení na základe systému predplatného.

6. Dodávatelia koncovým odberateľom a konečným spotrebiteľom ponúkajú spravodlivé a transparentné všeobecné podmienky, ktoré im musia podať zrozumiteľným a jednoznačným jazykom a ktoré nesmú obsahovať nezmluvné prekážky uplatnenia si zákazníckych práv, ako napríklad nadmernú zmluvnú dokumentáciu. Konečným spotrebiteľom sa na ich žiadosť musí poskytnúť prístup k týmto všeobecným podmienkam. Koncoví odberatelia a koneční

¹¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES, Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 35 – 127.

spotrebitelia musia byť chránení pred nečestnými alebo zavádzajúcimi predajnými metódami. Koncovým odberateľom so zdravotným postihnutím sa poskytujú všetky relevantné informácie o ich zmluve s dodávateľom v prístupných formátoch.

7. Koncoví odberatelia a koneční spotrebitelia majú právo na dobrý štandard služby a vybavovania sťažností zo strany svojich dodávateľov. Dodávatelia sťažnosť vybavujú jednoducho, spravodlivo a rýchlo.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

Článok ~~2142~~

~~Program na~~ Informovanie a posilnenie práv spotrebiteľov zvyšovanie povedomia

↓ nový

1. Členské štáty zabezpečujú, aby informácie o dostupných opatreniach na zlepšenie energetickej efektívnosti, individuálnych opatreniach a finančných a právnych rámcoch boli transparentné a šíri sa vo veľkom rozsahu všetkým relevantným účastníkom trhu, ako sú koncoví odberatelia, koneční spotrebitelia, spotrebiteľské organizácie, zástupcovia občianskej spoločnosti, komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, občianske energetické spoločenstvá, miestne a regionálne orgány, energetické agentúry, poskytovatelia sociálnych služieb, stavbári, architekti, inžinieri, environmentálni a energetickí audítori a subjekty inštalujúce prvky budov podľa vymedzenia v článku 2 bode 9 smernice 2010/31/EÚ.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

⇒ nový

~~21~~. Členské štáty prijímajú vhodné opatrenia na podporu a uľahčenie efektívneho využívania energie koncovými odberateľmi ~~malými spotrebiteľmi energie vrátane domácností~~ ⇒ a konečnými spotrebiteľmi ⇐. Tieto opatrenia ~~môžu byť~~ ⇒ sú ⇐ súčasťou národnej stratégie ⇒, ako sú integrované národné energetické a klimatické plány v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999 alebo dlhodobá stratégia obnovy budov vymedzená v smernici 2010/31/EÚ ⇐.

~~2~~. Opatrenia na účely ~~odseku 1~~ ⇒ tohto článku ⇐ zahŕňajú ~~jeden alebo viaceré z prvkov uvedených v písmene a) alebo b)~~:

~~a)~~ škálu nástrojov a politik na podporu zmeny správania, ~~ktoré môžu zahŕňať~~ ako sú :

- i) daňové stimuly;
- ii) prístup k financiám, ⇒ poukazom, ⇐ grantom alebo dotáciám;
- iii) poskytovanie informácií ⇒ ľuďom so zdravotným postihnutím v prístupnej forme ⇐;
- iv) vzorové projekty;
- v) činnosti na pracovisku;

↓ nový

vi) činnosti odbornej prípravy;

vii) digitálne nástroje.

↓ 2012/27/EÚ

⇒ nový

⇒ Na účely tohto článku tieto opatrenia zahŕňajú okrem iných aj tieto ⇒ spôsoby a prostriedky na zapojenie ~~spotrebiteľov a spotrebiteľských organizácií počas možného zavádzania inteligentných meracích zariadení pomocou~~ ⇒ účastníkov trhu, ako sú uvedení v odseku 1 ⇐:

↓ nový

i) vytvorenie jednotného kontaktného miesta alebo podobných mechanizmov na poskytovanie technického, administratívneho a finančného poradenstva a pomoci v otázkach energetickej efektívnosti vrátane energetickej obnovy budov a zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov v budovách pre koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov, predovšetkým odberateľov v domácnostiach a iných malých odberateľov.

↓ 2012/27/EÚ

⇒ nový

ii) komunikácia o:

~~ii)~~ nákladovo efektívnych a jednoduchých zmenách vo využívaní energie;

~~iii)~~ ⇒ šírení ⇐ informácií o opatreniach energetickej efektívnosti ⇒ a nástrojoch financovania ⇐;

↓ nový

iv) zabezpečení jednotných kontaktných miest, ktoré majú koncovým odberateľom a konečným spotrebiteľom poskytovať všetky potrebné informácie o ich právach, uplatniteľnom práve a mechanizmoch urovnávania sporov, ktoré majú v prípade sporu k dispozícii. Takéto jednotné kontaktné miesta môžu byť súčasťou všeobecných informačných miest pre spotrebiteľov.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

⇒ nový

~~32.~~ Členské štáty vytvoria vhodné podmienky pre ~~subjekty na~~ ☒ účastníkov ☒ trhu, aby mohli ~~spotrebiteľom energie~~ ☒ koncovým odberateľom ☒ poskytovať primerané a ciele informácie a poradenstvo o energetickej efektívnosti ⇒ , a to aj zraniteľným odberateľom, ľuďom postihnutým energetickou chudobou a prípadne ľuďom žijúcim v sociálnych bytoch ⇐.

↓ nový

4. Členské štáty zabezpečujú, aby koncoví odberatelia, koneční spotrebitelia, zraniteľní odoberatelia, ľudia postihnutí energetickou chudobou a prípadne ľudia žijúci v sociálnych bytoch mali prístup k jednoduchým, spravodlivým, nezávislým, účinným a efektívnym mechanizmom na mimosúdne urovnávanie sporov týkajúcich sa práv a povinností stanovených podľa tejto smernice, a to prostredníctvom nezávislého mechanizmu, ako je ombudsman pre otázky energetiky alebo orgán spotrebiteľov, alebo prostredníctvom regulačného orgánu. Ak je koncový odberateľ spotrebiteľom, ako sa vymedzuje v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ¹¹⁸, takéto mechanizmy mimosúdneho urovnávania sporov musia spĺňať požiadavky predmetnej smernice.

Členské štáty v prípade potreby zabezpečujú, aby subjekty alternatívneho urovnávania sporov spolupracovali v snahe poskytnúť jednoduché, spravodlivé, nezávislé, účinné a efektívne mechanizmy mimosúdneho urovnávania sporov v prípade sporov súvisiacich s produktmi alebo službami viazanými na akékoľvek produkty alebo služby, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, alebo tvoriace s nimi jeden balíček.

Účasť podnikov na mechanizmoch mimosúdneho urovnávania sporov pre odberateľov v domácnosti je povinná, pričom výnimkou je prípad, keď členský štát Komisii preukáže, že iné mechanizmy sú účinné rovnocenným spôsobom.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

Článok 19

~~Ďalšie opatrenia na podporu energetickej efektívnosti~~

~~51.~~ Členské štáty bez toho, aby boli dotknuté ich základné zásady práva členských štátov týkajúce sa vlastníctva a prenájmu, ~~vyhodnotia a v prípade potreby~~ prijímú primerané ⇒ potrebné ⇐ opatrenia na odstránenie regulačných a neregulačných prekážok energetickej efektívnosti, a to najmä pokiaľ ide o:

~~A) rozdelenie stimulov~~ ☒ rozdielnosť motivácie ☒ ~~medzi vlastníka~~ ☒ vlastníkov ☒ a ~~nájomcu~~ ☒ nájomníkov ☒ ~~budovy~~ alebo ~~medzi~~ vlastníkov ☒ budov alebo jednotiek budov ☒ s cieľom zabezpečiť, aby tieto subjekty neboli odrádzané od uskutočňovania investícií na zlepšenie efektívnosti, ktoré by inak uskutočnili, z dôvodu, že nebudú môcť individuálne získať všetky prínosy, alebo tým, že neexistujú pravidlá na rozdelenie nákladov a prínosov medzi tieto subjekty, ~~a to vrátane vnútroštátnych pravidiel a opatrení, ktorými sa upravujú rozhodovacie postupy, ak má budova viacerých vlastníkov;~~

~~Takéto~~ Oopatrenia na odstránenie ☒ takýchto ☒ prekážok môžu zahŕňať poskytovanie stimulov, zrušenie alebo zmenu ~~a doplnenie~~ právnych alebo regulačných ustanovení alebo prijatie usmernení a výkladových oznámení, alebo zjednodušenie administratívnych postupov ⇒ vrátane vnútroštátnych pravidiel a opatrení regulujúcich rozhodovacie procesy v

¹¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (smernica o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov) (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 63).

nehnutelnostiach s viacerými vlastníkmi ⇐. Opatrenia môžu byť kombinované s poskytovaním vzdelávania, odbornej prípravy a konkrétnych informácií a technickej pomoci v oblasti energetickej efektívnosti ⇐ účastníkom trhu, ako sú uvedení v odseku 1 ⇐.

~~2. Vyhodnotenie prekážok a opatrení uvedených v odseku 1 sa Komisii oznámi v prvom národnom akčnom pláne energetickej efektívnosti uvedenom v článku 24 ods. 2. Komisia v tejto súvislosti podporí výmenu najlepších vnútroštátnych postupov.~~

↓ nový

Členské štáty prijímajú primerané opatrenia na podporu viacstranného dialógu s účasťou relevantných verejných a sociálnych partnerov, ako sú organizácie vlastníkov a nájomníkov, spotrebiteľské organizácie, komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov, občianske energetické spoločenstvá, miestne a regionálne orgány, relevantné verejné orgány, a ich zámerom je vypracovať návrhy spoločne akceptovaných opatrení, stimulov a usmernení týkajúcich sa rozdielnej motivácie vlastníkov a nájomníkov alebo vlastníkov budov alebo jednotiek budov.

Každý členský štát nahlasuje takéto prekážky a vykonané opatrenia vo svojej dlhodobej stratégii obnovy budov podľa článku 2a smernice 2010/31/EÚ a nariadenia (EÚ) 2018/1999.

↓ 2012/27/EÚ
⇐ nový

~~65. Komisia nabáda na to, aby sa vymieňali a vo veľkej miere šírili informácie o najlepších ⇐ osvedčených ⇐ postupoch v oblasti energetickej efektívnosti ⇐ a metodiky na zmierňovanie rozdielnosti motivácie ⇐ v členských štátoch.~~

↓ nový

Článok 22

Posilnenie postavenia a ochrana zraniteľných odberateľov a zmierňovanie energetickej chudoby

1. Členské štáty prijímajú primerané opatrenia na posilnenie postavenia a ochranu ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch.

Členské štáty pri vymedzení pojmu zraniteľný odberateľ podľa článku 28 ods. 1 a článku 29 smernice (EÚ) 2019/944 a článku 3 ods. 3 smernice 2009/73/ES zohľadnia konečných spotrebiteľov.

2. Členské štáty so zámerom zmierniť energetickú chudobu vykonávajú opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti a súvisiacej ochrany spotrebiteľa alebo informačné opatrenia, predovšetkým opatrenia stanovené v článku 21 a článku 8 ods. 3, prioritne u ľudí postihnutých energetickou chudobou, zraniteľných odberateľov a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch.

3. Členské štáty na podporu zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch:

a) vykonávajú opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti so zámerom zmierniť distribučné účinky z iných politík a opatrení, ako sú daňové opatrenia vykonávané

podľa článku 10 tejto smernice, alebo z obchodovania s emisiami v odvetví budov a dopravy podľa smernice o ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)];

- b) čo najlepším spôsobom využívajú verejné financovanie dostupné na vnútroštátnej a únijnej úrovni vrátane prípadných finančných príspevkov členských štátov prijatých zo Sociálno-klimatického fondu [články 9 a 14 nariadenia o Sociálno-klimatickom fonde, COM(2021) 568 final] a príjmov z aukcií kvót v rámci obchodovania s emisnými kvótami podľa EU ETS [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] na investície do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti ako prioritných opatrení;
- c) prípadne realizujú skoré investície do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti orientované do budúcnosti pred tým, než sa prejavia distribučné účinky z iných politík a opatrení;
- d) podporujú technickú pomoc a zavádzanie podporných možností financovania a finančných nástrojov, ako sú schémy financovania prostredníctvom účtov za energiu, miestne rezervy na úverové straty, záručné fondy, fondy zamerané na hĺbkovú obnovu a obnovu s minimálnymi energetickými ziskami;
- e) podporujú technickú pomoc pre sociálnych aktérov na podporu aktívnej účasti zraniteľných spotrebiteľov na trhu s energiou a pozitívne zmeny v ich spôsobe spotreby energie;
- f) zabezpečujú prístup k financiám, grantom alebo dotáciám viazaným na minimálne energetické zisky.

4. Členské štáty zriadia sieť odborníkov z rôznych odvetví, ako je zdravotníctvo, stavebníctvo a sociálne odvetvia, ktorej úlohou bude vypracovať stratégie na podporu miestnych a národných aktérov s rozhodovacími právomocami pri vykonávaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti zameraných na zmiernenie energetickej chudoby, opatrení na vytvorenie robustných dlhodobých riešení na zmiernenie energetickej chudoby a na vyvinutie primeraných nástrojov technickej pomoci a nástrojov financovania. Členské štáty sa usilujú zabezpečiť, aby v zložení siete odborníkov bolo zaručené vyvážené zastúpenie mužov a žien a aby odrážala názory ľudí v celej ich rozmanitosti.

Členské štáty môžu tejto sieti odborníkov zveriť tieto úlohy:

- a) stanoviť vnútroštátne vymedzenie pojmov energetická chudoba a energeticky chudobný a s nimi súvisiace ukazovatele a kritériá, ako aj pojmov zraniteľný odberateľ vrátane konečného spotrebiteľa;
- b) vypracovať alebo zlepšiť relevantné ukazovatele a dátové súbory týkajúce sa otázok energetickej chudoby, ktoré by sa mali používať a nahlasovať;
- c) zaviesť metódy a opatrenia, ktorými sa zaručí cenová dostupnosť, podpora neutrality nákladov na bývanie alebo spôsoby, ktorými sa zaručí, že z verejných finančných prostriedkov investovaných do opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti bude plynúť prospech tak vlastníkom, ako aj nájomníkom budov a jednotiek budov, predovšetkým vzhľadom na zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch;
- d) posúdiť a v prípade potreby navrhnúť opatrenia na zabránenie situáciám, keď sú konkrétne skupiny viac postihnuté alebo vystavené väčšiemu riziku postihnutia energetickou chudobou alebo náchyľnejšie podliehať nepriaznivým vplyvom energetickej chudoby, ako sú ženy, ľudia so zdravotným postihnutím, staršie osoby, deti a ľudia s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom, alebo opatrenia na nápravu takýchto situácií.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

~~3. Komisia preskúma vplyv svojich opatrení zameraných na podporu rozvoja platforiem, ktoré zahŕňajú okrem iného subjekty európskeho sociálneho dialógu, posilňovaním programov odbornej prípravy na účely energetickej efektívnosti, a v prípade potreby predloží ďalšie opatrenia. Komisia podporuje európskych sociálnych partnerov v ich diskusiách o energetickej efektívnosti.~~

KAPITOLA VIII

EFEKTÍVNOSŤ DODÁVKY ENERGIE

Článok ~~23~~4

~~Podpora efektívnosti vo~~ ☒ Posudzovanie a plánovanie ☒ vykurovania a chladenia

↓ nový

1. Každý členský štát ako súčasť svojho integrovaného národného energetického a klimatického plánu, svojho následného integrovaného národného energetického a klimatického plánu a zodpovedajúcich správ o pokroku oznámených podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 Komisii postúpi komplexné posúdenie vykurovania a chladenia. Dané komplexné posúdenie musí obsahovať informácie stanovené v prílohe IX, ako aj sprievodný dokument o posúdení vykonanom podľa článku 15 ods. 7 smernice (EÚ) 2018/2001.

2. Členské štáty zabezpečujú, aby verejnosť mala príležitosť podieľať sa na vypracovaní plánov vykurovania a chladenia, komplexného posúdenia, ako aj politik a opatrení.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

~~1. Členské štáty do 31. decembra 2015 vykonajú a oznámia Komisii komplexné posúdenie potenciálu na využitie vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a centralizovaného zásobovania teplom a chladom obsahujúce informácie uvedené v prílohe VIII. Ak už vykonali rovnocenné posúdenie, oznámia to Komisii.~~

~~V komplexnom posúdení sa v plnej miere zohľadňuje analýza národného potenciálu pre vysokoúčinnnú kombinovanú výrobu uskutočnená podľa smernice 2004/8/ES.~~

~~Posúdenie sa na žiadosť Komisie aktualizuje a oznamuje sa Komisii každých päť rokov. Komisia podá každú takúto žiadosť aspoň jeden rok pred príslušným termínom.~~

~~2. Členské štáty prijímajú politiky, ktoré podporia, aby sa na miestnej a regionálnej úrovni náležite zohľadnil potenciál využívania účinných systémov vykurovania a chladenia, a to najmä tých, ktoré využívajú vysokoúčinnnú kombinovanú výrobu. Zohľadní sa potenciál pre rozvoj miestnych a regionálnych trhov s teplom.~~

3. Členské štáty na účely posúdenia uvedeného v odseku 1 vykonajú na základe klimatických podmienok, ekonomickej realizovateľnosti a technickej vhodnosti analýzu nákladov a prínosov vzťahujúcu sa na ich územie v súlade s časťou 1 prílohy IX. Prostredníctvom analýzy nákladov a prínosov možno určiť najlepšie riešenia z hľadiska efektívnosti využívania zdrojov a nákladov na uspokojenie potrieb na vykurovanie a chladenie. Uvedená analýza nákladov a prínosov môže byť súčasťou environmentálneho posudzovania podľa

smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES ~~z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie~~¹¹⁹.

↓ nový

Členské štáty určia príslušné orgány zodpovedné za vykonanie analýzy nákladov a prínosov, poskytnú podrobné metodiky a predpoklady v súlade s prílohou X a stanovlia a uverejnia postupy vykonávania ekonomickej analýzy.

↓ 2012/27/EÚ

4. V prípade, že sa posúdením uvedeným v odseku 1 a analýzou uvedenou v odseku 3 identifikuje potenciál uplatňovania vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a/alebo účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom, ktorých prínosy prevyšujú náklady, členské štáty prijímú primerané opatrenia na rozvoj účinnej infraštruktúry centralizovaného zásobovania teplom a chladom a/alebo na zohľadnenie rozvoja vysokoúčinnnej kombinovanej výroby a využívania vykurovania a chladenia z odpadového tepla a obnoviteľných zdrojov energie v súlade s ~~odsekom~~ ~~odsekom 1~~ ~~5~~ a článkom 24 ods. 4 a ~~6~~ ~~7~~.

Ak sa posúdením uvedeným v odseku 1 a analýzou uvedenou v odseku 3 neidentifikuje potenciál, ktorého prínosy prevyšujú náklady vrátane administratívnych nákladov na vykonanie analýzy nákladov a prínosov uvedenej v článku 24 ods. 4 ~~odseku 5~~, dotknutý členský štát môže zariadenia vyňať z požiadaviek ustanovených v uvedenom odseku.

↓ nový

5. Členské štáty prijímú politiky a opatrenia, ktoré zaručia, že sa zrealizuje potenciál identifikovaný pri komplexnom posúdení vykonanom podľa odseku 1. Tieto politiky a opatrenia zahŕňajú aspoň prvky stanovené v prílohe IX. Každý členský štát oznamuje uvedené politiky a opatrenia ako súčasť aktualizácií svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov, svojho následného integrovaného národného energetického a klimatického plánu a zodpovedajúcich správ o pokroku oznamovaných v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999.

6. Členské štáty podnecujú regionálne a miestne orgány, aby vypracovali miestne plány vykurovania a chladenia aspoň v obciach s celkovým počtom obyvateľov vyšším ako 50 000. Dané plány by mali minimálne:

- a) vychádzať z informácií a údajov poskytnutých v komplexnom posúdení vykonanom podľa odseku 1 a obsahovať odhad a mapovanie potenciálu na zvýšenie energetickej efektívnosti, a to aj prostredníctvom využívania odpadového tepla, a potenciálu energie z obnoviteľných zdrojov vo vykurovaní a chladení v predmetnej oblasti;
 - b) zahŕňať stratégiu využitia identifikovaného potenciálu podľa odseku 6 písm. a);
 - c) byť zostavené za účasti všetkých relevantných regionálnych a miestnych zainteresovaných strán a zabezpečovať účasť širokej verejnosti;
-

¹¹⁹ Smernica 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197, 21.7.2001, s. 30).

- d) zohľadňovať spoločné potreby miestnych komunít a viacerých miestnych alebo regionálnych územných jednotiek alebo regiónov;
- e) zahŕňať monitorovanie pokroku pri vykonávaní určených politík a opatrení.

Členské štáty zabezpečujú, aby verejnosť mala príležitosť podieľať sa na vypracovaní plánov vykurovania a chladenia, komplexného posúdenia, ako aj politík a opatrení.

Na tento účel členské štáty zostavia odporúčania na podporu regionálnych a miestnych orgánov pri vykonávaní politík a opatrení zameraných na energeticky efektívne vykurovanie a chladenie založené na energii z obnoviteľných zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni s využitím identifikovaného potenciálu. Členské štáty podporujú regionálne a miestne orgány v čo najväčšej možnej miere a akýmkoľvek prostriedkami vrátane schém finančnej a technickej podpory.

Článok 24

Dodávky vykurovania a chladenia

1. S cieľom zvýšiť efektívnosť pri používaní primárnej energie a podiel energie z obnoviteľných zdrojov v dodávkach vykurovania a chladenia je systém účinného centralizovaného zásobovania teplom a chladom systémom, ktorý spĺňa tieto kritériá:

- a) do 31. decembra 2025 systém, ktorý využíva aspoň 50 % energie z obnoviteľných zdrojov, 50 % odpadového tepla, 75 % tepla z kombinovanej výroby alebo 50 % kombinácie energie a tepla z týchto zdrojov;
- b) od 1. januára 2026 systém, ktorý využíva aspoň 50 % energie z obnoviteľných zdrojov, 50 % odpadového tepla, 80 % tepla z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby alebo aspoň kombináciu takejto tepelnej energie vstupujúcej do siete, pričom podiel energie z obnoviteľných zdrojov predstavuje aspoň 5 % a celkový podiel energie z obnoviteľných zdrojov, odpadového tepla a tepla z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby predstavuje aspoň 50 %;
- c) od 1. januára 2035 systém, ktorý využíva aspoň 50 % energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla, pričom podiel energie z obnoviteľných zdrojov predstavuje aspoň 20 %;
- d) od 1. januára 2045 systém, ktorý využíva aspoň 75 % energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla, pričom podiel energie z obnoviteľných zdrojov predstavuje aspoň 40 %;
- e) od 1. januára 2050 systém, ktorý využíva len energiu z obnoviteľných zdrojov a odpadové teplo, pričom podiel energie z obnoviteľných zdrojov predstavuje aspoň 60 %.

2. Členské štáty zaručia, aby systém centralizovaného zásobovania teplom a chladom, ktorý sa buduje alebo významne obnovuje, spĺňal kritériá stanovené v odseku 1 uplatniteľné v čase, keď začína svoju prevádzku alebo v nej po obnove pokračuje. Navyše členské štáty zabezpečujú, aby pri budovaní alebo významnej obnove systému centralizovaného zásobovania teplom a chladom nedošlo k zvýšeniu miery používania fosílnych palív iných než zemný plyn v existujúcich zdrojoch tepla v porovnaní s ročnou spotrebou, ktorá sa stanoví ako priemer za predchádzajúce tri kalendárne roky úplnej prevádzky pred obnovou, ako aj aby žiadne nové zdroje tepla v danom systéme nevyužívali iné fosílna palivá než zemný plyn.

3. Členské štáty zaručia, aby od 1 januára 2025 a potom každých päť rokov prevádzkovatelia všetkých existujúcich systémov centralizovaného zásobovania teplom a chladom, ktoré majú celkový energetický výstup vyše 5 MW a ktoré nespĺňajú kritériá stanovené v odseku 1 písm. b) až e), vypracovali plán efektívnosti primárnej energie a energie z obnoviteľných zdrojov. Daný plán musí obsahovať opatrenia na splnenie kritérií stanovených v odseku 1 písm. b) až e) a musí ho schváliť príslušný orgán.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

45. Členské štáty ⇒ s cieľom zabezpečiť ekonomickú realizovateľnosť zvyšovania energetickej efektívnosti dodávok vykurovania a chladenia ⇐ zabezpečia, aby sa vykonala analýza nákladov a prínosov ⇒ na úrovni jednotlivých zariadení ⇐ v súlade s časťou 2 prílohou XIX v prípade, ak po 5. júni 2014 ⇒ sú novo plánované alebo významne obnovené tieto zariadenia ⇐:

- a) ~~sa plánuje nové~~ tepelné zariadenie na výrobu elektriny s celkovým ⇒ priemerným ročným ⇐ ~~tepelným príkonom~~ ⇒ energetickým vstupom ⇐ vyšším ako ~~20~~ ⇒ 5 ⇐ MW s cieľom posúdiť náklady a prínosy spojené so zabezpečením prevádzky tohto zariadenia ako zariadenia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby;
- b) ~~sa vykonáva významná rekonštrukcia existujúceho tepelného zariadenia na výrobu elektriny s celkovým tepelným príkonom vyšším ako 20 MW s cieľom posúdiť náklady a prínosy spojené so zmenou tohto zariadenia na zariadenie vysokoúčinnnej kombinovanej výroby;~~
- e) ~~priemyselné zariadenie s celkovým tepelným príkonom vyšším ako 20 MW, ktoré vyrába odpadové teplo s využiteľnou teplotou, je naplánované alebo je významne rekonštruované, s cieľom posúdiť náklady a prínosy spojené s využitím odpadového tepla na uspokojenie ekonomicky zdôvodneného dopytu, a to aj prostredníctvom kombinovanej výroby, ako aj s cieľom posúdiť náklady a prínosy spojené s pripojením uvedeného zariadenia do siete centralizovaného zásobovania teplom a chladom;~~
- d) ~~je naplánovaná nová sieť centralizovaného zásobovania teplom a chladom alebo nové zariadenie na výrobu tepla s celkovým tepelným príkonom vyšším ako 20 MW v rámci existujúcej siete centralizovaného zásobovania teplom alebo chladom alebo sa má takéto existujúce zariadenie významne rekonštruovať s cieľom posúdiť náklady a prínosy spojené s využívaním odpadového tepla z neďalekých priemyselných zariadení.~~

↓ nový

- b) priemyselné zariadenie s priemerným celkovým ročným energetickým vstupom vyše 5 MW s cieľom posúdiť využívanie odpadového tepla v predmetnej lokalite a mimo nej;
- c) servisné zariadenie s priemerným celkovým ročným energetickým vstupom vyše 5 MW, ako sú zariadenia na úpravu odpadovej vody a zariadenia LNG, s cieľom posúdiť využívanie odpadového tepla v predmetnej lokalite a mimo nej;
- d) dátové centrum s celkovým menovitým energetickým vstupom vyše 1 MW s cieľom posúdiť náklady a prínosy používania odpadového tepla na uspokojenie ekonomicky zdôvodneného dopytu, ako aj napojenia daného zariadenia k sieti centralizovaného

zásobovania teplom alebo systému centralizovaného zásobovania chladom na základe obnoviteľných zdrojov energie. V analýze sa zväžia riešenia systémov zásobovania chladom, ktoré umožňujú odvádzanie alebo zachytávanie odpadového tepla pri využiteľnej teplote s minimálnymi podpornými energetickými vstupmi.

Na účely posúdenia odpadového tepla v danej lokalite na účely písmen b) až d) možno namiesto analýzy nákladov a prínosov stanovenej v tomto odseku vykonať energetické audity v súlade s prílohou VI.

↓ 2012/27/EÚ
⇒ nový

Inštalácia vybavenia na zachytávanie oxidu uhličitého produkovaného spaľovacím zariadením s cieľom geologicky ho uložiť v súlade so smernicou 2009/31/ES sa nepovažuje za rekonštrukciu na účely písmen ~~b), c) a d)~~ ⇒ b) a c) ⇐ tohto odseku.

Členské štáty ~~môžu požadovať~~ ⇒ požadujú ⇐, aby sa analýza nákladov a prínosov ~~uvedená v písmenách c) a d)~~ vykonala v spolupráci so spoločnosťami zodpovednými za prevádzku ~~sietí centralizovaného zásobovania teplom a chladom~~ ⇒ daného zariadenia ⇐.

~~56.~~ Členské štáty môžu z uplatňovania odseku ~~45~~ vyňať:

a) tie špičkové a záložné zariadenia na výrobu elektriny, pri ktorých sa plánuje prevádzka pod 1500 hodín ročne ako klzavý priemer za obdobie piatich rokov, pričom sa bude vychádzať z postupu overovania stanoveného členským štátom, ktorý zabezpečí splnenie tohto kritéria na udelenie výnimky;

~~b) jadrové zariadenia;~~

~~be)~~ zariadenia, ktoré je potrebné umiestniť blízko geologického úložiska schváleného podľa smernice 2009/31/ES;

↓ nový

c) dátové centrá, ktorých odpadové teplo sa využije v sieti centralizovaného zásobovania teplom alebo priamo na vykurovanie priestorov, ohrev teplej úžitkovej vody alebo na iné použitia v budove alebo skupine budov, kde sa nachádza.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

Členské štáty môžu ~~tiež~~ stanoviť aj hraničné hodnoty pre vyňatie jednotlivých zariadení z uplatňovania ustanovení odseku ~~4~~ ~~5~~ písm. c) a d) vyjadrené množstvom dostupného využiteľného odpadového tepla, dopytom po teplote alebo vzdialenosťou medzi priemyselnými zariadeniami a sieťami centralizovaného zásobovania teplom.

Členské štáty ~~do 31. decembra 2013~~ oznámia výnimky prijaté podľa tohto odseku ~~a následne aj všetky ich zmeny~~ Komisii.

~~67.~~ Členské štáty prijímajú kritériá udeľovania povolení uvedené v článku ~~87~~ smernice (EÚ) 2019/944 ~~2009/72/ES~~ alebo rovnocenné povoloňacie kritériá, aby:

a) zohľadnili výsledky komplexného posúdenia uvedeného v ~~odseku 1~~ článku 23 ods. 1;

b) zabezpečili splnenie požiadaviek odseku ~~4~~ ~~5~~ a

c) zohľadnili výsledky analýzy nákladov a prínosov uvedenej v odseku ~~45~~.

~~78~~. Členské štáty môžu vyňať jednotlivé zariadenia z povinnosti vyplývajúcej z kritérií udeľovania povolení a povolovacích kritérií uvedených v odseku ~~67~~ zrealizovať možnosti, ktorých prínosy preyšujú náklady, ak na to existujú naliehavé právne dôvody, dôvody týkajúce sa vlastníctva alebo finančné dôvody. Dotknuté členské štáty v takomto prípade predložia Komisii oznámenie, v ktorom zdôvodnia svoje rozhodnutie, a to najneskôr do troch mesiacov od jeho prijatia. ⇒ Komisia môže vydať k danému oznámeniu stanovisko do troch mesiacov od jeho doručenia. ⇐

~~89~~. Odseky ~~45~~, ~~56~~, ~~67~~ a ~~78~~ tohto článku sa uplatňujú na zariadenia, na ktoré sa vzťahuje smernica 2010/75/EÚ, bez toho, aby boli dotknuté požiadavky ~~tejto~~ ☒ uvedenej ☒ smernice.

↓ nový

9. Členské štáty zbierajú informácie o analýze nákladov a prínosov vykonanej v súlade s odsekom 4 písm. a), b), c) a d) tohto článku. Predmetné informácie by mali obsahovať aspoň údaje o dostupných množstvách tepla a parametroch tepla, počte plánovaných prevádzkových hodín ročne a zemepisnom umiestnení daných lokalít. Údaje sa uverejnia s náležitým ohľadom na ich možnú citlivosť.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

10. Na základe harmonizovaných referenčných hodnôt účinnosti uvedených v písmene f) prílohy ~~III~~ ~~H~~ členské štáty zabezpečia, aby pôvod elektriny ~~vyrobenej~~ ~~pochádzajúcej~~ z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby mohol byť zaručený podľa objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií stanovených každým členským štátom. Členské štáty zabezpečia, aby táto záruka pôvodu bola v súlade s požiadavkami a obsahovala aspoň informácie uvedené v prílohe ~~XIX~~. Členské štáty vzájomne uznávajú svoje záruky pôvodu, a to výlučne ako dôkaz o informáciách uvedených v tomto odseku. Každé odmietnutie uznať záruku pôvodu ako takýto dôkaz, najmä z dôvodov súvisiacich s predchádzaním podvodom, musí byť založené na objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritériách. Členské štáty oznámia takéto odmietnutie a jeho zdôvodnenie Komisii. V prípade odmietnutia uznať záruku pôvodu môže Komisia prijať rozhodnutie, ktorým si od odmietajúcej strany vynúti, aby záruku uznala, najmä s ohľadom na objektívne, transparentné a nediskriminačné kritériá, na ktorých je takéto uznanie založené.

Komisia je splnomocnená preskúmať prostredníctvom delegovaných aktov v súlade s článkom ~~3123~~ tejto smernice harmonizované referenčné hodnoty účinnosti stanovené ~~vo~~ ~~vykonávacom~~ ~~rozhodnutí~~ ~~Komisie~~ ~~2011/877/EÚ~~¹²⁰ v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2015/2402¹²¹ na základe smernice 2004/8/ES do 31. decembra 2014.

¹²⁰ ~~Ú. v. EÚ L 343, 23.12.2011, s. 91.~~

¹²¹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2402 z 12. októbra 2015, ktorým sa preskúmavajú harmonizované referenčné hodnoty účinnosti samostatnej výroby elektriny a tepla pri uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie 2011/877/EÚ (Ú. v. EÚ L 333, 19.12.2015, s. 54).

11. Členské štáty zabezpečia, aby každá dostupná podpora pre kombinovanú výrobu bola podmienená výrobou elektriny pochádzajúcej z vysokoúčinnej kombinovanej výroby a efektívnym využívaním odpadového tepla na dosiahnutie úspory primárnej energie. Pomoc z verejných prostriedkov na kombinovanú výrobu, výrobu tepla pre centralizované zásobovanie teplom a siete centralizovaného zásobovania teplom podlieha v príslušných prípadoch pravidlám štátnej pomoci.

Článok ~~25~~15

Premena, prenos a distribúcia energie

1. ~~Členské štáty zabezpečia, aby~~ ~~Národné energetické regulačné orgány~~ ~~venovali náležitú pozornosť~~ ⇒ uplatňujú zásadu prvoradosti ⇐ energetickej efektívnosti ⇒ v súlade s článkom 3 tejto smernice ⇐ pri plnení regulačných úloh uvedených v smerniciach (EÚ) ~~2019/944~~~~2009/72/ES~~ a 2009/73/ES, pokiaľ ide o ich rozhodovanie o prevádzke plynárenskej a elektrizačnej infraštruktúry ⇒ vrátane ich rozhodnutí o sieťových tarifách ⇐.

~~Členské štáty musia predovšetkým zabezpečiť, aby národné energetické regulačné orgány prostredníctvom vypracovania sieťových tarif a predpisov v rámci smernice 2009/72/ES a zohľadňujúc náklady a prínosy každého opatrenia poskytovali stimuly pre prevádzkovateľov sústav na sprístupnenie systémových služieb užívateľom siete, ktoré im umožnia vykonávať opatrenia na zvyšovanie energetickej efektívnosti v súvislosti s pokračujúcim zavádzaním inteligentných sústav.~~

~~Takéto systémové služby, ktoré nepriaznivo neovplyvňujú bezpečnosť sústavy, môže určiť prevádzkovateľ sústavy.~~

⇓ nový

2. Členské štáty zabezpečujú, aby prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav plynu a elektriny uplatňovali zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti v súlade s článkom 3 tejto smernice pri plánovaní svojej siete, jej vývoji a investičných rozhodnutiach. Členské štáty pri zohľadnení bezpečnosti dodávok energie a integrácie trhov zabezpečujú, aby prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav neinvestovali do uviaznutých aktív v snahe prispieť k zmierneniu zmeny klímy. Národné regulačné orgány poskytujú metodiky a usmernenie k posudzovaniu alternatív v analýze nákladov a prínosov so zohľadnením širších prínosov a pri schvaľovaní, overovaní alebo monitorovaní projektov, ktoré predkladajú prevádzkovatelia prenosovej sústavy a prevádzkovatelia distribučnej sústavy, by mali overovať, či títo prevádzkovatelia dodržiavajú zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti.

3. Členské štáty zabezpečujú, aby prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav mapovali straty v sústave a prijímali nákladovo efektívne opatrenia na znižovanie týchto strát. Prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav nahlasujú dané opatrenia, ako aj očakávané úspory energie dosiahnuté prostredníctvom zníženia strát v sústave národným energetickým regulačným orgánom. Národné energetické regulačné orgány obmedzujú možnosť prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav nahrádzať odvrátiteľné straty v sústave z tarif, ktoré platia spotrebiteľia. Členské štáty zabezpečujú, aby prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav posudzovali opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti s ohľadom na existujúce systémy prenosu a distribúcie plynu alebo elektriny a zlepšovali energetickú efektívnosť v dizajne a prevádzke infraštruktúry. Členské štáty podnecujú prevádzkovateľov prenosových a distribučných sústav, aby vyvíjali inovačné

riešenia na zlepšenie energetickej efektívnosti existujúcich systémov prostredníctvom regulácie založenej na stimuloch.

4. Národné energetické regulačné orgány do ročnej správy zostavenej podľa článku 59 ods. 1 písm. i) smernice (EÚ) 2019/944 a podľa článku 41 smernice (EÚ) 2009/73/ES zahrnú osobitnú časť o pokroku dosiahnutom pri zlepšovaní energetickej efektívnosti vzhľadom na prevádzku plynárenskej a elektrizačnej infraštruktúry. V daných správach uvádzajú posúdenie strát v sústave pri prevádzke plynárenskej a elektrizačnej infraštruktúry, opatrenia, ktoré vykonali prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav, a v prípade potreby odporúčania na zlepšenie energetickej efektívnosti.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

5. Pokiaľ ide o elektrinu, členské štáty zabezpečia, aby regulácia siete a sieťové tarify spĺňali kritériá uvedené v prílohe ~~XII~~ s prihliadnutím na usmernenia a kódexy vypracované v súlade s nariadením (EÚ) 2019/943(ES) ~~č. 714/2009~~.

~~2. Členské štáty do 30. júna 2015 zabezpečia, aby sa:~~

- ~~a) vykonalo posúdenie potenciálu energetickej efektívnosti ich plynárenskej a elektrizačnej infraštruktúry, najmä pokiaľ ide o prenos, distribúciu, riadenie zaťaženia a interoperabilitu, ako aj pripojenie k zariadeniam na výrobu energie, vrátane možností prístupu pre zariadenia na výrobu energie veľmi malých výkonov;~~
- ~~b) stanovili konkrétne opatrenia a investície na zavedenie nákladovo efektívnych zlepšení energetickej efektívnosti v sieťovej infraštruktúre s harmonogramom ich zavádzania.~~

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 11

~~2a. Komisia po porade s príslušnými zainteresovanými stranami vypracuje do 31. decembra 2020 spoločnú metodiku s cieľom nabádať prevádzkovateľov sietí, aby znižovali straty, realizovali programy investícií do nákladovo efektívnej a energetickej efektívnej infraštruktúry a niesli náležitú zodpovednosť za energetickú efektívnosť a flexibilitu sústavy.~~

↓ 2012/27/EÚ
⇒ nový

~~63. Členské štáty môžu povoliť zložky systémov a tarifné štruktúry so sociálnym zameraním pre sieťové prenosy a distribúciu energie za predpokladu, že akékoľvek rušivé účinky na prenosové a distribučné sústavy sa udržiavajú na potrebnom minime a sú primerané sociálnym cieľom.~~

~~74. Členské štáty ⇒ Národné regulačné orgány ⇨ zabezpečia odstránenie tých stimulov v rámci taríf za prenos a distribúciu, ktoré poškodzujú celkovú efektívnosť (vrátane energetickej efektívnosti výroby, prenosu, distribúcie a dodávky elektriny ⇨ a plynu ⇨ alebo ktoré by mohli brzdiť využívanie reakcie strany spotreby na vyrovnávacích trhoch a pri obstarávaní podporných služieb. Členské štáty zabezpečia, aby sa prevádzkovatelia sústav stimulovali na zlepšenie efektívnosti navrhovania a prevádzky infraštruktúry a aby sa v rámci smernice 2009/72/ES prostredníctvom taríf dodávateľom umožnilo zlepšiť účasť odberateľov na efektívnosti systému vrátane reakcie strany spotreby v závislosti od vnútroštátnych okolností.~~

↓ 2019/944 článok 70 ods. 5
písm. a)

85. Prevádzkovatelia prenosovej sústavy a prevádzkovatelia distribučnej sústavy musia spĺňať požiadavky stanovené v prílohe XII.

↓ 2012/27/EÚ
⇒ nový

~~Členské štáty môžu predovšetkým uľahčiť pripojenie elektriny vyrobenej z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby prostredníctvom zariadení kombinovanej výroby malých výkonov a zariadení kombinovanej výroby veľmi malých výkonov do sústavy. Členské štáty v príslušných prípadoch prijímajú opatrenia zamerané na nabádanie prevádzkovateľov sietí, aby pre inštaláciu zariadení kombinovanej výroby veľmi malých výkonov zaviedli jednoduchý oznamovací postup spočívajúci v inštalácii a informovaní s cieľom zjednodušiť a skrátiť proces povoľovania pre jednotlivých občanov a inštalujúce subjekty.~~

~~6. S výhradou požiadaviek týkajúcich sa zachovania spoľahlivosti a bezpečnosti sústavy členské štáty prijímajú primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť, pokiaľ je to technicky a ekonomicky možné z hľadiska spôsobu prevádzky zariadenia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby, aby prevádzkovatelia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby mohli ponúkať služby vyrovnávania zaťaženia a iné prevádzkové služby na úrovni prevádzkovateľov prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľov distribučnej sústavy. Prevádzkovatelia prenosovej sústavy a prevádzkovatelia distribučnej sústavy zabezpečia, aby tieto služby boli súčasťou služieb ponúkaných vo výberovom konaní, ktoré je transparentné, nediskriminačné a otvorené kontrole.~~

~~9. V prípade potreby môžu členské štáty ⇒ národné regulačné orgány ⇐ vyžadovať od prevádzkovateľov prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučnej sústavy, aby podporovali umiestnenie vysokoúčinnnej kombinovanej výroby v blízkosti oblastí dopytu ⇒ po teple ⇐ znížením poplatkov za pripojenie a systémových poplatkov.~~

~~107. Členské štáty môžu povoliť výrobcov elektriny z vysokoúčinnnej kombinovanej výroby, ktorí sa chcú pripojiť do sústavy, aby vyzvali na predkladanie ponúk v súvislosti s prácami súvisiacimi s pripojením.~~

~~119. Členské štáty pri predkladaní správ podľa smernice 2010/75/EÚ a bez toho, aby bol dotknutý článok 9 ods. 2 uvedenej smernice, zväžia zahrnutie informácií o energetickej účinnosti zariadení spaľujúcich palivá s celkovým menovitým tepelným príkonom 50 MW alebo viac s ohľadom na príslušné najlepšie dostupné techniky vypracované v súlade so smernicou 2010/75/EÚ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES z 15. januára 2008 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia¹²².~~

~~Členské štáty môžu podporovať prevádzkovateľov zariadení uvedených v prvom pododseku, aby zlepšili svoje ročné priemerné čisté prevádzkové hodnoty.~~

¹²²

(Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2008, s. 8.)

KAPITOLA ~~VII~~

HORIZONTÁLNE USTANOVENIA

Článok ~~26~~¹⁶

Dostupnosť systémov kvalifikácie, akreditačných a certifikačných systémov

~~1. Ak členský štát považuje vnútroštátnu úroveň technickej spôsobilosti, objektívnosti a spoľahlivosti za nepostačujúcu, zabezpečí, aby sa pre poskytovateľov energetických služieb, energetických auditov, manažérov v oblasti energetiky a inštalatérov prvkov budov súvisiacich s energiou vymedzených v článku 2 ods. 9 smernice 2010/31/EÚ do 31. decembra 2014 sprístupnili certifikačné a/alebo akreditačné systémy a/alebo rovnocenné systémy kvalifikácie alebo aby boli k tomuto dátumu prístupné, vrátane vhodných programov odbornej prípravy v prípade potreby.~~

~~2. Členské štáty zabezpečia, aby sa systémami uvedenými v odseku 1 zabezpečila pre spotrebiteľov transparentnosť, aby boli spoľahlivé a aby prispievali k plneniu národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti.~~

↓ nový

1. Členské štáty zabezpečujú primeranú úroveň kompetencie v profesiách súvisiacich s energetickou efektívnosťou, ktorá zodpovedá potrebám trhu. Členské štáty v úzkej spolupráci so sociálnymi partnermi zabezpečujú, aby certifikačné a/alebo rovnocenné systémy kvalifikácie vrátane prípadne potrebných vhodných programov odbornej prípravy boli dostupné pre profesie súvisiace s energetickou efektívnosťou, a to aj pre poskytovateľov energetických služieb, poskytovateľov energetických auditov, manažérov v oblasti energetiky, nezávislých expertov a inštalatérov prvkov budov podľa smernice 2010/31/EÚ, a aby boli spoľahlivé a prispievali k dosahovaniu národných cieľov v oblasti energetickej efektívnosti a celkovým cieľom EÚ v oblasti dekarbonizácie.

Poskytovatelia certifikačných a/alebo rovnocenných systémov kvalifikácie vrátane prípadne potrebných vhodných programov odbornej prípravy musia byť akreditovaní podľa nariadenia (ES) č. 765/2008¹²³.

2. Členské štáty zabezpečujú, aby národné certifikačné systémy alebo rovnocenné systémy kvalifikácie vrátane prípadne potrebných programov odbornej prípravy zohľadňovali existujúce európske alebo medzinárodné normy.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

⇒ nový

3. Členské štáty sprístupnia verejnosti certifikačné ~~a/alebo akreditačné systémy~~ alebo rovnocenné systémy kvalifikácie ⇒, alebo vhodné programy odbornej prípravy ⇐ podľa

¹²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30 – 47).

odseku 1 a spolupracujú navzájom, ako aj s Komisiou v otázkach porovnávania a uznávania týchto systémov.

Členské štáty prijímú v súlade s článkom ~~2718~~ ods. 1 primerané opatrenia na to, aby boli spotrebiteľia informovaní o dostupnosti predmetných systémov ~~kvalifikácie a/alebo certifikačných systémov.~~

↓ nový

4. Členské štáty do 31. decembra 2024 a potom každé štyri roky posúdia, či dané systémy zabezpečujú potrebnú úroveň kompetencií pre poskytovateľov energetických služieb, energetických auditorov, manažérov v oblasti energetiky, nezávislých expertov a inštalatérov prvkov budov podľa smernice 2010/31/EÚ a dané posúdenie a vyplývajúce odporúčania uverejnia.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

Článok 17

Informovanie a odborná príprava

~~1. Členské štáty zabezpečia, aby boli informácie o dostupných mechanizmoch v oblasti energetickej efektívnosti a o finančných a právnych rámcoch transparentné a aby sa vo veľkej miere poskytovali všetkým účastníkom trhu vrátane spotrebiteľov, stavbárov, architektov, inžinierov, environmentálnych a energetických auditorov a inštalatérov stavebných prvkov vymedzených v smernici 2010/31/EÚ.~~

~~4. Členské štáty za účasti zainteresovaných strán vrátane miestnych a regionálnych orgánov podporujú vhodné iniciatívy informovania, zvyšovania povedomia a odbornej prípravy s cieľom informovať občanov o prínosoch a praktických podrobnostiach prijímania opatrení zameraných na zlepšenie energetickej efektívnosti.~~

Článok ~~2718~~

Energetické služby

1. Členské štáty podporujú trh s energetickými službami a prístup ~~na tento trh~~ naň pre malé a stredné podniky prostredníctvom:

~~a)~~ šírenia jasných a ľahko prístupných informácií o:

~~a)~~ dostupných zmluvách a ustanoveniach o energetických službách, ktoré by mali byť obsiahnuté v takýchto zmluvách, s cieľom zaručiť úspory energie a práva koncových odberateľov;

~~b)~~ finančných nástrojoch, stimuloch, grantoch ~~⇒~~, revolvingových fondoch, zárukách, systémoch poistenia ~~⇐~~ a pôžičkách na podporu projektov energetických služieb v oblasti energetickej efektívnosti;

↓ nový

c) dostupných poskytovateľoch energetických služieb, ktorí sú kvalifikovaní a/alebo certifikovaní, a ich kvalifikáciách a/alebo certifikáciách v súlade s článkom 26;

d) dostupných metodikách monitorovania a overovania a schémach kontroly kvality.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

~~2.b) podpory~~ ☒ Členské štáty podnecujú ☒ rozvoj označení kvality okrem iného prostredníctvom obchodných združení ⇒ , v relevantných prípadoch na základe európskych alebo medzinárodných noriem ⇐;

~~3.e) zverejnenia a pravidelnej aktualizácie zoznamu~~ ☒ zverejňujú a pravidelne aktualizujú zoznam ☒ dostupných poskytovateľov energetických služieb, ktorí sú kvalifikovaní a/alebo certifikovaní, ako aj ich kvalifikácie a/alebo certifikátov podľa článku ~~2616~~, alebo ~~prostredníctvom poskytnutia užívateľského rozhrania~~ ☒ poskytujú užívateľské rozhranie ☒, v rámci ktorého môžu poskytovatelia energetických služieb poskytovať informácie.

↓ nový

4. Členské štáty podnecujú verejné subjekty, aby využívali zmluvy o energetickej efektívnosti pri obnove veľkých budov. Pri obnove veľkých nebytových budov s úžitkovou podlahovou plochou nad 1 000 m² členské štáty zabezpečujú, aby verejné subjekty posudzovali realizovateľnosť využitia zmlúv o energetickej efektívnosti.

Členské štáty môžu verejné subjekty podnecovať, aby kombinovali zmluvy o energetickej efektívnosti s rozšírenými energetickými službami vrátane skladovania a reakcie na strane spotreby a skladovania.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

~~5. d) podpory~~ ☒ Členské štáty zabezpečujú podporu ☒ verejného sektora pri využívaní ponúk energetických služieb najmä na obnovu budov tak, že:

a) zabezpečia vzorové zmluvy pre zmluvy o energetickej efektívnosti obsahujúce aspoň položky uvedené v prílohe XIII ⇒ a zohľadnia existujúce európske a medzinárodné normy, dostupné usmernenia k zadávaniu zákaziek a príručku Eurostatu o štatistickom spracovaní zmlúv o energetickej efektívnosti v účtoch verejnej správy ⇐;

b) zabezpečia informácie o najlepších postupoch týkajúcich sa zmlúv o energetickej efektívnosti, a to vrátane analýzy nákladov a prínosov, využívajúcej prístup založený na životnom cykle v prípade, ak je taká analýza k dispozícii;

↓ nový

c) verejne sprístupnia databázu vykonaných a prebiehajúcich projektov so zmluvami o energetickej efektívnosti, ktorá zahŕňa plánované a dosiahnuté úspory energie.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

~~6z~~. Členské štáty podporujú riadne fungovanie trhu s energetickými službami ~~podľa potreby~~ ☒ prostredníctvom týchto opatrení ☒:

- a) určením a propagáciou kontaktného miesta (kontaktných miest), kde môžu koncoví odberatelia získať informácie uvedené v odseku 1;
- b) ~~v prípade potreby prijatím opatrení na odstránenie~~ odstránením regulačných a neregulačných prekážok, ktoré bránia zavádzaniu zmlúv o energetickej efektívnosti a iných modelov služieb v oblasti energetickej efektívnosti na určenie a/alebo vykonávanie opatrení na úsporu energie;
- e) ~~zvážením zavedenia nezávislého mechanizmu, ako je ombudsman, alebo udelenia tejto úlohy s cieľom zabezpečiť efektívne riešenie sťažností a mimosúdneho urovnávania sporov zo zmlúv o energetických službách;~~

↓ nový

- c) vytvorením a podporou úlohy poradných orgánov a nezávislých trhových sprostredkovateľov vrátane jednotných kontaktných miest alebo podobných podporných mechanizmov s cieľom stimulovať vývoj trhu na stranách dopytu a dodávky a sprístupňovaním informácií o daných podporných mechanizmoch verejnosti a zabezpečením ich dostupnosti pre účastníkov trhu.

7. Na účely podpory správneho fungovania trhu s energetickými službami môžu členské štáty zriadiť individuálny mechanizmus alebo určiť ombudsmana, ktorých úlohou je zabezpečiť účinné riešenie sťažností a mimosúdne urovnávanie sporov súvisiacich s energetickými službami alebo zmluvami o energetickej efektívnosti.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

- d) ~~umožnením nezávislým trhovým sprostredkovateľom, aby zohrávali úlohu v podobe podporovania rozvoja trhu na strane spotreby a strane ponuky;~~

~~83.~~ Členské štáty zabezpečia, aby distribútori energie, prevádzkovatelia distribučnej sústavy a maloobchodné energetické spoločnosti nevykonávali žiadne činnosti, ktoré môžu brániť dopytu po energetických službách a ich poskytovaniu alebo ~~iným~~ opatreniam na zlepšenie energetickej efektívnosti alebo brzdiť rozvoj trhov s takými službami alebo opatreniami vrátane uzavretia trhu pre konkurentov alebo zneužívania dominantného postavenia.

Článok ~~2820~~

Národný fond energetickej efektívnosti, podpora z hľadiska financovania a technická podpora

1. Členské štáty bez toho, aby boli dotknuté články 107 a 108 ZFEÚ ~~Zmluvy o fungovaní Európskej únie~~, podporujú vytvorenie nástrojov financovania alebo používanie existujúcich nástrojov financovania pre opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti s cieľom maximalizovať prínosy financovania z viacerých zdrojov a kombinácie grantov, finančných nástrojov a technickej pomoci .

2. Komisia v prípade potreby priamo alebo prostredníctvom európskych finančných inštitúcií pomáha členským štátom vytvárať nástroje financovania a ~~systemy technickej podpory~~ nástroje pomoci pri vypracúvaní projektov na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni s cieľom ~~zlepšovať zvyšovať~~ investície do energetickej efektívnosti v rôznych sektoroch a chrániť zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a

prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch a posilniť ich postavenie, a to aj zahrnutím hľadiska rovnosti, aby sa na nikoho nezabudlo ⇐.

⇒ 3. Členské štáty prijímajú opatrenia, ktoré zabezpečujú, aby finančné inštitúcie mali rozsiahlu a nediskriminačnú ponuku úverových produktov na dosahovanie energetickej efektívnosti, ako sú zelené hypotéky a zelené úvery (zabezpečené aj nezabezpečené) a aby tieto produkty boli viditeľné a dostupné pre všetkých spotrebiteľov. Členské štáty prijímajú opatrenia na uľahčenie vykonávania schém financovania prostredníctvom účtov za energie a daní. ⇐ Členské štáty ~~tiež~~ zabezpečia, aby boli banky a iné finančné inštitúcie informované o možnostiach účasti na financovaní opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, a to aj prostredníctvom vytvorenia verejno-súkromných partnerstiev.

~~43.~~ Komisia uľahčuje výmenu najlepších postupov medzi príslušnými vnútroštátnymi alebo regionálnymi orgánmi alebo subjektmi, napr. prostredníctvom každoročných stretnutí regulačných orgánov, verejných databáz s informáciami o vykonávaní opatrení členskými štátmi a porovnávaním krajín.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 12
(prispôbené)
⇒ nový

~~53a.~~ S cieľom mobilizovať súkromné financovanie opatrení energetickej efektívnosti a energetickej obnovy v súlade so smernicou 2010/31/EÚ vedie Komisia dialóg s verejnými aj súkromnými finančnými inštitúciami, aby určila možné kroky, ktoré by mohla prijať.

~~63b.~~ Medzi kroky uvedené v odseku ~~53a~~ patria ☒ tieto prvky ☒:

- a) mobilizácia kapitálových investícií do energetickej efektívnosti zvážením širšieho vplyvu úspor energie ~~na riadenie finančných rizík~~;
- b) zabezpečenie lepších údajov o energetickej hospodárnosti a finančnej výkonnosti prostredníctvom:
 - i) ďalšieho preskúmania, ako investície do energetickej efektívnosti zlepšujú hodnoty podkladových aktív;
 - ii) podporných štúdií na posúdenie peňažného vyjadrenia neenergetických prínosov investícií do energetickej efektívnosti.

~~73e.~~ Na účely mobilizácie súkromného financovania opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a energetickej obnovy členské štáty pri vykonávaní tejto smernice:

- a) zväžia spôsoby lepšieho využívania energetických auditov podľa článku ~~118~~ na ovplyvňovanie rozhodovania;
- b) optimálne využívajú možnosti a nástroje ⇒ dostupné z rozpočtu Únie a ⇐ navrhnuté v rámci iniciatívy Inteligentné financovanie inteligentných budov ⇒ a v oznámení Komisie s názvom Vlna obnovy pre Európu ⇐.

~~83d.~~ Komisia do ~~1. januára 2020~~ ⇒ 31. decembra 2024 ⇐ poskytne členským štátom ⇒ a účastníkom trhu ⇐ usmernenia, ako uvoľniť súkromné investície.

↓ nový

Účelom usmernení je pomôcť členským štátom a účastníkom trhu pri príprave a realizácii investícií do energetickej efektívnosti v rôznych programoch Únie a budú zahŕňať návrhy

primeraných mechanizmov a riešení financovania s kombináciami grantov, finančných nástrojov a pomoci pri vypracúvaní projektov so zámerom rozšíriť existujúce iniciatívy a využiť finančné prostriedky Únie ako katalyzátor na mobilizáciu a aktiváciu financovania zo súkromných zdrojov.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

94. Členské štáty môžu zriadiť národný fond energetickej efektívnosti. Účelom tohto fondu je ⇒ vykonávanie opatrení zameraných na energetickú efektívnosť vrátane opatrení podľa článku 8 ods. 3 a článku 22 prioritne u zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch, ako aj ⇒ podpora národných iniciatív ⇒ opatrení ⇒ v oblasti energetickej efektívnosti ⇒ na podporu členských štátov pri dosahovaní ich národných príspevkov k energetickej efektívnosti a ich orientačných trajektórií uvedených v článku 4 ods. 2. Národný fond energetickej efektívnosti možno financovať z príjmov z aukcií kvót podľa systému EÚ na obchodovanie s emisiami v odvetví budov a dopravy ⇒.

105. Členské štáty môžu ~~povolit~~ umožniť ⇒ verejným subjektom, aby plnili ⇒ ~~aby~~ povinnosti uvedené v článku 65 ods. 1 ~~boli splnené~~ ☒ prostredníctvom ☒ každoročných príspevkov do národného fondu energetickej efektívnosti, ktorý by ~~sa rovnal~~ ☒ bol rovnocenný s ☒ výškou investícií vyžadovaných na splnenie uvedených povinností.

116. Členské štáty môžu stanoviť, že povinné subjekty môžu splniť svoje povinnosti uvedené v článku 97 ods. 1 ⇒ a 4 ⇒ tým, že každoročne prispievajú do národného fondu energetickej efektívnosti sumou vo výške investícií vyžadovaných na splnenie uvedených povinností.

127. Členské štáty môžu použiť na rozvoj inovačného ~~mechanizmov~~ financovania svoje príjmy z ročných pridelených emisných kvót podľa rozhodnutia 406/2009/ES v záujme ~~toho, aby sa prakticky realizoval cieľ článku 5 týkajúci sa~~ zlepšenia energetickej ⇒ efektívnosti ⇒ ~~hospodárnosti budov~~.

Článok ~~2921~~

Prevodné koeficienty ☒ a faktory primárnej energie ☒

1. Na účely porovnania úspor energie a prevodu na porovnateľnú jednotku sa použijú ⇒ hodnoty dolnej výhrevnosti uvedené v prílohe VI k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) 2018/2066¹²⁴ a koeficienty primárnej energie ⇒ ~~prevodné koeficienty~~ uvedené v ⇒ odseku 2 ⇒ ~~prílohe IV~~ s výnimkou prípadov, keď možno odôvodniť použitie iných ~~prevodných~~ ⇒ hodnôt alebo ⇒ koeficientov.

↓ nový

2. Faktor primárnej energie sa použije v prípade výpočtu úspor energie vyjadrených v primárnej energii metódou zdola nahor na základe konečnej energetickej spotreby. 3. Pri

¹²⁴ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012, Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 1 – 93.

úsporách elektriny v kWh členské štáty uplatnia koeficient na správny výpočet výsledných úspor primárnej energetickej spotreby. Členské štáty uplatňujú predvolený koeficient 2,1, pričom výnimkou je prípad, ak uplatňujú diskrečnú právomoc na stanovenie iného koeficientu na základe odôvodnených vnútroštátnych okolností.

4. Pri úsporách iných nosičov energie v kWh členské štáty uplatňujú koeficient na správny výpočet výsledných úspor primárnej energetickej spotreby. 5. Keď členské štáty stanovujú svoj vlastný koeficient ako predvolenú hodnotu stanovenú podľa tejto smernice, stanovujú ho pomocou transparentnej metodiky na základe vnútroštátnych okolností ovplyvňujúcich primárnu energetickú spotrebu. Dané okolnosti musia byť podložené, overiteľné a založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách.

5. Členské štáty pri stanovovaní vlastného koeficientu zohľadňujú energetický mix zahrnutý v aktualizácii ich integrovaných národných energetických a klimatických plánov a v následných integrovaných národných energetických a klimatických plánoch, ktoré oznamujú Komisii v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999. Ak sa členské štáty odchýlia od predvolenej hodnoty, oznamujú Komisii v aktualizácii svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánov a v následných integrovaných národných energetických a klimatických plánoch v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999 koeficient, ktorý používajú, spolu s metodikou výpočtu a východiskovými údajmi.

6. Komisia do 25. decembra 2022 a potom každé štyri roky zreviduje predvolený koeficient na základe zaznamenaných údajov. Pri tejto revízii zohľadní jej účinky na iné právne predpisy Únie, ako je smernica 2009/125/ES a nariadenie (EÚ) 2017/1369.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)
⇒ nový

KAPITOLA ~~VIII~~

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok ~~30~~¹³

Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá pre sankcie v prípade nedodržania vnútroštátnych právnych predpisov prijatých na základe ~~článkov 7 až 11a a článku 18 ods. 3~~ ⇒ tejto smernice ⇐ a prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii ⇒ do [dátum transpozície] ⇐ ~~do 5. júna 2014~~ a bezodkladne jej oznámia akékoľvek následné zmeny ~~a doplnenia~~, ktoré sa ich týkajú.

Článok ~~31~~²²

Delegované akty

1. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom ~~32~~²³ prijať delegované akty ~~s cieľom preskúmať~~ ☒ týkajúce sa preskúmania ☒ ~~harmonizované referenčné hodnoty účinnosti uvedené harmonizovaných referenčných hodnôt efektívnosti uvedených v článku 24~~¹⁴ ods. 10 druhom pododseku.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 13
(prispôbené)
⇒ nový

2. Komisia je splnomocnená v súlade s článkom ~~3223~~ prijímať delegované akty na účely zmeny ⇒ alebo doplnenia ⇐ tejto smernice ~~s cieľom prispôbiť~~, a to tak, že prispôbi technickému pokroku hodnoty, metódy výpočtu, ~~predvolený koeficient~~ ☒ predvolené koeficienty ☒ primárnej energie a požiadavky ☒ uvedené ☒ v ⇒ článku 29, ⇐ prílohách ☒ II, III, V, VII až XI a XIII ☒ ~~II až V, VII až X a XII.~~

↓ nový

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 32 na zmenu alebo doplnenie tejto smernice, a to tak, že po konzultáciách s relevantnými zainteresovanými stranami stanoví spoločnú schému Únie na hodnotenie udržateľnosti dátových centier na jej území. V schéme sa vymedzia ukazovatele udržateľnosti dátových centier a podľa článku 11 ods. 10 tejto smernice sa určia minimálne prahové hodnoty výraznej spotreby energie a stanovia kľúčové ukazovatele a metodika ich merania.

↓ 2012/27/EÚ

Článok ~~3223~~

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 14
písm. a)
⇒ nový

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku ~~3122~~ sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od ~~24. decembra 2018~~ ⇒ [dátum uverejnenia v Ú. V.] ⇐. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

↓ 2012/27/EÚ

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku ~~3122~~ môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci ~~v ňom uvedenej~~, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 14
písm. b)

~~43a.~~ Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹²⁵.

↓ 2012/27/EÚ

54. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

~~65.~~ Delegovaný akt prijatý podľa článku ~~3122~~ nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch 2 mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok ~~3324~~

Preskúmanie a monitorovanie vykonávania

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 15
písm. a)

14a. V kontexte správy o stave energetickej únie podá Komisia správu o fungovaní trhu s uhlíkom v súlade s článkom 35 ods. 1 a článkom 35 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2018/1999, pričom zohľadní účinky vykonávania tejto smernice.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

~~5. Komisia preskúma, či je naďalej potrebná možnosť udelenia výnimiek ustanovená v článku 14 ods. 6, a to po prvýkrát v posúdení prvého národného akčného plánu energetickej efektívnosti a potom každé tri roky. Ak z preskúmania vyplynie, že niektoré z kritérií na udelenie týchto výnimiek už nie je možné vzhľadom na dostupnosť tepelnej záťaže a skutočné prevádzkové podmienky zariadení, na ktoré sa výnimky vzťahujú, zdôvodniť, Komisia navrhne primerané opatrenia.~~

↓ nový

2. Komisia do 31. októbra 2025 a následne každé štyri roky posúdi existujúce opatrenia na dosiahnutie zvýšenia energetickej efektívnosti a dekarbonizácie vo vykurovaní a chladení. Pri tomto posúdení zohľadňuje:

¹²⁵

Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

- a) trendy v energetickej efektívnosti a emisiách skleníkových plynov pri vykurovaní a chladení vrátane centralizovaného zásobovania teplom a chladom;
- b) prepojenia medzi prijatými opatreniami;
- c) zmeny energetickej efektívnosti a emisií skleníkových plynov pri vykurovaní a chladení;
- d) existujúce a plánované politiky a opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti a politiky a opatrenia na znižovanie emisií skleníkových plynov na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ a
- e) opatrenia, ktoré členské štáty stanovili vo svojich komplexných posúdeniach podľa článku 23 ods. 1 tejto smernice a oznámili v súlade s článkom 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

Komisia môže v prípade potreby navrhnúť opatrenia na dosiahnutie cieľových hodnôt Únie v oblasti klímy a energetiky.

↓ 2012/27/EÚ

~~36.~~ Členské štáty predkladajú Komisii každý rok pred 30. aprílom štatistiky o vnútroštátnej výrobe elektriny a tepla z vysokoúčinnnej a nízkoúčinnnej kombinovanej výroby v súlade s metodikou uvedenou v prílohe II I, a to vo vzťahu k celkovej výrobe tepla a elektriny. Takisto predkladajú ročné štatistiky o inštalovaných výkonoch kombinovanej výroby tepla a elektriny a palív pre kombinovanú výrobu a o výrobe a inštalovanom výkone centralizovaného zásobovania teplom a chladom vo vzťahu k celkovým inštalovaným výkonom výroby tepla a elektriny. Členské štáty predkladajú štatistické údaje o úsporách primárnej energie dosiahnutých uplatňovaním kombinovanej výroby v súlade s metodikou uvedenou v prílohe IIII.

↓ 2012/27/EÚ (prispôsobené)

~~7. Komisia do 30. júna 2014 predloží Európskemu parlamentu a Rade posúdenie uvedené v článku 3 ods. 2 a v prípade potreby aj návrhy na ďalšie opatrenia.~~

~~8. Komisia zhodnotí účinnosť uplatňovania článku 6 do 5. decembra 2015, pričom zohľadní požiadavky stanovené v smernici 2004/18/ES, a predloží o tom správu Európskemu parlamentu a Rade. K uvedenej správe sa v prípade potreby priložia návrhy ďalších opatrení.~~

~~9. Komisia do 30. júna 2016 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní článku 7. Túto správu v prípade potreby sprevádza legislatívny návrh, ktorý má jeden alebo viaceré z týchto účelov:~~

- ~~a) zmena konečného termínu stanoveného v článku 7 ods. 1~~
- ~~b) prehodnotenie požiadaviek stanovených v článku 7 ods. 1, 2 a 3;~~
- ~~e) ustanovenie ďalších spoločných požiadaviek, najmä pokiaľ ide o záležitosti uvedené v článku 7 ods. 7.~~

~~10. Komisia do 30. júna 2018 posúdi pokrok, ktorý členské štáty dosiahli pri odstraňovaní regulačných a neregulačných prekážok uvedených v článku 19 ods. 1. Na toto posúdenie v prípade potreby nadväzujú návrhy na ďalšie opatrenia.~~

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 15
písm. b) (prispôsobené)

~~12. Komisia do 31. decembra 2019 zhodnotí účinnosť uplatňovania vymedzenia pojmu malé a stredné podniky na účely článku 8 ods. 4 a predloží o tom správu Európskemu parlamentu a Rade. Po predložení uvedenej správy Komisia v prípade potreby čo najskôr prijme legislatívne návrhy.~~

413. Komisia do 1. januára 2021 uskutoční posúdenie potenciálu energetickej efektívnosti v oblasti premeny, transformácie, prenosu, prepravy a uskladňovania energie a predloží o tom správu Európskemu parlamentu a Rade. K tejto správe sa podľa potreby pripoja legislatívne návrhy.

514. Komisia s výhradou akýchkoľvek zmien ustanovení o maloobchodnom trhu v smernici 2009/73/ES do 31. decembra 2021, ~~pokiaľ neboli medzičasom navrhnuté zmeny ustanovení smernice 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktoré sa týkajú maloobchodného trhu,~~ uskutoční posúdenie ustanovení, ktoré sa týkajú merania, informácií o vyúčtovaní a spotrebiteľoch v prípade zemného plynu, pričom o tom predloží správu Európskemu parlamentu a Rade, na účely ich prípadného zosúladenia s príslušnými ustanoveniami týkajúcimi sa elektriny v smernici (EÚ) 2019/944~~2009/72/ES~~ s cieľom posilniť ochranu spotrebiteľa a umožniť koncovým odberateľom, aby častejšie dostávali jasné a aktuálne informácie o svojej spotrebe zemného plynu, a umožniť im regulovať svoju spotrebu energie. Po predložení uvedenej správy Komisia v prípade potreby čo najskôr prijme legislatívne návrhy.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 2
(prispôsobené)

64. Komisia do 31. októbra 2022 vyhodnotí, či Únia dosiahla ~~svoje hlavné ciele~~ svoju hlavnú cieľovú hodnotu v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2020.

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 15
písm. b)
⇒ nový

715. Komisia do 28. februára ~~2024~~ ⇒ 2027 ⇐ a potom každých päť rokov ~~z~~vyhodnotí túto smernicu a predloží správu Európskemu parlamentu a Rade.

Uvedené hodnotenie zahŕňa:

~~a) preskúmanie toho, či by sa požiadavky a alternatívny prístup stanovené v článku 5 mali po roku 2030 prispôbiť,~~

ab) posúdenie celkovej účinnosti tejto smernice a potreby ešte viac upraviť politiku Únie v oblasti energetickej efektívnosti v súlade s cieľmi Parížskej dohody ~~o zmene klímy~~ z roku 2015, ~~ktorá nadväzuje na 21. konferenciu zmluvných strán Rámecového~~

~~dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy¹²⁶ a so zreteľom na hospodársky a inovačný vývoj.~~

↓ nový

- b) hlavné cieľové hodnoty Únie v oblasti energetickej efektívnosti na rok 2030 stanovené v článku 4 ods. 1 so zámerom zrevidovať dané cieľové hodnoty smerom nahor v prípade podstatného zníženia nákladov vyplývajúceho z hospodárskeho alebo technologického vývoja alebo v prípade potreby na účely dosiahnutia cieľových hodnôt Únie v oblasti dekarbonizácie stanovených do roku 2040 a 2050 alebo splnenia jej medzinárodných záväzkov v oblasti dekarbonizácie,
 - c) či členské štáty majú v desaťročných obdobiach po roku 2030 naďalej dosahovať nové ročné úspory podľa článku 8 prvého pododseku písm. c);
 - d) či členské štáty majú naďalej každý rok zabezpečovať obnovu aspoň 3 % celkovej podlahovej plochy vykurovaných a/alebo chladených budov vo vlastníctve verejných subjektov podľa článku 6 ods. 1 v záujme revízie miery obnovy stanovenej v uvedenom článku;
 - e) či členské štáty majú v desaťročných obdobiach po roku 2030 naďalej dosahovať podiel úspor energie u zraniteľných odberateľov, ľudí postihnutých energetickou chudobou a prípadne ľudí žijúcich v sociálnych bytoch podľa článku 8 ods. 3;
 - f) či členské štáty majú naďalej dosahovať znižovanie konečnej energetickej spotreby podľa článku 5 ods. 1.
-

↓ 2018/2002 článok 1 ods. 15 b)

K uvedenej správe sa v prípade potreby priložia návrhy ďalších opatrení.

↓ 2012/27/EÚ (prispôbené)
⇒ nový

~~Článok 25~~

~~Online platforma~~

~~Komisia zriadi online platformu s cieľom podporiť praktické vykonanie tejto smernice na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Táto platforma podporuje výmenu skúseností o postupoch, referenčnom porovnávaní, činnostiach, ktoré sa týkajú vytvárania sietí, ako aj o inovačných postupoch.~~

~~Článok 34~~26~~~~

~~Postup výboru~~

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

¹²⁶ ~~Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4~~

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 35~~28~~

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s ~~touto smernicou do 5. júna 2014~~ článkami [...] a prílohami[...] [články a prílohy podstatne zmenené v porovnaní so zrušenou smernicou] do [...] .

~~Bez ohľadu na prvý pododsek členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 4, článkom 5 ods. 1 prvým pododsekom, článkom 5 ods. 5, článkom 5 ods. 6, článkom 7 ods. 9 posledným pododsekom, článkom 14 ods. 6, článkom 19 ods. 2, článkom 24 ods. 1 a článkom 24 ods. 2 a prílohou V bodom 4 do termínov v nich uvedených.~~

Komisii ~~bezodkladne~~ okamžite oznámia znenie týchto ~~ustanovení~~ opatrení .

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach ~~ustanoveniach~~ alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na smernicu zrušenú touto smernicou sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 36~~27~~

~~Zmeny a doplnenia a~~ Zrušenie

~~1. Smernica 2006/32/ES 2012/27/EÚ zmenená aktmi uvedeným v časti A prílohy XV sa zrušuje s účinkom od [...] [deň po dátume uvedenom v článku 35 ods. 1 prvom pododseku] 5. júna 2014 s výnimkou jej článku 4 ods. 1 až 4 a príloh I, III a IV bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa ~~lehoty~~ lehôt na jej transpozíciu smerníc stanovených v časti B prílohy XV do vnútroštátnych právnych predpisov. Článok 4 ods. 1 až 4 a prílohy I, III a IV smernice 2006/32/ES sa vypúšťajú s účinnosťou od 1. januára 2017.~~

~~Smernica 2004/8/ES sa zrušuje od 5. júna 2014 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehoty na jej transpozíciu do vnútroštátnych právnych predpisov.~~

Odkazy na zrušenú smernicu 2006/32/ES a 2004/8/ES sa považujú za odkazy na túto smernicu a ich znenie je v súlade s tabuľkou zhody ~~uvedenou~~ v prílohe XVIXV.

~~2. Článok 9 ods. 1 a 2 smernice 2010/30/EÚ sa zrušuje od 5. júna 2014.~~

~~3. Smernica 2009/125/ES sa mení a dopĺňa takto:~~

~~(1) Vkladá sa toto odôvodnenie:~~

~~„(35a) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov¹²⁷ sa vyžaduje, aby členské štáty stanovili~~

¹²⁷ Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13.

~~požiadavky na energetickú hospodárnosť prvkov budov, ktoré sú súčasťou obalových konštrukcií budov, ako aj požiadavky na systémy v súvislosti s celkovou energetickou hospodárnosťou, správnu inštaláciu a primeraným dimenzovaním, nastavením a reguláciou technických systémov budov, ktoré sú inštalované v existujúcich budovách. Je v súlade s cieľmi tejto smernice, aby sa týmito požiadavkami mohla za určitých okolností obmedziť inštalácia energeticky významných výrobkov, ktoré sú v súlade s touto smernicou a jej vykonávacími opatreniami, pod podmienkou, že tieto požiadavky nepredstavujú neopodstatnenú prekážku na trhu.~~

~~(2) Na konci článku 6 ods. 1 sa dopĺňa táto veta:~~

~~„Toto nemá vplyv na požiadavky na energetickú hospodárnosť budov a požiadavky na systémy stanovené členskými štátmi v súlade s článkom 4 ods. 1 a článkom 8 smernice 2010/31/EÚ.“~~

Článok 37~~29~~

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

☒ Články[...] a prílohy [...] [články a prílohy nezmenené v porovnaní so zrušenou smernicou] sa uplatňujú od [...] [deň po dátume v článku 35 ods. 1 prvom pododseku]. ☒

Článok 38~~30~~

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*